VÕISTLUSMÄÄRUSED

PURJESPORT

PURJESPORT

VÕISTLUSMÄÄRUSED

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
302382

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1960

Originaali tiitel:

ПАРУСНЫЙ СПОРТ
Правила соревнований

Государственное издательство
«Физкультура и спорт»
Москва 1959

Tõlkinud H. Kuivjõgi

2
Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
50289

I. VÕISTLUSTE ORGANISATSIOON JA LÄBIVIIMISE KORD

§ 1. Võistluste liigid

1. Purjespordivõistlused võivad olla klassivõistlused, ümberistumisvõistlused, handicap-võistlused või teatevõistlused.

2. Klassivõistlusi võib pidada kehtivates „NSV Liidu purjejahtide klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismäärustes" ettenähtud klassides ja KR-valemi järgi mõõdetud klassituil jahtidel, samuti ka teiste klasside jahtidel, milliseid on vastavas linnas (spordiorganisatsioonis) küllaldasel hulgal.

Klassivõistlused viiakse läbi kas ühe võistlussõiduna või 3—7 võistlussõidust koosneva seeriana ligikaudu võrdseil — 6—15 meremiili pikkustel distantsidel või distantsidel, mis üksteisest tunduvalt erinevad, näiteks 10, 20 ja 40 miili.

Klassivõistlusi 100 miili pikkusel ja pikemal distantsil stardi ja finišiga eri sadamais või edasi-tagasi distantsi korral samas sadamas, nimetatakse marsruutvõistlusteks.

3. Ümberistumisvõistlused erinevad klassivõistlustest sellega, et, vastavalt võistlustel ettenähtud võistlussõitude arvule, vahetavad osavõtjad igal järgneval sõidul jahid. Seejuures ei pea võistlussõitude arv olema tingimata võrdne osavõtvate meeskondade arvuga.

Ei ole soovitav ümberistumisvõistlusi läbi viia lühemail distantsidel kui 4—5 meremiili ja mitte rohkem kui 1—2 võistlussõitu päevas.

Punktide arvestus ja võistlusmäärused ümberistumisvõistlustel on samad mis klassivõistlustelgi.

4. Handicap-võistlused on lubatud KR-valemi järgi mõõdetud klassituile jahtidele kui ka klassijahtidele, olenemata nende ehitusaastast.

Kui mõnes klassis on võistlustele registreeritud ainult üks jaht või jahtide arv võistlusjuhendi kohaselt ei luba välja anda auhinda, võib kohtunikekogu võimaldada nende jahtide ümberregistreerimise vastavasse KR-gruppi.

5. Nii klassitud kui ka klassijahid (ka monotüübid) peavad omama handicap-võistlusteks vastavalt vormistatud mõõdukirja, mis määrab kindlaks nende KR-väärtuse, ning olema varustatud vajalike mõõdumärkidega korpusel ja peeltel. Klassijahtidel võivad seega olla kahed mõõdukirjad.

KR-gruppide moodustamisel peab kohtunikekogu jaotama jahid nii, et õienduste vahe grupi suurima ja vähima jahi vahel ei ületaks 10%. KR-valemi järgi võistlevad klassijahid võivad kanda purjedel oma klassile määratud eraldusmärke. Ei ole lubatud meelevaldselt suurendada jahi võistlusväärtust selleks, et pääseda vanemasse gruppi.

KR-valemi järgi mõõdetud klassitute jahtide meeskonnaliikmete maksimumarvud määratakse võistlusjuhendiga, KR-valemi järgi mõõdetud klassijahtidel peab see vastama klassifikatsioonimäärustes toodud arvule.

6. Teatevõistlustest osavõtvaid võistkondi peab olema vähemalt kaks; võistkonnad võivad koosneda meelevaldsest arvust jahtidest.

Võistlussõidu ajal peab teatevimpel olema kinnitatud ükskõik missugusel viisil jahi vööri, vettevisatult peab ta aga stabiilselt ujuma vimpliga ülespoole. Teatevimpel visatakse vette pärast finišiliini läbimist kogu jahi kerega. Teatevimplit on lubatud püüda veest ainult kätega.

Teatevõistluse distants peab olema nähtav pealtvaatajaile, teatevimpli üleandmise koht aga asuma pealtvaatajate peamise kogunemiskoha rajoonis.

Teatevõistlused viiakse läbi ainult võistkondliku arvestusega.

7. Kõik võistluste käigus üleskerkivad küsimused lahendatakse antud võistluste kohtunikekogu poolt.

Kohtunikekogu otsused peavad seejuures tuginema käesolevatele määrustele. Kuna on võimatu ette näha kõiki võistluste ajal üleskerkivaid juhtumeid, peab kohtunikekogu, silmas pidades üldkasutatavaid mereseadusi

ja -tavasid, takistama igasuguseid katseid võita võistlus teisiti kui ausa purjetamisega, üleolekuga kiiruses ja jahijuhtimise meisterlikkuses.

§ 2. Võistluste iseloom

1. Võistlused jaotatakse oma iseloomu järgi individuaalseiks, võistkondlikeks ja individuaal-võistkondlikeks.
2. Individuaalvõistlustel selgitatakse välja üksikute võistlejate (meeskondade) spordimeisterlikkus ning tulemusi arvestatakse ainult võistlejale (meeskonnale) isiklikult.
3. Võistkondlikel võistlustel selgitatakse välja mitmest võistlejast (meeskonnast) koosneva võistkonna spordimeisterlikkus ning tulemusi arvestatakse ainult võistkonnale tervikuna.
4. Individuaal-võistkondlikel võistlustel selgitatakse üheaegselt välja nii üksikute võistlejate kui ka kogu võistkonna spordimeisterlikkus ning iga võistleja tulemused arvestatakse üheaegselt võistlejale ja võistkonnale, mille koosseisus ta esineb.
5. Iga võistleja individuaaltulemused kõigil võistlustel, välja arvatud võistkondlikud, annavad õiguse sellele võistlejale spordijärgu omistamiseks, spordijärgu säilitamiseks või tõstmiseks vastavalt üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni nõudeile.

§ 3. Võistlejad

1. Kõik võistlejad peavad:
   a) olema kehakultuuriorganisatsiooni liikmed;
   b) oskama ujuda;
   c) omama arsti loa võistlemiseks;
   d) omama vastava spordijärgu, kui see on ette nähtud võistlusjuhendiga.
2. Jahijuhtidena lubatakse võistlustest osa võtta isikuid, kes vastavad ülaltoodud nõudeile ning omavad roolimehe (kapteni) kvalifikatsiooni tunnistuse, mis annab õiguse vastava klassi jahi juhtimiseks antud võistluste tingimustes.
3. Võistlejad võib jaotada järgmistesse vanusegruppidesse:

a) poeg- ja tütarlapsed:
I (noorem) grupp 15—16 a. vanused;
II (vanem) grupp 17—18 a. vanused;
b) mehed ja naised 19 aastat ja vanemad.

Noortevõistlustest osavõtjate sünniaastad määratakse vastava võistlusjuhendiga.

Märkused. 1. Kohtunikekogu võib lubada poeg- ja tütarlapsi võistlema täiskasvanute grupis arsti ja treeneri nõusolekul.
2. Meeskonnaliikmed noortevõistlustel ei tohi kuuluda vanemasse vanusegruppi kui roolimees.

4. Võistleja on kohustatud teadma ja täitma käesolevate määruste ja võistluskava kõiki nõudeid ega saa ennast vabandada nende mittetundmisega.

5. Võistlejad peavad olema distsiplineeritud, tingimusteta täitma kohtunikekogu korraldusi ja oma käitumisega mitte häbistama nõukogude sportlase austavat nimetust.

6. Jahijuht on võistlussõidu ajal jahi ja meeskonna eest täielikult vastutav. Ta pole kohustatud kogu aja olema roolis.

7. Võistlejad võivad pöörduda kohtunikekogu poole ainult esindaja kaudu. Esindaja on kohustatud võistlejaile edasi andma kõik kohtunikekogu korraldused ja instruktsioonid.

8. Käesolevate määruste jämeda rikkumise eest võidakse võistleja võistlustelt eemaldada ning diskvalifitseerida kindlaksmääratud ajaks, tema võistlustulemused aga annulleerida.

Märkus. Võistleja poolt saavutatud ning kinnitatud võistlustulemuste annulleerimise korral teiste võistlejate kohad edasi ei nihku.

9. Igal võistlustest osavõtval organisatsioonil peab olema oma esindaja, kes on vastutav antud organisatsiooni võistkonna eest.

Esindaja peab tundma purjespordivõistluste organisatsiooni ja võistlusmäärusi.

10. Esindaja võtab osa kohtunikekogu koosolekuist, mis peetakse koos esindajatega ja vastavalt §§ 38.5 ja 41.2 võib ta asendada roolimeest kohtunikekogus. Kohtunikekogu kutsel on esindaja kohustatud viivitamatult ilmuma ja andma vajalikke seletusi.

11. Esindaja on kohustatud tingimusteta täitma kohtunikekogu kõik nõudmised ja korraldused.

Mittenõustumise korral on tal õigus esitada kohtunikekogule kirjalik protest-avaldus, kuid see ei vabasta teda vastava korralduse täitmise kohustusest.

12. Võistluste ajal peab esindaja viibima esindajaile määratud kohas.

13. Kui esindaja jämedalt rikub käesolevate määruste ja võistlusjuhendi nõudeid või ebaausalt täidab oma kohustusi, on peakohtunikul õigus teda võistlustest eemaldada ja nõuda vastavalt organisatsioonilt uue esindaja määramist.

§ 4. Kohtunikekogu koosseis ja kohtunike kohused

1. Iga võistluse läbiviimist ja võistlejate poolt saavutatud tehniliste tulemuste määramist teostab kohtunikekogu peakohtuniku juhtimisel.

2. Kohtunikekogu määratakse vastava kohtunikekolleegiumi presiidiumi poolt ja kinnitatakse võistlusi läbiviiva organisatsiooni poolt.

3. Kohtunikekogu koosseisu kuuluvad: peakohtunik, peakohtuniku asetäitjad, stardikohtunikud, finišikohtunikud, kohtunikud-ajamõõtjad, sekretärid, kohtunikud distantsil-arbiitrid, kohtunikud võistlejate juures, kohtunik-informaator ja mõõtjad. Kui võistlustingimused lubavad, võidakse mõned kohustused ühendada.

Oma arvulise koosseisu järgi peab kohtunikekogu tagama võistluste täpse kohtunikuteenistuse.

4. Kui kohtunikuteenistuse küsimuste arutamisel kohtunikekogu liikmete arvamised lähevad lahku, kuulub lõplik otsustamise õigus peakohtunikule.

5. Iga kohtunik peab olema distsiplineeritud ja algatusvõimeline, erapooletu ja nõudlik nii enda kui ka võistlejate suhtes. Ta on kohustatud end hoolikalt ette valmistama oma kohustuste täitmiseks ning kindlalt teadma kõiki kohustusi oma töölõigus.

6. Kohtunike ja võistlejate vaheline suhtlemine peab olema rangelt ametlik ja korrektne. Kohtunikel on kategooriliselt keelatud jagada võistlejaile nõuandeid distantsi läbimise taktika ja tehnika kohta või anda muid soovitusi, mis avaldavad mõju sportlikele tulemustele.

7. Kohtunikekogu liikmeil on keelatud anda esindajaile, võistlejaile, ajakirjanduse esindajaile või pealtvaa-

tajaile andmeid võistluste käigu või võistlejate esialgsete tehniliste tulemuste kohta. Seda teeb informatsiooniala kohtunik, kes annab teateid edasi valjuhääldajate kaudu või mõnel teisel viisil.

8. Kohtunikekogu liikmed kannavad eraldusmärkidena varrukal sidemeid või rinnamärke kohtuniku ametikohale vastava nimetusega.

9. Võistluste lõppedes peab kohtunikekogu täielikult vormistama võistluste protokollid ja andma need viie päeva jooksul üle võistlusi korraldanud organisatsioonile.

10. Suurtel võistlustel jaotatakse kohtunikekogu järgmisteks gruppideks: juhtkond, arbitraaž, sekretariaat, start-finiš ja tehniline teenindamine.

11. Juhtkond koosneb peakohtunikust, peakohtuniku asetäitjaist arbitraaži, meditsiinilisel ja materiaaltehnilisel alal, peasekretärist ja peamõõtjast.

12. Peakohtunik on täielikult vastutav võistluste läbiviimise eest selle organisatsiooni ees, kes teda määras peakohtunikuks. Kellelgi pole õigust võistluste ajal vahele segada peakohtuniku või tema poolt juhitava kohtunikekogu liikmete korraldustesse või tegevusse.

13. Peakohtunikul on õigus:

a) võistlused ära jätta, kui nende alguseks võistluskohad, varustus või inventar ei vasta neile esitatud nõudeile;

b) lühendada distantsi, võistlussõitu tühistada või edasi lükata ja määrata kordamissõitu §§ 6, 7, 12, 13.4 ja 15 ettenähtud tingimustes;

c) muuta võistluskava, -instruktsioone ja võistluste kalendrit, kui see võistluste läbiviimise tingimuste tõttu on vajalik;

d) võistluste käigus kohtunikke ümber paigutada;

e) eemaldada võistlustelt kohtunikke, kes tegid jämedaid vigu või kes ei tule toime neile pandud ülesannete täitmisega;

f) mitte lubada võistlustele võistlejaid, kes ei rahulda määruste, võistlusjuhendi või -kava nõudeid;

g) eemaldada võistlustelt osavõtjaid, kes lubasid endale nõukogude sportlasele vääritut käitumist;

h) tühistada üksikute kohtunike otsuseid, kui ta isiklikult veendus antud kohtuniku otsuse ekslikkuses;

i) lõplikult otsustada vaieldavad küsimused, mis kerkisid üles protestide ja avalduste läbivaatamisel kohtunikekogus.

14. Peakohtunik on kohustatud esitama võistluste kohta aruande võistlusi korraldavale organisatsioonile hiljemalt 5 päeva jooksul pärast võistluste lõppu.

15. Peakohtuniku asetäitja arbitraaži alal juhib vahetult arbiitrite gruppe.

16. Peakohtuniku asetäitja materiaal-tehnilisel alal juhib tehnilise teenindamise gruppi, komandandi-meeskonda, sidet ja päästeteenistust.

17. Peasekretär juhib vahetult sekretariaadi tööd ja tegeleb informatsiooniga.

18. Vanem stardi-finišikohtunik juhib starterite, signalistide, ajamõõtjate ja finišikohtunike tööd.

19. Arbiitrite grupp koosneb ühest või mitmest vanemarbiitrist, igaüks ühe või kahe abiga. Vanemarbiiter on kindla võistlejategrupi, klassi (klasside), stardigrupi (gruppide) või tsooni kohtunik.

Vanemarbiitri ülesandeks on:

a) töö jaotamine oma gruppi kuuluvate kohtunike vahel;

b) määruste täitmise ja distantsi läbimise vaatlemine kaatrilt või kohtunikelaevalt (tornist);

c) protestide ja kohtunike vaatlusandmete läbivaatamine.

20. Peasekretär koordineerib kohtunikekogu kõigi gruppide tööd. Tema ülesannetesse kuulub:

a) koosolekute protokollimine ja peakohtuniku korralduste koostamine;

b) individuaalsete ja võistkondlike tulemuste täpne arvestamine;

c) informatsiooni andmine võistlussõitude tulemuste kohta (ainult peakohtuniku poolt kinnitatud tulemuste alusel);

d) materjalide kogumine ja ettevalmistamine peakohtuniku aruande jaoks;

e) sõiduõiendite, protestide ja avalduste vastuvõtmine võistlejailt (esindajailt);

f) võistlejate väljaselgitamine, kes täitsid spordijärgu nõuded ja nende kohta nimekirja koostamine;

g) sekretäride töö juhtimine võistlevate jahtide ringide

läbimise, finišeerimise järjekorra ja aja märkimisel, võistlussõitude protokollide pidamine.

21. Võistlusprotokollid tuleb täita vormikohastel plankidel, määrimiste ja parandusteta. Mustandprotokoll täidetakse ainult lihtpliiatsiga. Igasugused parandused mustandprotokollides ja teistel plankidel peavad olema varustatud märkuse ning allkirjaga.

22. Vanem stardi-finišikohtunik:

a) juhib stardikohtunike tööd;

b) juhib signaalide andmist;

c) fikseerib stardi läheduses manööverdavate jahtide ja startivate jahtide arvu ning kutsub jahte tagasi;

d) jälgib finišikohtunike ja ajamõõtjate tööd;

e) määrab regulaarselt kindlaks tuule suuna ja kiiruse;

f) jälgib stardi- ja finišiliini seisukorda;

g) fikseerib stardiliini enneaegse ületamise;

h) vastutab jahtide finiši õige vastuvõtmise eest.

23. Peakohtuniku asetäitja meditsiinilisel alal tagab võistlustest osavõtjate meditsiinilis-sanitaarse teenindamise.

24. Peakohtuniku asetäitja materiaal-tehnilisel alal peamisteks ülesanneteks on:

a) distantsi väljapaneku ja tähistamise juhtimine ja distantsi seisukorra kontrollimine võistluste ajal;

b) kaatrite, kohtunikeinventari ja distantsivarustuse remondi organiseerimine ja korrashoid;

c) kaatrite jaotamine;

d) komandandi-meeskonna juhtimine ja korra hoidmine kohtunikelaeval;

e) päästeteenistuse organiseerimine ja juhtimine;

f) ilmateadete hankimine võistlusteks;

g) võistlejate ja kohtunike elu-olustikuliste küsimuste lahendamine.

25. Kohtunikud võistlejate juures alluvad peasekretärile. Nende ülesannetesse kuulub:

a) korra kindlustamine jahtide hoidmise kohas ja võistlejate asupaigas;

b) ettenähtud varustuse ja päästevahendite olemasolu kontrollimine jahtidel. Nõuetele mittevastavuse korral keelab võistlejate väljumise starti ja kannab sellest ette peasekretärile;

c) võistlejate informeerimine igast kohtunikekogu otsusest, mis võistlejaisse puutub;

d) sõiduõiendite ja protestide vastuvõtmine nende edasiandmiseks peasekretärile.

26. Kohtunik informatsiooni alal allub peakohtunikule. Tema kohus on:

a) õigeaegse, täiusliku ja õige informatsiooni andmine võistluste tingimustest, käigust ja tulemustest;

b) kohtunikekogu korralduste ja juhiste avaldamine, mis puutuvad võistluskavasse ja korra hoidmisse;

c) esialgsete tulemuste avaldamine finišeerinud ning võistlussõidu lõpetanud võistlejate kohta.

Andes informatsiooni võistlejast, nimetab perekonnanime, klassi ja purjenumbri, spordijärgu ning organisatsioonilise või võistkondliku kuuluvuse.

27. Mõõtmiskomisjon koosneb peamõõtjast ja tema abidest. Mõõtmiskomisjoni suurus peab vastama vajadustele ning võimaldama kõigi osavõtvate jahtide kontrollimise ja ülevaatuse.

Mõõtjate peamiseks ülesandeks on:

a) võistlustele registreeritud jahtide mõõdukirjade ja teiste vajalike dokumentide kontrollimine;

b) võistlustele registreeritud jahtide klassikuuluvuse ja nende mõõtmete vastavuse kontrollimine mõõdukirja andmeile;

c) jahtide kontrollmõõtmine mõõtmise suhtes esinevate protestide korral;

d) kahjustuste suuruse ja iseloomu kindlakstegemine raskete avariide puhul ja vajaduse korral ekspertiisi teostamine avariide ja muude juhtumite puhul.

Mõõtmiskomisjon töötab esimehe juhtimisel. Komisjoni poolt peakohtunikule kirjalikult esitatud otsuseid ja seisukohti pole kellelgi õigust muuta. Teostanud punktides a ja b nimetatud ülesanded, esitab komisjoni esimees kirjaliku raportiga peakohtunikule võistlustele lubatud ja mittelubatud jahtide nimekirja. Jahtide võistlustele mittelubamise korral peavad selle põhjused olema raportis nimetatud.

28. Mandaatkomisjoni kinnitab võistlusi korraldav organisatsioon. Komisjoni peaülesandeks on võistlejate dokumentide kontrollimine ja nende lubamine võistlustele, mis vormistatakse eriprotokolliga.

29. Üldised juhised:

a) väikestel võistlustel peab kohtunikekogu koosseis vastama tegelikele vajadustele, kusjuures on lubatud

ametite ulatuslik ühendamine, näiteks, peakohtunik on ühtlasi vanemarbiiter, stardikohtunik ühtlasi finišikohtunik jne.

Jahtide ja võistlejate dokumentide kontrollimise võib teha otseselt ülesandeks kohtunikekogule;

b) ametikohuste teatavakstegemisel kohtunikele peab peakohtunik igale kohtunikule täpselt ära näitama tema töölõigu, üksikasjaliselt instrueerima kõiki kohtunikke, veenduma selles, et kõik kohtunikud saavad hästi aru ja tunnevad oma kohustusi, võistlusjuhendit, kava ja võistlusinstruktsioone ning hoiatama kohtunikke, et on lubamatu üksteise töösse vahele segada.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata arbiitrite määramisele, kes tuleb valida kõige kogenumate ja autoriteetsemate kohtunike hulgast. Samal põhimõttel tuleb valida ka vanem stardi-finišikohtunik.

Kui võistlevaid jahte on palju, tuleb finiši täpsele vastuvõtmisele osutada maksimaalset tähelepanu. Sel juhul on kohustuslik dubleerivalt üles märkida kõigi jahtide finišeerimise järjekord;

c) kohtunikelaeval, -tornis ja -kaatritel ei tohi olla kõrvalisi isikuid, välja arvatud spetsiaalselt sinna kutsutud. Mitte kellelgi peale peakohtuniku ja peasekretäri pole õigust anda ametlikku informatsiooni võistlustulemuste kohta;

d) muud soovitused võistluste organiseerimise ja läbiviimise kohta on toodud lisas 6.

§ 5. Võistlusjuhend ja osavõtuavaldused

1. Võistlusjuhend peab olema avaldatud võimalikult aegsasti ja ta peab koosnema järgmistest osadest:

I — võistluste eesmärk ja ülesanne;
II — läbiviimise aeg ja koht;
III — võistluste juhtimine;
IV — osavõtjad;
V — võistluste programm ja läbiviimise tingimused;
VI — individuaal- ja võistkondlike tulemuste määramise tingimused ja kord;
VII — võitjate autasustamine;
VIII — võistlejate vastuvõtutingimused;
IX — osavõtuavalduste ja registreerimislehtede esitamise aeg ja koht.

2. Juhendis peab olema näidatud:

a) milliste määruste järgi toimub võisluste läbiviimine;

b) kõik ettekirjutused, mis muudavad või täiendavad neid määrusi;

c) võistluskalender, esimese võistlussõidu ja kui võimalik siis ka järgmiste võistlussõitude stardi aeg;

d) klassid, millistele toimuvad võistlused, ja jahi meeskonna suurus;

e) osavõtumaksu suurus, kui see on ette nähtud;

f) aadress osavõtuavalduste saatmiseks ja avalduste vastuvõtmise viimane tähtaeg;

g) auhindade hulk ja nende iseärasused;

h) juhised startivate või osavõtvate jahtide arvu suhtes;

i) võistluskava ja -instruktsioonide kättesaamise aeg ja koht;

j) jahtide kontrollimiseks ja mõõtmiseks esitamise koht ja aeg;

k) ettekirjutused võistlejaile päästevahendite kandmise suhtes võistlussõidu ajal, kui see on ette nähtud.

3. Võistlusjuhendi koostab võistlusi korraldav organisatsioon. Juhendi kinnitab vastavalt võistluste ulatusele kas linna- (oblasti-, krai-), vabariiklik või üleliiduline organisatsioon võistluste kuuluvuse järgi.

4. Võistlusjuhendit või ükskõik millist punkti juhendis võib muuta ainult juhendi kinnitanud organisatsioon ja ainult enne võistluste algust.

5. Võistluste ärajätmise või selle tähtaja muutmise õigus on ainult võistlusi korraldaval organisatsioonil. Kui aga võistlusi ei saa alustada või läbi viia ettenähtud ajal nende ettevalmistamatuse tõttu, ohutusreeglite tagamatuse või ebasoodsate meteoroloogiliste tingimuste pärast, on peakohtunikul õigus stardiaega muuta või võistlused antud päeval täielikult ära jätta.

6. Avaldus võistlustest osavõtu kavatsuse kohta esitatakse võistlusjuhendis näidatud aadressil ning tähtajaks ja peab sisaldama järgmisi andmeid:

a) spordiorganisatsiooni nimetus;

b) võistlusteks ülesantavate jahtide arv klasside kaupa;

c) võistlejate üldarv organisatsiooni poolt.

Osavõtuavaldus kirjutatakse alla organisatsiooni vastutava juhataja poolt ning kinnitatakse ümmarguse pitsatiga.

7. Eelteate võistlustest osavõtu kohta võib saata telegraafi teel. See on kehtiv, kui telegramm on ära saadetud enne keskpäeva kuupäeval, millal avalduste vastuvõtmine lõpeb. See telegraafiline teade tuleb aga lühima aja jooksul kinnitada vormikohase osavõtuavaldusega.

8. Registreerimislehed võistlussõidule või võistlustele, mis koosnevad mitmest võistlussõidust, esitatakse võistluste kohtunikekogule võistlusjuhendis ettenähtud ajal, eraldi iga jahi kohta koos võistlejate ja jahi kõigi vajalike dokumentidega vastavalt vormile (lisa 1).

9. Mandaat- ja mõõtmiskomisjonide poolt kinnitatud registreerimislehtede põhjal koostab kohtunikekogu võistlejate ja jahtide nimekirja klasside ja meeskondade kaupa. See nimekiri on põhidokumendiks võistlustulemuste arvestamisel.

Pärast registreerimislehtede esitamise lõppu võib võistluste peakohtunik lubada võistlejate ümberpaigutamist ja asendamist ainult erandjuhtudel.

10. Kui mingis klassis on võistlustele registreeritud ainult üks jaht, siis teda distantsi läbida ei lubata.

11. Võistlusmäärustele ja -juhenditele mittevastavad registreerimislehed võidakse tagasi lükata.

§ 6. Võistluskava ja -instruktsioonid

1. Igale osavõtvale jahile tuleb välja anda võistluskava ja -instruktsioonid järgmiste andmetega:

a) milliste määruste järgi viiakse läbi antud võistlused;

b) kui antud distantsil või distantsi mingisugusel lõigul pole võimalik võistlussõitu halveneva nähtavuse tingimustes (näit. päikese loojangust päikese tõusuni) jätkata käesolevate määruste IV osa järgi, peab olema näidatud, milliste reeglite järgi võistlevad jahid üksteisele teed annavad (näit. LKVR, „Reeglid laevaliikluse kohta NSV Liidu siseveeteedel" v. m.), mis ajal ja millisel distantsiosal;

c) kõik § 6 pp a ja b nimetatud tingimused, mis võivad täiendada või muuta võistlusmäärusi;

d) võistlustele registreeritud jahtide nimed, klassid (võistlusväärtused), tagasikutsenumbrid ja jahtide värvus; roolimeeste nimed ja nende sportlik kuuluvus;

e) klassilipud ja distantsi läbimise signaalid;

f) stardi (startide) aeg ja kui kaua on start avatud;
g) stardiliini kirjeldus;
h) distantsi kirjeldus kõigi pöördetähiste äranäitamisega, millises järjekorras ja kummalt poolt neist mööduda või kuhu poole jätta;
i) distantsi pikkus;
j) juhised võistlejate informeerimise viisist distantsi muutmise korral;
k) erijuhised distantsi lühendamise kohta, kui selline on ette nähtud;
l) finišiliini kirjeldus ja erijuhised finišeerimiseks lühendatud distantsi puhul;
m) kontrollaeg distantsi läbimiseks, kui selline on ette nähtud;
n) sõiduõiendite ja kirjalike protestide esitamise ja, kui see on nõutav, ettenähtud protestimaksu tasumise aeg ja koht;
o) protestide lahendamise aeg ja koht;
p) kohtunikekogu koosseis.

2. Käesolevate määruste käsitamise mõttes tuleb võistlusinstruktsiooni võtta kui määrust.

3. Kohtunikekogul on õigus muuta võistluskava või -instruktsioone tingimusel, et iga osavõttev jaht oleks sellest informeeritud signaaliga või kirjaliku korraldusega vähemalt 15 minutit enne stardisignaali.

4. Kohtunikekogu ei tohi kasutada suulisi korraldusi ja juhiseid võistluskava ja -instruktsioonide muutmiseks.

5. Kohtunikekogud peavad määrama sellised distantsid, millistega on kerge tutvuda kõigile kättesaadavate kaartide abil. Võimaluse korral tuleb võistlejaile välja jagada distantsi skeemid, kui aga esineb erinevusi sellise skeemi ja instruktsioonides toodud kirjelduse vahel, siis tuleb juhinduda instruktsioonidest. Ei ole soovitav valida distantsi selliselt, et see moodustaks „silmuseid", kui see on vältimatu, siis tuleb need näidata võistluskavas selliselt, et ei saaks tekkida mingisuguseid arusaamatusi.

6. Finišiliini asukoht ja selle läbimise kord lühendatud distantsi puhul peab võimalust mööda olema sama, mis täisdistantsi kasutamisel.

§ 7. Võistlussõitude tühistamine ja edasilükkamine

1. Ebasoodsate tuule-, ilma- või hoovuse tingimuste korral või muudel mõjuvatel põhjustel on kohtunikekogul õigus starti edasi lükata või võistlussõitu tühistada.

Kohtunikekogu võib katkestada juba alustatud võistlussõidu ilma halvenemise tõttu, kui see ohustab võistlevaid jahte, või nõrga tuule tõttu, mis ei võimalda distantsi läbida kontrollaja piires.

Võistlussõidu võib tühistada, kui leidsid aset määruste §§ 12. 2, 23. 2, 38. 3 c II märgitud juhtumid.

2. Võistlussõidu ärajätmise signaaliks on rahvusvahelise signaalkoodi lipp „N", mis heisatakse klassilipu peale (kooskõlas §7. 4). Võistlussõidu katkestamise signaal peab olema sama, kuid sellega peab kaasnema kolm pauku (või kolm muud helisignaali).

3. Kui võistluskavas ja -instruktsioonides või -juhendis pole muid juhiseid, tähistab võistlussõidu edasilükkamist klassilipu kohale heisatud rahvusvahelise signaalkoodi koodivimpel. Koodivimpel heisatakse kas ilma muude kujunditeta ehk ühe või mitme kujundi (signaalkera) kohale järgmiselt:

a) edasilükkamisel 15 minuti võrra heisatakse ainult koodivimpel. Seda edasilükkamist 15 minuti võrra võib kasutada korduvalt koodivimpli langetamise ja selle uuesti heiskamisega;

b) edasilükkamisel 30 minuti võrra heisatakse koodivimpel ühe signaalkera või -kujundi kohale. Igal järgneval edasilükkamisel 30 minuti võrra lisatakse üks kera või kujund;

c) võistlussõidu edasilükkamisel mingile järgnevale päevale heisatakse koodivimpel rahvusvahelise signaalkoodi lipu „A" kohale.

4. Kui võistlussõidu tühistamine või edasilükkamine puutub kõigisse võistlevaisse klassidesse, siis mingisugust klassilippu ei heisata. Hõlmab see aga üksikuid klasse või stardigruppe, peavad vastavad klassi- või stardigrupi lipud olema heisatud selle signaali alla.

5. Võistlejate tähelepanu pööramiseks signaalide andmisele või nende vahetamisele peab iga nähtava signaaliga kaasnema pauk, vile või mõni muu helisignaal.

6. Kõik edasilükkamised arvestatakse võistluskavas

toodud stardiajast, mitte aga sellest momendist kui kohtunikekogu heiskas signaali.

7. Pärast edasilükkamist kasutatakse tavalisi stardisignaale vastavalt § 8. Kui oli heisatud üldine edasilükkamise signaal, tuleb see langetada enne esimese stardi signaali heiskamist.

8. Mingile järgmisele päevale edasilükatud võistlussõidu läbiviimise päeva, kellaaja ja koha peab kohtunikekogu teatama asjasthuvitatud võistlejaile kirjaliku teadaandega.

9. Edasilükatud võistlussõidule ei tohi vastu võtta uusi osavõtuavaldusi, välja arvatud juhtumid, kui võistlussõit lükati edasi teisele päevale ja seda vaadeldatakse kui kordamissõitu pärast tühistamist vastavalt § 15.1 b.

§ 8. Stardisignaalid

1. Kui võistluskavas või -instruktsioonides pole teistsuguseid sätteid, kasutatakse kõikidel võistlussõitudel järgmisi signaale, millega kaasneb tähelepanu äratamiseks suurtükipauk, vile või mõni muu helisignaal:

a) e e l s i g n a a l — antakse 10 minutit enne võistlussõidu starti klassi- või võistlussõidulipu heiskamisega ehk mõne teise signaali näitamisega;

b) e t t e v a l m i s t u s s i g n a a l — antakse 5 minutit enne võistlussõidu starti rahvusvahelise signaalkoodi lipu „P" heiskamisega või mõne teise signaali näitamisega;

c) s t a r d i s i g n a a l — antakse täpselt 5 minutit pärast ettevalmistussignaali. Eel- ja ettevalmistussignaalid langetatakse.

2. Ühe signaali (heli- või nähtava) tõrke korral arvestatakse aeg selle signaali järgi, mis anti normaalselt. Kohtunikekogul on ühe signaali tõrke korral õigus rakendada § 10.2 c.

3. Laskmise puhul on soovitav kasutada suitsuga püssirohtu.

4. Pärast ettevalmistussignaali, kui see on võimalik, on soovitav ükskõik missugusel viisil teatada võistlejaile stardini jäänud minutite, veel parem aga ka sekundite arv.

5. Signaalide andmiseks kasutatavad lipud vt. lisa 5.

§ 9. Võistlussõidu algus

1. Võistlussõit algab stardisignaali momendist, kuid käesolevatele määrustele alluvad jahid 5 minutit enne stardisignaali, s. t. sellele klassile antud ettevalmistussignaalist alates kuni võistlussõidu lõpetamiseni või katkestamiseni. Sel perioodil ei allu jahid, mis võtavad osa kas samast või erinevaist võistlussõitudest, ei rahvusvahelistele ega rahvuslikele laevade kokkupõrgete vältimise reeglitele.

2. Käesolevates määrustes kasutatav väljend „võistlussõidu ajal" tähendab ajavahemikku ettevalmistussignaalist kuni momendini, millal jaht finišeerib või katkestab võistlussõidu.

3. Startivaks jahiks loetakse jahti, mis on registreeritud võistlussõidust osavõtjaks ja mis pärast ettevalmistussignaali manööverdab stardiliini lähedal. Sellist jahti loetakse võistlussõidust osavõtvaks olenemata sellest, kas ta tegelikult läbis stardiliini või mitte.

4. Jaht stardib, kui tema kere või taglase ükskõik milline osa pärast stardisignaali esmakordselt ületab stardiliini esimese pöördetähise suunas (kui see pole instruktsioonides teisiti ette nähtud).

§ 10. Tagasikutsenumbrid ja tagasikutsumine. Tagasipöörduv jaht

1. Kohtunikekogu peab määrama igale osavõtvale jahile tagasikutsenumbri. Kui praktiliselt on võimalik, tuleb tagasikutsenumbrina kasutada purjenumbrit. Vastasel korral määrab kohtunikekogu igale jahile sobiva tagasikutsenumbri vastavalt § 6.1 d.

2. a) Kui stardisignaali momendil on jahi kere või taglase mingisugune osa stardiliinil või ületas selle, peab nii kiiresti kui võimalik välja panema tema tagasikutsenumbri ja andma vastava helisignaali. Tagasikutsenumbrid peavad olema tehtud valge värviga mustale või vastupidi, musta värviga valgele alusele, numbri kõrgusega vähemalt 75 sm;

b) kui selliseid tagasikutsenumbreid ei kasutata, peab instruktsioonides olema selgesti öeldud, mil viisil toimub tagasikutsumine;

c) kohtunikekogul on õigus anda üldine tagasikutse kõigile startivaile jahtidele, kui varemstartinud jahtide arv on suur ning pole võimalik neid õigeaegselt tagasi kutsuda, kui tehti stardiandmisel viga või mõnel muul olulisel põhjusel; signaaliks on kaks pauku või kaks muud helisignaali ja nendega kaasneb edasilükkamissignaali heiskamine. Pärast seda tuleb uuesti anda e e l s i g n a a l.

3. Tagasikutsutud jaht peab pöörduma üle stardiliini või selle pikenduse selliselt, et kõik tema osad oleksid stardiliini õigel poolel ja tema tagasikutsenumber jääb väljapanduks seni, kuni jaht pole pöördunud tagasi või kuni pole möödunud küllaldaselt aega.

4. Starti tagasikutsutud ning tagasipöörduv või pärast stardisignaali valelt poolelt stardiliinile suunduv jaht peab teed andma kõigile võistlussõidust osavõtvaile jahtidele, mis stardivad või startisid õigelt poolelt.

5. Niipea kui jaht jõudis tagasi üle stardiliini või selle pikenduse, omandab ta uuesti temale kuuluva teeõiguse.

6. Teised võistlevad jahid ei tohi arvata, et jaht pöördub tagasi või läheb stardiliinile valelt poolelt seni, kuni pole näha, et ta manöövrid on ilmselt vastuolus kavatusega jätkata distantsi läbimist.

§ 11. Distantsi lühendamine

1. Ebasoodsate tuule-, ilmastiku- või hoovuse tingimuste korral või mõnel muul mõjuval põhjusel võib kohtunikekogu oma äranägemisel distantsi lühendada nii enne võistlussõidu algust kui ka võistlussõidu ajal.

2. Distantsi lühendamise signaaliks on rahvusvahelise signaalkoodi lipp „S", millele vajaduse korral kaasneb kaks suurtükipauku. Kui distantsi lühendamise signaal puutub kõigisse võistlevaisse jahtidesse, siis klassilippe ei heisata. Juhul kui see puutub ainult üksikuid klasse või stardigruppe, siis heisatakse distantsi lühendamise signaali alla vastava klassi või stardigrupi lipp.

3. Kui distantsi lühendamise signaal heisatakse võistlussõidu ajal, siis tähendab see, et võistlussõit lõpetatakse selle ringi läbimisega, millel asub juhtiv jaht, või toimub mõnel muul viisil kooskõlas võistlusinstruktsioonidega vastavalt § 6. 1 k.

4. Distantsi lühendamisel tuleb kontrollaega, kui see oli ette nähtud, vastavalt lühendada.

§ 12. Pöördetähise paigaltnihkumine

1. Kui kohtunikekogu märkab, et mõni pöördetähis on kadunud või kohalt ära nihkunud, peab ta, kui see on võimalik, tähise õigele kohale asetama, uuega asendama, välja panema poi või laeva rahvusvahelise signaalkoodi lipuga „M", mis on pöördetähise signaaliks.
2. Kui vana tähise kohaleasetamine või selle asendamine uuega pole võimalik selleks ajaks, millal võistlejad peavad sellest mööduma, võib kohtunikekogu äranägemisel võistlussõitu korrata või lugeda selle kehtetuks.

§ 13. Võistlussõidu lõpetamine

1. Jahi võistlussõidu lõpetamise aeg fikseeritakse finišis hetkel, kui jahi kere või taglase ükskõik milline osa jõuab finišiliinile viimase pöördetähise suunast, kuid jaht allub võistlusmäärustele senikaua, kuni finišiliinil on tema kere või taglase ükskõik missugune osa. Finišiliini läbimine kogu jahiga pole kohustuslik, jaht võib seda teha või tagasi vajuda.
2. Niipea kui jaht lahkub finišiliinilt, lakkab ta allumast võistlusmäärustele, välja arvatud see, et ta on kohustatud täitma võistlusinstruktsioonides toodud erinõudeid ja hoiduma eemale finišiliinist ning mitte segama teisi jahte, mis pole veel finišeerinud.
3. Kui kohtunikelaev on ankrus sealpool finišitähist, mis võistlusinstruktsioonide järgi on vastaspool, loetakse jaht õigesti finišeerinuks ainult sel juhul, kui ta läbib finišiliini viimase distantsitähise suunast.
4. Kui võistlussõidul oli ette nähtud distantsi läbimise kontrollaeg ja kui võistluskavas ja -instruktsioonides pole muid juhiseid, loetakse võistlussõit toimunuks kõigile jahtidele, kuigi ainult üks jaht läbis distantsi kontrollajaga.
5. Kui võistluskavas ja -instruktsioonides pole muid juhiseid, määratakse kontrollaeg, arvestades distantsi läbimise minimaalkiiruseks 2 miili tunnis.

§ 14. Samaaegne finiš

1. Kui jahid finišeerivad samaaegselt, jagatakse nende poolt saavutatud punktid nende vahel võrdselt. Kui auhinnaks on karikas või mõni muu jagamatu ese, määratakse samaaegselt finišeerinud jahtide vahel võimaluse korral kordamissõit. Selle võimaluse puudumisel ei loeta auhinda väljasõidetuks ja see jääb endise valdaja kätte.
2. Kui handicap-võistlustel kaks või mitu jahti saavutavad tulemuste arvestamisel sama aja, käsitatakse seda kui samaaegset finišeerimist.

§ 15. Kordamissõidud

1. Kui kordamissõit on määratud pärast tühistamist, siis:
a) kõigil tühistatud võistlussõidule registreeritud jahtidel on õigus kordamissõidust osa võtta;
b) kohtunikekogu loal võidakse vastu võtta uusi osavõtuavaldusi tingimusel, et need vastavad tühistatud võistlussõidu osavõtuavaldustele esitatud nõuetele.
2. Kohtunikekogu peab kõigile asjasthuvitatud isikuile teatama kordamissõidu kuupäeva, kellaaja ja koha. See teade peab olema kirjalik.

§ 16. Sõiduõiend ja võistlustulemuste arvestamine

1. Võistlussõidu lõpul või kui võistlussõitu ei lõpetatud, siis selle katkestamisel peavad jahijuhid või nende esindajad alla kirjutama ja esitama vormikohase sõiduõiendi (lisa 2).
2. Sõiduõiendid esitatakse kohtunikekogule pärast iga võistlussõitu võistlusinstruktsioonides ettenähtud ajaks.
3. Enne võistlustulemuste arvestamist peab kohtunikekogu veenduma selles, et võistlejad läbisid distantsi õieti ega rikkunud määrusi.
4. Võistlussõidu individuaaltulemused arvestatakse vastavalt võistleva jahi poolt saavutatud kohale.
Kui võistlused koosnevad mitmest võistlussõidust (regatt), siis arvestatakse tulemused iga sõidu kohta eraldi ja kogu võistluse kohta tervikuna. Jahi poolt igal üksikul võistlussõidul saavutatav punktide arv määra-

takse eritabeli järgi (lisa 4 ja 10) sõltuvalt saavutatud kohast ja osavõtjate arvust antud klassis.

Kui tulemuste arvestamisel kõige halvema võistlussõidu tulemusi arvesse ei võeta, siis ei saa kõige halvemaks lugeda võistlussõitu, kus jaht diskvalifitseeriti ega selle tulemusi maha võtta.

Osavõtjate arvu loetakse järgmiselt:

a) kui võistlus koosneb ühest võistlussõidust, siis määratakse osavõtjate arv vastavalt § 9.3;

b) kui võistlus koosneb mitmest võistlussõidust (regatt), siis antud klassis võistlustele lubatud jahtide arvu järgi.

5. Koha määramise viis handicap-võistlustel on näidatud lisas 3.

6. Võistkondlikke tulemusi arvestatakse võistkonna (kollektiivi) kõigi arvestamisele kuuluvate jahtide poolt kõigil võistlussõitudel saavutatud punktide summa järgi.

7. On lubatud kasutada võistkondlike ja individuaaltulemuste arvestamiseks muid viise, kuid see peab olema kindlaks määratud võistlusjuhendiga.

8. Mitmel võistlussõidul (regatil) saavutatud punktide summa võrdsuse puhul määratakse kohad parimate kohtade arvu järgi, kui võistlusjuhendis või -programmis pole antud muud arvestamisviisi.

II. ÜLDISED MÄÄRUSED

§ 17. Purjemärgid

1. Kõik võistlustest osavõtvad jahid peavad kandma purjedel vastavaid klassitähiseid ja numbreid.

2. Iga rahvusvahelise klassi jaht peab kandma grootpurjel:

a) tähte (tähti), mis näitavad tema rahvuslikku kuuluvust järgmiselt:

A — Argentiina
B — Belgia
BL — Brasiilia
BU — Bulgaaria
CY — Tseilon
CZ — Tšehhoslovakkia
D — Taani
E — Hispaania
F — Prantsusmaa
G — Saksa Föderatiivne Vabariik ja Lääne-Berliin

GE — Kreeka
GO — Saksa Demokraatlik Vabariik
H — Holland
I — Itaalia
J — Jaapan
K — Inglismaa (Ühendatud Kuningriik)
KA — Austraalia
KB — Bermuda
KC — Kanada
KK — Keenia
KR — Rodeesia
KS — Singapur
KZ — Uus-Meremaa
L — Soome
M — Ungari
MD — Monako Vürstiriik
N — Norra
OE — Austria
P — Portugal
PH — Filipiinid
PZ — Poola
RC — Kuuba
RI — Indoneesia
RM — Rumeenia
S — Rootsi
SA — Lõuna-Aafrika
SR — NSVL
TH — Tai
TK — Türgi
U — Uruguai
US — USA
V — Venezuela
X — Tšiili
Y — Jugoslaavia
Z — Šveits;

b) tähte, numbrit või muud eraldusmärki, mis näitab, millisesse klassi jaht kuulub;

Märkus. KR-valemi järgi mõõdetavail klassituil kiiljahtidel asendatakse klassitähis antud jahi stardigrupile omistatud tähega (vene keeles).

c) jahile omistatud järjekorranumbrit, mis lubab eristada jahte võistluskava järgi.

Nii näiteks kannab NSV Liidu „Drakon", mille järjekorranumber on 137, purjel järgmisi tähiseid:

$$\frac{\text{D}}{\text{SR 137}}$$

3. Numbrid, tähed ja eraldusmärgid õmmeldakse grootpurje mõlemale küljele ligikaudu $^2/_3$ purje kõrgusele poomist nii, et alumised numbrid oleksid nähtavad ka täielikult rehvitud purje juures. Numbrid, tähed ja eraldusmärgid peavad asetsema purje mõlemal küljel erineval kõrgusel, et vältida segadust purje läbipaistvuse korral. Samal viisil, kuid ainult numbrid, peavad paiknema spinnakri mõlemal küljel.

4. Numbrite, tähtede ja eraldusmärkide mõõtmed purjedel peavad vastama klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismäärustes toodud mõõtmeile.

§ 18. Mõõdukiri

1. Iga võistlustest osavõttev jaht peab omama kehtiva mõõdukirja, mis on välja antud „NSV Liidu purjejahtide klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismääruste" alusel. Mõõdukirja sisu peab vastama jahi tegelikele andmeile.

2. Osavõtjate nimekirja koostamise momendiks peavad kohtunikekogu käsutuses olema läbivaatamiseks ja kontrollimiseks kõigi võistlustele registreeritud jahtide mõõdukirjad. Jahtide klassikuuluvuse, mõõtmise ja mõõdukirjade kehtivusega seoses olevaid küsimusi lahendavad iga võistluse kohtunikekogu koosseisu kuuluvad ametlikud mõõtjad.

§ 19. Jahi ballast, ankrud ja varustus

1. Ettenähtud koguses ballast peab paiknema kindlalt kiilruumis põranda all või rundukites. Alates kella 21.00-st võistlussõidule eelneva päeva õhtul kuni võistlussõidu lõpuni ei tohi peale ega maha laadida või ümber paigutada mingisugust liikuvat või kohtkindlat ballasti. Samuti pole ülalnimetatud aja jooksul lubatud veepaakidest võtta või sinna juurde valada vett rohkem kui tavalise veetarvitamise eesmärgil.

2. Võistlussõidu ajal ei ole lubatud kasutada ballasti või muud „surnud" raskust ümberpaigutatava ballastina jahi trimmi muutmiseks.

3. Igal jahil peab võistlussõidu ajal pardal olema vastavate mõõtmetega ankur (või ankrud) koos ankruketi või köiega, aerud, vahendid vee väljaviskamiseks ja muu varustus kooskõlas klassimäärustega.

§ 20. Päästevahendid

1. Kui see pole vastava klassi määrustega või võistlusinstruktsiooniga teisiti ette kirjutatud, peab igal võistlussõidust osavõtval jahil olema päästevahendid kõigi pardalolevate inimeste jaoks, kusjuures üks neist peab olema valmis silmapilkseks kasutamiseks. Erandiks on küllaldase ujuvusega jahid, mis avarii korral võivad kanda vee peal kogu meeskonna.

Ujuvusseadmete ja päästevahendite kasutamisvalmiduse ning korrasoleku eest, samuti ka nende mittekorras-

olekust, mitteõigeaegsest või valest kasutamisest tulenevate tagajärgede eest kannab vastutust ainult jahijuht.

2. Igal jahil, veeliini pikkusega üle 14,5 m, peab olema dekil või taavetite küljes kasutamisvalmis julla ühes selle külge kinnitatud aerude ja tullidega.

§ 21. Udusignaalid ja tuled

Võistlussõidu ajal peavad kõik jahid täitma udusignaalide andmisse ja tulede kandmisse puutuvaid rahvusvahelisi laevade kokkupõrgete vältimise reegleid merel või vastavaid kohalikke määrusi.

§ 22. Jahi kuuluvus

1. Iga võistlustele registreeritud jaht peab olema jahtklubi või spordiühingu vajalikult vormistatud omand või olema jahtklubi või spordiühingu ühe või mitme liikme omandiks.

2. Kui võistlusjuhendis ei ole erijuhiseid, tuleb pidada jahi omanikuks klubi, spordiühingut või nende liikmeid, kes on jahi rentinud.

§ 23. Pardalolevate inimeste arv. Inimene üle parda

1. Võistlussõidu ajal pardalolevate inimeste arv peab olema kooskõlas võistlusjuhendiga ja kellelgi pole lubatud tulla jahile või sealt lahkuda, välja arvatud avarii- või õnnetusjuhtumid pardalolevate inimestega.

2. Kõik jahid peavad osutama kõikvõimalikku abi igale ohusolevale laevale või inimesele. Kui kohtunikekogu arvates jaht, mis polnud vastutav õnnetusjuhtumi eest, halvendas abi osutamisega oluliselt oma tulemusi, peab kohtunikekogu määrama võimaluse korral kordamissõidu selle jahi (või jahtide) ja eelnenud kohad saavutanud jahtide vahel. Vastasel korral tuleb võistlussõit lugeda kehtetuks (mittetoimunuks).

3. Jahijuht, kes võis osutada abi ja seda ei teinud, võidakse diskvalifitseerida.

4. Juhuslikult või mõnel muul põhjusel võistlussõidu ajal üle parda kukkunud inimese peab jaht enne võistlus-

sõidu jätkamist tagasi pardale võtma. Vastasel juhul on ta kohustatud võistlussõidu katkestama.

§ 24. Lihastejõu kasutamine

Purjede tõstmine ja nende seadmine, samuti ankru ja sverdi sisselaskmine ning ülesvõtmine võib toimuda ainult käsitsi.

§ 25. Vahendid edasiliikumiseks ja loodimine

1. Jahi edasiliikumiseks ei tohi kasutada mingisuguseid muid vahendeid peale tuule loomuliku toime purjele (välja arvatud § 27 nimetatud eesmärkidel). Samuti on keelatud jahi ebanormaalne pidurdamine. Avariiolukordades on lubatud rooli asemel kasutada jahi juhtimiseks aeru või muud eset.

2. Loodimiseks võib kasutada meelevaldseid vahendeid, mitte rikkudes § 25. 1.

§ 26. Ankrulejäämine ja jahi kinnitamine

1. Jaht võib võistlussõidu ajal ankrule jääda. Peale ankurdamisseadmete võib ankrulejäämiseks kasutada jahimeeskonna liiget, kes seisab mere looduslikul põhjal ja igasugust liikumatult või lohisevalt põhja lastud raskust, olenemata sellest, kas see puutub kokku mõne veealuse esemega või mitte. Iga selleks kasutatud ankur või raskus tuleb tagasi pardale võtta.

2. Välja arvatud § 27 ettenähtud juhused, kuulub jahijuht diskvalifitseerimisele, kui ta võistlussõidu ajal:

a) kasutab seadmeid, mis ei asu jahil võistlussõidu algusest lõpuni. Erandiks on nende juhuslik kukkumine üle parda;

b) kasutab jahi meeskonda mittekuuluvate inimeste abi;

c) kinnitab jahi millegi külge, või kui jaht on kinnitatud mõnel muul viisil kui ankrulejäämine, välja arvatud § 26. 3 eesmärkidel;

d) viib ankru välja paadiga.

3. Hoolimata § 26. 2 c nõudeist võib jaht tulla kaldale remondi, purjede rehvimise või jahist vee kõrvaldamise eesmärgil, kuid peab täitma § 26. 2 b nõudeid.

4. Ankruloleva või madalikule sattunud jahi juht on kohustatud hoiatama sellest teisi jahte, millised võivad temaga kokku põrgata. Välja arvatud juhud, kus jahi suurusest või ilmastikutingimustest sõltuvalt on vajalik anda erisignaale, jätkub hoiatuseks tavalisest hüüdest.

5. Käigusolev jaht peab teed andma ankrul või madalikul olevale jahile. Kahest ankrulolevast jahist annab teed hilisem ankrule jääja. Ankru triivimise korral peab kokkupõrget vältima triiviv jaht.

§ 27. Madalikule sõitmine

1. Kui jaht jooksis madalikule või jäi kinni poi, laeva või muu takistuse külge, võib ta enda vabastamiseks kasutada ainult oma ankruid, jullat, trosse, pootshaake ja muid vahendeid, kuid ei tohi kasutada mingit kõrvalist abi, välja arvatud abi laeva meeskonnalt, kellega ta kokku põrkas. Kogu varustus, mida seejuures kasutati, tuleb enne võistlussõidu jätkamist pardale võtta.

2. Jahi võib madalikult vabastada üle parda olev meeskonnaliige põhjast lükkamisega.

3. § 27. 1 teeb erandi §§ 25. 1 ja 26. 2 suhtes, kuid kõrvalise abi ja igasuguste lükkamisvahendite kasutamine on lubatud kuni madalikult vabanemiseni. Seejuures võib kasutada ainult inimeste lihastejõudu.

§ 28. Purjede kandmine ja nende seadmine

1. Kergeilma- või tormipurjesid võib tõsta vedavate purjede asemele, nende alla või nende kohale. Asendavad purjed võivad olla tõstetud enne asendatavate purjede koristamist. Erandiks on grootpuri ja spinnaker: samaaegselt on lubatud kanda ainult üht grootpurje ja üht spinnakrit.

2. Eespurjede sootide sorimiseks on keelatud kasutada pardaväliseid lisaseadmeid või tuua neid groot- või besaanpoomi külge. Pardaväliste lisaseadmetena tuleb mõista kõiki seadmeid, mis võimaldavad avaldada soodile väljapoole suunatud tungi punktist, mille asukoht on klassifikatsioonimäärustega ette nähtud. Kui seda punkti pole klassifikatsioonimäärustega määratud, siis punktist, mida läbiv vertikaal jahi tasakaalus olles satuks välja-

poole jahi kere- või dekiplangutust. Selle määruse tõlgitsemisel valspoordi, reelingut ja pardaväliseid kaitseliiste ei loeta jahi kere või deki osadeks. Paudi ajal ise üleminev eespurje poom pole pardaväline lisaseade. Meeskonnaliikme ükski kehaosa pole pardaväline lisaseade. Ükski puri, mille halsinurk on kinnitatud tagapool kõige eesmist masti, pole eespuri.

3. Spinnakrit ei tohi kanda ilma spinnakerpoomita. Tõstetud ja töötava spinnakri halsinurk peab asuma spinnakerpoomi välise otsa vahetus läheduses. Spinnakerpoomi külge võib kinnitada mistahes eespurje tingimusel, et seejuures spinnaker poleks tõstetud. Samaaegselt võib kasutada ainult üht spinnakerpoomi. Spinnakerpoomi võib kanda ainult grootpoomile vastasküljel ning ta peab olema kinnitatud masti külge.

§ 28. 3 ei rakendata spinnakerpoomi või selle külge kinnitatud purje üleviimisel.

4. Vöörstaak või -staagid peavad olema kinnitatud ligikaudu jahi diametraaltasapinnas.

§ 29. Tähisele otsasõitmine või sellest vale möödumine

1. Jaht peab distantsi läbima õieti, mööduma igast tähisest õigelt poolelt ning õiges järjekorras, vastavalt võistlusinstruktsioonidele. Kui jaht pärast startimist möödub pöördetähisest (välja arvatud stardiliini tähised) selle valelt poolelt, peab ta pöörduma tagasi samalt küljelt ja alles siis mööduma tähisest selle õigelt poolelt.

2. Kui võistlussõit toimub udus või pimedas, ei piisa arvutustest tähisest möödumise veenvaks tõestamiseks.

3. Jaht, mis möödumisel puudutab tähist või sunnib tähiseks olevat laeva kokkupõrke vältimiseks oma asukohta muutma, diskvalifitseeritakse, kui tema protesti järgi ei tehta kindlaks, et ta oli selleks sunnitud teise jahi poolt.

4. Tähist puudutanud jaht peab viivitamata tõstma protestilipu ning § 38 kohaselt protestima või katkestama võistlussõidu.

III. TERMINID

§ 30. Teeandmise määrustesse puutuvad terminid

(Kõik terminid tekstis on toodud rasvase trükiga).

1. **Alltuule ja pealtuule. Alltuule** tähendab sealpool jahti, kus on jahi grootpuri või kus see oli enne **luhvamist** vastutuuleseisuni. **Pealtuule** tähendab teisel pool.

Neid termineid võib kasutada jahtide suhtes ainult siis, kui nad on **ühisel halsil.**

Jaht, mis on **alltuule** või **pealtuule,** võib olla kas **vabalt ees, seotud** või **vabalt taga,** kuid termineid **pealtuule jaht** ja **alltuule jaht** võib rakendada ainult nende jahtide suhtes, millised on **seotud.**

2. **Halsil.** Jaht purjetab **halsil,** kui ta ei **paudi** ega **halsi. Vasakuks** või **paremaks** nimetatakse **halssi** jahi pealtuule külje järgi.

3. **Loovimiskurss.** Jaht on **loovimiskursil,** kui ta purjetab tuulde nii teravalt, et saavutab tuule suhtes kõrgust endale suurima kasuga.

4. **Vabalt taga, vabalt ees.** Jaht on teisest jahist **vabalt taga,** kui tema kere, taglas ja purjed on tagapool teise jahi kere või taglase kõige tagumisema punkti kujuteldavat traversijoont. Teine jaht on seejuures **vabalt ees.**

5. **Seotud olek.** Jahid on **seotud,** kui kumbki neist pole **vabalt taga.** Kaks jahti on ka siis **seotud,** kui nende vahel asuv jaht on **seotud** nende mõlemaga.

6. **Järelejõudmine.** Üks jaht **jõuab** teisele jahile **järele,** kui ta läheneb sellele asendist **vabalt taga,** olenemata jahtide vastastikustest kurssidest. **Järelejõudmine** lõpeb niipea, kui algab **seotud olek.**

7. **Pautimine. Pautimine** algab momendist, mil jaht pärast vastutuule-seisu hakkab uuel **halsil vallama. Pautimine** lõpeb, kui looviv jaht on **vallanud loovimiskursile.** Kui jaht ei **loovi,** siis lõpeb **pautimine** momendil, mil jaht on **vallanud** kursile, kus ta grootpuri täitub tuulega.

8. **Halssimine.** Jaht **halsib** alates sellest momendist, mil ta grootpurje alumine liik taganttuules läheb üle diametraaltasapinna, kuni momendini, mil grootpuri uuel **halsil** täitub tuulega.

9. **Luhvamine ja vallamine:**

a) **luhvamine** on kursi muutmine tuule sisse kuni vastutuule-seisuni;

b) **vallamine** on kursi muutmine tuule suhtes täiemaks kuni grootpurje **halssimiseni.**

10. **Õige kurss.** Iga kurss on **õige kurss,** mida mööda jaht purjetaks pärast stardisignaali teiste jahtide puudumise korral, et finišeerida nii kiiresti kui võimalik. Kurssi, mida mööda jaht purjetas enne, kui ta alustas teise jahi **luhvamist** või sellest ära **vallas,** tuleb pidada **õigeks kursiks.**

11. **Pöördetähised:**

a) **pöördetähised** on esemed, mille vahelt jaht peab läbi sõitma või millest mööduma ettekirjutatud poolelt vastavalt võistlusinstruktsioonile.

Tähisel on möödumiseks õige pool, kui jaht stardib, või kui ta alustab, jätkab või lõpetab distantsi antud lõigu läbimist. **Tähisel** pole enam möödumiseks õiget poolt alates momendist, kui jaht õigesti möödus juba järgmisest tähisest ning selle ahtrisuunas maha jättis. Finišitähisel pole enam õiget poolt niipea, kui jaht finišeeris vastavalt § 13;

b) **pöördetähiseks** loetakse võistlusinstruktsioonis pöördetähisena kirjeldatud esemete tavalisi osi, kaasa arvatud lipp, lipuvarras, poom või pöördetähisena ülestõmmatud paat. Tema ankurdamise seadmeid ja tähise külge juhuslikult või ajutiselt kinni jäänud esemeid **pöördetähiseks** ei loeta;

c) jaht **jõudis tähiseni,** kui ta ei saa enam valida, kummalt poolt sellest mööduda.

12. **Takistus veealal:**

a) **takistuseks veealal** on käigusolevad laevad (kaasa arvatud teeõigust omavad jahid), ankrulseisvad, madalikulolevad ning ümberläinud laevad, vrakid, kallas, sadamakaid, seadmed, kalapüünised ja madalikud, kus antud jahil navigeerimine on ebakindel. Navigatsiooniline tähis ise ei ole **takistus veealal,** kuid ta on takistuse osa, kui antud jahil pole ohuta võimalik purjetada läbi tähise ja madaliku või ohu vahelt;

b) jaht **jõudis takistuseni,** kui ta selle takistuse tõttu ei saa küllaldase kindlusega muuta oma kurssi või jätkata seda takistuse suunas.

IV. VÕISTLUSSÕIDU MÄÄRUSED

§ 31. Aus purjetamine

Iga jaht peab võistlema ausalt ning püüdma võita ainult üleolekuga kiiruses ja osavuses. Kuid jahi võib selle määruse järgi diskvalifitseerida ülalnimetatud põhimõtte jämeda rikkumise korral ainult juhul, kui pole võimalik rakendada mõnda teist määrust.

§ 32. Sissejuhatus teeandmise määrustele

1. Teeandmise reeglid on määratud esmajärjekorras just kokkupõrgete vältimiseks. Jaht, mis nende määruste alusel on kohustatud teed andma, peab seda alati tegema. Ta võidakse nende määruste rikkumise eest diskvalifitseerida olenemata sellest, kas kokkupõrge toimus või mitte.

2. a) Alates ettevalmistussignaalist, mis antakse 5 minutit enne starti, kuni võistlussõidu lõpuni, peab jahtide manööverdamine ja teeandmine toimuma vastavalt §§ 32, 33, 34 ja 35;

b) enne stardiliini täielikku ületamist võib **vabalt ees** või **alltuule jaht** oma kurssi muuta, kui ta avaldab mõju sellega teise jahi liikumisele, peab ta seda tegema aeglaselt. **Alltuule jaht** võib **luhvata** ainult siis, kui **pealtuule jahi** roolimees (kui vaadata tema normaalse asukoha traversisuuna järgi) on tagapool **alltuule jahi** grootmasti. Sel juhul rakendatakse ka § 33.5 d. **Pealtuule jaht** ei tohi kunagi **vallata,** et sundida ükskõik missugust **alltuule jahti** oma kurssi muutma.

3. Kui teeõigust omav jaht on sunnitud oma kurssi muutma kokkupõrke vältimiseks teise jahiga, mis on kohustatud talle teed andma, võib esimene avaldada protesti.

4. Kui teeõigust omav jaht ei tee katset kokkupõrget vältida, mille tagajärjel võivad tekkida tõsised vigastused, tuleb ta (välja arvatud § 33.5 a ettenähud juhtum) koos teise jahiga diskvalifitseerida.

5. Sellest hoolimata, et hüüe on ette nähtud ainult § 35, võib esineda muid olukordi, kus vastavalt §§ 1 ja 31 tuleb kasutada hüüdu enne kursi sellist muutmist, mida teine jaht või jahid ei või ette näha.

6. Kui jaht rikkus võistlussõidu ajal käesolevaid määrusi või võistlusinstruktsioone, peab ta viivitamata võistlussõidu katkestama. Kui ta aga siiski jätkab võistlussõitu, peavad teised jahid lugema teda võistlevaks jahiks ning vastavalt sellele rakendama tema suhtes määrusi ja võistlusinstruktsiooni.

§ 33. Teeõigus

1. **Erinevail halssidel.** Põhireegel: **vasakul halsil** purjetav jaht peab teed andma **paremal halsil** purjetavale jahile.

2. **Ühisel halsil.** Põhireegel:

a) **pealtuule jaht** peab teed andma **alltuule jahile;**

b) **järelejõudev jaht** peab teed andma; kui ta muutus järelejõutavaga **seotuks alltuule,** peab ta võimaldama **pealtuule jahile** küllaldase ruumi ja võimaluse, et see saaks oma uusi kohustusi täita ning **alltuule jahile** teed anda.

3. **Pautimine ja halssimine:**

a) **pautiv** või **halssiv** jaht peab teed andma halsil purjetavale jahile;

b) kui jaht **pautimise** või **halssimise** järel saavutab uues olukorras teeõiguse, peab ta sooritama pöörde teisest, **halsil** purjetavast jahist sellisel kaugusel, et see võiks oma kurssi hoida pöörde lõpetamiseni. Alles pärast seda on ta kohustatud pöörde sooritanud jahile teed andma;

c) **pautiv** või **halssiv** jaht võtab endale seejuures kohustuse tõendada, et ta sooritas pöörde vastavalt käesolevale määrusele. Vastasel korral tuleb ta diskvalifitseerida;

d) jahil pole õigust **pautida,** kui sellega võib kaasneda kokkupõrkevõimalus teise jahiga, mis oma olukorra tõttu pole võimeline teed andma.

4. **Üheaegne pautimine või halssimine.** Kui kaks jahti **paudivad** või **halsivad** üheaegselt, peab jaht, mis asub teisest jahist vasakul, teed andma.

5. **Luhvamisõigus ühisel halsil pärast stardiliini läbimist:**

a) pärast stardiliini täielikku läbimist on jahil õigus **luhvata pealtuule jahti** ja **vabalt taga** olevat jahti oma

heaksarvamise järgi isegi kuni vastutuule seisuni, et takistada teda endast möödumast. **Alltuule jahi** luhvamisõigus püsib senikaua, kuni **pealtuule jahi** roolimees (kui vaadata tema normaalse asukoha traversisuuna järgi ning mitte teravama kursi juures kui **alltuule jahil**) jõuab **alltuule jahi** grootmasti kohale. Pärast seda, või juhul kui **pealtuule jahi** roolimees (vaadates tema normaalse asukoha traversisuuna järgi) **seotud oleku** tekkimisel oli **alltuule jahi** grootmastist eespool, pole **alltuule jahil seotud oleku** kestel õigust hoida oma **õigest kursist** teravamat kurssi;

b) selle määruse põhjal ei teki ega esine **seotud olekut,** kui jahid on teineteisest ilmselt kaugemal kui pikema jahi kaks pikkust.

Kui **seotud olek** kahe jahi vahel esines siis, kui juhtiv jaht läbis stardiliini või tekkis ühe või mõlema jahi **pautimise** või **halssimisega,** tuleb käesoleva määruse põhjal lugeda seotud oleku alguseks neid momente;

c) kaheldavail juhtudel võib **alltuule jaht** arvata, et ta omab **luhvamisõiguse** kuni **pealtuule jahi** roolimehe hüüdeni: „Mast traversil!" (või muu samasisuline hüüe). **Alltuule jaht** peab sellest hüüdest juhinduma. Kui ta selle õigsuses kahtleb, võib ta avaldada protesti;

d) **pealtuule jaht,** kui teda **luhvatakse,** ei tohi katkestada **luhvamist** tuginedes **alltuule jahi** lähedusele, välja arvatud juhud, kui **takistuste** tõttu **veealal** puudub võimalus **luhvamisele** vastamiseks (§ 34.1 a);

e) jaht ei tohi **luhvata,** kui tal puudub selleks õigus kõigi **luhvamise** korral mõjustatud jahtide suhtes. Kui jahil on õigus **luhvata** kõiki jahte, peavad kõik vastama tema **luhvamisele** isegi siis, kui üks või mitu vahepealset jahti muidu ei omaks **luhvamisõigust.**

6. **Vallamisõigus ühisel halsil.**

Jaht ei tohi hoida oma **õigest kursist** täiemat kurssi, kui ta on **alltuule jahile** või **vabalt taga** olevale ning temast **alltuule** mööduda kavatsevale jahile ilmselt lähemal kui tema oma korpuse kolm pikkust.

7. **Eksiarvamusele viimine:** a) kui vastavalt ükskõik missugustele ülaltoodud määrustele üks jaht peab andma teisele teed, ei tohi viimane (välja arvatud § 33.5) muuta oma kurssi selliselt, et see segaks teeandmist;

b) ehkki teeõigust omav jaht pole kohustatud oma kurssi hoidma, ei tohi ta seda muuta selliselt, et see viiks

eksiarvamusele või takistaks teist jahti temale teed andmast;

c) eksiarvamusele viimiseks või teise jahi segamiseks ei loeta jahi **luhvamist** või **vallamist** vastavalt tuule tugevuse ja suuna muutumisele.

§ 34. Teeandmine pöördetähiste ja veeala takistuste juures

1. a) (I) Kui kaks **ühisel halsil** purjetavat ning **seotud** jahti, millistest üks jõudis **tähiseni** või **takistuseni veeala**l, peavad mööduma sellest ühelt ja samalt poolelt, peab väline jaht andma sisemisele jahile ruumi sellest möödumiseks (kui ei rakendata § 34.2);

(II) sama kehtib ka **erinevatel halssidel** tagant tuules purjetavate jahtide kohta, kui nad **seotult** jõuavad **tähiseni** või **veeala takistuseni;**

b) kui jahid pole **seotud,** siis peab teisest jahist **vabalt taga** olev jaht valima **tähisest** või **takistusest** möödumiseks sellise manöövri, mis võimaldab temal **vabalt ees** olevale jahile teed anda, kui see:

(I) jõuab juba **tähise** või **takistuseni** ehk

(II) muudab oma kurssi sellest möödumiseks ehk

(III) on **tähisele** või **takistusele** liiga lähedal, et teed anda;

c) väline **alltuule jaht,** omades **luhvamisõiguse,** võib sundida sisemise **pealtuule jahi tähise** valele poolele tingimusel, et ta ise läheb koos teisega samuti valele poolele;

d) **vabalt ees** purjetav jaht pole kohustatud ruumi andma enne, kui tekib **seotud olek.** Kohustus tõendada, et **seotud olek** tekkis õigeaegselt, lasub sisemisel jahil;

e) **vabalt ees** purjetav jaht võib mööduda **tähisest** või **takistusest pautimisega** ainult sel juhul, kui ta ei sega **tagaolevat** jahti, s. t. nii, nagu ta teeks seda siis, kui **tähis** või **takistus** puuduksid (vt. § 33.3).

2. Lähenedes startimise eesmärgil stardiliinile, pole **alltuule jaht** kohustatud ruumi andma ükskõik millisele **pealtuule** ning **samal halsil** purjetavale jahile selleks, et viimane võiks mööduda **starditähise alltuule** poolelt, kui **tähis** asub navigeerimise seisukohalt ohutus vees. Pärast stardisignaali ei või **alltuule jaht tähise** juures **pealtuule jahile** ruumi keelata:

a) hoides täistuule kursi korral esimesele **pöördetähisele** viivast **õigest kursist** teravamat kurssi;

b) **loovimiskursi** korral **luhvates.**

3. § 34 teeb § 33 suhtes erandi ainult selles, et väline jaht, ehkki ta § 33 alusel omab teeõiguse, peab seesmisele jahile **tähise** või **takistuse** juures teed andma, kui **seotud olek** nende vahel tekkis aegsasti. Kõigil muil juhtudel jääb § 33 täielikult jõusse.

§ 35. Loovimiskursil takistusele või pöördetähisele lähenemine

1. a) Kui kaks **loovimiskursil** purjetavat jahti **samal halsil** lähenevad **takistusele veealal,** mis sunnib **alltuule** olevat jahti **takistusest** möödumiseks oma kurssi muutma ja ta ei saa **pautida** ilma **pealtuule** oleva jahiga kokku põrkamata, on **alltuule** oleval jahil õigus, kui see on vajalik ohutuks sõiduks, hüüdega **pealtuule** olevalt jahilt **pautimiseks** ruumi küsida. Pärast sellist hüüet peab **pealtuule** olev jaht andma **alltuule** olevale jahile viivitamata ruumi **pautimiseks;**

b) **vabalt ees** purjetav jaht, mis § 33.3 kohaselt ei saa **pautida,** omab käesoleva määruse järgi samad õigused mis **alltuule** olev jaht;

c) kui aga **takistuseks** on **pöördetähis** või erineval halsil purjetav ning teeõigust omav jaht, pole **alltuule** oleval jahil õigust nõuda hüüdega ruumi **pautimiseks,** kui **pealtuule** olev jaht võib mööduda **takistusest.**

2. Sel viisil teed nõudev jaht ei tohi hüüdega ruumi nõuda ja samaaegselt **pautida.** Ta peab aga **pautima** kohe, niipea kui talle selleks ruumi antakse.

3. Kaheldes **alltuule** oleva jahi õiguses **pautimiseks** ruumi nõuda ja kui ei rakendata § 35. 1 c, peab **pealtuule** olev jaht teed andma, ja kui ta leiab olevat vajaliku, esitama protesti. Kohustus tõendada, et hüüe oli õigustatud, lasub **alltuule** oleval jahil.

4. Kui **alltuule** olev jaht satub olukorda, kus tal pole hädaohu vältimiseks muud väljapääsu, kui **tähisele** või erineval halsil purjetavale ning teeõigust omavale jahile otsasõitmise vältimiseks **pealtuule** olevalt jahilt hüüdega ruumi nõuda, võib ta seda teha, kuid peab kohe pärast seda võistlussõidu katkestama.

5. Kui **alltuule** olev jaht otsustab **takistusest** möödumi-

seks **vallata**, peab ta võimaldama samaks otstarbeks ruumi ka **pealtuule** olevale jahile, kui viimane seda nõuab.

V. MÄÄRUSTE RIKKUMINE, PROTESTID JA APELLATSIOONID

§ 36. Karistused määruste rikkumise eest ja määruste rikkumisest tulenevad kahjud

1. Kui jaht ei täida käesolevaid määrusi ja võistlusinstruktsioone, mis kehtivad kõigi jahtide kohta olenemata sellest, kas nad võtavad osa samast või erinevaist võistlussõitudest, ja põrkab kokku teise jahiga või põhjustab teiste jahtide kokkupõrke, tuleb ta diskvalifitseerida.
2. Võistlussõidu katkestamist pärast mingi määruse või võistlusinstruktsiooni rikkumist ei loeta diskvalifitseerimiseks. Diskvalifitseerimist teostab ainult kohtunikekogu vastavalt §§ 39 ja 41.
3. Jahi diskvalifitseerimise korral saavutab tema koha järgmine jaht. Kõik järgmised kohad nihkuvad vastavalt edasi.
4. Käesolevate määruste rikkumise tõttu tekkinud kahjude hüvitamisega seotud küsimused lahendavad vastavad organid (mõõtmis- või avariikomisjon, arbitraaž, kohus jt.).
5. Vastutus materiaalsete kahjude eest pannakse põhiliselt jahijuhile, kes on süüdi kahju tekitamises sotsialistlikule omandile, mille kaitsmine on nõukogude sportlase püha kohus. Erandjuhtudel võib kahjud hüvitada organisatsioon, kes süüdlase roolimehe registreeris võistlustele.

§ 37. Karistused määruste jämeda rikkumise eest

1. Kui tehakse kindlaks, et jahijuht, tema treener või esindaja rikkus jämedalt käesolevaid määrusi, võidakse see jahijuht, tema treener või esindaja diskvalifitseerida antud võistlusteks või ükskõik milliseks tähtajaks.

2. Diskvalifitseerimise antud võistlusteks otsustab võistluse kohtunikekogu ning informeerib sellest NSV Liidu Purjespordiföderatsiooni.

3. Diskvalifitseerimise pikemaks ajaks kui antud võistlusteks otsustab NSV Liidu Purjespordiföderatsioon võistluste kohtunikekogu esildusel.

4. Otsused käesoleva paragrahvi alusel määratud karistustest tulevad teatavaks teha kõigi liiduvabariikide purjespordiföderatsioonidele.

§ 38. Protestid

1. Iga võistleja võib esitada protesti ükskõik millise võistleja vastu. Protesti korral kahe jahi vahel, mis võtavad osa erinevate klubide poolt korraldatavaist erinevaist võistlustest, arutatakse protesti mõlemate klubide kohtunikekogude poolt ühiselt.

2. Protestiv jaht peab võtma tarvitusele kõik abinõud, et teatada sellest jahile, mille vastu ta kavatseb esitada protesti.

3. a) Jaht, mis soovib esitada protesti määruste rikkumise kohta võistlussõidu ajal, peab sellest esimesel sobival võimalusel märku andma protestilipu heiskamisega selgesti nähtavale kohale taglases ja hoidma seda seal kuni võistlussõidu lõpuni. Selle nõude täitmata jätmine on lubatud ainult sel juhul, kui võistleja saab andmed protesti esitamiseks alles pärast võistlussõidu lõppu. Ühe mehe poolt juhitavad jahid võivad piirduda sellega, et näitavad lippu (kas taglasesse heisatuna või mitte) jahile, mille vastu nad protestivad, esimesel võimalusel pärast määruste rikkumist ning samuti pärast finišiliini läbimist kohtunikekogule.

§ 38.3 täitmatajätmise korral pole võistlussõidust osavõtval jahil lubatud kohtunikekogule määruste rikkumise kohta avaldusi teha, kuid kohtunikekogul on õigus tegutseda oma initsiatiivil vastavalt § 39.2;

b) (I) Protest selle kohta, et mingi võistlev jaht on rikkunud mõõtmis-, ehitus- või mõõdumärkide kandmise reegleid, või et jahi klassifikatsiooni-tunnistus või mõõdukiri on mingil põhjusel kehtetu, esitatakse kohtunikekogule. Kohtunikekogu peab protesti ärakirja andma jahile, mille vastu protest esitati, ja kui ta leiab, et protestimiseks on alust, tegema selle läbivaatamise üles-

andeks mõõtmiskomisjonile, milline on volitatud taolisi küsimusi lahendama.

(II) Kohtunikekogu peab otsuse tegemisel juhinduma selle komisjoni otsusest. Need otsused ei kuulu apelleerimisele ja ärakirjad neist tuleb välja anda asjasthuvitatud jahtidele;

c) (I) Jaht, mille tulemused halvenesid kohtunikekogu tegevuse tõttu, võib pärast võistlussõidu lõppu juhtida protesti esitamisega kohtunikekogu tähelepanu viimase poolt määruste või võistlusinstruktsioonide rikkumisele.

(II) Kui kohtunikekogu leiab, et selline määruste rikkumine toimus, ja et selle tagajärjel muutusid võistlussõidu tulemused, peab kohtunikekogu kas lugema võistlussõidu kehtetuks, määrama kordamissõidu või tegema mingi muu otsuse, millise ta loeb õigeks. Selle otsuse peale võivad huvitatud pooled apelleerida NSV Liidu Purjespordiföderatsioonile.

4. Kõik protestid tuleb esitada kirjalikult ja neis tuleb ära märkida:

a) juhtumi kuupäev, kellaaeg ja koht;

b) määruste paragrahv (paragrahvid) või võistlusinstruktsiooni punkt, millised loetakse rikutuks;

c) juhtumi kirjeldus;

d) kui see on vajalik, lisada protestile juurde skeem, mis näitab ära:

— asjaosaliste jahtide kursi, asendid ja liikumisteed;

— tuule ja hoovuse suuna ning kiiruse, samuti ka sügavuse, kui see omas tähtsust.

5. Protestile peab alla kirjutama jahijuht või tema esindaja ja protest tuleb esitada kohtunikekogule võistlusinstruktsioonides ettenähtud aja jooksul.

6. Kui võistlusinstruktsioonides pole teist ettekirjutust, esitatakse protest kahe tunni jooksul pärast seda, kui protestiv jaht finišeeris või saabus seismiskohale, kui ta ei läbinud finišiliini. Kohtunikekogul on õigus seda aega pikendada, kui selleks on alust.

7. Kirjalikult esitatud protesti ei saa võtta tagasi ja kohtunikekogu peab selle kohta tegema oma otsuse.

§ 39. Diskvalifitseerimine ilma protestita

1. Kui jaht rikub määrusi või võistlusinstruktsiooni stardi- või finišiliini läbimisel, võib kohtunikekogu teda

diskvalifitseerida ilma protestita (ja ilma tema seletust ära kuulamata). Diskvalifitseeritud jahijuhile tuleb teatada sellest kas kirjalikult või vastava märkusega võistlustulemustes. Välja arvatud käesolevas määruses toodud juhtum, ei tohi kohtunikekogu jahijuhti diskvalifitseerida ilma teda üle kuulamata.

2. Kohtunikekogu võib toimida § 41 järgi, nagu oleks protest esitatud, järgmistel juhtudel:

a) kui kohtunikekogu ise nägi määruste või võistlusinstruktsioonide (välja arvatud § 39. 1 toodud juhud) rikkumist;

b) kui kohtunikekogu saab taoliste rikkumiste kohta andmeid isikutelt, kes ei võtnud võistlussõidust osa või kes pole muul viisil sellest huvitatud;

c) kui mingi protesti lahendamisel saadakse veenvaid tõendeid, et jaht rikkus määrusi.

Määrusi rikkunud jahti tuleb informeerida kohtunikekogu kavatsusest toimida ülaltoodu alusel, kuid mitte hiljem kui ühe päeva jooksul pärast võistlussõidu lõppu, pärast p. 2 b nimetatud andmete saamist või protesti lahendamist.

§ 40. Kohtunike erapooletusest

1. Kõik kohtunikekogu liikmed ja isikud, kes abistavad võistluste läbiviimist, peavad oma ülesannete täitmisel olema rangelt erapooletud ning täitma määrusi, võistlusinstruktsiooni ja muid purjespordivõistluste läbiviimist reguleerivaid eeskirju.

2. Peakohtunik võib kohtunikuteenistusest kõrvaldada kohtunikud, kes rikkusid § 40. 1.

3. Peakohtunik on kohustatud selliste isikute tegevusest ette kandma neid soovitanud organisatsioonile ja NSV Liidu Purjespordiföderatsiooni kohtunikekolleegiumile.

§ 41. Protestide lahendamine

1. Pärast protesti saamist peab kohtunikekogu informeerima sellest jahijuhti, kelle vastu esitati protest (või tema esindajat), näidates seejuures ära paragrahvi või võistlusinstruktsiooni punkti, mille rikkumises teda süüdistatakse. Peale selle peab kohtunikekogu läbi viima asja arutamise vastavalt § 6.1 o. Asja arutamise ajast ja

kohast tuleb informeerida jahijuhte või nende esindajaid, keda antud protestis puudutatakse.

2. Protestiga seotud jahijuhil või tema poolt enda esindajaks määratud isikul, kes ei tarvitsenud tingimata olla protesti põhjustanud sündmuse juures või seda vaadelda, on õigus osa võtta kohtunikekogu koosolekust tunnistajate ülekuulamise ja andmete kogumise ajal. Seda eesõigust ei laiendata muudele tunnistajatele.

3. Ühe huvitatud poole või tema esindaja mitteilmumine protesti arutamisele annab kohtunikekogule õiguse kas protest tagasi lükata või lahendada see oma äranägemisel. Selle otsuse peale võib apelleerida kehtivate määruste alusel.

4. Kohtunikekogu peab üle kuulama tunnistajaid ning teostama küsitlust nii, nagu ta seda peab vajalikuks.

5. Kõik kohtunikekogu otsused tuleb teatada huvitatud pooltele. Nende nõudmisel tuleb seda teha kirjalikult. Seejuures on vaja ära näidata kohtunikekogu poolt kindlakstehtud faktid ja selgitada põhjused, mille alusel tehti otsus. Kohtunikekogu poolt protesti arutamisel kindlakstehtud faktid on lõplikud.

§ 42. Protestiga seotud kulud

Kõik kulud, mis on seotud protestiga jahi mõõtmise ja klassifikatsiooni kohta, kannab kaotaja pool. Kohtunikekogu võib määrata, et mingi muu protestiga seotud kulud kannab kaotaja pool. Kohtunikekogu sellise otsuse peale võib apelleerida NSV Liidu Purjespordiföderatsioonile.

§ 43. Apellatsioonid

1. Kui võistlusjuhendis või -instruktsioonides pole muid juhiseid, võib protesti, mille kohta kohtunikekogu tegi otsuse, saata uueks läbivaatamiseks Üleliidulisele Purjespordikohtunike Kolleegiumi presiidiumile 10 päeva jooksul pärast kohtunikekogu otsuse saamist järgmistel juhtudel:

a) kui kohtunikekogu oma initsiatiivil loeb selle vajalikuks;

b) kui kumbki huvitatud pooltest pöördub võistluste kohtunikekogusse palvega saata protest läbivaatamiseks määruste vaidlusaluse küsimuse tõlgitsemiseks.

2. Üleliidulise Purjespordikohtunike Kolleegiumi presiidiumil on õigus kohtunikekogu otsust kinnitada või muuta. Kui võistluste kohtunikekogu poolt kindlakstehtud faktidest selgub, et protestis nimetatud jaht rikkus määrusi, tuleb ta diskvalifitseerida sellest hoolimata, kas diskvalifitseerimist põhjustavad juhtumid ja (või) paragrahvid olid protestis nimetatud või mitte.

Üleliidulise Purjespordikohtunike Kolleegiumi presiidiumi otsus on lõplik ja see tuleb huvitatud pooltele välja saata kirjalikult, tuues ära iga otsuse motiivid.

3. NSV Liidu Purjespordiföderatsiooni poolt läbiviidavate üleliiduliste võistluste kohtunikekogu või erižürii otsused on lõplikud.

§ 44. Võistluste kohtunikekogu poolt apellatsioonile lisatavad materjalid

1. Apellatsioon peab olema kirjalik ja sellele tuleb juurde lisada järgmised materjalid, kuivõrd need on vajalikud:

a) võistlusjuhendi, -instruktsioonide ja -kava ärakirjad;

b) § 38.4 alusel esitatud protesti või protestide (kui neid oli mitu) ja poolte poolt esitatud kõigi muude dokumentide koopiad;

c) kohtunikekogu vaatlused juhtumi kohta, kõigi kindlakstehtud faktide täielik kirjeldus, kohtunikekogu otsus ja selle motiivid;

d) kohtunikekogu poolt koostatud ametlik skeem, kus on ära toodud järgmised kindlakstehtud faktid:

— kurss järgmisele tähisele, või kui juhtum toimus tähise juures, siis tähise asend, näidates ära, millisest küljest tuli temast mööduda;

— tuule suund ja tugevus;

— hoovuse suund ja kiirus, kui see oli olemas;

— veeala sügavus, kui see omab tähtsust;

— kõigi antud juhtumi jaoks tähtsust omavate jahtide asendid ja liikumisteed;

e) apellatsiooni esitamise põhjused;

f) kohtunikekogu muud märkused apellatsiooni kohta, kui need on olemas.

2. Kui kohtunikekogu mingi otsuse kohta esitatakse apellatsioon, peab kohtunikekogu informeerima sellest huvitatud pooli ja andma neile võimaluse tutvuda apellatsiooni sisuga. Selline tutvumine peab kohustuslikult eelnema apellatsiooni arutamisele.

Lisa 1.

REGISTREERIMISLEHT

osavõtuks .....
(võistluste nimetus)

.....
(millise organisatsiooni poolt)

..... klassi jahi ..... kohta. Reg. nr. .....
(klassi nimetus) (jahi nimi)

Jahi värvus ..... Purjestuse tüüp: .....

Võistlusväärtus: .....
(KR-valemi järgi)

Jahi meeskond

Jrk. nr.	Perekonna-, ees- ja isanimi	Kellena võistleb	Kvalifikatsioon	Spordijärk	Sünniaasta	Isiklik allkiri ujumisoskuse kohta	Arsti allkiri võistlustele lubamise kohta (iga meeskonnaliikme kohta)

Esmajärjekorras kantakse sisse põhimeeskond, seejärel varumehed. Registreerimislehele on juurde lisatud mõõdukiri nr. . . . .

Jahi juht: .....
(allkiri)

(Pitsat)

Treener: .....
(allkiri) (perekonnanimi)

Registreerimisleht esitatakse **iga** võistlusteks registreeritava **jahi kohta eraldi.**

Lisa 2.

..... kohtunikekogule
(võistluste nimetus)

SÕIDUÕIEND

Mina, ... võistleja
(perekonnanimi ja initsiaalid) (spordiorganisatsiooni nimetus)

..... klassi jahi ..... nr. ..... juht, olles selle
(klassi nimetus) (jahi nimi) (reg. nr.)

eest võistlussõidul täielikult vastutav, läbisin võistlussõidu nr. .....

distantsi „.....“ ..... 19 ..... a. õigesti.

Täitsin võistlussõidu ajal võistlusmäärusi, võistlusinstruktsioone ja kohtunikekogu juhiseid.

.....

(Kui esines rikkumisi, näidata ära nende iseloom ja määruste §;

.....

märge protesti esitamise kohta — kelle vastu,

.....

millise § alusel; kui lahkus distantsilt,

.....

siis näidata ära põhjus.)

.....

„.....“ ..... 19..... a.

Allkiri: .....

Lisa 3.

KR-VALEMI JÄRGI MÕÕDETAVATE JAHTIDE AJA ARVUTAMINE HANDICAP-VÕISTLUSTEL

1. KR-valemis esinevad suurused peavad olema mõõdetud või arvutatud täpsusega kuni teise kohani (sajandiku meetrini) ilma ümardamiseta.

KR-võistlusväärtus ümardatakse pärast väljaarvutamist kuni 0,1 m. Näiteks, jahil võistlusväärtusega 7,51 võetakse arvesse võistlusväärtus 7,5; jaht võistlusväärtusega 7,56 saab arvutamisel väärtuse 7,6. Mõõdukirja kantakse aga sisse sajandiku täpsuseni arvutatud võistlusväärtus.

2. Õienduste tabeli järgi väljatoodud aegade vahe suurima ja väikseima jahi vahel ongi väikseimale jahile õienduseks protsentides, mis

avaldatakse seejärel sekundites ja lahutatakse selle jahi distantsi läbimise tõelisest ajast.

Näide: Võistleb viis jahti.

Jaht	KR	% õienduste tabeli järgi	Distantsi läbimise aeg sekundites
A	6,5	60,00	9932
B	6,8	61,53	9768
C	7,1	62,99	9699
D	7,4	64,40	9820
E	7,7	65,74	9691

Jaht E kui suurim jaht (suurima KR-võistlusväärtusega) peab andma teistele ette järgmiselt:

jahile A . . . . . — 65,74 — 60,00 = 5,74%
jahile B . . . . . — 65,74 — 61,53 = 4,21%
jahile C . . . . . — 65,74 — 62,99 = 2,75%
jahile D . . . . . — 65,74 — 64,40 = 1,34%

See õiendus tuleb korrutada ajaga, millega iga jaht läbis distantsi. Saame:

jahile A . . . . . — 570 sek.
jahile B . . . . . — 411 sek.
jahile C . . . . . — 267 sek.
jahile D . . . . . — 131 sek.

Õiendatud ajad oleksid:

A 9932 — 570 = 9362 sek. = 2 : 36,02 II koht
B 9768 — 411 = 9357 sek. = 2 : 35,57 I koht
C 9699 — 267 = 9432 sek. = 2 : 37,12 III koht
D 9820 — 131 = 9689 sek. = 2 : 41,29 IV koht
E 9691 — 0 = 9691 sek. = 2 : 41,31 V koht

3. Kohtunikekogu peab jaotama jahid stardigruppideks vastavalt järgnevale skeemile:

grupp А . . . . KR väärtus 4,0—5,0
grupp Б . . . . KR väärtus 5,1—6,0
grupp В . . . . KR väärtus 6,1—7,5
grupp Г . . . . KR väärtus 7,6—9,4
grupp Д . . . . KR väärtus 9,5—13,2
grupp Е . . . . KR väärtus üle 13,2

Kui võistlustel on võimalik vähendada gruppide arvu, siis on jahid vaja ühendada arvestusega, et õienduse vahe grupi suurima ja väikseima jahi vahel ei ületaks 10%.

Õienduste tabel arvutamiseks KR-valemi järgi

KR	Õiendus %-des	KR	Õiendus %-des
4,0	43,76	5	60,00
1	44,56	6	60,52
2	45,35	7	61,03
3	46,12	8	61,53
4	46,88	9	62,02
5	47,62	7,0	62,31
6	48,35	1	62,99
7	49,06	2	63,47
8	49,76	3	63,94
9	50,44	4	64,40
5,0	51,11	5	64,85
1	51,77	6	65,30
2	52,42	7	65,74
3	53,06	8	66,17
4	53,69	9	66,59
5	54,31	8,0	67,01
6	54,92	1	42
7	55,52	2	83
8	56,11	3	68,23
9	56,69	4	63
6,0	57,26	5	69,02
1	57,82	6	41
2	58,38	7	79
3	58,93	8	70,17
4	59,47	9	54
9,0	70,91	7	84,11
1	71,28	8	23
2	64	9	53
3	72,00	14,0	74
4	35	1	95
5	70	2	85,16
6	73,04	3	37
7	37	4	57
8	70	5	77
9	74,02	6	97
10,0	34	7	86,17
1	66	8	36
2	97	9	93
3	75,28	15,0	87,12
4	59	1	31
5	90	2	49
6	76,20	3	67
7	50	4	85
8	80	5	88,03
9	77,09	6	21
11,0	38	7	39
1	67	8	57
2	95	9	74
3	78,23	16,0	55
4	51	1	74

KR	Õiendus %-des	KR	Õiendus %-des
5	78	2	91
6	79,05	3	89,08
7	32	4	25
8	58	5	42
9	84	6	59
12,0	80,10	7	76
1	35	8	93
2	60	9	90,09
3	85	17,0	25
4	81,10	1	41
5	35	2	57
6	59	3	73
7	83	4	89
8	82,07	5	91,05
9	31	6	20
13,0	54	7	35
1	77	8	50
2	83,00	9	65
3	23	18,0	80
4	45	1	95
5	67	2	92,10
6	89	3	25
18,4	92,40	2	96,05
5	54	3	17
6	68	4	29
7	82	5	41
8	96	6	53
9	93,10	7	65
19,0	24	8	76
1	38	9	87
2	52	22,0	98
3	66	1	97,09
4	79	2	20
5	92	3	31
6	95,09	4	42
7	18	5	53
8	31	6	64
9	44	7	75
20,0	57	8	86
1	70	9	96
2	83	23,0	98,06
3	96	1	16
4	95,09	2	26
5	21	3	36
6	33	4	46
7	45	5	56
8	57	6	66
9	69	7	76
21,0	81	8	86
1	93	9	96

TABELID PUNKTIDE ARVUTAMISEKS

Punktid arvutatakse igale jahile valemi järgi:
101 + 1000 log A — 1000 log n, kus
A — võistlussõidust osavõtvate jahtide arv;
n — antud jahi poolt saavutatud koht.

Abitabel 1000 log väärtuse leidmiseks kuni 75 jahile

1	0	16	1204	31	1491	46	1663	61	1785
2	301	17	1230	32	1505	47	1672	62	1792
3	477	18	1255	33	1519	48	1681	63	1799
4	602	19	1279	34	1531	49	1690	64	1806
5	699	20	1301	35	1544	50	1699	65	1813
6	778	21	1322	36	1556	51	1708	66	1820
7	845	22	1342	37	1568	52	1716	67	1826
8	903	23	1362	38	1580	53	1724	68	1833
9	954	24	1380	39	1591	54	1732	69	1839
10	1000	25	1398	40	1602	55	1740	70	1845
11	1041	26	1415	41	1613	56	1748	71	1851
12	1079	27	1431	42	1623	57	1756	72	1857
13	1114	28	1447	43	1633	58	1763	73	1863
14	1146	29	1462	44	1643	59	1771	74	1869
15	1176	30	1447	45	1653	60	1778	75	1875

Võistlustel kasutatavad signaallipud

Rahvusvahelise signaalkoodi lipp	Vastavus NSV Liidu Meresõjajõudude koodile	Kasutatakse purjespordivõistlustel
H	Täitelipp	Klass Л4
I	Ф	„ 5,5R
D	Küsimus	„ „Drakon"
C	Э	„ „Star"
U	8	„Lendav Hollandlane"
F	Ж	„ „Finn"
O	6	„ „Olümpia-joll"
G	Telegraafiline	„ M
T	7	„ T
E	К	„ „Kiisk"
Z	О	Kohtunikekogu
V	Ю	Naiskond
P	Paadisignaal	Ettevalmistussignaal
M	С	Pöördetähis
B	Н	Distants mööda päeva
Q	Д	„ vastu „
S	Õhusignaal	Distantsi lühendamine
N	З	Võistlussõidu tühistamine (äräjätmine)
A	1	Võistlussõidu edasilükkamine (mingile järgnevale päevale)
K	П	Triivima jäämine
Koodivimpel	У	Edasilükkamine 15 min. võrra

JUHISED VÕISTLUSTE ORGANISEERIMISEKS JA LÄBIVIIMISEKS

NSV Liidu Purjespordiföderatsioon soovitab võistluste kohtunikekogudel kinni pidada järgmistest juhistest, mis põhinevad viimaste aastate kogemustel.

1. Startide andmise kord

Programmi järgi tuleb ette näha ja anda start kõigepealt võistluste suurimale klassile. Nii võiks näiteks kiiljahtidest startida esimesena klass J14, seejärel 5,5R, „Drakon", „Start", KR; svertpaadid aga järjekorras: P, „Lendav Hollandlane", M, „Finn", „Olümpia-joll", „Kiisk".

Üldpõhimõtteks olgu, et kiiremakäigulised klassid stardivad enne aeglasemaid klasse.

2. Startide ajaline vahe

Ehkki määruste § 8 näeb ette eelsignaali andmise 10 minutit enne starti, ei keela see sugugi kohtunikekogu starte andmast ükskõik millise ajalise vahega, milline loetakse otstarbekaks.

3. Stardiliin

Stardiliin olgu võimalust mööda risti distantsi esimese lõiguga ning ligikaudu risti tuule suunaga.

Soovitav on panna vasakpoolne pöördetähis tuule suhtes veidi kõrgemale, mis ajendab startivaid jahte kogu stardiliini laiuse ärakasutamisele. Stardiliini laius piirdetähiste vahel peab olema vähemalt 100—120% samas stardis startivate jahtide pikkuste summast. Stardiliini seesmine piirdetähis olgu kohtunikelaevast (kaldast, madalikust) niivõrd kaugel, et jaht võiks tähise ja kohtunikelaeva vahel vabalt sooritada täistsirkulatsiooni.

Vältida tuleb stardiliini väljapanekut kohtades, kus on tugev, eriti aga ebaühtlane hoovus, samuti elava liiklusega faarvatritel, tähistamata madalike kõrval jne.

4. Võistlussõidu distants

Võistlussõidu distantsi suhtes peetagu silmas järgmist:

a) distantsitähised (pöördetähised) peab välja panema nii, et distantsi pikkus võimalikult täpsemalt vastaks programmis toodud pikkusele;

b) distantsi pikkus määratakse kindlaks distantsi üksikute etappide pikkuste järgi, arvestamata võimalikku loovimist ja jahtide tsirkulatsiooni tähistest möödumisel;

c) distants tuleb valida selliselt, et selle läbimine võistlussõidu ajal nõuaks maksimaalselt loovimist;

d) distantsitähistena võib kasutada kas spetsiaalselt selleks välja-

pandud tähiseid (toodrid, paadid jne.) või navigatsiooniliste ohtude tähiseid (toodrid, poid, paagid, tuletornid, saared jne.);

e) kui praktiliselt võimalik, tuleb distantsitähised välja panna (või valida) selliselt, et nendest möödumine kõva ilmaga võiks toimuda halssimismanöövrita;

f) võistlussõidu distants antakse võistlejaile teada skeemina, millele on lisatud stardi- ja finišiliini ning pöördetähiste kirjeldused. Mitmest võistlussõidust koosnevaiks võistlusteks on otstarbekas anda veeala üldplaan koos stardi- ja finišiliini ning kõigi võimalike pöördetähiste kirjeldusega. Sel juhul teatatakse igal võistlussõidul pöördetähistena kasutatavad tähised ning nendest möödumise kord peakohtuniku kirjaliku korraldusega või võistluskavas toodud erisignaaliga;

g) lühematel klassivõistlustel (8—15 miili) ja ümberistumisvõistlustel on parimaks distantsiks ringdistants. See on ring läbimõõduga 0,5—3,0 miili kaheksa pöördetähisega ringjoonel ja ühe tähisega ringi keskpunktis. Pöördetähised asetatakse üksteisest võrdsele kaugusele, ringi keskpunktist pea- ja veerandrumbide suunas ja nad tähistatakse numbritega järgmiselt: nord — nr. 1, nord-ost — nr. 2, ost — nr. 3 jne.

Distants antakse kolmnurgana, sirgena või kolmnurga ja sirgena, kasutades pöördetähistena tähiseid ainult pearumbidel või veerandrumbidel. Erinevatest tähistest möödumise järjekord teatatakse kohtunikelaeval (kaldatornis) väljapandavate numbritega. Seejuures võib distantsi läbida kas päripäeva või vastupäeva. Sportlikus mõttes on huvitavam distantsi läbimine vastupäeva.

Soovitav on start anda alltuule tähise, finišeerida aga pealtuule tähise juures, et pikendada loovimisotsa;

h) distantsi (eriti aga pöördetähiseid) mitte välja panna elava laevaliiklusega kohtades, et vältida möödasõitvate laevade segavat mõju võistlevaile jahtidele;

i) kui võistlustest võtab osa palju jahte erinevaist klassidest, veeala aga on väiksevõitu või kitsas (näit. võisteldes jõel), tuleb distants valida selliselt, et oleks võimalikult vähem kohtumisi vastassuunalistel kurssidel purjetavate erinevate klasside jahtide vahel.

5. Finišiliin

Võimaluse korral tuleb stardiliini kasutada ka finišiliinina, kuid selle laiust võib finišeerimiseks vähendada.

Vaja on vältida finiši vastuvõtmist vastu päikest, sest päikesekiired võivad finišikohtunikku pimestada.

Suure arvu jahtide finišeerimise korral on soovitav juba finišeerinud jahtidele keelata finišiliini korduv läbimine.

6. Kohtunikelaeva (kaldatorni) varustus

Kohtunikelaeval (kaldatornis) peab olema järgmine inventar: stardikahur, helisignaal (udupasun, sireen v. m.), vile, komplekt rahvusvahelise signaalkoodi lippe, tagasikutsenumbrid, liinitähised, signaalkerad, ruupor, kronomeeter, stopperid, anemomeeter, binoklid, kompass, numbrid distantsi tähistamiseks ja varrega lipukesed —

punane — protestide vastuvõtmiseks, musta-kollaseruuduline (male-lauana) — finiši vastuvõtmiseks.

Peale selle on soovitav, et inventari hulgas oleks mikrofon võimsa häälekõvendajaga ja signaliseerimisvahend stardini jäänud minutite ja sekundite teatamiseks võistlejaile.

7. Päästevahendid

Päästevahendite osas tuleb lähtuda järgmistest nõuetest:

a) kõik võistlejad ühe-mehe svertpaatidel, „Kiiskadel", „Staridel" ja vöörimehed kõigis teistes klassides peavad kõva või külma ilmaga kandma päästevahendeid;

b) kohtunikekogu võib teha päästevahendite kandmise kohustuslikuks ka teistes klassides ja tingimustes, kui ta peab seda vajalikuks;

c) ülaltoodud tingimuste täitmise korral pole vähema tähtsusega omada küllaldasel hulgal kasutamisvalmis pääste- ja mootorpaate. Samuti ei vähenda see võistlejate kohustust abi osutamise korral rangelt täita määruste § 23.2.

8. Võistluste läbiviimine

Kohtunikekogu peamisteks kohusteks võistluste läbiviimisel on täpse stardi andmine, hea distantsi tagamine, kõigi jahtide finiši õige vastuvõtmine, võistlustulemuste kiire ning eksimatu arvestamine.

Võistlejate poolt võistlusmääruste ebaõige tõlgitsemise tõttu tekkinud vaidluste korral peab kohtunikekogu protestide suhtes tegema õiged otsused.

Määruste rakendamisel peab kohtunikekogu juhenduma järgmistest põhimõtetest:

a) võrdsete tingimuste ja võrdsete võimaluste andmine kõigile võistlejaile;

b) erapooletud ja objektiivsed otsused, mis ei luba katseid võita ebaausal teel ja mis hoiavad ülal meeskonna veendumuse, et määruste ja kohtunikekogu juhiste täitmisel võidab võistleja, kes omab paremat sportlikku ettevalmistust;

c) võistlejate kasvatamine distsiplinaarsete mõjutamisvahendite mõistliku kasutamisega, selgitustööga, oma otsustele kaasnevate üldistustega ja järeldustega määruste ning spordieetika nõuete täitmiseks.

Määrusi on vaja tõlgitseda mitte formaalselt, kirjatähe järgi, vaid alati lähtuda „heast merepraktikast".

Protestide lahendamisel tuleb lähtuda põhimõttest, et protest tähendab määruste tõlgitsemise vaieldava küsimuse esitamist läbivaatamiseks kohtunikekogule. Seepärast on eriti tähtis pöörata tähelepanu protesti vastavusele määrustele. Pole lubatud arutamiseks vastu võtta protesti, kus pole näidatud paragrahvi, mille alusel ta on esitatud.

Kui kohtunikud vaatlevad §§ 32, 33, 34 ja 35 rikkumise juhtumeid, on vaja silmas pidada, et seda on kõrvalt vaadates raskem teha, mispärast neil juhtudel tuleb põhiliselt lähtuda võistlejate protestidest. Muude paragrahvide rikkumise korral lähtuvad kohtunikud oma vaatlustest. Kohtunik, kes vaatles nende paragrahvide rikkumist

täiesti selgelt, kannab sellest peakohtunikule ette raportiga. § 39.2 alusel võib kohtunikekogu sellist raportit vaadelda nagu esitatud protesti.

Faktidel põhjenev kohtunikekogu otsus tuleb täpselt formuleerida ja vastavalt vormistada, et seda võiks avaldada või vastavalt määrustele õiendina välja anda.

9. Võistlustulemuste avaldamine

Võistlusjuhendiga või -instruktsioonidega tuleb varakult kindlaks määrata võistlustulemuste avaldamise koht ja aeg, et võistlejad teaksid, kui palju on nende käsutuses aega võistlussõidu lõpetamisest kuni tulemuste avaldamiseni.

Vastavalt võistlusjuhendile tuleb üheaegselt võistlustulemuste avaldamisega läbi viia ka võistlejate autasustamine.

TRU Raamatukogu

Kinnitatud
NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kehakultuuri- ja Spordikomitee käskkirjaga № 141
18. aprillil 1958. a.

NSV LIIDU PURJEJAHTIDE KLASSIFIKATSIOONI-, EHITUS- JA MÕÕTMISMÄÄRUSED

Kehtivad 1. maist 1958. a.
kuni 1. jaanuarini 1963. a.

NSV LIIDU PURJESPORDISEKTSIOONI TEHNILISELT KOMISJONILT

Käesolevate määruste avaldamisega kaotavad kehtivuse endised „NSV Liidu purjejahtide klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismäärused" („Fizkultura i Sport", 1953).

Rahvusvaheliste klasside „Drakon", 5,5-R ja „Finn" määrused antakse välja hiljem, olenevalt muudatustest nendes määrustes.

Ühemehe-svertpaadi „Olümpia-joll" ja svertpaadimonotüübi „Kiisk" kohta kehtivad endised määrused, mis on toodud „NSV Liidu purjejahtide klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismäärustes" („Fizkultura i Sport", 1953).

Käesolevasse väljaandesse on sisse viidud kõik muudatused ja täiendused seisuga 1. aprill 1959. a.

Kõik käesolevate määruste muudatused ja täiendused avaldatakse NSV Liidu Purjespordiföderatsiooni „Informatsioonibülletäänis".

I. PURJEJAHTIDE KLASSIFIKATSIOON

ÜLDISED MÄÄRUSED

§ 1. Üldosa

1. Käesolevad määrused piiritlevad NSV Liidus vastu võetud purjejahtide tüübi, klassi ja mõõtmed.

Klassijahid peavad täielikult rahuldama käesolevate klassifikatsiooni- ja tagapool toodud ehitusmääruste nõudeid.

Märkus. Purjejahtide eksperimentaaltüüpide ehitamine, arvestamata klassifikatsiooni- ja ehitusmääruste piiramisi, ja nende lubamine võistlustele võib igal üksikul juhul toimuda ainult NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukogu loal.

2. NSV Liidu purjejahtide klassifikatsiooni kuuluvad tabelis 1 loetletud jahid. Rahvusvaheliste klasside jahid (5,5-meetrised jahid, „Draakon", „Star", „Lendav Holland-lane", monotüübid — ühemehe-paadid „Olümpia-joll" ja „Finn") ja Skandinaavia Purjespordi Liidu monotüüp „Rahvapaat" peavad täielikult rahuldama nende klasside klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismääruste nõudeid.

3. Kaugesõidu- ja kaugesõidu-võistlusjahid peavad olema ehitatud vastavalt kaugesõidu-võistlusjahtide rahvusvahelise klassifikatsiooni nõudeile CR valemi järgi ning rahuldama vastavaid ehitusmäärusi.

4. Iga tüüpi ja klassi jahtide vastavus käesolevaile määrustele tehakse kindlaks jahtide mõõtmisega (vt. III osa). Mõõtmise tulemused fikseeritakse mõõdukirjades, ilma milleta ühtegi jahti ei tohi lubada võistlustele. Mõõdukirja vorm määratakse kindlaks NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukogu poolt.

5. Tabelis toodud arve pardalolevate inimeste maksimumi kohta võivad kohalikud purjespordisektsioonid, olenevalt kohalikest oludest, vähendada.

Tabelis 1 antud pardalolevate inimeste arv on kehtiv ainult tavaliste väljasõitude kohta. Sportlike kaugesõitude ajal pardalolevate inimeste arvu määravad kohalikud tehnilised komisjonid. Reeglina need arvud peavad olema vähemalt 1—2 inimese võrra väiksemad kui tabelis toodud maksimumarvud.

Tabel 1.

NSV Liidu purjejahtide klassifikatsioon

Jrk. nr.	Tüüp ja klass	Purje-märk	Purje-pind m²	Inimeste arv pardal (mitte rohkem)	
				võistlus-sõidul	tavalisel väljasõidul
	NSV Liidu jahtide rahvusklassid				
1.	Svertpaat-monotüüp „KIISK"	E	12	2	3
2.	Järve (mere) võistlus-svertpaat	M	20	3	5
3.	Kajutiga kaugesõidu svertpaat	T	20	4	8
4.	Vabaklassi võistlus-svert-paat	P	30	3	5
5.	Kiiljaht	Л4	kuni 45	4	8
6.	Kiiljaht	Л6	kuni 60	5	8
	NSV Liidus vastu võetud rahvusvaheliste ja välismaiste jahtide klassid				
7.	Ühemehe-svertpaat-mo-notüüp „FINN" . . .	Sinised lained	10	1	2
8.	1936. a. ühemehe-svert-paat („OLUMPIA-JOLL")	Punane rõngas	11	1	2
9.	Kahemehe-svertpaat-mo-notüüp „LENDAV HOL-LANDLANE"	FD	17	2	3
10.	Monotüüpi jaht „STAR"	Punane täht	26	2	4
11.	Monotüüpi jaht „DRA-KON"	D	22	3	6
12.	5,5-meetrine kiiljaht . .	5,5	26,5—29,0	3	6
13.	Skandinaavia Purjespordi Liidu monotüüp „RAH-VAPAAT"	F	24	3	6

Vanadele klassidele määratakse tavalistel väljasõitudel pardalolevate inimeste maksimumarvud järgmiselt: svertpaadid M20 ja M (1953. a. klassifikatsioon) — 6 ini-

mest; P2 ja P20 — 4 inimest; P3 ja P30 — 6 inimest; 12 m² šarpii — 4 inimest; kiiljaht JI3 — 6 inimest. Klassitute kiiljahtide ja svertpaatide normid määrab kohalik purjespordisektsioon.

§ 2. Svertpaatide klassifikatsioon

1. Iga rahvusklassi svertpaadi (välja arvatud monotüübid) karakteristika peab vastama järgmistele tingimustele:

a) kaarte kuju ja plangutuse tüüp — meelevaldne; klassis P on lubatud katamaranid (jahid kahe paralleelse kerega);

b) on lubatud allalaskmisel ja ülestõstmisel ainult pöörlevad svertid. Sverti kaal ei tohi ületada tabelis 2 toodud andmeid.

Tabel 2.

Sverti ja kere kaalud

Piiratavad suurused	Svertpaatide klassid		
	M	T	P
Sverti maksimaalne kaal (kg)	80	100	90
Kere minimaalne kaal ilma äravõetavate osadeta (kg)	230	—	320

c) rool — rippuv, tõstetava roolilehega;

d) ballast korpuses — nii alaline kui ka ümberpaigutatav on keelatud; klassides P ja M lubatakse korrigeerivat ballasti, kuid mitte üle 30 kg ja see peab olema kinnitatud deki külge;

e) T klassil on kohustuslik kajut vähemalt kahe magamiskohaga. Magamiskoha mõõtmed mitte vähem kui 1,85 × 0,55 m;

f) põhilised mõõtmed — tabeli 3 ja jooniste 1 ja 2 järgi;

g) kere kaalutakse ilma põrandate, sverti, rooli, masti, purjede ja teiste äravõetavate osadeta, kuid kõigi kohaleasetatud rautistega, enne esmakordset vettelaskmist;

h) iga svertpaat kuulub katsetamisele uppumatuse suhtes. 150 kg malmballastiga koormatud svertpaat peab ujuma nii, et sandekid kogu pikkuses oleksid vee peal.

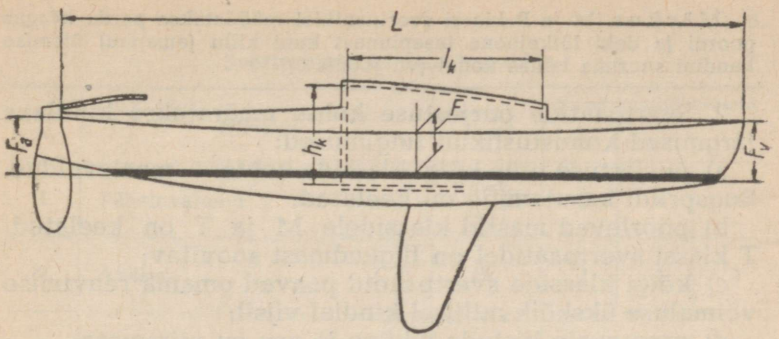

Joon. 1. Svertpaadi kere mõõtmed (pikilõige).

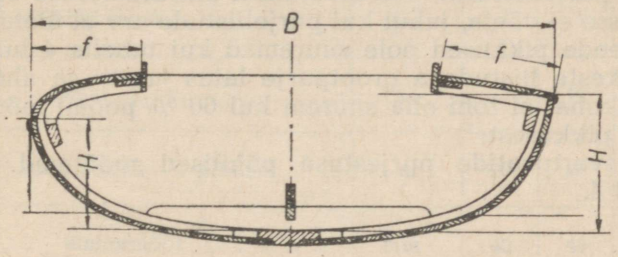

Joon. 2. Svertpaadi kere mõõtmed (ristlõige).

Tabel 3.

Svertpaatide kerede põhilised mõõtmed (meetrites)

Mõõtme nimetus	Mõõtme tingmärk	Piiramise iseloom	Svertpaatide klassid		
			M	T	P
Suurim pikkus	L	mitte üle	6,50	7,75	piiramata
Suurim laius	B	mitte alla	1,95	2,23	2,05
Parda kõrgus	H	"	0,52	—	0,58
Vabaparda kõrgus: . .					
vööris	F_v	"	—	0,700	—
miidelis	F	"	—	0,600	—
ahtris	F_a	"	—	0,550	—
Deki laius kokpiti kohal	f	"	0,40	0,25	0,45
Kajuti pealisehituse pikkus	l_k	mitte alla	—	2,20	—
Kajuti kõrgus sissekäigu juures	h_k	"	—	1,25	—

Märkus. M ja P klassi svertpaatidel mõõdetakse parda kõrgus poordi ja deki lõikejoone tasapinnast kuni kiilu (emapuu) ülemise kandini suurima laiuse kohal (vt. joonis 2).

2. Svertpaatide purjestuse kohta määratakse kindlaks järgmised kohustuslikud tingimused:

a) purjestuse tüüp kõigi klasside kohta — meelevaldne. Bugspriidi kasutamine on keelatud;

b) pöörlevad mastid klassidele M ja T on keelatud; T klassi svertpaatidel on liigendmast soovitav;

c) kõigi klasside svertpaadid peavad omama rehvimise võimaluse ükskõik millisel kindlal viisil;

d) grootpurje liistude pikkus ja arv on piiramata;

e) kui grootpurje juures kasutatakse mitte-läbiulatuvaid purjeliistusid, siis mõõtmisel ahtrikumeruse suurust arvesse ei võeta, juhul kui purjeliistude arv ei ületa nelja ja nende pikkused pole suuremad kui tabelis 4 lubatud. Lühikeste liistudega grootpurje laius masti- ja ahtriliigi keskkohal ei tohi olla suurem kui 60 % poomi mõõdetavast pikkusest;

f) svertpaatide purjestuse põhilised mõõtmed — vt. tabel 4.

Tabel 4.

Svertpaatide purjestuse põhilised mõõtmed

Jrk. nr.	Mõõtme nimetus	Mõõtühik	Piiramise iseloom	Svertpaatide klassid		
				M	T	P
1.	Mõõdetav purjepind .	m^2	mitte üle	20	20	30
2.	Keskmiste liistude pikkused	m	„	0,9	0,9	1,2
3.	Äärmiste liistude pikkused	m	„	0,7	0,7	0,9
4.	Purjepea laius lühikeste liistude korral	m	„	0,15	0,18	0,18
5.	Masti kaal koos rautistega, kuid ilma taglaseta . . .	kg	mitte alla	20	25	28
6.	Eespurjede ja spinnakri purjepead . .	—	—	ei ole lubatud		

3. Iga klassikuuluvusega svertpaat peab olema varustatud päästevahendite ja inventariga vastavalt tabelile 5.

Tabel 5.

Svertpaatide minimaalvarustus

Jrk. nr.	Nimetus	Mõõt-ühik	Svertpaatide klassid		
			M	T	P
1.	Päästevahend	Komplekt	3	4	4
2.	Ausker	tk.	1	1	1
3.	Aerud	tk.	2	2	2
4.	Ankrud — arv	tk.	1	1	1
	kaal	kg	7	12	10
5.	Ankruköied — pikkus . .	m	20	25	20
	ümbermõõt	mm	40	45	40
6.	Kinnitusotsad — pikkus . .	m	10	10	12
	ümbermõõt	mm	40	40	35

Märkused. 1. Ankrute kaal on antud admiraliteedi (stokiga) ankrute kohta; stokita ankrute minimaalne kaal M ja T klassi svertpaatidele peab olema 25% võrra suurem tabelis toodud andmeist.

2. On lubatud kasutada uute süsteemide kergemaid ankruid ametlikult kindlaksmääratud ankurdumisvõimega, mis vastab ettekirjutatud admiraliteedi ankru ankurdumisvõimele.

3. Kapronist, nailonist jm. materjalist ankruköite ümbermõõt võib olla 10 mm vähem kui tabelis ette nähtud.

4. Klassisvertpaatide ehitamisel peavad olema täidetud kõik allpooltoodud ehitusmääruste eeskirjad.

5. Vana P2 klassi svertpaadid loetakse võistlusklassiks, kuid nende ehitamist pärast 1. märtsi 1958. a. ei lubata. Neid klassifitseeritakse ja mõõdetakse 1953.—1957. a. „NSV Liidu purjejahtide klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismääruste" järgi.

6. Vana P3 klassi svertpaadid loetakse võistlusklassiks, kuid nende ehitamist pärast 1. märtsi 1958. a. ei lubata. Neid klassifitsee-

ritakse ja mõõdetakse vanade määruste järgi ja neid lubatakse võistelda klassis P ilma igasuguste kitsendusteta.

7. Vanade määruste järgi enne 1. maid 1958. a. kodumaal ehitatud T klassi svertpaadid jäävad klassi ilma kitsendusteta ja purjestuse piiramiseta. Sama klassi välismaal ehitatud svertpaadid peavad vastama käesolevaile määrustele.

§ 3. Kiiljahtide klassifikatsioon

1. Rahvusklasside kiiljahid klassifitseeritakse järgmise valemi järgi

$$A \leqslant \frac{L_1}{2} + \frac{S}{10\sqrt[3]{V}}$$

kooskõlas kere ja taglase mõõtmete piiramisega vastavalt joonisele 3 ja tabelitele 6, 7 ja 8.

Tabel 6.

Rahvusklasside kiiljahtide põhilised mõõtmed

Jrk. nr.	Mõõtme nimetus	Mõõtme tingmärk	Mõõtühik	Piiramise iseloom	Kiiljahtide klassid	
					Jl4	Jl6
1.	Mõõdetav purjepind .	S	m^2	piirides	39—43	54—59
2.	Võistlusväärtus . . .	A	m	mitte üle	7	8
3.	Süvis	T	m	mitte üle	1,58 1,70	1,75 1,84
4.	Sisemine (diferent-) ballast	—	kg	mitte üle	100	150
5.	Suurim laius	B	m	mitte alla	2,20	2,60
6.	Vabaparda keskmine kõrgus	F	m	mitte alla	0,70	0,80
7.	Veeväljasurve . . .	V	m^3	piirides	3,3—3,8	6,0—6,6

Märkused. 1. Veeväljasurve määratakse mageda vee suhtes ja mõõdetakse jahi kaalumisega vastavalt mõõtmismäärustele.

2. Lugejas on toodud süvis tinakiilu, nimetajas — malmkiilu jaoks.

3. Vabaparda keskmine kõrgus määratakse vabaparda kolme punkti kõrguste aritmeetilise keskmisena, mõõdetud mõõdetava veeliini eesmise ja tagumise otsa juures ja selle keskkohal.

Joon. 3. Л4 ja Л6 klassi jahtide kere mõõtmed.

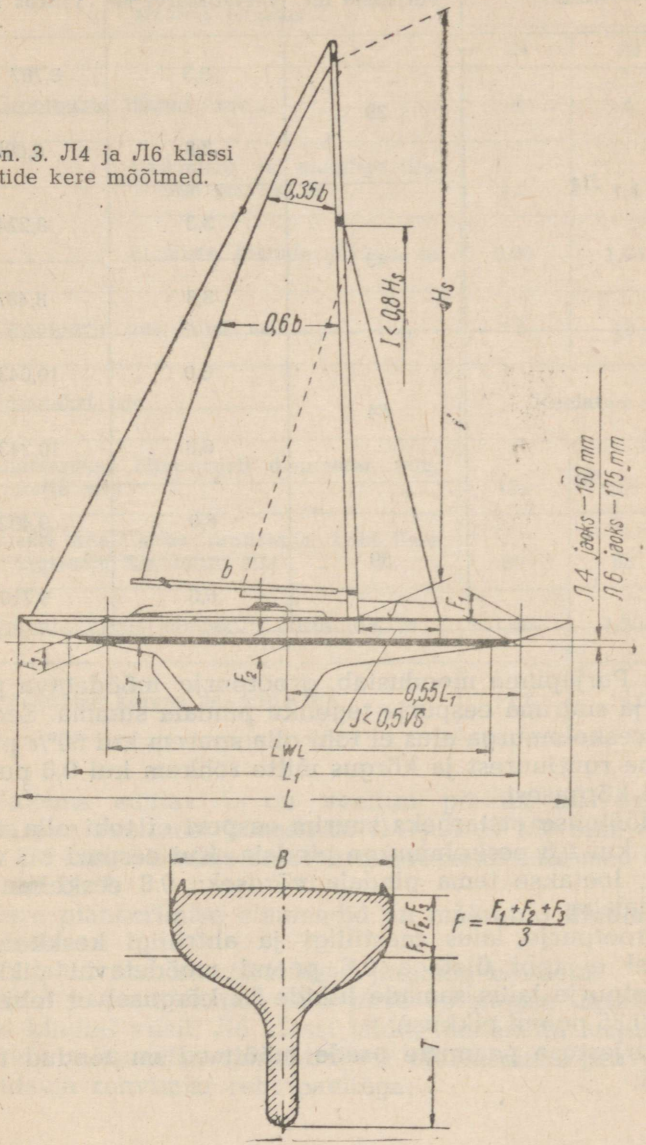

Tabel 7.

Valemis esinevate mõõtmete piirid

Klass	Purjepind m^2	Veeväljasurve m^3	Pikkus L_1 m
Л4	39	3,3	8,767
		3,8	9,000
	43	3,3	8,224
		3,8	8,487
Л6	54	6,0	10,043
		6,6	10,243
	59	6,0	9,492
		6,6	9,710

2. Purjepinna moodustab grootpurje mõõdetava pindala ja suurima eespurje tegeliku pindala summa. Seejuures eeskolmnurga alus ei tohi olla suurem kui 50% purjepinna ruutjuurest ja kõrgus mitte rohkem kui 0,8 purjestuse kõrgusest.

Mõõtmise otstarbeks suurim eespuri ei tohi olla väiksem kui 0,8 eeskolmnurga pindala. Kui eespuri on väiksem, loetakse tema pindala võrdseks 0,8 eeskolmnurga pindalaga.

Grootpurje laius mastiliigi ja ahtriliigi keskkohtade vahel ei tohi ületada 0,6 poomi mõõdetavat pikkust. Grootpurje laius samade liikide $^3/_4$ kõrgusel ei tohi olla üle 0,35 poomi pikkuse.

Purjestuse peamiste osade mõõtmed on toodud tabelis 8.

Kiiljahtide purjestuse peamiste osade mõõtmed

Jrk. nr.	Mõõtme nimetus	Jahtide klassid	
		Л4	Л6
1.	Grootpurje liistud: arv	4	4
	keskmiste ja alumiste liistude pikkus, m	1,2	1,4
	ülemiste liistude pikkus, m	0,90	1,05
2.	Grootpurje pea laius, sm	14	16
3.	Spinnakri pea	Keelatud	
4.	Ümmarguse õõnesmasti diameeter, mm, mitte alla	135	155
5.	Masti kaal koos rautistega, kuid ilma taglaseta, kg, mitte alla	60	98
6.	Poomi kõrgus sandekilt, mitte üle, m .	1,00	1,20
7.	Purjestuse kõrgus, m, mitte üle	12,7	14,5

3. Valemis esinev L_1 on veeliini pikkus, mis asub mageda vee veeliinist kõrgemal: Л4 juures 150 mm, Л6 juures 175 mm. Valemis esinevate mõõtmete suurused on antud tabelis 7.

4. Kere planeerimise elemendid on määratud kindlaks tabeliga 9.

5. Kiiljahid peavad rahuldama järgmisi nõudeid:

a) jahid peavad omama rehvimise võimaluse ükskõik millisel kindlal viisil. Л6 klassi jahid, olenemata mehaanilise rehvimisseadise (patentrehvi) olemasolust, peavad võimaldama rehvimist rehvipaeltega;

Tabel 9.

Kere planeerimise põhielemendid

Nimetus	Jahtide klassid	
	Jl4	Jl6
Kajuti kõrgus sissekäigu kohal, mitte alla . .	1,30 m	1,70 m
Lahtise kokpiti pindala, mitte üle	2,4 m²	—
Kokpiti komingsite keskmine kõrgus, mitte alla	0,13 m	0,16 m
Alaliste magamiskohtade arv, mitte alla . . .	3 tk.	4 tk.
Ärakoristatavate koide arv, mitte alla	1 tk.	2 tk.
Kappide pindala, mitte alla	0,35 m²	0,60 m²
Priimuste või teiste kardaanliigenditel kuumendusvahendite arv kambüüsis	1 tk.	2 tk.
Magevee paagi maht, mitte alla	—	50 l

Märkus. Magamiskohtade mõõtmed peavad olema: pikkus mitte alla 1,85 m, keskmine laius mitte alla 0,55 m.

b) pöörlevad mastid, läbiulatuvad purjeliistud, jäigad staagid ja bugspriidid on keelatud.

6. Iga võistlus-kiiljaht peab olema varustatud päästevahendite ja inventariga vastavalt tabelile 10.

7. Iga klassi võistlus-kiiljahtide ehitamisel peavad olema täidetud kõik tagapool toodud ehitusmääruste eeskirjad.

8. Vanade klasside jahid kuuluvad kohustuslikult ümbermõõtmisele uue valemi ja uute määruste järgi, kusjuures arvesse ei võeta kere mõõtmete kõrvalekaldumisi (parda kõrgus, laius, kajuti kõrgus, piiramised planeerimisel). Purjestuse mõõtmine teostatakse uute määruste järgi.

Tabel 10.

Jahi minimaalvarustus

Jrk. nr.	Nimetus		Mõõt-ühik	Jahtide klassid	
				JI4	JI6
1.	Päästevööd		tk.	3	5
2.	Päästerõngas		tk.	1	1
3.	Ämber		tk.	1	1
4.	Pump vee väljapumpamiseks silindri diameetriga		mm	35	50
5.	Ankrud:	arv	tk.	1	2
		kaal	kg	18	18 ja 25
6.	Ankrukett:	pikkus	m	35	60
		lüli terase diameeter	mm	7	8
7.	Ankruköis:	pikkus	m	35	—
		ümbermõõt . . .	mm	65	—
8.	Puksiirköis:	pikkus	m	25	40
		ümbermõõt . . .	mm	50	60

Märkused. 1. Ankrute kaal on antud admiraliteedi (stokiga) ankrute kohta; stokita ankrute minimaalne kaal kõigi klasside jahtidele peab olema 25% võrra suurem tabelis toodud andmeist.

On lubatud kasutada uute süsteemide kergemaid ankruid ametlikult kindlaksmääratud ankurdumisvõimega, mis vastab ettekirjutatud admiraliteedi ankru ankurdumisvõimele.

2. JI4 klassi jaht võib olla varustatud p. 6 ettenähtud ketiga või p. 7 ettenähtud köiega.

3. JI6 klassis on lubatud ainult statsionaarsed pumbad.

§ 4. Piiramised lisapurjede kandmisel

Kõigi nõukogude klassijahtide lisapurjede mõõtmed piiratakse järgmiselt:

a) balloonide ja geenua-foka vallide plokid peavad asuma mõõdetava eeskolmnurga sees;

b) spinnaker-valli skiivi mastile lähim serv ei või olla mastist kaugemal kui 2% eeskolmnurga alusest, ülemine serv võib aga olla 1,5% võrra eeskolmnurga kõrgusest eeskolmnurga kõrguse märgist kõrgemal;

c) spinnaker-poomi pikkus ei või olla suurem eeskolmnurga alusest;

d) spinnakri küljeliikide pikkus ei tohi ületada eeskolmnurga kõrgust; keskõmblust mööda kaheks kokkupandud spinnakri alumise liigi pikkus ei tohi ületada 1,2 eeskolmnurga alust.

§ 5. Klassi eraldusmärkide kandmise määrused

1. Iga NSV Liidu purjejaht peab kandma grootpurjele õmmeldud klassi eraldusmärki.

2. Klassi eraldusmärk koosneb klassimärgist ja 10—15 sm sellest allapoole õmmeldud jahi järjekorranumbrist selles klassis (vastavalt riiklikule mõõduraamatule).

Märkus. KR-valemi järgi mõõdetavad jahid kannavad klassimärgi asemel antud jahi stardigrupile määratud tähte (vt. III osa).

3. Rahvusvaheliste klasside jahid peavad kandma grootpurjel klassi eraldusmärki ja selle all jahi riiklikku kuuluvust tähistavat märki ning jahi registrinumbrit.

Nõukogude Liidule kuuluvatele jahtidele on määratud riigi tähisena ladina tähestiku tähed „SR".

4. Eraldusmärgid lõigatakse välja kergest riidest ja õmmeldakse grootpurje ülemisele kolmandikule selle mõlemale poolele, kõrguse vahega 100—150 mm, paralleelselt ahtriliigiga ja selle lähedale.

Tähtede ja numbrite värvus, kuju ja mõõtmed määratakse kindlaks tabeliga 11.

Märgid peavad olema purjele õmmeldud selliselt, et purje läbipaistvuse korral parema poole märgid ei kataks vasaku poole märke.

Purjejahtide eraldusmärgid purjedel

Tabel 11

Jk nr.	Jahi klass	Eraldusmärgi näidis	Tähtede ja numbrite mõõtmed mm (mitte alla)				Märgi värvus	
			Kõrgus	Laius	Joone paksus	Vahe tähtede vahel	Heledatel purjedel	Tumedatel purjedel
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	O		300	180	50	80	Rõngas punane, numbrid mustad	Valge
2	Kiisk	Kiisa siluett või täht E klassi järjekorranumbri kohal	300	180	50	80	Must	Valge
3	M		450	270	60	80	Must	Valge
4	T							
5	P	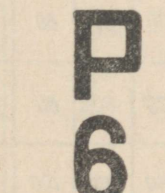	450	270	60	80	Must	Valge

1	2		3	4	5	6	7	8	9
6	Jaht-monotüüp „Drakon"			460	300	75	80	Must	Valge
7	Л4		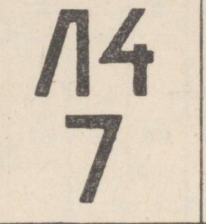	600	360	80	100	Must	Valge
8	Л6								
9	Jaht-monotüüp „Star"			460	300	75	80	Punane	Täht punane, number valge
10	5,5 R			460	300	75	100	Must	Valge
11	Klassitud kiiljahid KR-valemi järgi	А, Б	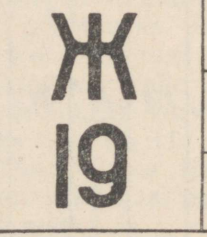	450	270	60	80	Must	Valge
12		В, Г		450	270	60	80	Must	Valge
13		Д, Е		600	360	80	100	Must	Valge

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14	Sverlpaat -monotüüp „Lendav Hollandlane"	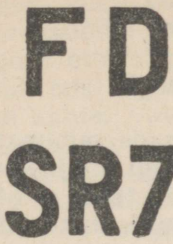	300	270	60	80	Must	Valge
15	Monotüüp -ühe-mehe- -paat „Finn"	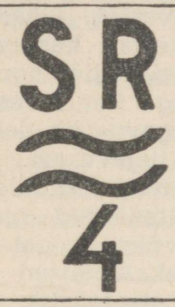	300	270	50	80	Must, lained sinised	Valge
16	Kaugesõidu- -võistlusjaht 8 CR		460	300	75	100	Must	Valge
17	Skandinaavia Purje- spordi Liidu jaht-monotüüp „Rahvapaat"	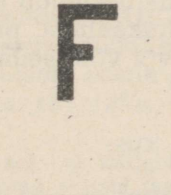	460	300	75	80	Must	Valge

II. EHITUSMÄÄRUSED

A. ÜLDOSA

§ 1. Üldnõuded

1. Määrustes on antud jahi osade minimaalsed mõõtmed ja need on kohustuslikud kõigi jahtide suhtes, mille ehitamist alustati pärast 1. maid 1958. a. Monotüüpide mõõtmed ja detailide materjalid määratakse kindlaks vastava monotüübi ehitusmäärustega.

2. Kõrvalekaldumine käesolevatest määrustest või mingi erikonstruktsiooni või materjali kasutamine peab olema kooskõlastatud NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukoguga. Seejuures peab tõestama, et uue konstruktsiooni tugevus ei oleks väiksem käesolevate määrustega nõutud tugevusest.

3. Tabelites antud mõõtmed käivad detailide kohta, mis valmistatakse paragrahvis 2 ettenähtud materjalidest. Erimaterjalide kasutamisel on võimalik detailide mõõtmeid muuta. Lubatud kõrvalekaldumised ettenähtud mõõtmeist on antud ehitusmääruste tekstis.

Kere- ja dekiplangutuse paksus on antud puidu jaoks mahukaaluga 530 kg/m³. Erineva mahukaaluga puidu kasutamisel peab plangutuse paksust suurendama või võib seda vähendada vastavalt koefitsiendile:

$$\delta = \delta_t \cdot \frac{530}{\gamma}, \text{ kus:}$$

530 — ettenähtud mahukaal kg/m³,
γ — kasutatava puidu mahukaal kg/m³,
δ_t — tabelis antud paksus.

Deki paksus on antud riidega ületõmbamata deki jaoks. Riidega kaetud dekid võivad olla õhemad svertpaatidel 1 mm, kiiljahtidel 2 mm võrra.

Kiilu ja täävide paksus on näidatud puidu jaoks mahukaaluga 720 kg/m³. Erineva mahukaaluga puidu korral tuleb nende paksust suurendada või võib seda vähendada vastavalt koefitsiendile:

$$\delta = \delta_t \cdot \frac{720}{\gamma}, \text{ kus:}$$

720 — ettenähtud mahukaal kg/m³,

γ — kasutatava puidu mahukaal kg/m^3,
δ_t — tabelis antud paksus.
Analoogilisel viisil võib muuta biimide, dekkveegrite ja stringerite ristlõike pindala.

4. Pilsis peab ette nägema küllaldasel hulgal vee läbivoolu avasid, mis tagaksid vee valgumise jahi kõige sügavamasse kohta. Valspoordi sisse tuleb teha küllaldane arv piigardeid.

5. Jahi ehitamisel tuleb hoolitseda selle eest, et detailid ja plangutus oleksid küllaldaselt ventileeritavad. Nii näiteks pole soovitav jahi siseehituste vahel vabaks jäänud poordi katta tiheda siseplangutusega, vaid teha see liistudest sõrestikuna.

§ 2. Detailide materjalid

1. Purjejahtide kere detailid tuleb valmistada järgmistest puiduliikidest ning nõutud kvaliteediga:

a) kiilud, täävid, komingsid, sandekid, floorid, peeglid, painutatud kaared, kniid ja knoobid — tammest või saarest, mitte madalamate omadustega kui GOST 2695-56 I sort;

Märkus. Ülalnimetatud materjale võib asendada ok[illegible]liikidega, suurendades detailide ristlõiget vastavalt § 1 p. 3. Painutatud kaarte ja komingsite materjali asendamine pole lubatud.

b) biimid, karlengsid, dekkveegrid, pillersid, stringerid ja nendega võrdselt koormatud detailid — okaspuuliikidest, mitte madalamate omadustega kui GOST 8486-57 I sort;

c) riidega ületõmbamata dekid — okaspuuliikidest, mitte madalamate omadustega kui dekiplangud GOST 3353-46 järgi;

d) riidega ületõmmatud dekid, seesmised dekid — okaspuuliikidest, mitte madalamate omadustega kui GOST 8486-57 I sort.

2. Jahtide plangutuseks kasutatava metsamaterjali kvaliteet puidudefektide mõttes peab vastama GOST 8486-57 0 sordi nõudeile.

3. Veepealsete osade jaoks kasutatava puidu niiskus ei tohi ületada 15—18%, veealuste osade jaoks aga 22—25%.

Märkused: a) kiiljahtide veealusteks osadeks loetakse jahi osad, mis asuvad allpool tasapinda, mis Л14 juures paikneb 0,25 m,

Л6 juures aga 0,4 m mõõdetavast veeliinist madalamal. Svertpaatide veealuste osade all mõistetakse kiilu ja 2—3 plangutuse vööd kiilu kõrval;

b) Л6 kiilu, deidvudi ja flooride materjali niiskus võib ulatuda kuni 30%-ni;

c) liimitud konstruktsioonide osade niiskus määratakse kindlaks vastava liimi jaoks ettenähtud tehnoloogiliste eeskirjadega.

4. Kere ja taglase rautised tuleb valmistada terasest või vasesulameist, mille mehaanilised omadused ei oleks madalamad kui terasel mark CT. 3 GOST 380-57.

Vähemoluliste taglase- ja dekidetailide valmistamiseks lubatakse kasutada korrosioonikindlaid kergeid sulameid.

5. Kõik rauddetailid peavad olema tsingitud. Tsinkimise kvaliteet ei tohi olla madalam kui ette nähtud tingimustega ОЦ-80. Detailid, milliseid nende mõõtmete tõttu ei saa tsinkida, tuleb katta veekindla värviga.

On keelatud kasutada konstruktsioonides metalldetaile, mis omavahel moodustavad elektrokeemilisi paare (välja arvatud protektorid).

6. Kere kruntimine, kittimine ja värvimine väljast- ja seestpoolt on lubatud naturaalvärnitsal valmistatud segude ja värvidega või kruntide, kittide, värvide ja emailidega, mille kasutamine ei vähenda kere vastupidavust ja veekindlust ega halvenda jahi välimust.

§ 3. Kinnitused

1. Plangutuse kinnitamiseks peab kasutama vasest neetnaelu, GOST 6750-53; needipeade alla pannakse GOST 6751-53 ettenähtud vaskseibid.

Üksikjuhtudel võib NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukogu loal plangutuse kinnitamiseks kasutada vasknaelte asemel kuumalt tsingitud lõõmutatud pehmeid raudnaelu. Plangutuse kinnitamiseks võib kasutada messingkruvisid, roostevabaterasest kruvisid või tsingitud raudkruvisid.

Muud kinnitusdetailid peavad olema messingist, roostevabaterasest või tsingitud terasest.

2. Terasdetaile võib ühendada omavahel või puitosade külge ainult pehmete, tsingitud terasneetidega. Selleks on keelatud kasutada punasest vasest neete.

3. Tabelites antud kinnituste mõõtmed käivad ümar-

kinnituste diameetri kohta. Kvadraatsed kinnitused peavad omama ümaratega võrdse ristlõike. Võib kasutada väiksema diameetriga kinnitusi, kuid siis peab nende arv olema vastavalt suurem ning andma välja nõutud ristlõike üldpinna.

Kui kinnituste pikkus on ebatavaliselt suur, tuleb tabelis tavalise konstruktsiooni kohta antud kinnituste diameetrit suurendada.

4. Puitosade ühendamisel poltidega tuleb mutrite alla kasutada GOST 7734-55 ettenähtud seibe. Mutrid ja seibid peavad tingimata olema kinnitusega samast materjalist. Erinevate metallide kasutamine on keelatud.

5. Plangutuse iga vöö peab olema kinnitatud kõikide kaarte külge. Veekindla liimiga liimitud ja servnaagelduse gaga lattplangutuse korral lubatakse läbikinnitused panna malekorras üle kaare. Kruvid tulevad panna igal kaarel üle iga plangutusevöö, kooskõlas tabeliga 12. Kinnituste minimaalarv olenevalt plangutuse paksusest ja vöö laiusest on antud tabelis 12.

Tabel 12.

Kinnituste minimaalarv plangutuse erineva paksuse ja laiuse korral

Plangutusevöö laius mm	Kinnituste arv plangutuse paksuse korral mm				
	alla 14-ne	14—16	16—25	25—35	35—50
alla 35	1	1	1	1	1
35—50	2 või 1	2 või 1	1	1	1
50—75	2	2	2 või 1	1	1
75—100	2	2	2	2 või 1	2 või 1
101—125	3	3	2	2 või 1	2 või 1
126—150	3	3	3	2	2 või 1
151—175	—	—	3	2	2
176—200	—	—	3	3	2
üle 200	—	—	—	3	3

Igati tuleb vältida välisplangutuse nõrgestamist kinnituste liigsete aukude läbi. Ei tohi lubada kinnituste paiknemist liialt lähestikku.

6. Välisplangutuse vöö jätkud (pleisid) peavad paiknema kaarte vahel. Plangutusevööd jätkatakse pleisimisel ühendustükiga, mis on plangutusega samast materjalist ja sama paks. Ühendustükk peab olema hästi ligi töödeldud, täitma kogu kaartevahe, tagama vee äravoolu ja katma naabervöösid vähemalt plangutuse paksuse võrra.

Jätkatavad otsad peab ühendama ühendustükiga poole suurema arvu neetidega, kui on ette nähtud antud plangutusevöö kinnitamiseks kaare külge.

On lubatud kasutada messingist, roostevabaterasest või kuumalt tsingitud terasest rombikujulisi ühendustükke. Ühendustükid peavad katma naabervööosid vähemalt 1,5 plangutuse paksuse võrra ja omama vähemalt kolm kinnitust kummaski otsas ning vähemalt ühe kinnituse kummagi naabervööga.

Jätkamist kaldpleisiga tuleb vältida. Seda võib lubada ainult veekindla liimiga liimimisel. Lattplangutuse liimimine kaldpleisiga serviti on lubatud. Sel juhul peab pleisi pikkus olema 6—7 lati laiust ning ta peab omama servnaagelduse.

§ 4. Puidust peeled

1. Peeled võivad olla kas seesmise õõnsuseta (täispeeled) või seest õõnsad. Nii täis- kui õõnespeeled on soovitav valmistada liimitult, laudadest. Õõnsa ristlõike korral ei või seina paksus olla vähem kui $^1/_7$ selle koha välist diameetrit. Seejuures ei tohi aga seina paksus olla alla 10 mm, ehkki ülaltoodud tingimuse kohaselt on lubatud väiksem paksus.

2. Kui peel on õõnes, peavad kohad, kuhu asetatakse külge kinnitused (saalingud, rautised jm.) või viiakse sisse taglas, olema seesmise õõnsuseta või omama kahekordse seina paksuse, vähemalt 30 mm ulatuses kummalegi poole kinnitust. Mast ei tohi olla õõnes kannast kuni ristlõikeni, mis asub vähemalt 0,3 m üle deki, svertpaatidel 0,2 m üle deki (lubatud on õõnsused mastisiseste vallide jaoks ja drenaažikanalid).

3. Masti maksimaalne ristlõige peab asuma ligikaudu eeskolmnurga poolel kõrgusel. Teised masti ristlõiked ei tohi olla väiksemad kui tabelis 13 näidatud.

4. Mitteümara masti ristlõike maksimaalne pindala ei tohi olla väiksem ümmarguse masti ristlõike maksimaalsest pindalast klassifikatsioonimäärustes antud mõõtmetega.

Kui mastil on purje liigi jaoks piluga soon, ei võeta pilu põskede pindala, mis asub liigisoone telje taga, ristlõike pindala arvutamisel arvesse.

5. Kõik peelte metalldetailid, kaasa arvatud nende kin-

Tabel 13.

Masti ristlõike suurused

Ristlõike koht	Ristlõike suurus %%-des maksimaalsest	
	kahveltaglas	bermuda taglas
Topis	50	45
Eeskolmnurga tipus	—	80
Peavantide kinnituste kohal	70	—
Deki kohal	90	95
Kannas	75	80

nitused, peavad olema valmistatud korrosioonikindlaist materjalidest või kaitstud korrosiooni vastu merevees.

6. Taglase osadeks kasutatavad terasvaierid peavad olema tsingitud traatidest või roostevabaterasest.

7. Olenevalt materjali tugevuse ja kvaliteedi nõudeist, jaotatakse peeled kahte gruppi. Esimesse gruppi kuuluvad jahtide 5,5-R, „Star", „Lendav Hollandlane", „Finn", Л14 ja „Olümpia-joll" mastid ja svertpaatide jäigad staagid (staakpirsid). Teise gruppi kuuluvad jahtide „Drakon", „Rahvapaat", M, T, P ja „Kiisk" mastid ning kõigi klasside jahtide poomid.

8. Peeled valmistatakse okaspuuliikide puidust. Peelte valmistamine seedrist on lubatud kokkuleppel Spordiinventari Kesklaboratooriumiga.

9. Valmispeelte ristlõike mõõtmete kõrvalekaldumine nominaalmõõtmeist peab olema näidatud joonistel. Erineva mahukaaluga puidu kasutamise korral peavad mõõtmete muudatused olema joonistel ette nähtud.

10. Peele kaal peab vastama jooniste ja jahi tehniliste tingimuste nõudeile. Selle nõude tagamiseks peab puidu mahukaalu valima kooskõlas jooniste ja jahi tehniliste tingimustega. Raskema või kergema puidu kasutamine on lubatud mõõtmete vastava muutmisega, kuid see peab tagama nõutud tugevuse ja kaalu.

11. Peelte valmistamiseks tuleb kasutada puitmaterjali, mis ei oleks madalamate omadustega kui GOST 8486-57 0 sort ette näeb.

Hööveldatud ja liimimiseks ettevalmistatud prusside ja laudade juures lubatakse tabelis 14 toodud puidurikked (rikked määratakse GOST 2140-43 alusel).

Tabel 14.

Rikke nimetus	Rikke normid	
	I grupi	II grupi
1. Kokkukasvanud kõvad oksad, läbivad	Ei arvestata, kui diameeter ei ületa: 5 mm	7 mm
	Oksad üle nende mõõtmete arvestatakse ja lubatakse, kui diameeter ei ületa: 8 mm	12 mm 12 mm
	ühe jooksva meetri kohta mitte rohkem kui 1 tk.	1 tk. 2 tk.
	Arvestatavate läbivate okste üldarv ühe jooksva meetri kohta mitte rohkem kui 2 tk.	
2. Kokkukasvanud kõvad oksad, mitteläbivad	Liimitavail pindadel ja sisepindadel lubatakse, kui diameeter ei ületa: 10 mm	15 mm
	ühe jooksva meetri kohta mitte rohkem kui 1 tk.	1 tk.
3. Osaliselt kokkukasvanud ja kokkukasvamata oksad	Lubatakse seesmiste laudade liimitavail pindadel tingimusel, et nad täidetakse liimiga sissepressitavate korkidega, diameetriga mitte üle: 10 mm	15 mm
	ühe jooksva meetri kohta mitte rohkem kui 1 tk.	1 tk.
4. Pehkoksad ja tubakoksad . . .	Ei lubata	
5. Sinavus	Lubatakse üksikute täppide ja ribadena, mis ei ulatu peelte välispinnale.	
6. Praod	Peelte välispinnal ja laudade sisepindadel lubatakse sügavusega mitte üle 1/6 seina (laua) paksust ja üldpikkusega mitte üle 100 mm	150 mm
	Liimitavail pindadel lubatakse sügavusega mitte üle 1/4 laua paksust ja üldpikkusega mitte üle 100 mm	200 mm
7. Vaigulaigud . .	Lubatakse ainult liimitavail pindadel	
8. Kaldsüülisus . .	Mitte üle 5%	
9. Räni	Lubatud ainult kohalik.	
10. Looge	Lubatakse mitte üle 10% puusüü läbilõikamine tingimusel, et nad naaberlaudades kohakuti ei langeks.	

Rikke nimetus	Rikke normid	
	I grupi	II grupi
11. Vaigupesad . . .	Lubatud mitteläbivad, pikkusega mitte üle 30 mm sügavusega mitte üle 1/6 laua paksust.	50 mm 1/4

Muid puidurikkeid ei lubata.

Märkused. 1. Naaberlaudade oksad ei tohi vastastikku asuda ligemal kui 150 mm.

2. Ühes lauas peab okste vahe olema vähemalt 200 mm.

3. Saalingute ja tugeva koormuse all olevate rautiste kohtades ei lubata mingeid oksi.

4. Mingeid oksi ei lubata liigisoonele ligemal kui 15 mm.

12. Peelte valmistamiseks kasutatavad lauad saetakse välja nii, et aastaringid moodustaksid laua küljega 15—60° nurga.

13. Ühe peele materjal peab olema üheliigilisest puidust.

14. Liimitud kaldjätku pikkus igas lauas peab võrduma vähemalt laua 12-kordse paksusega. Naaberlaudade jätkukohad peavad olema hajutatud omavahel vähemalt 500 mm kaugusele (jätku otste vahe). Ühes ristlõikes võivad jätkukohad üle ühe laua kokku langeda.

15. Liimimist lubatakse teostada liimidega VIAM-B3, ZNIIMOD-1, K-17. Lubatud on kasutada kaseiinliimi „Ekstra" (V-107) GOST 3056-45.

16. Enne liimimist peab puidu niiskus olema 7—12% piirides.

17. Defektide (lohud, servaoksad jne.) täiteliimimist lubatakse tingimusel, et täide hästi sisse pressitakse ja pikisuunas liimitakse ainult kaldjätkuga. Täitetükkide sissepanek peele välispinna suhtes täisnurga all pole lubatud. See nurk ei või olla üle 30°.

18. Peele pind tuleb kruntida kuuma värnitsaga, pärast kuivamist aga lakkida vähemalt kolm korda veekindla õlilakiga.

Kõik avad, sisselõiked ja külgeliimimised tulevad teostada enne värnitsaga katmist. Rautised pannakse külge pärast esimest lakkimist. Masti kand tuleb pärast värnit-

saga kruntimist katta 80—100 mm pikkuselt tinamenningiga või tinavalge värviga.

§ 5. Vastuvõtmine, dokumentatsioon ja hooldamine

1. Iga üleandmisele ja vastuvõtmisele kuuluv jaht peab olema täielikult komplekteeritud peelte, taglase, purjede (põhi- ja lisapurjedega), päästevahendite ja varustusega. Vastuvõtmisel kontrollitakse:

a) jahi vastavust käesolevatele määrustele ja klassifikatsioonimäärustele;

b) kere, peelte, taglase ja purjede kõigi mõõtmete vastavust joonistele ja tehnilistele tingimustele.

2. Iga üleantava jahi kerel ja peeltel peavad olema mõõdumärgid vastavalt „Klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismäärustele".

3. Jahi kere külge (kokpitti) peab olema kinnitatud metallplaadike järgmiste andmetega:

a) tehase nimi; b) jahi klass; c) jahi tehasenumber; d) ehitusaasta.

4. Iga väljasaadetav jaht varustatakse formulariga, taageldamisinstruktsiooni ning taglase skeemiga, varustusesemete paigutamise plaaniga, TKO tõendiga „NSV Liidu purjejahtide klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismääruste" täitmise kohta ehituse ajal ja täidetud mõõdukirjaga.

5. Jahid tuleb hoida katuste või katete all, mis kaitsevad neid päikesekiirte ja sademete eest.

B. SVERTPAATIDE EHITUSMÄÄRUSED

§ 1. Alus

1. K i i l (emapuu). Kiilu kõrgus kogu pikkuses ei tohi olla väiksem kui tabelis näidatud. Laiuti võib kiil otsades aheneda, vööris — kuni vöörtäävi laiuseni, ahtris — kuni 60%-ni tabelis antud laiusest. Suurim laius peab olema välja hoitud svertikasti pikkuses. Tabelis toodud ristlõikesse on sisse arvatud kiiluvalts, laiusega mitte alla plangutuse kahekordset paksust.

Svertpaatide kiilud peavad olema valmistatud ühest tükist, ilma jätkuta. Kiilu on lubatud kokku liimida vee-

kindlate liimidega, jätkates kaldjätkuga, kusjuures jätku pikkus ei või olla alla 12-kordse kiilu paksuse. Kiilu kokkuliimimisel liistudest (veekindla liimiga) on lubatud ristlõike joonmõõtmeid vähendada 5% võrra, kui kiil kõrguti liimitakse vähemalt 4—5 kihist.

Kõigi svertpaatide liimimata (ühest tükist) kiilude jätkamine on lubatud. Jätkamine toimub paksuti, kaldjätkuga, jätku pikkusega mitte alla 12-kordset paksust ja peab olema liimitud veekindla liimiga.

2. Kiilson peab paiknema piki kiilu, flooride peal. Tabelis toodud ristlõiked on kehtivad lapiti (horisontaalse) kiilsoni kohta. Vertikaalsel, flooride jaoks väljalõigetega kiilsonil peab väljalõigete peal olema vähemalt sama ristlõige kui lapiti kiilsonil. Kiilson peab ulatuma svertikastist ettepoole vähemalt 0,7 svertikasti ja täävi vahelist kaugust ja tahapoole vähemalt 0,6 svertikasti ja ahtripeegli vahelist kaugust. Kui kiilsonit ei panda, peab kiilu kõrgust 20% võrra suurendama.

3. Täävid. Täävi valtsi laius ei tohi olla alla 2—2,5-kordset plangutuse paksust. Valtsidest puutumata täävi paksus ei tohi olla alla plangutuse kahekordset paksust.

4. Ahtripeegel peab olema ümbritsetud peegliraamiga. Ahtripeeglisse lõigatud pilud rooliskiivide jaoks peavad samuti olema ümbritsetud raamiga. Peegliraami paksus ei tohi olla alla plangutuse kahekordset paksust. Lubatud on valmistada ahtripeegel bakeliitvineerist tammest peegliraamiga.

Peegel peab kiiluga olema ühendatud tammest või saarest peeglikniiga, paksusega mitte alla $^2/_3$ kiilu paksust.

§ 2. Kaared ja floorid

1. Tabelis 17 on toodud painutatud kaarte mõõtmed svertpaatide M ja P jaoks, svertpaadi T jaoks aga ka nurkkontkaarte mõõtmed. Svertpaadi P jaoks on antud detailide soovitavad mõõtmed. Kontkaarte mõõtmed on toodud männipuidu jaoks.

2. Tabelis toodud kaarte ja kaarte vahe mõõtmeid võib sileplangutuse korral muuta. Muutmise korral peavad kaare mõõtmed olema niisugused, et suhe

$$\frac{b \cdot h^2}{s}$$, kus:

b — kaare laius,
h — kaare kõrgus,
s — kaarte vahe,
ei oleks väiksem tabelimõõtmete suhtest. (Teiste plangutusviiside jaoks — vt. § 5.)

3. Painutatud kaared peavad katkematult ulatuma kiilust dekini. Soovitav on kaared panna pardast pardani, lõikamata neid läbi kiilu kohal.

Kaarte ülemise osa ristlõiget võib järk-järgult veeliinist kuni pardani 10% võrra vähendada. Nurkkaarte floortimbersid ja toptimbersid ühendatakse omavahel kimmi kohal kas metallist või puidust (tamm) kniidega, mille õla pikkus ei ole alla 150 mm. Kniid võib valmistada ka bakeliitvineerist.

4. Masti rajoonis ei tohi kaarte arv olla väiksem ja kaarte vahe suurem kui tabelis ette nähtud. Tabelis antud arv ei sisalda selle rajooni kahte äärmist kaart.

5. Tabelis 17 toodud detailide mõõtmete korral tulevad floorid panna svertikasti rajoonis igale teisele kaarele, väljaspool seda rajooni aga igale kolmandale kaarele.

Kui plangutus ja kaarte vahed arvutatakse § 5 p. 2 ja tabeli 15 järgi ning kaarte vahet suurendatakse vähem kui 30% võrra tabelis 17 ettenähtust, pannakse tabelis ettenähtud mõõtmetega floorid svertpaadi keskel, tema poole pikkuse ulatuses, igale teisele kaarele. Väljaspool seda piirkonda võib aga floorid panna igale kolmandale kaarele. Kaarte vahe suurendamise korral rohkem kui 30% võrra pannakse floorid svertpaadi keskel, tema poole pikkuse ulatuses, igale kaarele ja väljaspool seda piirkonda igale teisele kaarele. Flooride kõrgust võib sel juhul järgmiselt vähendada:

130%-se kaarte vahe korral — 20% võrra;
140%-se „ „ „ — 13% „
160%-se „ „ „ — 7% „
200%-se „ „ „ peab floori kõrgus vastama tabelis antud kõrgusele.

6. Flooride kõrgus on antud kiilu ülemisest pinnast. Kui vertikaalne kiilson on lastud flooridele sisse, ei tohi floori läbilõikamata osa ristlõige olla väiksem tabelis antud ristlõikest. Floori õla pikkus ei tohi olla alla $^2/_3$ kere poollaiusest antud põiklõike veeliinil. Sirgesüülisest puust valmistatud flooride juures ei tohi kalle ületada 15% floori õla tegelikust pikkusest.

Floori otste poole võib mõõtmeid vähendada — kõrguti kuni vastava kaare kahekordse paksuseni, paksuti kuni 0,8-ni tabelis antud paksusest.

Kui floorid liimitakse koolutatud liistudest vaiguliimiga, on lubatud vähendada floori kõrgust 10% võrra, juhul kui liimimine toimub kõrguti vähemalt 4—5 liistust.

§ 3. Biimid, poolbiimid, kniid ja pillersid

1. Kõik biimid peavad toetuma dekkveegrile. Dekkveegri jaoks tehtud sisselõikest puutumata jäänud biimi ristlõige ei tohi olla väiksem kui tabelis näidatud.

2. Masti ees ja taga, samuti kokpiti otste kohal peavad olema tugevdatud biimid. Tugevdatud biimid asetatakse samuti dekis olevate väljalõigete otstesse, kui väljalõigete pikkus ületab kolmekordse biimide vahe.

3. Põrandabiimid peavad oma ristlõike mõõtmeilt vastama harilikele biimidele. Poolbiimide ristlõige ei tohi olla väiksem harilike biimide ristlõikest.

4. Kokpiti ulatuses on soovitav kere tugevdamiseks panna läbiulatuvad biimid.

5. Biimide mõõtmed on antud okaspuuliikide kohta. Tammest (ja tammega võrdse tugevusega puidust) tugevdatud biimide ristlõike mõõtmeid on lubatud vähendada vastavalt käesolevate määruste II osa § 1 p. 3 („Üldnõuded").

6. Mastibiimid ja tugevdatud biimid peab kinnitama dekkveegri ja karlengsi külge kõvast puidust, bakeliitvineerist või metallist horisontaal-kniidega. Tammest kniide paksus ei tohi olla väiksem deki paksusest.

7. Vertikaalkniide arv ja õla pikkus ei tohi olla ettenähtust väiksem. Masti ees ja taga ning kokpiti tagumise serva kohal on vertikaalkniid kohustuslikud. Plangutusega ühendatud jäigad vaheseinad arvestatakse kui vertikaalkniid.

8. Poolbiimide seesmised otsad peavad toetuma karlengsile. Karlengsi ristlõige peab olema vähemalt 70% dekkveegri ristlõikest.

Lahtise kokpiti rajoonis peab dekk olema kindlalt toestatud pillersite või vertikaalkniidega. Pillersid tulevad jäigalt ühendada karlengsite ning flooridega või stringeritega.

§ 4. Dekkveegrid ja stringerid

1. Dekkveegri ristlõige, mis on puutumata biimide ja kaarte jaoks tehtud sisselõigetest, ei või olla väiksem kui tabelis* antud. Dekkveegri jätkamine kinnitustega jätkühendusega ei ole lubatud. On lubatud dekkveegri jätkamine veekindla liimiga liimitud kaldjätku abil, jätku pikkusega mitte alla 12-kordse paksuse.

2. Dekkveegrid peavad ulatuma vöörtäävini, olema kinnitatud omavahel ning täävi külge kindla vööritükiga. Peegli ning peegliraami külge tulevad dekkveegrid kinnitada horisontaalkniidega.

3. Tabelis antud dekkveegri ristlõige peab olema välja hoitud jahi keskosas, mitte alla 60% jahi pikkusest. Vööri ja ahtrini võib dekkveegri ristlõiget vähendada kuni 75%-ni tabeli ristlõikest.

4. T klassi svertpaatidele on soovitav panna stringerid, mille ristlõige võrdub ligikaudu dekkveegri 0,7 ristlõikega. Nurkkaartega svertpaatidele on kohustuslikud kimm-stringerid.

§ 5. Poordi- ja dekiplangutus

1. Tabelis toodud plangutuse paksus tuleb välja hoida jahi keskosas, jahi 0,7 pikkuse ulatuses. Väljaspool seda piiri võib plangutuse paksuse vähendada 0,9-ni tabelis antud paksusest.

2. Plangutuse paksus on antud tavalise sileplangutuse jaoks. Klinkerplangutuse, diagonaal-pikiplangutuse ja liimitud ning servnaageldusega lattplangutuse juures võib tabeli 15 kohaselt plangutuse paksust ja kaarte vahet muuta (kui kaarte mõõtmed võtta tabeli järgi). Kaarte vahe suurendamine ja plangutuse paksuse vähendamine võivad toimuda samaaegselt.

Sileplangutuse korral võib tabelis antud kaarte vahet ja plangutuse paksust muuta, säilitades tabelis antud seose:

$$\frac{d^2}{s} \text{ ja } \frac{b \cdot h^2}{s}, \text{ kus}$$

---

* Tihedalt vastu sandekki ning sandeki külge kinnitatud dekkveegrite kohta kehtib „Kiiljahtide ehitusmääruste" § 5 p. 1.

d — plangutuse paksus;
s — kaarte vahe;
b — kaare laius;
h — kaare kõrgus.

Analoogilisel viisil võib ümber arvutada dekiplangutuse paksuse ja biimide ristlõike.

Šarpii-ehitusega T klassi svertpaatide plangutuse võib valmistada 10 mm paksusest veekindlast aviovineerist GOST 102-49 järgi või vähemalt 7 mm paksusest bakeliitvineerist.

Tabel 15.

Lubatud muudatused klinkerplangutuse, diagonaal-pikiplangutuse ja liimitud ning servnaageldusega lattplangutuse juures

Muudatuse nimetus	Plangutuse tüüp		
	klinker-plangutus	diagonaal-pikiplan-gutus	liimitud ning serv-naageldusega latt-plangutus
Plangutuse paksuse vähendamine . . .	10—12%	15—20%	10—15%
Kaarte vahe suurendamine	15%	30%	kuni 100%

Märkused. 1. On lubatud valmistada ühekihilisest vineerist vormitud plangutust. Vormitud plangutusega konstruktsioonide tugevus tuleb tõestada arvutusega ja igal üksikul juhul kinnitab need Üleliidulise Purjespordiföderatsiooni tehniline komisjon.

2. Liimitud lattplangutuse korral ei või lattide laius ületada kolmekordset paksust. Naageldus tuleb teostada naeltega, mille pikkus ei oleks alla 1,5-kordset lati laiust ja mitte vähema sammuga kui tabelis toodud kaarte vahe.

3. Piki poordi tuleb asetada sandekk, mille paksus ei oleks vähem kui tabelis toodud dekipaksus, laius aga mitte alla 60 mm. Vineerdeki korral pole sandekk vajalik, kuid seejuures peab olema tagatud küllaldane tugevus ja liimitav pind (näiteks täitetüki kasutamisega dekk-veegri ja plangutuse vahel).

Deki võib valmistada veekindlast aviovineerist GOST 102-49 või bakeliitvineerist tingimusel, et 1 m^2 deki kaal ilma biimideta ei oleks väiksem kui tabelis 16 ette nähtud.

Vineerdekid peavad olema üle tõmmatud riidega. Riide liimimiseks on soovitav kasutada nitroliimi AK-20.

Tabel 16.

Vineerdeki minimaalkaal

Nimetus	Klassid		
	P	M	T
Vineerdeki 1 m² kaal ilma katteriide ja biimideta, kg	4,8	4,0	6,4

4. Masti kohal, tugevdatud biimide vahel, peab olema pärtnersi padi laiusega mitte alla pärtnersi kolmekordse diameetri. Padja paksus peab olema vähemalt deki kahekordne paksus (tabeli järgi). Padi peab omama kindla kinnituse biimidega. Pärtnersi padi on soovitav valmistada väljalõigetega, mille kaudu padi kinnitatakse mastibiimide vahele läbipoltidega.

5. Kõikjale, kus dekile kinnitatakse rautised, knaabid jm., tuleb kinnituskoha alla asetada padjad, mis jagavad koormuse mitme plangutusevöö vahel. Knaabid võib asetada kohale ilma dekialuste patjadeta, kuid siis peab neil olema läbikinnitus biimidega.

6. Välisplangutuse vööd tuleb võtta võimalikult suurema pikkusega. Plangutusevööde jätkud ei või olla lähemal kui:

a) naabervöödes — 6 kaarevahet üksteisest;
b) üle ühe vöö — 4 kaarevahet üksteisest;
c) üle kahe vöö — 2 kaarevahet üksteisest;
d) üle kolme ja rohkem vöö lubatakse jätkata naaberkaarevahes. Kereplangutuse jätkud tulevad dekiplangutuse, aluse ja dekkveegrite jätkude suhtes hajutada.

7. Dekiplangutuse jätkud hajutatakse käesoleva paragrahvi p. 6 kohaselt.

§ 6. Kinnitused

1. Dekkveegrid kinnitatakse iga kaare kohal tabelis (tabel 18) antud jämeduses neetidega.

2. Stringerid kinnitatakse neetide või kruvidega samas jämeduses, mis on ette nähtud plangutuse kinnitamiseks kaarte külge.

3. Floorid kinnitatakse aluse külge neetidega vastavalt tabelis antud jämedusele või 1—2 mm jämedamate polti-

Tabel 17.

Svertpaatide detailide mõõtmed (mm)

Nimetus	Klassid			
	P	M	T	
			ümarkaareline	šarpii
Plangutuse paksus	14	13	16	16
Dekiplangutuse paksus	12	11	14	14
Kiilu paksus	40	35	180×50	180×50
Kiilsoni ristlõige	90×20	80×18	120×20	120×20
Täävi paksus	65	65	80	80
Kaarte ristlõige	15×22	14×20	18×25	40×20
Kaartę vahe	140	130	160	300
Kaarte arv masti juures, mitte vähem kui	3	3	3	2
Kaarte vahe masti juures	105	100	120	200
Flooride ristlõige aluse kohal	22×45	20×40	25×60	20×40
Biimide ja poolbiimide ristlõige:				
keskel	35×18	35×18	45×25	50×20
otstes	25×18	25×18	30×25	30×20
Tugevdatud biimide ristlõige:				
keskel	50×25	45×25	60×30	60×30
otstes	25×25	25×25	30×30	30×30
Biimide vahe	210	195	240	300
Vertikaalkniide arv ühe parda kohta	4	4	4	igal biimil
Vertikaalkniide õla pikkus	170	170	200	150
Dekkveegri ristlõike pindala, cm²	14	12	18	18

Tabel 18.

Svertpaatide kinnituste mõõtmed (mm)

Kinnituste nimetused	Klassid		
	P	M	T
Needid plangutuse kinnitamiseks kaarte külge	2,5	2,5	3,0
Kruvid plangutuse kinnitamiseks kaarte külge	3×26	3×26	3,5×30
Dekkveegrite ja floori õlgade kinnitused plangutuse külge	4,0	4,0	4,5
Plangutuse kinnitus kiiluvaltsi külge:			
a) läbimõõt	3,0	3,0	3,5
b) samm piki kiilu	0,5 kaarevahet		
Biimide kinnitus dekkveegri külge	3,0	3,0	3,5
Flooride kinnitused aluse külge	5	5	6

dega. Flooride õlad kinnitatakse plangutuse külge kas neetidega või pikkade kruvidega vastavalt tabelis ettenähtud läbimõõdule, vähemalt üks kinnitus iga vöö kohta. Kui vöö kohta pannakse kaks kinnitust, võib kinnituste läbimõõtu vastavalt vähendada.

4. Iga biim ja poolbiim peab olema kinnitatud dekkveegri (ja karlengsi) külge kruvide või neetidega tabelis antud mõõtudes.

C. KIILJAHTIDE EHITUSMÄÄRUSED

§ 1. Alus, rool

1. Kiilu (emapuu) kõrgus kogu pikkuses ei tohi olla väiksem tabelis antust; laiuti võib kiil otstes aheneda täävide laiuseni (vt. tab. 21). Tabelis antud ristlõikesse on sisse arvestatud kiilu valts.

2. Emapuu tuleb teha ühest tükist, ilma jätkuta. Massiivseid emapuid on lubatud jätkata paksuti kaldpleisiga, mis on liimitud veekindla liimiga (kaldpleisi pikkus mitte vähem kui 12 liimitava detaili paksust). Samuti on lubatud lamellidest liimitud emapuud. Masti kanna all peab olema kindel steps.

3. Täävide kohta on tabelis (vt. tabel 21) antud nende gabariitmõõtmed. Valtsist puutumata täävi paksus ei või olla vähem kui kahekordne plangutuse paksus.

4. Vöörtääv peab olema kiiluga ühendatud vähemalt kuue tema kõrguse pikkuselt. Lühema ühenduse korral tuleb ühenduskoht katta kambakaga. Kambakas peab täävi ja emapuud ühendama vähemalt kuue kiilu kõrguse pikkuses ja olema kinnitatud mõlema külge vähemalt nelja poldiga.

Kambaka kõrgus keskosas ei või olla vähem tabelis antud kiilu kõrgusest ja paksus mitte vähem vöörtäävi paksusest. Л4 klassi jahtide jaoks võib kambakas olla üheaegselt ka masti stepsiks.

5. Ahtertääv võib ulatuda ainult helmportini; tema tagumise serva paksus peab võrduma balleri diameetriga. Kui jaht on varustatud mootoriga, peab sõuvõlli läbimineku kohtades jääma mõlemast küljest alles mitte vähem kui 0,6 tabelis antud täävi paksusest.

Ahtertääv peab olema kindlalt ühendatud kontratimbersi eesmise otsaga, mille tegelik ristlõige selles kohas ja helmporti juures ei või olla väiksem kui tabelis antud täävi paksuse ruut. Ahtripoolses otsas võivad kontratimbersi ristlõike mõõtmed järk-järgult väheneda kuni $^3/_4$-ni tabelis antuist.

6. Kiiluvaltsi lõikumisel aluse jätkudega tuleb kasutada küllaldasel hulgal pehmest puust vesipulki.

7. Balleri diameeter helmportis ei tohi olla väiksem tabelis antust (vt. tabel 21) ja see tuleb välja hoida kuni roolilehe ülemise servani. Roolilehe piires balleri läbimõõt võib järk-järgult väheneda, ulatudes rooli kanna juures kuni 0,6-ni tabelis antud läbimõõdust. Kui roolilehes on väljalõige vindi jaoks, peab baller olema painutatud väljalõike järgi, mitte aga läbi lõigatud. Baller võib olla viidud kuni roolilehe eesserva poole kõrguseni ja ta võib toetuda roolihingele.

8. Erineva ristlõikega või muust materjalist baller peab omama võrdse tugevuse terasest täis-balleriga. Korrosiooni vältimiseks peavad baller, helmport ja teised roolidetailid olema ühest ja samast materjalist. Roolil peab olema roolilehe piirides peale kannatapi veel üks roolihing.

§ 2. Kaared ja floorid

1. Jahte võib ehitada painutatud kaartega või segasüsteemis detailidega (vt. tabelid 22 ja 23).

2. Painutatud kaartega ja sileplangutusega ehitamisel võib tabelis antud kaarte mõõtmeid ja kaarte vahesid muuta, kuid seejuures kaarte mõõtmed peavad olema sellised, et suhe $\frac{b \cdot h^2}{s}$ (b — kaare laius; h — kaare kõrgus; s — kaarte vahe) ei oleks väiksem tabelimõõtmete suhtest (teiste plangutusviiside jaoks vt. § 4 „Poordi- ja dekiplangutus", p. 3).

3. Kõik kaared peavad olema katkematud, ühest tükist, kiilust kuni dekini. Jahi otstes, väljaspool veeliini, võib kaarte ristlõiget vähendada 10% võrra.

Painutatud kaarte jaoks tuleb puit valida nii, et puu süü oleks võimalikult paralleelne plangutusega.

4. Masti juures peab jahtide põiktugevust suurendama kas tugevdatud kaarte või vahekaartega.

5. Painutatud kaartega ehitamisel võib tugevdamine toimuda nurkrauast jäikade kaarte või painutatud ning tugevdatud kaarte panekuga. Viimased võib töö kergendamiseks teha mitmekihilistena, kusjuures ristlõike üldpind peab vastama tabelis antule.

6. Segakonstruktsiooniga ehitamisel peab tugevdamine toimuma painutatud kaarte asemel jäikade kaartega vastavalt tabelis 23 antud hulgale ja mõõtmetele. Tabelis 22 antud nurkraudade asemel võib kasutada teisi, mis kindlustavad võrdse tugevuse.

7. Igale kaarele peab panema floori. JT4 klassi jahtide ehitamisel painutatud kaartega võib veeliini piires floore panna üle kaare.

8. Nurkrauast floori vertikaalsein võib poole õla pikkuselt olla kitsamaks lõigatud, ahenedes õla otstes nurkraua seina paksuseni. Lehtflooride panekul painutatud kaartele võib seina lõigata kitsamaks alates lehe ülemisest servast.

9. $^3/_4$ jahipikkuse ulatuses mööda veeliini peab igal nurkrauast kaarel olema lehtfloor. Jahi otstes võib lehtfloore asendada sellises profiilis nurkraudadega, mis on ette nähtud painutatud kaarte korral vaheflooride jaoks. Lehtflooride kohta arvestatakse tabelis antud kõrgust kiilu ülemisest pinnast. Soovitatakse lehtflooride ülemist serva tõsta kuni põrandani, pannes viimase otse flooridele. Eriti vajalik on see neis kohtades, kus jahi põhja kuju on terav, et kindlalt siduda floore omavahel ja kiiluga. Erandjuhtudel, kui ei saa kinni pidada lehtfloorile tabelis antud kõrgusest, kindlustatakse vajalik tugevus paksema lehega, nurkraua profiili suurendamisega ülaserval ja tema õla pikendamisega piki kaart.

10. Lehtflooride nurkraudu võib asendada floori lehe painutamisega vastava nurga alla, kusjuures painutatud serva laius ei tohi olla vähem kui vastava nurkraua serva laius. Lehtflooridesse võib teha kergendusavasid, kusjuures nende diameeter ei tohi ületada $^1/_3$ floori kõrgust. Ava igale küljele ja avade vahele peab jääma vähemalt tema läbimõõdu suurune vahe.

11. Jahi otstes, mis ulatuvad üle veeliini, võib kaari panna ühest tükist poordist poordini, ilma floorideta. Flooride õlad seal ei või olla üle $^1/_3$ vastava kaare pikku-

sest. Selleks, et kõrvutiolevate flooride keskmine pikkus ei oleks vähem tabelis antust, võib nende õlad teha erineva pikkusega.

12. Puitflooride kõrgust õlgade otstes võib järk-järgult vähendada kuni vastava kaare kahekordse kõrguseni.

13. Raskuskiilu kohal olevates kitsastes kohtades peab flooride õla pikkus kindlustama kiilu ja kaarte ning kiilu ja plangutuse vahelise kindla sidestuse võimalikult suuremas ulatuses.

§ 3. Biimid, biimikniid, pillersid, pingutid

1. Biimide mõõtmed peavad vastama tabelis antuile (vt. tabel 24). Kõik biimid peavad toetuma dekkveegrile, kusjuures biimi ristlõige, mis jääb dekkveegri jaoks tehtud sisselõikest puutumata, ei tohi olla väiksem tabelis antust.

2. Poordist poordini ulatuvad tugevdatud biimid peab panema masti ette ja taha ning samuti dekiavade ette ja taha, kui nende avade pikkus ületab kahekordse biimidevahelise kauguse. Grootsoodi siini alla on soovitav panna suurendatud laiusega biimid.

Tugevdatud biimid pannakse kaarte juurde ning ühendatakse viimastega ja samuti dekkveegritega horisontaal- ja vertikaalkniidega. Kui võimalik, tuleb kajuti piirkonda panna läbibiimid.

Kajuti või kokpiti ava pikkus ei tohi olla suurem kui 0,3 deki pikkust.

3. Dekiavade juurde tuleb panna karlengsid, masti juurde — kõvast puusordist vastupidav pärtnersi padi.

4. Nurkrauast kniide vertikaalseinad võivad, alates õla poolest pikkusest, olla lõigatud, ahenedes õla lõpus kuni seina paksuseni.

5. Horisontaalsed biimikniid pannakse tugevdatud biimide juurde ning luukide ja kokpiti otste juurde.

6. Isetühjeneva kokpiti nurkadesse tuleb panna pillersid, mis on kindlalt seotud flooride või üle 3—4 kaare pandud kohalike stringeritega.

7. Masti biimidele suurema jäikuse andmiseks soovitatakse panna pingutid, mis seovad tugevdatud mastibiime stepsiga.

§ 4. Poordi- ja dekiplangutus

1. Tabelis toodud plangutuse paksus (vt. tabel 21) tuleb välja hoida veeliini pikkuse ulatuses. Otsades võib paksust järk-järgult vähendada kuni 0,9-ni tabelis antud paksusest.

2. Välisplangutuse vööd tuleb võtta võimalikult suurema pikkusega. Vahed plangutuse jätkude vahel ei tohi olla väiksemad, kui on näidatud tabelis 19.

Tabel 19.

Plangutuse jätkude vahemaad

Klassid	Л4	Л6
Naabervöödes	1,000 m	1,200 m
Üle ühe vöö	0,700 m	0,900 m
Üle kahe vöö	0,400 m	0,600 m

Jätkud ühes kaarevahes ei tohi olla lähemal kui üle 3 plangutusevöö. Plangutuse jätkud peavad olema hajutatud sandekkide, aluse, dekkveegrite ning stringerite jätkude suhtes.

3. Plangutuse paksus on näidatud hariliku sileplangutuse jaoks. Klinker- või piki-diagonaalplangutuse puhul võib plangutuse paksust ja kaarte vahet muuta (kui säilitatakse kaarte tabelis antud mõõtmed) vastavalt tabelile 20. Sileplangutuse puhul võib tabelis antud kaarevahet ja plangutuse paksust muuta, säilitades tabelis antud seose:

$$\frac{d^2}{s} \text{ ja } \frac{b \cdot h^2}{s}, \text{ kus}$$

d — plangutuse paksus;
s — kaarte vahe;
b — kaare laius;
h — kaare kõrgus.

Servnaageldusega lattplangutuse puhul on lubatud panna tavalisi painutatud kaari kahekordse kaarte vahega (ainult Л4 klassi jaoks).

4. Dekiplangutuse lauad riidega ületõmmatud deki korral ei tohi olla laiemad kui kolmekordne plangutuse pak-

Tabel 20.

Plangutuse ja kaarte vahe muutumine klinker- või piki-diagonaalplangutuse kasutamisel

Mõõdetavate suuruste nimetus	Paksuse muutumine plangutuse eri tüübi puhul	
	klinker	piki-diagonaal
Plangutuse paksuse vähenemine	10%	10—15%
Kaarte vahe suurenemine	15%	30%

sus. Dekk tuleb varustada piki kogu poordi mineva kõvast puidust sandekiga, paksusega mitte alla plangutuse paksust ja laiusega mitte vähem kui viiekordne paksus.

5. Riidega ületõmbamata dekk tuleb valmistada vööst, mille laius ei oleks suurem kui 2—2,5 deki paksust ning mis on pandud kas paralleelselt diametraaltasapinnaga või painutatud sandeki järgi. Viimasel juhul tuleb diametraaltasapinda panna kõvast puusordist küllaldase laiuse ja paksusega kesklaud. Sandekini või kesklauani minevad dekivööde otsad soovitatakse tihendamise kindlustamiseks lõigata 10—15 mm laiuse hambaga. Dekivööd peavad võimaluse korral olema valmistatud radiaalsest materjalist. Vineerdekk on lubatud teha veekindlast bakeliitvineerist kaaluga mitte vähem kui

Л4 — 8 kg/m²
Л6 — 10 kg/m².

Vineerdekkidele tuleb liimida riie kaaluga mitte alla 200 g/m².

6. Dekivööde jätkud tuleb hajutada, nagu näidatud p. 2. Dekiplangutuse vööde jätkamine võib toimuda biimide kohal.

§ 5. Dekkveegrid ja stringerid

1. Tabelis antud dekkveegrite ristlõige (vt. tabel 21) on maksev biimi otste jaoks tehtud sisselõigetest puutumata ristlõike kohta. Tegelik ristlõige tuleb suurendada sisselõike ristlõike võrra. Samuti tuleb teha kaarte sisselõikamise puhul, mida aga ei soovitata teha mädanemise vältimiseks. Dekkveeger võib olla viidud kuni sandekini ja

kui ta on viimasega kinnitatud biimide vahelt kruvidega, siis tema biimidest puutumata ristlõige võib olla 20% võrra vähendatud.

2. Väljaspool veeliini $^3/_4$ pikkust kuni jahi otsteni võib dekkveegri ristlõiget järk-järgult vähendada kuni 0,75-ni tabelis antud ristlõike pindalast.

3. Dekkveegrid peavad ulatuma täävideni, olema kinnitatud nende külge ning omavahel kindlate vööritükkidega. Peegli olemasolu korral tuleb dekkveegrid peegli ning peegliraami külge kinnitada horisontaalkniidega.

Л4 klassi jahtide dekkveegrid peavad võimalust mööda olema ühest pikkusest. Dekkveegrite jätkamine on lubatud ainult nende liimimisel kaldjätkuga, jätku pikkusega mitte vähem kui dekkveegri 12-kordne paksus. Dekkveegrite jätkud ei tohi asuda vantide, bakstaakide ja sandekkide ning plangutuse jätkude lähedal.

4. Vantide juures tuleb panna 4—5 kaare ulatuses lisadekkveeger või šelf, mis on oma ristlõike pindalalt võrdne poolele põhi-dekkveegri ristlõikele.

5. Л6 klassi jahtidel soovitatakse asetada iga masti juures deki alla diagonaalsed terasribad ja poordiplangutuse sisekülgedele ridersid, mis lähevad vantide juurest kaldu aluse külge vööri ja ahtrisse.

§ 6. Kinnitused

1. Terasest detailidel, mis on järskude painetega, peab aukude puurimine toimuma ainult pärast painutamist, kuid enne tsinkimist. Needi avad ühendatavates osades peavad täpselt kokku sattuma. Neetide pead peavad olema tihedalt ligi töödeldud kogu ümbermõõdu ulatuses. Needi telje kaugus rautise servast ei tohi olla alla 1,5 tema diameetri. Neetide vahemaad ei tohi ületada tabelis antuid.

2. Flooride õlgades ja dekikniides ei tule polte asetada nende painde rajooni. Poldiavad puu sisse puuritakse mõnevõrra väiksemad poldi diameetrist.

3. Kui kasutatakse kahekihilisi tugevdatud kaari, peavad nende mõlemad osad olema plangutuse külge kinnitatud ühiste läbikinnitustega vastavalt tabelis antud diameetrile (vt. tabel 25).

Nurkraudadest kaared tuleb välisplangutuse külge kinnitada neetidega. Keermestatud poldid mutriga on luba-

tud ainult seal, kus neetimine pole võimalik. Keermestatud poltide diameeter peab olema needi diameetrist kahe keerme kõrguse võrra suurem.

4. Kõik floorid peavad aluse külge olema kinnitatud läbikinnitustega. Poltide arv kiilu ulatuses võetakse vastavalt kiilu laiusele. Täävide, deidvudide ja kontratimbersi külge peavad floorid olema kinnitatud vähemalt ühe läbipoldiga. Iga floori õlg tuleb välisplangutuse külge kinnitada vähemalt nelja tabelis antud läbimõõdule vastava kinnitusega. Soovitatakse flooride õlad plangutuse külge kinnitada vähemalt kahe läbikinnitusega igas plangutusvöös. Sel juhul võib kinnituste diameeter olla vähendatud, kuid kinnituste üldine ristlõige peab vastama tabelis antud ristlõikele.

Sepistatud floore soovitatakse kaartele asetada selliselt, et nende kinnitused oleksid üheaegselt ka kaarte kinnitusteks plangutuse külge. Lehtfloorid ühendatakse kiiluga nurkraudade ja poltide abil vastavalt tabelis antud mõõtmetele. Kui poldid on suurema diameetriga kui tabelis antud, ei tohi floori ristlõige olla vähem tabelis antust.

5. Katkematult üle kiilu minevad kaared tuleb aluse külge kinnitada võimalikult sama diameetriga läbikinnitustega mis flooride õlgadeski.

6. Iga biim peab olema kinnitatud dekkveegrile, poolbiimid aga peale selle veel karlengsile. Kinnitused peavad läbi ulatuma, kuid äärmisel juhul on lubatud ka kruvid.

7. Vertikaalkniid peavad omama läbi dekkveegri ja plangutuse vähemalt ühe läbikinnituse. Biimikniide igas õlas peab olema vähemalt neli läbikinnitust tugevdatud kaarte plangutuse külge kinnitamiseks ettenähtud kinnituste diameetriga. Nurkrauast kniid kinnitatakse nurkrauast kaarte külge vähemalt nelja neediga õlas.

8. Dekkveeger peab olema iga kaare kohal kinnitatud vähemalt ühe tabelis antud mõõdule vastava ning läbi kaare ja plangutuse ulatuva läbikinnitusega. Dekkveegrite kinnitamine nurkkaarte külge peab toimuma kaarte külge needitud või keevitatud lühikeste nurkraudade abil.

9. Lisa-dekkveeger kinnitatakse samuti nagu põhidekkveegergi. Šelfi korral tuleb see kinnitada biimide külge kruvidega või läbikinnitustega. Stringeri kinnitus peab olema sama, mis dekkveegril.

10. Riidega katmata dekiplangutuse korral tuleb iga

vöö kinnitada biimide külge läbi serva kaldnaelaga ja naabervöö külge igas kaarevahes horisontaalnaelaga. Sandekk tuleb ülemise poordilaua ja dekkveegri külge kinnitada kruvide abil, sammuga umbes 50 mm. Riidega kaetud deki korral võib iga laud olla biimi külge kinnitatud kahe kaldnaelaga.

11. Diagonaalsed terasribad ja ridersid tuleb kinnitada mitte ainult biimide ja kaarte külge, vaid ka iga dekiplangutuse vöö või välisplangutuse vöö külge kruvide või neetide abil.

12. Kajutite komingsid tuleb teha kõvadest puidusortidest ja kinnitada kindlalt biimide ja karlengsite külge. Paremaks tihenduseks soovitatakse kajutite ja luukide seinad asetada mitte vahetult karlengsitele, vaid dekiplangutusele.

§ 7. Abimootorid

1. Mootor tuleb asetada tugevdatud flooridele ja kaartele toetuvale pikiplankudest tehtud vundamendile. Vundamendi kinnitamist plangutuse külge ei lubata.

2. Kõikjal, kus on kere kuumenemise oht, peab väljalasketoru olema asbestiga isoleeritud.

Kerge kütusega töötavate mootorite mootoriruumis peavad kõik puidust pinnad olema üle löödud mittepõleva materjaliga.

3. Mootori- ja kütusetsisternide ruumis peab olema kindlustatud hea ventilatsioon. Kere peab olema kindlalt kaitstud sinna kütuse või õli sattumise eest.

4. Kütusetsisternid peavad olema kindlalt kinnitatud. Kütuse tankimine tsisternidesse peab toimuma ainult dekilt või poordi tagant.

§ 8. Ballast

1. Terasest või messingist poltide diameetrid tinakiilude kinnitamiseks, olenevalt kiilu ristlõike mõõtmetest ja poltide vahemaast, on antud tabelis 26. Kaldpolte, mis moodustavad vertikaaljoonega üle 30° nurga, poltidevahelise piki-vahemaa määramisel arvesse ei võeta. Malmkiilu jaoks tabelis 26 antud diameetrid tuleb korrutada 0,9-ga ja võtta standardi järgi lähim suurem polt.

2. Raskuskiilu poldid peavad olema hoolikalt töödel-

dud ja omama küllaldase suurusega pead. Teraspoldid peavad olema kadmeeritud või kuumalt tsingitud.

3. Emapuu, deidvudide ja raskuskiilu vahelised ühendused peavad olema tihedad.

4. Mutrite alla tuleb panna seibid, mille diameeter ja paksus vastab GOST 6958-54. Mutrid ja seibid tuleb teha samast metallist nagu poldid.

5. Kui poldid läbivad sepistatud või puitfloore, peab floori laius (paksus) olema vähemalt neli poldi diameetrit.

6. Sisemine ballast peab olema kinnitatud täiesti liikumatult ja toetuma nii, et ta ei puudutaks välisplangutust.

§ 9. Jahi seadmed ja süsteemid

1. Jaht peab olema varustatud ankrute, kettide ja ankruköitega vastavalt klassifikatsioonimäärustele.

2. Ankruketid peavad omama tunnistuse nende katsetamise kohta vastavalt kehtivatele standarditele.

3. Ankruköied või -ketid peavad olema kindlalt kinnitatud pikikonstruktsiooni osade külge.

4. Kõigile klassijahtidele tuleb asetada vastava konstruktsiooni ja tootlikkusega pumbad.

5. Kõigil klassijahtidel peab olema tagatud efektiivne kere ventilatsioon.

6. Jahid peavad olema sisustatud ja varustatud valgussignaalide andmiseks vastavalt rahvusvahelisele konventsioonile inimelu hädaohutusest merel.

§ 10. Veekindluse tagamisest

1. Kõik käigu- ja valgusluugid peavad tihedalt sulguma, olema kindlalt kinnipandavad ja omama presentkatted. Kajuti valgusluugid peavad olema vähemalt 6 mm paksuste klaasidega ja tingimata kaitsevõredega varustatud.

2. Kõigil ventilatsiooniavadel peavad olema tihedalt pealekeeratavad kaaned või muud sulgemisseadeldised.

3. Л6 klassi jahtidel peavad olema veekindlad isetühjenevad kokpitid. Kokpiti põrand peab omama kallet ning tema kõige madalamas osas peavad olema vee äravoolutorud mõlemas pardas.

Tabel 21.

Kiiljahtide detailide mõõtmed

Mõõtmete nimetus	Jahtide klassid	
	Jl4	Jl6
Välisplangutuse paksus, mm	21	23
Dekiplangutuse paksus, mm	21	23
Dekkveegri ristlõige, sm^2	40	53
Stringerite ristlõige, sm^2	30	41
Kiilu ristlõike pind, sm^2	180	225
Kiilu kõrgus, mm	95	106
Täävi paksus ja laius ülal, mm	93	97
Täävi paksus ja laius jätku juures, mm	110	117
Kontratimbersi ja ahtertäävi paksus, mm	93	97
Terasballeri diameeter, mm	31	32

Tabel 22.

Kaarte ja flooride mõõtmed painutatud kaartega ehitamisel (mm)

Elementide ja mõõtmete nimetused	Jahtide klassid	
	Jl4	Jl6
Painutatud kaarte tsentrite vahe	165	170
Painutatud kaare ristlõige (kõrgus ja laius)	27×35	33×42
Sepistatud floorid painutatud kaartel:		
aluse juures	25×10	25×10
otstes	16×7	19×7
õlgade pikkus	290	320
Nurkfloorid painutatud kaartel	30×30×3	35×35×4
Tugevdatud kaared masti juures:		
arv	2	3
laius	35	42
kõrgus kiilu juures	48	57
kõrgus sandeki juures	35	42
Floorid tugevdatud kaartel:		
puitfloorid	38×82	45×95
terasest lehtfloorid	190×3	215×3,5
sepistatud floorid aluse juures	32×13	38×13
sepistatud floorid jahi otstes	25×9,5	32×9,5
Nurkfloorid:		
õlgade pikkus (keskel)	425	460
õlgade pikkus jahi otstes	290	320
Nurkrauast tugevdatud kaared:		
kaar	30×30×3	40×40×3
pööratud nurkraud	25×25×3	30×30×3

Tabel 23.

Kaarte mõõtmed jäikade kaartega ja jäikade ning painutatud kaartega ehitamisel (mm)

Elementide ja mõõtmete nimetused	Jahtide klassid	
	Jl4	Jl6
Ainult jäigad kaared:		
kaarte vahe	230	255
laius	35	42
kõrgus kiilu juures	42	48
kõrgus sandeki juures	30	35
Jäigad kaared koos painutatud vahekaartega:		
kaarte vahe ühe vahekaarega	420	445
kaarte vahe kahe vahekaarega	520	545
laius	35	42
kõrgus kiilu juures	48	57
kõrgus sandekkide juures	35	42
Painutatud vahekaared	32×24	35×27

Märkus. Flooride mõõtmed kaartel — vastavalt tabelile 22.

Tabel 24.

Biimide ja vertikaalkniide mõõtmed (mm)

Nimetus	Jahtide klassid	
	Jl4	Jl6
Biimide keskmete vahe	286	255
Tugevdatud biimide ristlõige:		
biimi keskosas	67×48	76×52
biimi otstes	48×48	52×52
Normaalbiimide ristlõige:		
biimi keskosas	55×40	65×45
biimi otstes	40×40	45×45
Biimide ristlõige jahi otstes:		
biimi keskosas	40×30	46×35
biimi otstes	30×30	35×35
Vertikaalkniide arv poordi kohta, tk.	4	5
Sepistatud vertikaalkniide ristlõige:		
dekkveegrit mööda	22×10	27×14
õlgade otsi mööda	20×5	24×6
Nurkrauast vertikaalkniide ristlõige	30×30×3	35×35×4
Vertikaalkniide õla pikkus:		
jahi keskosas	360	420
jahi otstes	300	340

Tabel 25.

Kinnituste mõõtmed (mm)

Kinnituste nimetus	Jahtide klassid	
	Л4	Л6
Aluse, flooride, jäikade ja teraskaarte ning vööritükkide poltide diameeter	10	12
Kiilu jätkude, jäikadel kaartel olevate flooride õlgade ja vööritükkide õlgade poltide diameeter	7	8
Dekkveegrite, stringerite, vertikaalkniide ja painutatud kaartel olevate flooride õlgade läbikinnituste diameeter	5	6
Plangutuse kinnitused kaarte külge:		
kontkaartel:		
läbikinnitused	5	6
kruvid	6	6,5
teraskaartel:		
läbikinnitused	7	8
painutatud kaartel:		
läbikinnitused	3	4
kruvid	3,5	4,5

Tabel 26.

Raskuskiilu poltide diameeter

Raskuskiilu põikristlõike (m^2) korrutis poltide vahemaaga pikisuunas (m)	Raskuskiilu kõrguse suhe tema laiusele ülaserval					
	Alla 1,0	1,0 kuni 1,49	1,50 kuni 1,99	2,0 kuni 2,49	2,5 kuni 3,0	Üle 3,0
Alla 0,015	14	14	16	16	18	20
0,015 kuni 0,020	14	16	16	18	20	22
0,026 kuni 0,030	16	18	20	22	24	27
0,031 kuni 0,045	18	22	24	27	30	33
0,046 kuni 0,065	20	24	27	30	33	36
0,066 kuni 0,085	24	27	30	33	36	39
0,086 kuni 0,105	27	30	33	36	39	42
0,106 kuni 0,130	30	33	36	39	42	45
0,131 kuni 0,160	33	36	39	42	45	48
0,161 kuni 0,190	36	39	42	45	48	52
0,191 kuni 0,225	36	42	45	48	52	56
0,226 kuni 0,260	39	45	48	52	56	56
0,261 kuni 0,300	42	48	52	56	60	60
0,301 kuni 0,340	45	52	56	60	—	—
0,341 kuni 0,380	48	56	60	—	—	—

III. PURJEJAHTIDE MÕÕTMINE

A. MÕÕTMISMÄÄRUSED

§ 1. Üldised juhendid

1. Iga purjejaht kuulub mõõtmisele. Mõõtmise eesmärgiks on jahi klassikuuluvuse määramine.

2. Käesolevate määrustega kehtestatakse mõõtmise sisu ja kord. Määrusi täiendab „Instruktsioon NSV Liidu purjejahtide mõõtjaile". See selgitab määruste kasutamist mõõtmise mitmesugustel juhtudel. Määrustest ja instruktsioonist kinnipidamine on kohustuslik iga purjejahi mõõtmisel.

Märkused. 1. Monotüüpide mõõtmisel on vaja kinni pidada veel vastava monotüübi kohta kehtestatud erimäärustest nende ehituse ja mõõtmise kohta.

2. Rahvusvaheliste klasside jahtide mõõtmine peab toimuma vastavalt nende mõõtmismäärustele.

3. Et jahi võiks lugeda kuuluvaks ühte või teise klassi, on vaja, et:

a) jaht vastaks oma klassifikatsioonitunnustelt täielikult antud klassi kohta kehtestatud klassifikatsioonimäärustele;

b) jaht oleks ehitatud kooskõlas antud klassi ehitusmäärustega;

c) jahi purjel oleksid käesolevate määruste I osa § 5 kohased eraldusmärgid, jahi kiilul (kiilsonil) aga sissepõletatud või -lõigatud märk (number);

d) jaht omaks mõõdukirja.

4. Mõõtmiseks esitataval jahil peab olema tehase (ehitaja) poolt väljaantud pass. Passis peab olema märgitud: jahi klass, jahi peamised mõõtmed ja tõend antud klassi ehitusmäärustest kinnipidamise kohta. Jahi valdaja on kohustatud passi sisse kandma remontide või ümberehitusega kaasnenud muudatused jahi konstruktsioonis (või märkima ära, et muudatusi ei tehtud).

Jahi kerel ja purjestusel peavad olema käesolevate määruste § 2 p. 4 ja § 3 p. 3 nõudeile vastavad mõõdumärgid.

5. Mõõtmine seisneb jahi klassifikatsioonitunnuste hoolikas kontrollimises nende vastavuse mõttes antud klassi

kohta kehtestatud nõudeile ja vajalike mõõtmete kindlakstegemises.

Mõõdukirja üleandmisel jahi valdajale kontrollib mõõtja, et eraldus- ja mõõdumärgid jahi kerel ja purjedel oleksid õieti asetatud.

6. Kõik mõõtmed võetakse teraslindiga või -joonlauaga 1 sm täpsusega.

7. Mõõtmist võib teostada ainult kohaliku spordiühingute ja -organisatsioonide liidu nõukogu poolt käskkirjaga määratud ja NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukogu poolt kinnitatud ametlik purjejahtide mõõtja.

8. Jahi mõõtmisel saadud andmed kantakse mõõdukirja. Mõõdukiri tõendab jahi kuuluvuse antud klassi (või määrab kindlaks jahi võistlusväärtuse KR-valemi järgi).

Mõõdukirja kehtivuse kestus rahvusklasside kiiljahtidel on 2 aastat, svertpaatidel — 5 aastat. Rahvusvaheliste klasside kiiljahtide ja svertpaatide mõõdukirjade kehtivuse kestus määratakse vastava klassi määrustega või NSV Liidu Purjespordiföderatsiooni poolt.

Mõõdukirja vormi määrab NSVL Purjespordiföderatsioon.

Mõõdukiri tuleb välja anda hiljemalt ühe kuu jooksul pärast mõõtmisprotokolli esitamist. Ühe kuu möödumisel pärast mõõtmise lõpetamist on jahil õigus võistlustest osa võtta, kui esitatakse mõõtmisprotokoll (koopia) ja õiend mõõtmisprotokolli ärasaatmise kohta mõõdukirja saamiseks. Mõõdukirja kehtivuse kestust loetakse mõõtmise lõpetamise päevast arvates (mitte aga mõõdukirja väljaandmise päevast).

Jahi valdaja (või juht) on kohustatud jälgima mõõdumärkide asukoha õigsust, jahi kaalu ja jahi vastavust mõõdukirja andmeile.

9. Kordusmõõtmine (osaline või täielik — olenevalt konkreetseist asjaoludest) peab toimuma järgmistel juhtudel:

a) kui mõõdetud jahi mõõtmed või konstruktsioon remondi või ümberehituse tagajärjel muutusid;

b) kui jahi mõõdukirja kehtivuse tähtaeg möödus;

c) kui antud võistluste kohtunikekogul tekib kahtlus mõõdetud ja õieti vormistatud mõõdukirjaga jahi suhtes tema vastavuses klassifikatsioonimäärustele.

10. Kõigi kordusmõõtmiste tulemused fikseeritakse antud jahi mõõdukirjas. Mõõtja peab mõõdukirjas ja kohalikus mõõduraamatus ära märkima kõik mõõtmisandmete muutumised ja kinnitama neid oma allkirjaga. Samuti peab mõõtja saatma NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukogule teatise muudatustest mõõdukirjas ja selle kehtivuse tähtaja pikendamisest.

11. Kõik mõõdukirja omavad jahid registreeritakse riiklikus ja vastavais kohalikes mõõduraamatuis.

§ 2. Purjede mõõtmine

1. Purjede mõõtmine koosneb:

a) jahi purjestust iseloomustavate põhielementide kontrollimisest antud klassi klassifikatsioonimääruste järgi;

b) mõõdumärkide õigsuse kontrollimisest ja jahi purjepinna määramisest.

2. Purjestuse mõõtmisel tuleb kindlaks teha:

a) purjestuse tüüp; b) rehvimiseks kohustuslike seadmete olemasolu; c) masti mõõtmed ja kaal; d) purjestuse kõrgus (kui see on piiratud); e) purjeliistude arv ja pikkused; f) purjepea laius.

3. Iga mõõdetava jahi peeltel ja dekil peavad olema mõõdumärgid, mis tähistavad mõõdetavaid pindalasid ning piiravad vastavate purjede äärmised asendid.

Mõõdumärgid peeltel on 15 mm laiused, rõngana ümber peele, 0,2—0,3 mm sügavuselt sisse lõigatud ja kaetud musta värviga (tumedate peelte korral valgega). Dekile pannakse mõõdumärgid (vööris ja masti juures) musta või valge värviga. Need märgid on 15 × 100 mm suurused ribad, risti jahi diametraaltasapinnaga.

Peelte juures ettenähtud mõõtmed võetakse mõõdumärkide sisemiste servade vahel.

Grootpurje ükski osa ei tohi ulatuda üle mõõdumärgi sisemise serva.

4. Läbiulatuvate purjeliistudega purje mõõtmisel peab puri olema õigesti tõstetud (kohaleasetatud liistudega, pingutatud sootide ja valliga).

5. Rahvusklasside svertpaatide juures loetakse purjestuse eeskolmnurga mõõdetav pindala võrdseks 85%-ga

eeskolmnurga tegelikust pindalast. Seda tehakse järgmise valemi järgi:

$$S_{\triangle} = 0{,}85 \cdot \frac{J \cdot I}{2} = 0{,}425\ J \cdot I,\ \text{kus:}$$

J — eeskolmnurga aluse pikkus, mõõdetud mööda dekki masti juures oleva mõõdumärgi sisemisest servast kuni staagi juures oleva mõõdumärgi sisemise servani;

I — eeskolmnurga kõrgus, mõõdetud mööda masti eesserva sandekkide kõrguselt kuni eeskolmnurga kõrgust piirava mõõdumärgi alumise servani.

Staagi juures olev eeskolmnurga aluse märk dekil peab olema pandud selliselt, et märgi tagumine serv oleks deki ja selle staagi, mille kaelas tõstetakse kõige eesmisem eespuri, tagumise serva lõikepunktis (joonis 4).

Eeskolmnurga aluse märk masti juures pannakse nii, et märgi sisemine serv ühtuks deki ja masti eesserva lõikepunktiga masti kõige tagumises asendis.

Eeskolmnurga kõrguse märk mastil pannakse selliselt, et selle staagi, mille kaelas tõstetakse kõige eesmisem

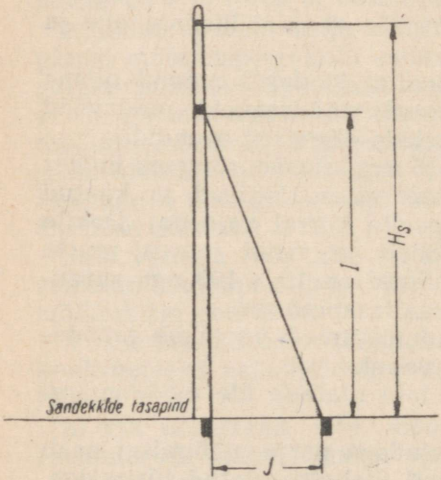

Joon. 4. Eeskolmnurga mõõdumärgid ja mõõtmed.

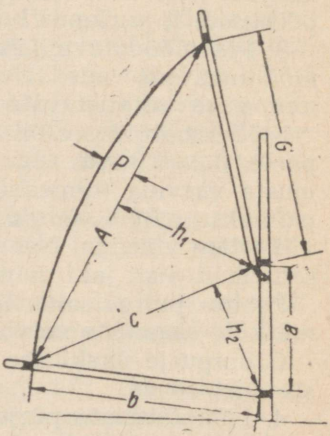

Joon. 5. Kahvelpurje mõõdumärgid ja mõõtmed.

eespuri, tagumise serva ja masti eesmise külje lõikepunkt ühtuks märgi alumise servaga.

Suurima eespurje pindala (Л4, Л6 ja 5,5 R klassides) saadakse tasasele pinnale maha pandud purje mõõtmisel. Sellise purje pindala võrdub eesliigi pikkuse ja soodinurga kousi keskkohalt eesliigile lastud ristjoone pikkuse poolkorrutisega.

6. Kahvelpurje pindala määratakse järgmise valemi järgi:

$$S_{gr} = \frac{A \cdot h_1 + c \cdot h_2}{2} + \frac{2}{3} A \cdot P, \text{ kus}$$

A — ahtriliigi pikkus. See mõõdetakse mööda sirget kahvli nokal oleva mõõdumärgi sisemisest servast (kahvli alumisel pinnal) kuni poomi nokal asuva mõõdumärgi sisemise servani (poomi ülemisel pinnal);

h_1 — kahvli kannal oleva mõõdumärgi ülemisest servast (kahvli alumisel pinnal) sirgele A tõmmatud ristjoon;

c — diagonaal, mis ühendab kahvli kannal oleva mõõdumärgi ülemist serva (kahvli alumisel pinnal) poomi nokal oleva mõõdumärgi seesmise servaga (poomi ülemisel pinnal);

h_2 — masti alumise mõõdumärgi ülemisest servast (masti tagumisel küljel) diagonaalile c tõmmatud ristjoon;

P — purje ahtrikumeruse kõrgus sirgest A.

Mõõtmed h_1 ja h_2 leitakse purje pindala moodustavate kolmnurkade kaudu mõõtmete a, b, c, A ja G abil (joonis 5) või Heroni valemi järgi:

$$h_1 = \frac{P_1 (P_1 - c) (P_1 - G)(P_1 - A)}{A} \text{ ja}$$

$$h_2 = \frac{P_2 (P_2 - c) (P_2 - b) (P_2 - a)}{c}, \text{ kus}$$

$$P_1 = \frac{c + A + G}{2} \text{ ja } P_2 = \frac{a + b + c}{2}.$$

Mõõtmed a, b ja G määratakse järgmiselt:

a — mastiliigi pikkus — mõõdetakse mööda masti tagumist külge masti alumise mõõdumärgi ülemisest servast kuni masti ülemise mõõdumärgi alumise servani;

b — poomiliigi pikkus — mõõdetakse piki poomi pealmist pinda poomi nokal oleva mõõdumärgi sisemisest servast kuni masti tagumise küljeni (masti alumise mõõdumärgi ülemise servani masti tagumisel küljel);

G — kahvli pikkus kahvlil olevate mõõdumärkide sisemiste servade vahel, mõõdetud mööda kahvli alumist pinda (vt. „Instruktsioon NSV Liidu purjejahtide mõõtjaile").

Masti alumine mõõdumärk peab olema pandud nii, et märgi ülemine serv ühtuks poomi pealmise pinna ja masti tagumise külje lõikepunktiga.

Kahvli kanna mõõdumärgi ülemine serv peab asuma purje klaunurga kohal (vt. joonis 17).

Masti ülemise mõõdumärgi alumine serv peab olema kohakuti kahvli kanna mõõdumärgi ülemise servaga, kui kahvel on tõstetud oma normaalasendisse. Grootpurje ükskõik millise asendi juures ei tohi kahvli kannal oleva mõõdumärgi ülemine serv paikneda masti ülemise mõõdumärgi alumisest servast kõrgemal.

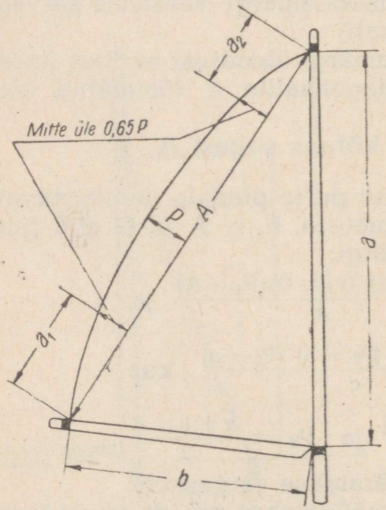

Joon. 6. Läbiulatuvate purjeliistudega bermuda-purje mõõdumärgid ja mõõtmed.

7. Läbiulatuvate liistudega grootpurje ahtrikumeruse kõrgus joonest A kaugusel a_1 soodinurgast ja kaugusel a_2 vallinurgast ei või olla suurem kui 0,65 P (P — purje ahtrikumeruse suurim kõrgus). Kaugus a_1 klassidele P2, M ja T on 1,5 m, klassidele P ja P3 — 1,8 m; kaugus a_2 on vastavalt 1,0 ja 1,25 m (vt. joonis 6).

Läbiulatuvate liistudega grootpurje pindala arvutatakse valemi järgi:

$$S_{gr} = \frac{a \cdot b}{2} + \frac{2}{3} A \cdot P$$

Kui ahtrikumeruse kõrgus kaugusel a_1 ja a_2 on lubatust suurem,

jagatakse ülejääkide summa neljaga, korrutatakse mastiliigi pikkusega ja lisatakse purjepinnale juurde.

Kõik mõõtmed tehakse kindlaks vahetu mõõtmise teel. Mõõdumärkide asukohad ja mõõtmise skeem on toodud joonisel 6.

8. Kui grootpurjel kasutatakse klassifikatsioonimäärustega piiratud lühikesi purjeliistusid, siis ahtrikumerusest tekkivat pindala purjepinna hulka ei arvata.

Purje laius grootpurje poolel kõrgusel mõõdetakse masti- ja ahtriliigi keskkohtade vahel. Selleks peab puri olema laotatud põrandale ja purje kortsud siledaks tõmmatud.

9. Kahemastilise jaul- või ketštaglasega jahi besaanpurje ja besaani eeskolmnurga pindalad määratakse vastavalt käesoleva paragrahvi pp. 6—9. Kui besaani eeskolmnurk lõpeb jahi pealisehitusel, loetakse eeskolmnurga otsapunktiks vahefoka eesliigi ja pealisehituse deki (kajutilae) lõikepunkt. Kolmnurga aluse pikkus mõõdetakse sellest punktist ristjoont mööda mastile.

10. Kahemastilise kuunari mastidevahelise nelinurga mõõdetav pindala loetakse võrdseks 75% groot- ja fokkmasti vahel moodustuvast pindalast.

Bermuda-purjestusega kuunari mõõdetav purjepind on seega järgmine (joonis 7):

$$S = 0{,}85\,\frac{J \cdot I}{2} + 0{,}75\,c \cdot \frac{x + a + I}{2} + \frac{a \cdot b}{2}\text{, kus}$$

J, I, a ja b omavad käesoleva paragrahvi pp. 6 ja 8 toodud tähenduse;

x — grootpoomi kõrgus dekilt;

c — kaugus piki dekki fokkmasti tagumisest küljest kuni grootmasti eesmise küljeni.

Kahvelkuunari juures mõõdetakse x + a mööda grootmasti, dekilt kuni eespurjede või ülemiste purjede valli (tõstetud tenga puhul) kõige kõrgema ploki skiivi teljeni.

11. Topseil mõõdetakse tema tegeliku pinna järgi: kolmnurkse topseili puhul võrdub see poole korrutisega eesliigi pikkusest ja soodinurga kaugusest mastist. Nelinurkse topseili puhul jagatakse selle pindala kaheks kolmnurgaks.

12. Purjestuse kõrgus H_s mõõdetakse sandekkide kõrguselt mööda masti kuni masti ülemise mõõdumärgi alu-

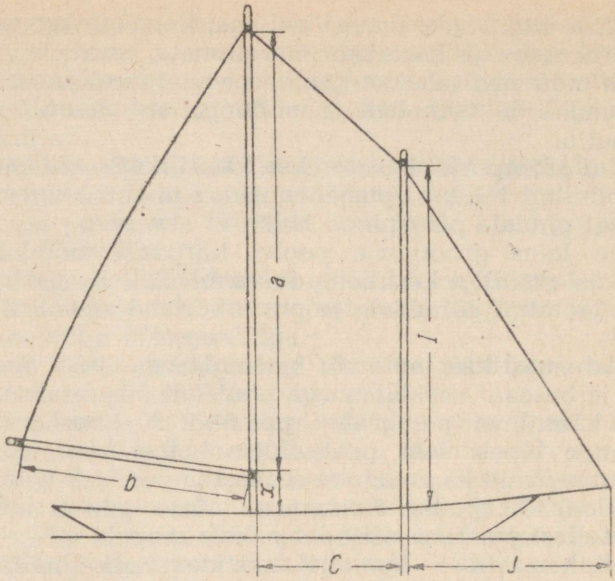

Joon. 7. Kuunari purjestuse mõõtmine.

mise servani. Kõige kõrgema purje ükski osa ei tohi ulatuda sellest kõrgemale.

Poomi kõrgus dekilt x mõõdetakse sandekkide kõrguselt mööda masti kuni alumise mastimärgi ülemise servani.

13. Kõverate peelte ja mitteümmarguse ristlõikega peelte tõttu tekkiv lisapind tuleb arvata mõõdetavale purjepinnale juurde (vt. „Instruktsioonid NSV Liidu purjejahtide mõõtjaile").

§ 3. Kere mõõtmine

1. Kere mõõtmine seisneb:

a) kere vastavuse kontrollimises antud klassi klassifikatsioonimäärustele;

b) kaalumises ja kiiljahtidel veeväljasurve kindlakstegemises;

c) määrustega ettenähtud mõõtmete võtmises ja nende määrustele vastavuse kontrollimises.

2. Veeväljasurve tehakse kindlaks jahi vahetu kaalumisega mõõtmisseisundis vastavalt käesoleva paragrahvi p. 5-le.

3. Л4 ja Л6 klassi jahtide keredel peavad olema veeliinide ja süvise märgid (vt. joonis 8).

Veeliinide mõõdumärgid on 12 × 150 mm suurused messingist ribad. Süvise märgid on samast materjalist võrdhaarsed täisnurksed kolmnurgad hüpotenuusi pikkusega 100 mm.

Veeliinide märgid kinnitatakse vöör- ja ahtertäävile (või kontratimbersile) veeliinide otstes risti veeliinile.

Veeliinide mõõdumärkide välimine serv jahi diametraaltasapinnas (vöör- ja ahtertäävi või kontratimbersi välimisel pinnal) peab ühtuma vastava veeliiniga.

Süvise märgid pannakse kummagi poordi plangutusele veeliini kohal, täisnurgaga allapoole.

4. Suurim pikkus L mõõdetakse jahi diametraaltasapinnas vööri ja ahtri äärmistest punktidest lastud loodide vahel. Pikkuse hulka ei arvestata rautisi, kaunistusi, pardavitsu jne.

5. Veeliinide pikkused mõõdetakse veesoleva jahi diametraaltasapinnas veeliinide mõõdumärkide välimiste servade vahel. Seejuures peab pardal olema:

a) kõik peeled ja seisev taglas;

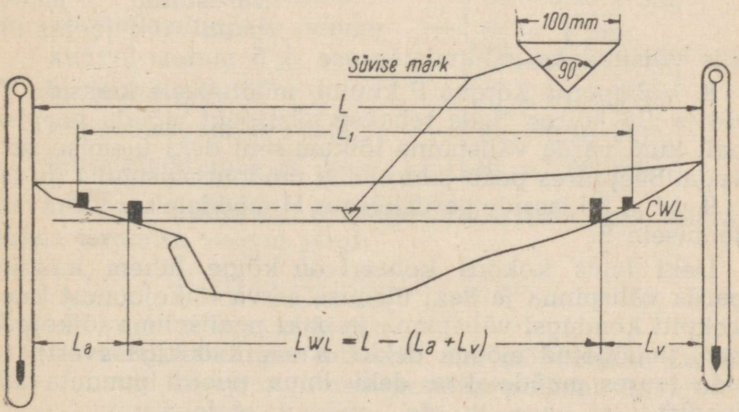

Joon. 8. Veeliinide pikkuse mõõtmine.

b) ankur (ankrud) ja ankruköis (-köied) vastavalt klassifikatsioonimäärustele.

Veeliini pikkus tehakse kindlaks käesoleva paragrahvi p. 4 järgi mõõdetud suurimast pikkusest vööri ja ahtri ülerippuvate osade pikkuste summa lahutamise teel.

Ülerippuva osa pikkus mõõdetakse veeliini tasapinnas suurima pikkuse äärmisest punktist lastud loodist kuni veeliini mõõdumärgi välimise servani.

6. Suurim laius B mõõdetakse plangutuse välispinda puudutavate loodide vahel (pardavitsu, rautisi jne. arvestamata) jahi kõige laiemas kohas (vt. joonised 2 ja 3).

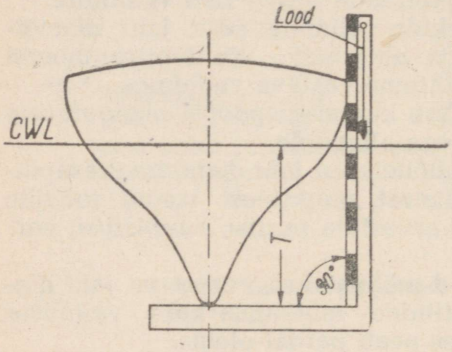

Joon. 9. Süvise mõõtmine.

7. Süvis T mõõdetakse veesoleva jahi juures kere kõige sügavamast punktist kuni süvisemärkideni püstjoont mööda. Süvisemärkide asukohad kontrollitakse veesoleva jahi juures, mis käesoleva paragrahvi p. 5 kohaselt on mõõtmisseisundis.

Süvise mõõtmiseks kasutatakse loodiga varustatud mõõtraami (vt. joonis 9), mis võimaldaks mõõtmistäpsuse ± 5 mm.

8. Vabaparda kõrgus F kuulub mõõtmisele klasside T, Л4 ja Л6 juures. Seda tehakse püstjoont mööda veepinnalt kuni parda välispinna lõikumiseni deki ülemise servaga. Seejuures peab jaht olema mõõtmisseisundis (p. 5).

9. M ja P klasside pardakõrgus H mõõdetakse vastavalt joonisele 2.

Deki laius kokpiti kohal f on kõige lühem kaugus parda välispinna ja deki ülemise serva lõikejoonest kuni kokpiti komingsi välispinna ja deki pealispinna lõikejooneni, mõõdetud mööda dekki. Kumera dekiga svertpaatide juures mõõdetakse deki laius poordi puudutavast loodist.

10. Kajuti pealisehituse pikkus l_k on kajuti pealisehi-

tuse eesmise ja tagumise komingsi sisemiste külgede vahe diametraaltasapinnas deki kõrgusel (vt. joonis 1).

Kajuti pealisehituse kõrgus h_k on kõrgus diametraaltasapinnas põranda ülemiselt pinnalt pealisehituse deki (kajutilae) alumise pinnani sissekäiguluugi ees oleva biimi juures.

§ 4. Klassitute kiiljahtide mõõtmine KR-valemi järgi

1. Handicap-võistlustel võistlemiseks määratakse klassitute kiiljahtide võistlusväärtus KR-valemi järgi:

$$KR = \frac{Li + \sqrt{Si} - (B + F + \sqrt[3]{D})}{1{,}55} +$$

$$+ 0{,}7\ (\frac{\sqrt{Sm}}{\sqrt[3]{D}} - 4{,}1) - Mo.$$

Valemis esinevail suurustel on järgmine tähendus:

$$Li = Lm + 0{,}2\ (Lm - Lwl),\ kus:$$

Lwl — käesolevate määruste § 3 p. 5 järgi mõõdetud veeliini pikkus;

Lm — mõõdetava veeliini pikkus, mis asub Lwl-st kõrgemal 2% võrra jahi suurimast pikkusest;

Sm — mõõdetav purjepind, mis tehakse kindlaks käesolevate määruste § 2 pp. 1—14 järgi;

Si — õiendatud purjepind.

Olenevalt purjestuse tüübist Si väärtus on erinev:

kahvel-sluup ja -tender	$-\sqrt{Si} = 0{,}96\ \sqrt{Sm};$
bermuda-sluup ja -tender	$-\sqrt{Si} = \sqrt{Sm};$
kahvel-jaul	$-\sqrt{Si} = 0{,}84\ \sqrt{Sm};$
bermuda-jaul	$-\sqrt{Si} = 0{,}88\ \sqrt{Sm};$
kahvel-kuunar ja -ketš	$-\sqrt{Si} = 0{,}76\ \sqrt{Sm};$
bermuda-kuunar ja -ketš	$-\sqrt{Si} = 0{,}80\ \sqrt{Sm};$

$\sqrt[3]{D}$ — kuupjuur veeväljasurvest (m^3), mis määratakse järgmise valemi järgi:

$$D = \frac{Lwl \cdot Bwl \cdot h}{2{,}2},\ kus:$$

Bwl — veeliini laius miidelis;

h — vertikaalkõrgus miidelis, mis mõõdetakse Lwl-st kuni kereplangutuse seesmise pinnani, kusjuures vertikaalide kaugus jahi diametraaltasapinnast peab võrduma 1/8 B-ga (vt. joonis 10);

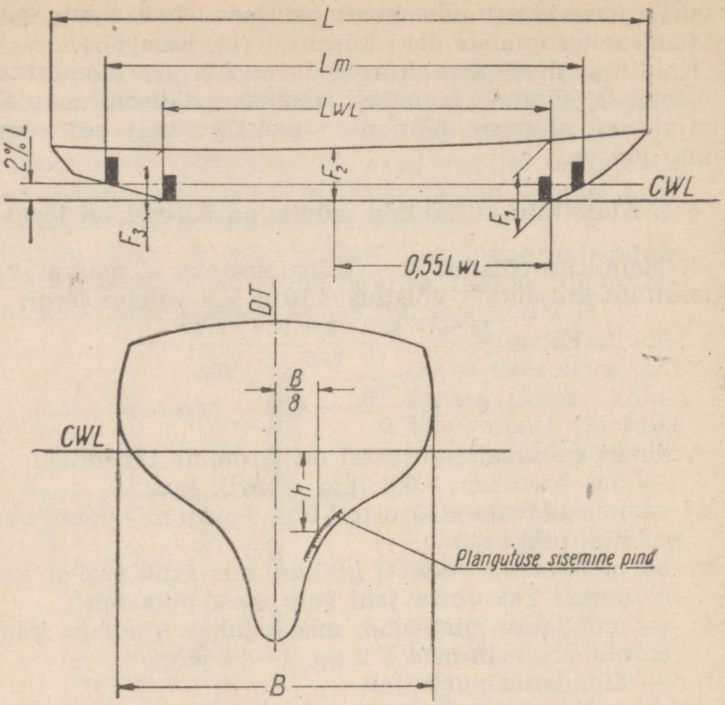

Joon. 10. Kere mõõtmine KR-valemi järgi.

B — jahi suurim laius;

F — vabaparda keskmine kõrgus, mis võetakse kolmes punktis mõõdetud vabaparda kõrguste aritmeetilise keskmisena. Vabaparda kõrgus mõõdetakse veeliini eesmise otsa ja veeliini tagumise otsa kohal ja punktis, mis asub 0,55 Lwl kaugusel veeliini eesmisest otsast;

Mo — õiend abimootori kohta (kui see on olemas) määratakse valemi järgi:

$$Mo = 0{,}01\ KR + 0{,}08.$$

Mõõdetavad suurused Lm ja Lwl märgitakse mõõdumärkidega vastavalt käesolevate määruste § 3 p. 4. Märkide asetus — vt. joonis 10.

2. Grootpurje liistude arv KR-valemi järgi mõõdetavatel jahtidel ei või olla suurem kui neli. Liistude pikkused ei tohi ületada:

keskmised liistud — 20% poomi mõõdetavast pikkusest;
äärmised liistud — 15% poomi mõõdetavast pikkusest.

Grootpurje pea laius ei tohi ületada 2,5% poomi mõõdetavast pikkusest.

Eespurjedel on liistud keelatud.

3. KR-valemi jaoks vajalikud mõõtmed võetakse ühe sentimeetri (sajandiku meetri) täpsusega. Arvutused valemi järgi tehakse kuni kolmanda kohani ilma ümardamata.

Pärast arvutust võib KR-väärtuse ümardada kuni 0,1 m. Näiteks ümardatakse arvutatud väärtus 7,51 7,5-ks ja 7,56 vastavalt 7,6-ks. Mõõdukirja kantakse aga kuni tuhandikuni arvutatud ja sajandikule ümardatud võistlusväärtus.

4. KR-valemi järgi mõõdetud jahid jaotatakse järgmisteks stardigruppideks:

grupp	A	— KR-väärtusega	4,0—5,0;
„	Б	— „ „	5,1—6,0;
„	B	— „ „	6,1—7,5;
„	Г	— „ „	7,6—9,4;
„	Д	— „ „	9,5—13,2;
„	E	— „ „	üle 13,2.

B. INSTRUKTSIOON NSV LIIDU PURJEJAHTIDE MÕÕTJAILE

§ 1. Mõõtja kohustused

1. Mõõtjaks võib määrata isiku, kes on lõpetanud spetsiaalse ettevalmistuse jahtide mõõtmise alal ja kellel on jahikapteni klassifikatsioon (või kes on erialalt jahiehitaja).

Mõõtjad kinnitab Üleliidulise Purjespordiföderatsiooni tehniline komisjon kohalike spordiühingute ja -organisatsioonide liidu nõukogude esildusel käesolevate määruste kehtivuse kestuseks.

Mõõtjale antakse välja tunnistus ja isiklik stamp.

Mõõtmise eest tasub jahi valdaja. Tehasest väljalastavate uute jahtide mõõtmise tasub tehas lisas toodud nor-

mide järgi. Jahtide kontrollmõõtmist võistlustel teostatakse kohtunike-mõõtjate poolt.

Käesolevate määruste kehtestamisega kaotavad kehtivuse varasemad juhendid mõõtmise eest tasumaksmise kohta.

Mõõtja ülesandeks on mõõtmiseks esitatud jahi vastavuse kindlakstegemine NSV Liidu klassifikatsiooni mingi klassi määrustele või jahi võistlusväärtuse leidmine KR-valemi järgi.

Mõõtja töö põhilise sisu moodustab mõõdetava jahi tunnuste ja mõõtmete võrdlemine antud klassi kohta kehtivate klassifikatsioonimääruste nõuetega.

2. Jahi konstruktsiooniosade mõõtmete kontroll vastavalt ehitusmäärustele ei kuulu mõõtja kohustuste hulka, kuna nende õigsust peab kontrollima tehas jahi ehitamise ajal. Kui aga jahil puudub tehase poolt väljaantud pass (sertifikaat), mis peab tõestama ehitusmääruste täitmist, on mõõtja kohustatud kontrollima jahi konstruktsiooniosade mõõtmeid vastavalt ehitusmäärustele ja koostama selle kohta protokolli.

Sel juhul teeb mõõtja mõõdukirjas vastava märkuse, et ehitusmääruste täitmine on tõestatud jahi konstruktsiooniosade mõõtmise protokolliga.

Mõõtja peab olema veendunud, et veeliinide, süvise ja vabaparda kõrguse mõõtmisel ja kaalumisel (kiiljahid) jaht oleks mõõtmismääruste § 3 pp. 2, 5, 7 ja 8 kohaselt mõõtmisseisundis.

3. Saanud jahi omanikult avalduse mõõtmiseks, vaatab mõõtja kõigepealt jahi üle ja kontrollib esmajoones mõõdumärkide õiget asetust jahi kerel ja peeltel, samuti tehase (ehitaja) poolt väljaantud ehitusmääruste täitmise tõendit.

Mõõdumärkide vale asetuse korral teeb mõõtja jahi omanikule ülesandeks need ümber asetada ja alustab mõõtmist alles pärast märkide ümberasetamist.

Järgnevalt mõõtja mõõdab jahi ja kontrollib, kas antud jaht vastab ettenähtud klassi kõigile nõudeile. Ühes sellega koostab mõõtja mõõtmisprotokolli (kahes eksemplaris) ja täidab selle alusel mõõdukirja kahes eksemplaris. Allakirjutatud mõõdukirja mõlemad eksemplarid saadab mõõtja registreerimiseks NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukogu mõõtmiskomisjonile.

Märkus. Rahvusvaheliste klasside jahtide mõõdukirjad annab välja NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukogu mõõtja poolt ühes eksemplaris saadetud mõõtmisprotokolli alusel. Mõõtmisprotokoll säilitatakse kohalikus mõõtmiskomisjonis.

Vormistatud mõõdukiri registreerimise märkusega ja jahile omistatud registrinumbriga saadetakse tagasi mõõtjale. Mõõtja teatab registrinumbri jahi omanikule (või tehasele) ja pärast eraldusmärkide õmblemist purjedele annab mõõdukirja ühe eksemplari omanikule, teise aga säilitamiseks kohalikule mõõtmiskomisjonile. Tehasest väljalastavate jahtide mõõtmisel antakse mõõdukirja mõlemad eksemplarid tehasele.

Pärast mõõtmist paneb mõõtja oma stambi grootpurje soodinurka ning kontrollib, et jahi kiilule (või kiilsonile) oleks kokpiti rajoonis sisse lõigatud (või põletatud) jahi järjekorra (registri) number. Sisse lõigatud või põletatud tähtede ja numbrite kõrgus ei või olla alla 50 mm.

4. Mõõtja kannab täit vastutust mõõtmise õigsuse ja mõõdukirjade vormistamise eest.

5. Jahi omaniku avalduses peavad olema näidatud jahi omaniku aadress ja aeg, millal võib teostada mõõtmist, samuti jahijuhi või tema asetäitja perekonnanimi, kes on jahi omaniku esindajaks mõõtmise juures. Mainitud isik peab jahi aegsasti mõõtmiseks ette valmistama, olema mõõtmise juures ja kõigiti abistama mõõtjat mõõtmisel.

Kellelgi pole õigust avaldada survet mõõtjale ja sundida teda rikkuma mõõtmismäärusi ning käesolevat instruktsiooni.

Mõõtjal on mõõtmise ajal õigus kasutada ükskõik milliste isikute, kaasa arvatud ka teiste mõõtjate abi.

6. Kõigil mõõtmise kaheldavail juhtudel, mis pole ette nähtud määrustes ja käesolevas instruktsioonis (uut tüüpi purjede, uue konstruktsiooniga kere jne. mõõtmine), peab mõõtja, kooskõlas määruste ja instruktsiooni sisuga, tegema otsuse iseseisvalt. Selline otsus tuleb vajalikult motiveerida ja teatada NSV Liidu Purjespordiföderatsiooni tehnilisele komisjonile. Samaaegselt tuleb mõõtjal välja saata ka mõõdukiri.

§ 2. Mõõtmise sisu klassikuuluvuse kindlaksmääramiseks ja mõõdukirja väljaandmiseks

1. P, M ja T klassi svertpaadid

Klassi kindlaksmääramiseks on mõõtja kohustatud isiklikult kontrollima kere ja purjestuse järgmisi mõõtmeid: purjestuse mõõdetavat pindala, spinnakerpoomi pikkust, purjeliistude arvu ja pikkusi, grootpurje pea laiust, masti mõõtmeid ja kaalu; kere (suurimat) pikkust, (suurimat) laiust, parda kõrgust, deki laiust kokpiti kohal, kajuti kõrgust sissekäigu juures (ainult T klassil), kajuti pikkust (ainult T klassil), magamiskohtade arvu ja mõõtmeid (ainult T klassil), kere kaalu ja lühikeste purjeliistudega grootpurjede laiust.

Peale ülalnimetatu peab mõõtja isiklikult veenduma, et purjestus ja kere vastaksid antud klassi nõudeile (sverti tüüp; rooli, masti, staagi konstruktsioon), et oleksid täidetud tingimused ballasti, ees- ja lisapurjede kohta. Mõõtja peab mõõtma spinnakri.

2. Kiiljahid

Jahi klassikuuluvuse kindlaksmääramiseks on mõõtja kohustatud isiklikult kontrollima kere ja purjestuse järgmisi mõõtmeid: purjestuse mõõdetavat pindala, spinnakerpoomi pikkust, purjestuse kõrgust, poomi kõrgust dekilt, purjeliistude arvu ja pikkusi, grootpurje laiust ettenähtud kohtades, grootpurje pea laiust; kere (suurimat) pikkust, mõõdetava ja tegeliku veeliini pikkust, Л4 ja Л6 klassi jahtide võistlusväärtust, vabaparda kõrgust, (suurimat) laiust, süvist, veeväljasurvet, kajuti kõrgust sissekäigu juures, lahtise kokpiti pindala, magamiskohtade arvu ja mõõtmeid, kappide ja kambüüsi olemasolu ja nende vastavust nõudeile, veepaakide mahtu.

Peale ülalnimetatu peab mõõtja isiklikult veenduma, et purjestus ja kere vastaksid antud klassi nõudeile, et ees- ja lisapurjede suhtes oleksid täidetud nõutud tingimused. Mõõtja peab mõõtma spinnakri.

3. Klassitud kiiljahid

KR-valemi järgi võistlusväärtuse arvutamiseks teeb mõõtja isiklikult kindlaks järgmised kere ja purjestuse

mõõtmed: purjestuse mõõdetava pindala, spinnakerpoomi pikkuse, purjeliistude pikkused ja purjepeade laiused; kere suurima pikkuse, Lwl pikkuse, Lm pikkuse, suurima laiuse, veeliini laiuse miidelis, vertikaalse kõrguse h, vabaparda keskmise kõrguse.

Osavõtuks handicap-võistlustest võib KR-valemi järgi mõõta iga kiiljahi.

Erinevalt klassijahtide mõõtmisest pole KR-valemi järgi mõõtmisel kohustuslikud jahile tehase (ehitaja) poolt ette nähtud pass, konstruktsiooni detailide mõõtmete kontrollimine ja kere ning purjestuse konstruktiivsete tunnuste kindlakstegemine.

§ 3. Purjejahtide registreerimine

1. Mõõduraamatud

Mõõtja (või linna vanemmõõtja, kui neid on mitu) peab oma linnas iga klassi jaoks eraldi mõõduraamatuid. Neisse raamatuisse kantakse (vastavalt mõõdukirjale) kõigi mõõdetud jahtide ja jääpurjekate põhilised mõõtmed ja tunnused (pikkus, veeliini pikkus, laius, vabaparda kõrgus, süvis, veeväljasurve, mõõdetav purjepind, purjestuse tüüp).

KR-valemi järgi mõõdetud jahtide jaoks peetakse ühte üldist mõõduraamatut.

Samasuguseid raamatuid peetakse ka NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukogu mõõtmiskomisjonis.

Sissekanded kohalikku mõõduraamatusse tehakse pärast järjekorranumbri omistamist jahile ning mõõdukirja tagasisaamist NSV Liidu Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Kesknõukogust.

Kõik parandused mõõduraamatusse teeb ainult mõõtja (linna vanemmõõtja), kes alaliselt peab raamatut. Mõõduraamatud hoitakse alal vastavas spordiühingute ja -organisatsioonide liidu nõukogus. Vastutus mõõduraamatute pidamise eest peab olema pandud mõõtjale vastava otsusega.

Mahakandmine kohalikust mõõduraamatust teostatakse jahi mahakandmise akti alusel, jahi väljalangemisel klassist ümberehitamise tagajärjel ja jahi müümisel (üle-

andmisel) teise linna. Jahi mahakandmine peamõõduraamatust toimub jahi mahakandmise akti alusel või jahi klassist väljalangemise teate saamisel.

2. Jahi nimi

Jahi nime määrab jahi omanik. Ainult kiiljahtidel on nimed kohustuslikud. Nimi tuleb panna kas jahi ahtripeeglile või poordile (vööris või ahtris). Svertpaatide nime võib asendada tema registreerimisnumber.

Jahi nime muutmisest informeerib selle omanik linna vanemmõõtjat, kes teeb vastava muudatuse mõõduraamatus ja teatab sellest NSV Liidu Purjespordiföderatsiooni tehnilisele komisjonile muudatuse tegemiseks üleliidulises mõõduraamatus.

§ 4. Purjepinna mõõtmine

1. Eeskolmnurga mõõtmine. Selleks et õieti määrata eeskolmnurga kõrgus, on vajalik, et kolmnurga kõrgust määrav mõõdumärk oleks asetatud õieti.

Lihtsa purjestuse korral, kui eespuri tõstetakse terasvaierist staagil, peab mõõdumärgi alumine äär ühtuma punktiga masti eesküljel, kus staagi tagumise serva joon lõikub mastiga (joonis 11). Kui staake on mitu, võe-

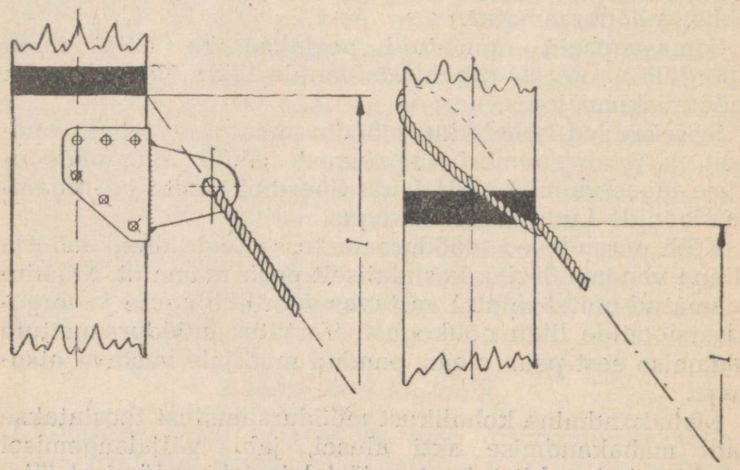

Joon. 11. Eeskolmnurga kõrguse märk.

takse mõõtmisel aluseks see staak, millel tõstetakse kõige eesmisem eespuri.

Kui kõige eesmisem eespuri on vaba eesliigiga (ilma staagita), asetatakse eeskolmnurga kõrguse märk selle purje eesliigi välise serva ja masti eeskülje lõikepunkti (joonis 12).

Jäiga staagi (staakpirsi) puhul asetatakse eeskolmnurga kõrguse märk staakpirsi seesmise serva ja masti eeskülje

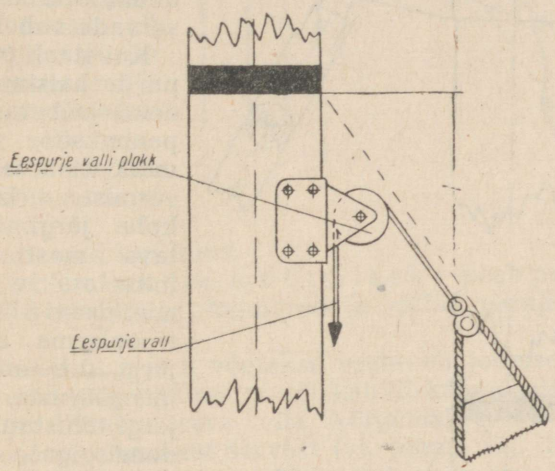

Joon. 12. Eeskolmnurga kõrguse märgi asukoha määramine staagi puudumisel.

lõikepunkti (joonis 13). Kui staakpirs pole ümmargune, lisatakse eeskolmnurga mõõdetavale pindalale juurde staakpirsi ristlõike kujust tulenev lisapind, mis arvutatakse vastavalt käesoleva paragrahvi p. 5.

Kui staakpirsi serva ja masti lõikepunkt asetseb masti topist kõrgemal, tuleb eeskolmnurga kõrgus leida graafiliselt või asetada mahavõetud mast staakpirsiga tasasele pinnale (joonis 14) nii, et staakpirsi alumise otsa kaugus mastist võrduks eeskolmnurga aluse pikkusega.

Rullstaaki ei loeta staakpirsiks, kui ta vabalt pöörleb vaierstaagil ega oma jäikset ühendust mastil või dekil. Kui rullstaak kujuneb ka masti survet vastuvõtvaks

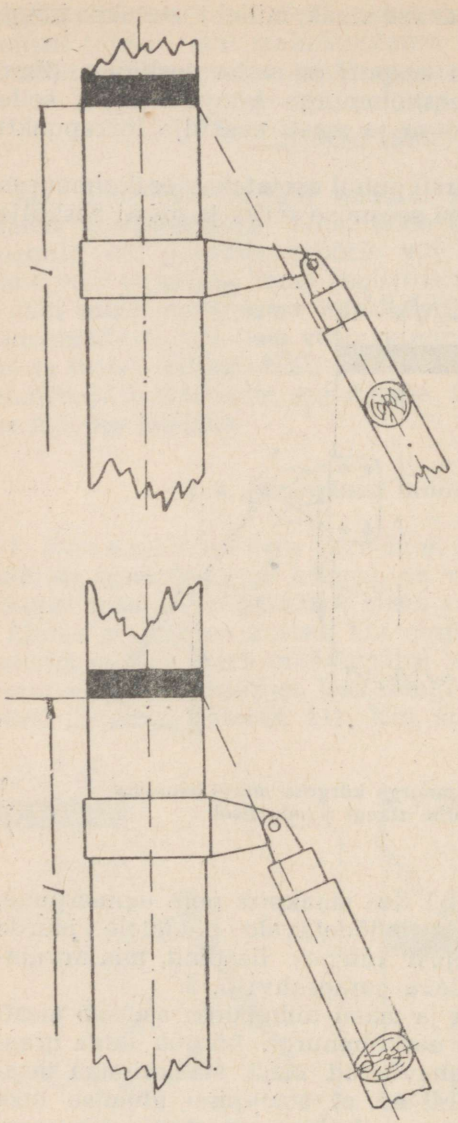

Joon. 13. Eeskolmnurga kõrguse märgi asukoha määramine jäiga staagi (staakpirsi) korral.

detailiks, tuleb ta lugeda staakpirsiks niihästi klassifikatsiooni kui ka mõõtmise seisukohalt.

Eeskolmnurga alus mõõdetakse piki dekki, masti ja staagi juures olevate mõõdumärkide seesmiste servade vahel.

Kui staak (või eespurje halsinurk) on dekil ümberasetatav, pannakse mõõdumärk vastavalt kõige eesmisema kinnituskoha järgi. Nihutatava masti korral toimetatakse mõõtmist masti kõige ahtripoolsema asukoha järgi, mis on mõõtmismääruste § 2 p. 5 järgi tähistatud mõõdumärgiga.

Spinnakerpoomi pikkuseks loetakse vahemaa masti teljest kuni spinnakerpoomi noka otsani. Spinnakerpoomi pikkus mõõdetakse poomi ristiasendis jahi diametraaltasapinnaga (joonis 15).

Mõõdetud spinnakerpoomil peab olema sissepõletatud või sisselõigatud jahi registrinumber ja klass ning mõõtja stamp (puhtakshöö-

veldatud pinnal, mis hiljem on hõõrdumise kaitseks lakitud).

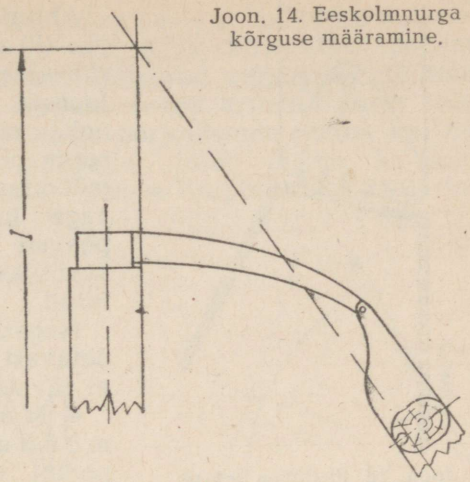

Joon. 14. Eeskolmnurga kõrguse määramine.

2. Purjepea mõõtmine. Klassifikatsioonimäärustega piiratud ning mõõtmisele kuuluva purjepea laiuse all mõistetakse purjepea suurimat mõõdet, mis võetakse mööda selle alumist serva (joonis 16). Kõik teised mõõtmed ei või olla suuremad kui laius.

3. Kahvelpurje mõõtmiseks peab puri olema peeltel korralikult pingutatud ja vallid parajalt peale võetud.

Mõõtmed G, c ja a võetakse vastavalt joonisele 17.

Tõstetud purje juures ei või kahvli kannal oleva mõõdumärgi ülemine serv olla kõrgemal masti ülemise mõõdumärgi alumisest servast (vt. joonis 17). Seejuures peab kahvli kannal olev mõõdumärk paiknema paralleelselt masti märgiga.

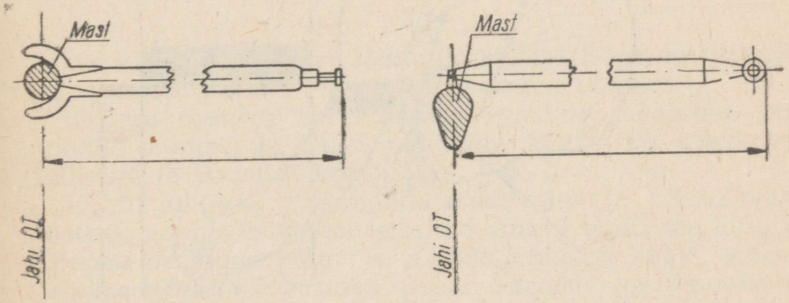

Joon. 15. Spinnakerpoomi mõõtmine.

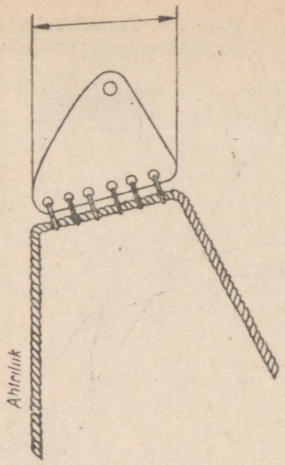

Joon. 16. Purjepea laiuse mõõtmine.

Ahterliigi kumeruse kõrgus (P) mõõdetakse kui suurim ahterliigi serva kaugus joonest, mis ühendab kahvli noka mõõdumärgi sisemist serva poomi nokas asetseva mõõdumärgi sisemise servaga (mõõt A). Seejuures peavad purjeliistud olema korralikult oma kohale asetatud.

Negatiivset kumerust mõõdetavast purjepinnast maha ei arvata (joonis 18).

4. Masti alumine mõõdumärk, mis piirab poomi kõrguse, asetatakse oma ülemise servaga poomi pealmise pinna ja masti tagaküljelõikumispunkti (joonis 19). Poomi pikkus b mõõdetakse nii, nagu näidatud joonisel 19.

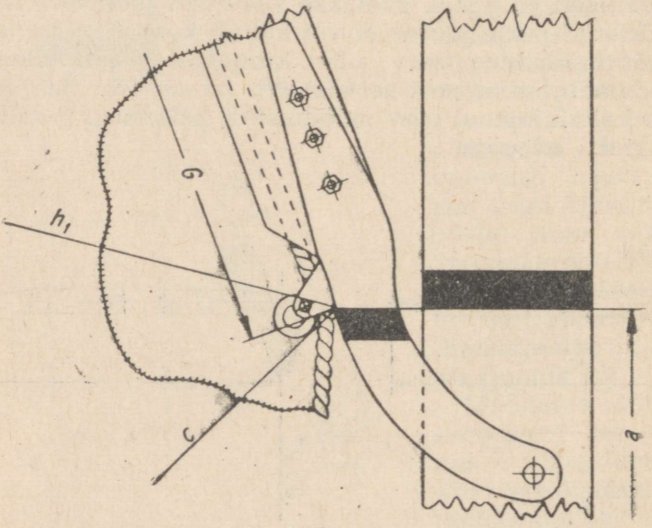

Joon. 17. Kahvli mõõdumärgid.

5. Mõõtmine kõverate ja mitteümmarguste peelte korral. Kõik kõveratest peeltest tulenevad lisapinnad, mis asetsevad väljaspool mõõtmispunkte ühendavaid sirgeid (välja arvatud purje ahtrikumeruse pindala lühikeste purjeliistude puhul, kui nad vastavad määruste nõudeile), tuleb mõõta ja purje pindalale juurde arvata. Selliste lisapindade pindala loe-

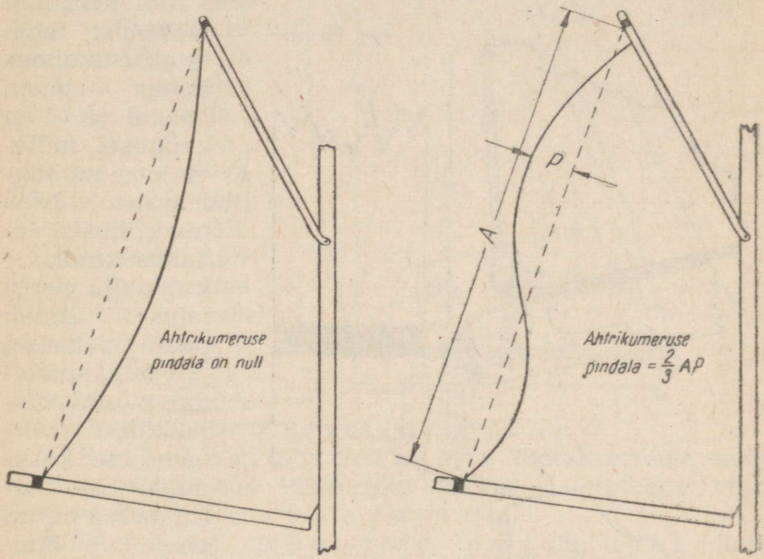

Joon. 18. Ahtrikumeruse mõõtmine.

takse võrdseks $^2/_3$ aluse ja kõrguse korrutisega, kusjuures kõrgus mõõdetakse kuni peele seesmise pinnani.

Kõvera mastiga bermudapurje pindala mõõtmine on toodud joonisel 20. Sama põhimõte kehtib ka kõverate kahvlite ja poomide kohta.

Kõigil juhtudel, kus mõõtmismäärustes ja käesolevas instruktsioonis esinevad terminid „masti tagumine külg", „poomi pealmine külg" ja „kahvli alumine külg", mõistetakse nende all vastava peele sisemist (purjepoolset) külge, mille vastu ulatub purje vastava liigi välimine serv. Vastava peele sisemiseks küljeks on (joonis 21):

purje kinnitamise korral peele külge soriliiniga — peele tegelik külg; liigisoonega peelte juures — liigisoone põhi; juhtliistuga peelte juures — juhtliistu väline külg.

Õigeks mõõtmiseks tuleb mõõtjal nimetatud peele sisemine külg tingimata kindlaks teha.

Mitteümmarguste peelte (mast, poom, kahvel) juures tekkiv lisapind (kui ristlõikes peele laius on suurem tema paksusest) arvatakse purjepinnale juurde.

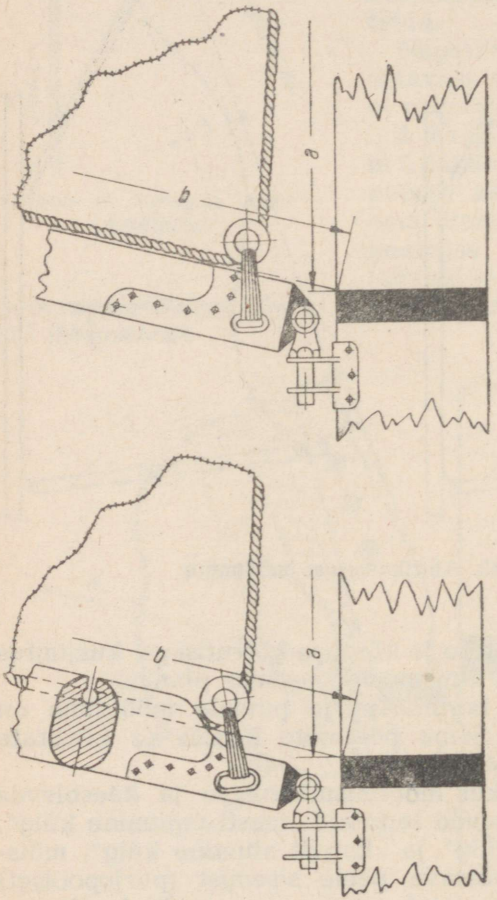

Joon. 19. Masti alumine mõõdumärk.

Ristlõike mõõtmist teostatakse kolmes kohas — peele keskel ja 1 m kaugusel mõlema otsa mõõdumärgist. Neis punktides tehakse kindlaks, kui palju peele laius ületab peele paksuse, ja võetakse kolme punkti ülejääkidest aritmeetiline keskmine. See korrutatakse antud peele mõõdumärkide vahelise kaugusega ja saadaksegi peele mitteümarusest tulenev lisapind. Joonisel 22 on toodud mitteümmarguse kahvli lisapinna arvutamine. Sel viisil saadud pindala ei või kunagi olla negatiivne.

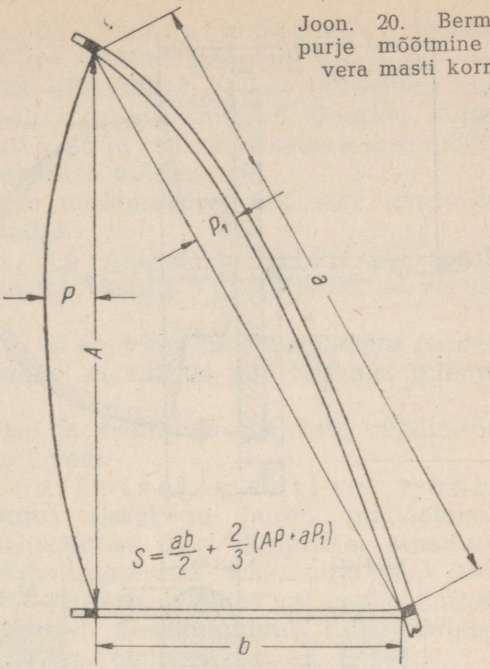

Joon. 20. Bermuda-purje mõõtmine kõvera masti korral.

6. Purjestuse kõrguse mõõtmist sandekkide tasapinnast on soovitav teostada järgmiselt: asetada masti juures dekile sirge, jäik latt, risti jahi diametraaltasapinnaga, ja mõõta mõlema sandeki välise serva kohal lati alumise serva kõrgus sandeki ülemiselt pinnalt. Liites nende kõrguste poolsumma kõrgusele, mis saadakse dekilt kuni purjestuse ülemise märgini, saadakse purjestuse kõrgus (vt. joonis 23).

7. Purjeliistu pikkuseks loetakse tema enda pikkus, mitte aga liistutasku pikkus. Liistutasku võib liistust kuni 50 mm võrra pikem olla.

8. Purjede mõõtmise erijuhtudel, mis pole ette nähtud mõõtmismäärustes ja käesolevas instruktsioonis, võetakse arvesse nende tegelik vedav pindala.

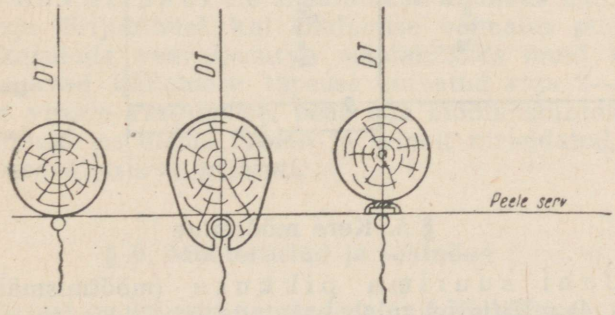

Joon. 21. Peele serva leidmine.

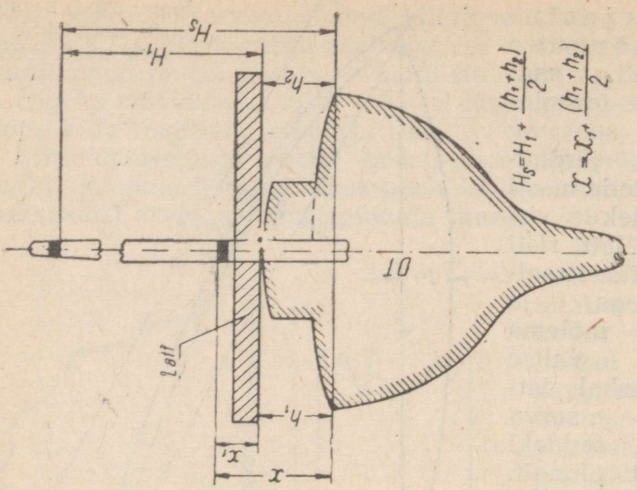

Joon. 23. Purjestuse kõrguse ja poomi mõõtmine kajutit läbiva masti korral.

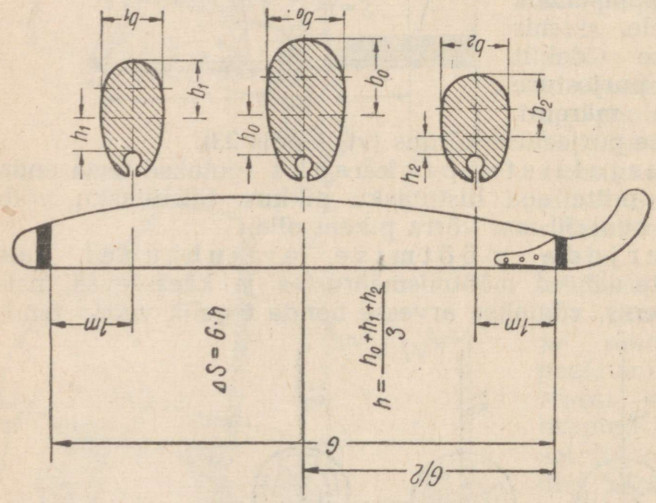

Joon. 22. Mitteümmarguse kahvli mõõtmine.

§ 5. Kere mõõtmine

1. Jahi suurima pikkuse (mõõtmismääruste § 3 p. 4) mõõtmisel tuleb kasutada loodidega varustatud mõõtlatte vööris ja ahtris (vt. joonis 8).

2. Veeliinide pikkuste mõõtmist teostatakse rangelt kooskõlas mõõtmismääruste § 3 p. 5.

Diferentseerimiseks ettenähtud ballast (klassides, kus see on lubatud) peab olema kinnitatud flooride külge põrandate all. Ballasti hulk ja asukoht fikseeritakse mõõtmisprotokollis ja kantakse mõõdukirja.

Veeliinide pikkuste mõõtmisel on soovitav kasutada erilisi ujuvaid mõõtlatte.

3. Vabaparda kõrguse mõõtmisel peab pardal olema mõõtmismääruste § 3 p. 5 ettenähtud varustus ja seadmed.

Vabaparda kõrgust on soovitav mõõta mõlemas pardas ja võtta neist keskmine, et vältida jahi kreenist tulenevat viga.

Vabaparda kõrguse ja veeliinide pikkuste mõõtmine peab toimuma tasasel veel.

4. Kere planeerimiselementide mõõtmine. Kajuti kõrgus sissekäigu juures mõõdetakse põrandast kuni pealisehituse deki (kajutilae) seesmise pinnani jahi diametraaltasapinnas. Mõõtmine peab toimuma kokpiti ja pealisehituse vahelise vaheseina juures. Kui selles kohas asetseb sissekäiguluuk, tuleb kõrgusmõõt võtta luugi eesmise komingsi juures.

Lahtise kokpiti pindala on võrdne lahtiste kokpittide (kokpiti) tegelike pindalade summaga. Sellesse pindalasse ei kuulu dekiavade pindalad, mis on kaetud kaantega või liikuvate luukidega.

Kokpiti pikkus T klassil mõõdetakse kajuti pealisehituse tagumisest vaheseinast kuni tagumise komingsini jahi diametraaltasapinnas.

5. Veeväljasurve määratakse kindlaks jahi kaalumisega. Erijuhtudel, kui kaalumise võimalus puudub, võib kasutada veeväljasurve määramiseks muid viise, mis tagavad küllaldase täpsuse (lubatud viga 2—3%). Muude viiside kasutamisel peab aga mõõtmisprotokollis ja mõõdukirjas olema täpselt ja selgelt kirjeldatud, mis viisil veeväljasurve määrati.

§ 6. Mõõteriistad ja -abinõud

Mõõtmist on lubatud teostada ainult küllaldase pikkusega terasmõõdulindiga, et mõõtmeid saaks terves ulatu-

ses võtta korraga. Lühemaid mõõtmeid võib võtta metallist meetri-mõõdupulgaga.

Kere mõõtmisel on soovitav kasutada eriabinõusid vööri ja ahtri ülerippuvate osade, suurima pikkuse, süvise jne. mõõtmiseks.

NSVL Purjespordiföderatsioon varustab mõõtjad vajalike mõõteriistade ja -abinõudega.

C. PURJEJAHTIDE MÕÕTMISE TASUNORMID

Alltoodud normid näevad ette tasu suuruse nii jahi täieliku (s. t. kere koos ühe täieliku komplekti purjedega) kui ka üksikute purjede mõõtmise eest.

Avalduse mõõtmiseks esitab jahi omanik vastavale spordiühingute ja -organisatsioonide liidu nõukogule. Avaldusele kirjutab alla organisatsiooni juht (jahiomanik) ja raamatupidaja.

Tasu maksab välja nõukogu pärast mõõtmise lõpetamist olenemata sellest, kas jaht kuulub klassi või mitte. Kordusmõõtmise eest tasutakse eraldi, olenevalt mõõtmistöö mahust (kas täielik või osaline).

Osalisel mõõtmisel rakendatakse järgmisi hindeid:

1. grootpurje mõõtmine = 3/4 purjede mõõtmise tasust;
2. eespurje, masti ja spinnakerpoomi mõõtmine = 1/3 purjede mõõtmise tasust;
3. spinnakri mõõtmine = 1/2 purjede mõõtmise tasust.

Purjejahtide mõõtmise eest makstavate tasunormide tabel
(rublades)

Jahi klass	Täielik mõõtmine	Kere mõõtmine	Purjede mõõtmine
M, P, P2 ja P3 klasside svertpaadid .	40.—	20.—	25.—
„Finn", „Kiisk" ja „Olümpia-joll" . .	60.—	50.—	15.—
T klassi svertpaadid	60.—	30.—	25.—
„Lendav Hollandlane"	80.—	70.—	20.—
„Drakon" ja „Rahvapaat"	80.—	70.—	40.—
Л4, Л6, „Star" ja jahid KR-valemi järgi võistlusväärtusega kuni 8 m .	100.—	80.—	30.—
5,5 R ja jahid KR-valemi järgi võistlusväärtusega üle 8 m	120.—	100.—	40.—

IV. KLASSIMÄÄRUSED

A. SVERTPAAT-MONOTÜÜP „KIISK"

§ 1. Klassifikatsioonimäärused

1. Svertpaat-monotüüp „Kiisk" loetakse klassijahiks, kui ta täielikult rahuldab käesolevaid määrusi ja kui ta omab vastava mõõdukirja.

2. Monotüüpi „Kiisk" võib ehitada ainult Spordiinventari Kesklaboratooriumi poolt välja antud jooniste järgi, täites seejuures kõiki ehitusmääruste nõudeid.

3. Mõõtmine teostatakse vastavalt üldistele purjejahtide mõõtmismäärustele kooskõlas instruktsiooniga purjejahtide mõõtjaile ja alltoodud mõõtmismäärustele.

4. Monotüübi „Kiisk" põhilised tunnused on järgmised:

pikkus mööda dekki	— 5,000 m;
laius miidelis	— 1,525 m;
purjepind	— 11,960 m^2;
kaared	— nurkkaared;
purjestuse tüüp	— bermuda sluup.

5. Svertpaadid „Kiisk", mis pole ehitatud käesolevate määruste ja jooniste (lisa 7) kohaselt, ei oma õigust mõõdukirjale ega või osa võtta mingisugustest klassivõistlustest.

6. Monotüübi „Kiisk" purje eraldusmärk on kindlaks määratud üldistes klassifikatsioonimäärustes § 5 ja tab. 11.

7. Monotüübil „Kiisk" ei või võistluste ajal pardal olla üle kahe inimese.

8. Jahi varustus võistlussõidu ajal on järgmine:

aer, pikkusega vähemalt 1,2 m;
köis, pikkusega 14 m, läbimõõduga 12—15 mm;
ausker;
kaks päästevahendit.

§ 2. Ehitusmäärused

1. Kere ja taglase kõik osad peavad olema valmistatud jooniste järgi. Järgmised detailid ja sõlmed on meelevaldsed:

a) svertitali; b) roolikarp; c) masti ja poomi rautised; d) pisidetailid (knaabid, plokid, seeklid jm.); e) groot-

purje kinnitusviis masti külge; f) roolipinn; g) jooksva taglase süsteem.

2. Kere detailide mõõtmed ei tohi olla väiksemad alltoodust (mm-tes):

kiil, mänd	150×40
vöörtäävi (tamm) paksus . . .	65
ahtripeegli paksus — tamm . .	12
— mänd . .	16
vertikaalse peegliknii paksus	
— tamm . .	35
— mänd . .	45
dekkveeger, mänd	40×22
kimmveeger, mänd	65×45
deki paksus — kuusk, seeder .	12
— mänd	11
svertikasti alus, mänd või tamm	160×35
svertikasti külgede paksus, mänd	10
kaared, mänd	35×18
floorid, mänd	75×20
biimid ja poolbiimid, mänd . .	35×18
horisontaalkniide paksus . . .	20
vööritüki ja pärtnersi padja paksus, mänd	30
steps, mänd	120×50
sandeki laius, mänd	90.

3. Svertikasti küljed ja ahtripeegli võib valmistada bakeliitvineerist paksusega mitte alla 7 mm.

4. Dekk peab olema üle tõmmatud riidega.

5. Kinnitused — vastavalt joonistele.

6. Plangutuse jätkamine ehituse ajal pole lubatud. Jätkamist lubatakse ainult plangutusevöö osalisel vahetamisel remondi korral.

Kiilu ja plangutuse jätkamine on lubatud ainult veekindla liimiga liimitud kaldjätkuga. Sel juhul ei või kaldjätku pikkus olla kiilul alla 450 mm, plangutusel alla 180 mm.

7. Svert valmistatakse 5 mm paksusest lehtterasest. Sverti servad võib ümardada. Svertitali on kohustuslik vähemalt kahe loopriga, nende sorimine aga on meelevaldne.

8. Roolilehe kuju ja mõõtmed peavad vastama jooni-

sele. Roolipinni pikkus ei tohi ületada mõõdujoonisel (lisa 7) antud pikkust. Roolipinni kuju — meelevaldne.

9. Mast tuleb valmistada vastavalt joonisele. Vallide viimine masti sisse on keelatud.

Ühe paari saalingute kasutamine on lubatud, saalingute pikkusega mitte üle 300 mm. Bakstaagid ja ahterstaak on keelatud.

Seisva taglase (staak ja üks paar vante) vaieri läbimõõt ei või olla vähem kui 2,5 mm.

10. Sootide sorimine — meelevaldne. Eespurje soodid peavad olema ilma talita. Grootsoodi talil peab olema vähemalt kaks looprit.

11. Purjed võib valmistada ükskõik missugusest riidest. Purje kumerus ja õmblemisviis pole piiratud.

Purjede liikimiseks tuleb kasutada taimtrossi ümbermõõduga ligikaudu 20—25 mm. Eespurje võib liikida painduva terasvaieriga.

Vallinurgas võib grootpurjel olla purjepea, laiusega mitte üle 150 mm.

12. Kere ja taglase kinnitused ning kõik teras- ja rauddetailid (välja arvatud svert ja roolileht) peavad olema kaitstud korrosiooni vastu tsinkimise või sellele vastaval muul viisil. Needid, kruvid ja seibid peavad olema tsingitud või kadmeeritud. Kui neetideks kasutatakse ehitusnaelu, peavad need olema lõõmutatud ja tsingitud.

Svert ja roolileht peavad olema värvitud veekindla värviga.

13. Võistlusvalmis svertpaadi kaal ei või olla alla 210 kg. Selle kaalu hulka arvatakse kere, groot- ja eespurje, masti, poomi, seisva ja jooksva taglase, põrandate, rooli ja sverti kaalud. Varustus ja muud täiendavad raskused selle kaalu hulka ei kuulu.

Kui paat ehitatakse tehases, tuleb valmispaat seal kaaluda ja kaaluandmed kanda mõõdukirja. Kui ehitus toimub aga eraisiku poolt, peab ehitaja paadi kaaluma ning esitama mõõtjale kaalumisprotokolli, mis on tõendatud vastava riikliku organi poolt.

Igasuguse ballasti kasutamine paadi kaalu tõstmiseks nõutava piirini on lubatud. Ballast peab olema paadi sees kindlalt kinnitatud ning paiknema svertikasti rajoonis.

§ 3. Mõõtmismäärused

1. Monotüübi „Kiisk" mõõtmise õigus on ainult ametlikul mõõtjal.

2. Mõõdukiri antakse välja tingimusel, kui:

a) kiilu sisse (svertikasti taga) on lõigatud või põletatud paadi registrinumber;

b) purje mõlemale poolele on õmmeldud nõutavad eraldusmärgid.

3. Mõõdukiri antakse välja 5 aastaks, mille möödumisel paat kuulub kordusmõõtmisele. Mõõdukiri muutub kehtetuks, kui pärast selle väljaandmist tehakse kere, taglase või purjede juures mingisuguseid muudatusi.

Mõõdukirja üks pool on vormistatud mõõdujoonisena, kuhu kantakse mõõtmisel ja kaalumisel saadud andmed. Pöördel peab olema ehitaja tõend ehitusmäärustest ja joonistest kinnipidamise kohta.

4. Kere mõõtmiseks peab viimane olema asetatud tasasele põrandale järgmiselt:

a) ühe meetri kaugusel vöörtäävi eesservast peab olema tugi, et kiilu alumine külg seal oleks põrandast 158 ± 5 mm kõrgusel;

b) ühe meetri kaugusel ahtripeegli tasapinnast peab olema teine tugi, et kiilu alumine külg seal oleks põrandast 120 ± 5 mm kõrgusel;

c) pärast seda mõõdetakse ja kantakse mõõtmisprotokolli kiilu kõrgused põrandast ja kere laiused kaartel nr. 2, 4, 6, 8 ja ahtripeeglil.

5. Kere kõik mõõtmed peavad olema mõõdujoonisel (lisa 7) antud piirides. Kui kere mõõtmed sellest erinevad, mõõdukirja välja ei anta.

Kui mõõtja leiab, et erinevused on väheolulised ning mõõdukirja võiks välja anda, teatab ta sellest NSV Liidu Purjespordiföderatsioonile ja küsib sellelt luba mõõdukirja väljaandmiseks.

Peale ülalnimetatu kuulub kere juures mõõtmisele:

a) masti eesserva kaugus täävini mööda dekki (1740 + 100 mm);

b) eeskolmnurga aluse pikkus mööda dekki (mitte üle 1350 mm);

c) täävi ülemise otsa eesserva kaugus mööda dekki kuni svertikasti pilu alguseni (2000 ± 50 mm);

d) svertikasti pikkus pilu algusest kuni lõpuni (950 ± 50 mm);

e) kokpiti mõõtmed — laius (mitte üle 600 mm) ja pikkus (mitte alla 1720 mm).

6. Sverti mõõtmed peavad vastama mõõdujoonisel antuile. Sverti poldi telg peab asetsema 155 ± 30 mm kaugusel kaare nr. 4 tagumisest servast.

7. Rooli mõõtmed peavad olema järgmised:

a) roolilehe laius igas kohas — mitte alla 250 mm;
b) roolilehe pikkus — 810 ± 15 mm.

8. Eespurje mõõtmed:

a) eesliik — mitte üle 3800 mm;
b) tagumine liik — „ „ 3600 „ ;
c) alumine liik — „ „ 2000 „ .

Mõõdetud eespurjel peab soodinurgas olema mõõtja stamp. Eespurjel võib olla 3 liistutaskut pikkusega (mitte üle): ülemine — 150 mm, keskmine — 180 mm, alumine — 200 mm.

9. Poomi ülemise serva ja masti tagumise külje lõikepunkti kaugus dekilt (masti alumise mõõdumärgi ülemise serva kaugus dekilt) poomipööra igasuguse konstruktsiooni juures peab olema 500 ± 20 mm.

Masti mõõdumärkide seesmiste servade vahe, mis piirab grootpurje mastiliigi pikkuse, ei või ületada 5500 mm. Eeskolmnurga kõrguse märgi alumise serva kaugus dekilt mööda masti eeskülge ei tohi olla üle 4500 mm. Staagi ja masti eeskülje lõikepunkt ei tohi olla mõõdumärgi alumisest servast kõrgemal.

10. Grootpurje mõõtmed ei tohi ületada mõõdujoonisel antuid. Õieti tõstetud grootpuri ei tohi masti mööda ulatuda üle mõõdumärkide sisemiste servade. Poomi mööda piirab purje suuruse poomi nokal asetsev mõõdumärk, mille mastipoolse serva kaugus poomi ülemise serva ja masti tagumise külje lõikepunktist on 2700 ± 10 mm.

Purje ahtriliigi kumerust ei mõõdeta, see piiratakse liistutaskute pikkusega. Liistutaskute pikkused ei või ületada: ülemine — 450 mm, keskmised — 700 mm, alumine — 600 mm.

Vastavalt käesolevatele määrustele mõõdetud grootpurjel peab soodinurgas olema mõõtja stamp, mis pannakse mõõdukirja väljaandmisel (vt. „Kiisk" määrused § 3 p. 2).

11. Kui paadil puudub tunnistus ehitusmääruste täitmise kohta (sertifikaat), on mõõtja kohustatud kontrollima detailide ja kinnituste mõõtmete vastavust ehitusmäärustele.

B. SVERTPAAT-MONOTÜÜP „OLÜMPIA-JOLL"

(1936. a. rahvusvaheline monotüüp)

§ 1. Klassifikatsioonimäärused

1. „Olümpia-joll" (1936. a. rahvusvaheline monotüüp) loetakse klassijahiks, kui ta täielikult rahuldab käesolevaid määrusi ja omab mõõdukirja.
2. „Olümpia-jolli" ehitamine on lubatud ainult Spordiinventari Kesklaboratooriumi poolt välja antud ametlike jooniste järgi ning täites kõiki allpooltoodud määruste nõudeid. Lekaalide kontrollimise šabloone võib saada samast.
3. Mõõtmine teostatakse vastavalt üldistele purjejahtide mõõtmismäärustele kooskõlas instruktsiooniga purjejahtide mõõtjaile ja alltoodud mõõtmise erimäärustele.
4. Monotüübi „Olümpia-joll" põhilised mõõtmed ja tunnused on järgmised (mõõdujoonis vt. lisa 8):

kere suurim pikkus	— 5,000 m;
kere suurim laius	— 1,660 m;
purjepind, ligikaudu	— 11,50 m^2;
purjestuse kõrgus, ligikaudu	— 6,400 m;
purjestuse tüüp	— bermuda kat.

5. „Olümpia-jollid", mis pole ehitatud määruste ja jooniste järgi, ei oma õigust mõõdukirjale ega või kanda purjel klassitunnuseid.
6. Purje eraldusmärk on kindlaks määratud üldistes klassifikatsioonimäärustes § 5 ja tab. 11.

Rõngas on punasest, number — mustast riidest. Rõngad õmmeldakse purje mõlemale poolele kohakuti. Number paremal küljel on rõngast ligikaudu 10 sm kõrgemal, vasakul küljel aga samapalju madalamal. Eraldusmärgid tuleb õmmelda purje ülemisele osale, ahtriliigi lähedale ja sellega ligikaudu paralleelselt.

7. „Olümpia-jollil" peab võistluste ajal pardal olema ainult üks inimene.

8. Võistlussõidu ajal on kohustuslik järgmine varustus:
taimtross, pikkusega 10 m ja läbimõõduga 12 mm;
päästevahend — 1 tk.;
ausker või pump — 1 tk.;
aer — 1 tk.
Muud vahendid ja inventar on keelatud.

§ 2. Ehitusmäärused

1. Iga „Olümpia-joll" peab olema ehitatud jooniste ja käesolevate määruste järgi. Äärmise hoolikusega on vaja tagada kõigi paatide kuju ja konstruktsiooni võrdsus.

Järgmiste detailide ja sõlmede konstruktsioon on meelevaldne:

a) roolikarp;
b) poomi ja masti rautised;
c) knaabid ja talrepid;
d) soodi juhtliist ja soodisüsteem;
e) deki rautised.

Metalldetailide juures lubatakse ainult neid muudatusi, mis ei tee kallimaks nende valmistamist.

Masti võib nihutada edasi-tagasi deki väljalõikes tema pöörlemisega ümber kiilsonis oleva kohtkindla poldi.

2. Lekaalid tuleb välja joonistada metallist šabloonides olevate aukude järgi. Metallšabloonid peavad olema varustatud Spordiinventari Kesklaboratooriumi numbri ja templiga. Toed ja jäigad kinnitused lekaalidel nr. 6—9 peavad olema ahtripoolsel, lekaalidel nr. 1—5 aga vööripoolsel küljel. Lekaalide miiu võetakse samale poole, kus asetsevad toed ja jäigad kinnitused, nii et lekaali tasase külje poolne serv vastaks lekaalijoonele. Tasase küljega šabloonile asetatud lekaali serv peab kogu ulatuses jääma aukude läbimõõdu ulatusse. (Need šabloonisse puuritud 3 mm läbimõõduga aukude keskmed moodustavadki kere kuju antud lekaalil.)

Ehituse ajal võib lekaalid nr. 2, 4, 6 ja 8 välja võtta ainult ametliku mõõtja juuresolekul. Enne seda peavad kõik kaared (välja arvatud kaared nimetatud lekaalidel) olema kohale needitud ja kõik floorid väljaspool svertikasti rajooni ning lekaalil nr. 6 kinnitatud naeltega, kiilu juures ja otstes aga kinnitatud poltidega või needitud.

Kere laiuse muutumise vältimiseks lekaalide väljavõtmisel peab laiuse enne seda tagama lekaalide nr. 2, 4, 6 ja 8 kõrvale naeltega kinnitatud lattide abil.

3. Kiilu ülespanek teostatakse väljalooditud staaplil. Lekaalide kohad tuleb märkida staaplile. Kiilualused toed peavad kergesti võimaldama mõõta kaugust kiilu alumisest pinnast staapli ülemise pinnani.

4. „Olümpia-joll" on sileplangutusega ümarkaareline svertpaat. Plangutuse vööde arv kummaski pardas ei või olla alla kümne. Vöörtääv ulatub kiilu peale ja ühendatakse sellega tammest knii abil.

Kiilson lõigatakse flooride kohal sisse. Ees- ja tagapool svertikasti peab ta olema lapiti ühendatud svertikasti alusega ning kinnitatud neetide või poltidega.

5. Svert valmistatakse joonise järgi 5 mm paksusest lehtterasest. Svert peab pöörlema ümber poldi, mis asetseb kohtkindlalt svertikasti eesmises osas joonisega määratud kohas.

Takistuse vähendamiseks võib sverti servad teritada — eesserva 15 mm, tagaserva 50 mm laiuselt.

Svertikasti alus peab olema tammest. Aluse parem külg peab ulatuma tahapoole svertikasti, vasak külg aga ettepoole, kus nad ühendatakse kiilsoniga nagu eespool nimetatud.

6. Roolileht valmistatakse joonise järgi 4 mm paksusest lehtterasest. Roolikarbi konstruktsioon võib joonisel antust erineda, kuid põhilised mõõtmed tuleb välja hoida. Sama on kehtiv ka roolipinni suhtes.

7. Põrandad peavad katma joonisel nõutud pindala ja võivad olla meelevaldse konstruktsiooniga.

8. Igasugune ballast, välja arvatud see, mida kasutatakse kaalu kompenseerimiseks ning mis on mõõdukirja sisse kantud, on keelatud.

9. Puri peab vastama üldjoonisel antule. Purje lõige on meelevaldne, kuid õmbluste vahe ei või ületada 440 mm. Võistlustel võib kasutada kuni kahte purje. Kasutataval purjel peab soodinurgas olema mõõtja stamp.

Purjepea maksimaalne laius on 150 mm.

Purjeliistude laius ei tohi ületada 40 mm.

Neli purjeliistu taskut jaotavad ahtriliigi pikkuse ligikaudu võrdseteks osadeks. Kolm ülemist liistutaskut paiknevad ligikaudu risti ahtriliigiga, alumine aga umbes paralleelselt poomiga.

10. Detailide mõõtmed ei või olla väiksemad kui on antud joonistel või juuresolevas tabelis. Kõik mõõtmed, põiklõiked ja üksuste arv on minimaalsed, detailide vahed ja ka kaugused — maksimaalsed.

Kiil (tamm), laius joonise järgi, paksus . . .	28 mm
Kiilson (tamm)	110×23 „
Vöörtääv (tamm), laius joonise järgi, paksus .	50 „
Täävi knii (tamm), kuju joonise järgi, paksus	50 „
Peegel (plangutuse materjal, tamm, punane puu) paksus	18 „
Peegli knii (tamm), paksus	23 „
Plangutus — metsamaterjal GOST 8486-57, mitte alla 0 sordi, paksus mitte alla:	
mänd mahukaaluga 480—520 kg/m³ . . .	11 „
kuusk või seeder mahukaaluga alla 450 kg/m³	12 „
punane puu või muu puit mahukaaluga üle 560 kg/m³	10 „
Kaared* (tamm)	16×10 „
Kaarevahe	100 „
Floorid (tamm) keskel	15×50 „
Flooridevaheline kaugus	300 „
Flooride pikkus — mitte vähem kui ²/₃ paadi laiust selles kohas	
Dekkveeger	40×20 „
Biimid: keskel	45×15 „
dekkveegri juures	30×10 „
Poolbiimid (plangutuse materjal)	30×15 „
Biimide vahe (keskkohalt keskkohani) . .	205 „
Tugevdatud biimid ja poolbiimid (tamm):	
keskel	45×20 „
dekkveegri juures	30×20 „
Tugevdatud biimide vertikaalkniid (tamm) paksus	16 „
Iga kolmanda poolbiimi vertikaalkniid (plangutuse materjal), paksus	12 „
Vertikaalkniide õla pikkus	150×250 „
Dekiplangutus (sama materjal mis kereplangutusel), paksus:	
mänd	9 „
kuusk	10 „

* Masti kohale pannakse mõlemas pardas samade mõõtmetega 2 vahekaart poole kaarevahe kaugusega.

Sandekid (materjal ja paksus sama mis dekiplangutusel), laius	60 mm
Komingsid (tamm või punane puu), paksus .	12 „
Põrandad (mänd või kuusk), paksus	10 „
Põrandalaudade piirdelatt (tamm või punane puu)	30×15 „
Pardavits (tamm või saar)	24×12 „
Svertikast (tamm):	
alus	50×23 „
plaanšiir, paksus	12 „
svertikasti püsttoed, alt	70×15 „
„ „ , ülalt	30×15 „

Märkus. Dekk tõmmatakse üle vähemalt 0,4 mm paksuse riidega, mis asetatakse kohale vedela spahtli või liimiga. Kui dekki ei tõmmata üle riidega, peab dekiplangutuse paksust suurendama 2 mm võrra.

11. Plangutusevööde jätkamine on lubatud ainult erandjuhtudel, mitte üle kahe vöö parda kohta. Vaiguliimiga liimitud kaldjätku võib plangutusevööde jätkamiseks kasutada piiramatult.

12. Kiilu ja kiilsonide jätkamine vaiguliimiga liimitud kaldjätkuga (1 : 12) on lubatud.

13. Biimide kumeruse kõrgus 1 m pikkuse kohta on keskmiselt 30 mm.

14. Plangutuse needid ja kinnitused peavad olema vasest, kuid lubatakse kasutada ka tsingitud raudkruvisid. Muud kinnitused, samuti kõik kere ja taglase raud- ja terasdetailid, peavad olema tsingitud või kaitstud korrosiooni vastu tsinkimisele vastaval muul viisil. See nõue ei käi roostevabaterasest detailide kohta.

Svert ja roolileht tuleb värvida veekindla värviga (tinamenning, kuzbass-lakk jm.).

§ 3. Mõõtmismäärused

1. „Olümpia-jolli" võib mõõta ja mõõdukirja alla kirjutada ainult ametlik mõõtja, kes omab eriettevalmistuse „Olümpia-jolli" mõõtmiseks käesolevate määruste alusel.

2. Mõõtmisel antakse välja mõõdukiri, mille üks pool on vormistatud mõõdujoonisena, kuhu kantakse mõõtmisel saadud mõõte- ja kaaluandmed. Pöördel peab olema

ehitaja tõend ehitusmäärustest ja joonistest kinnipidamise kohta, millele kirjutavad alla tehase TKO juhataja ja esimest mõõtmist toimetav mõõtja.

3. Mõõtja, saanud avalduse mõõtmiseks, taotleb NSV Liidu Purjespordiföderatsioonilt paadile registrinumbri. Registrinumbri saamise kiirendamiseks on soovitav see taotleda paadi ehituse algusel.

Mõõdukiri antakse välja tingimusel, kui:

a) kiilsoni sisse (svertikasti taga) on lõigatud või põletatud paadi registrinumber (üleliidulise registri järgi);

b) purje mõlemale poolele on õmmeldud eraldusmärgid.

4. Mõõdukiri antakse välja 5 aastaks, mille möödumisel paat kuulub kordusmõõtmisele. Mõõdukiri muutub kehtetuks, kui pärast selle väljaandmist teostatakse kere, taglase või purjede juures mingisuguseid muudatusi.

5. Mõõtmine teostatakse kahes osas, vastavalt alljärgnevale.

6. E s i m e s e l m õ õ t m i s e l peab kere plangutus olema lõpetatud. Kaared, välja arvatud lekaalidel nr. 2, 4, 6 ja 8, peavad olema needitud; floorid, välja arvatud svertikasti rajoonis ja lekaalil nr. 6, kinnitatud naeltega, otstes aga needitud.

Mõõtja kontrollib, et lekaalid oleksid õigel kohal ja materjali mõõtmed õiged. Ta peab mõõtma kiilu alumise külje kõrguse baasijoonest lekaalidel nr. 2, 4, 6, 8 ja 10 ning jälgima, et plangutus oleks tihedalt vastu lekaale. Mõõtja peab jälgima, et paadi laius lekaalide nr. 2, 4, 6 ja 8 juures oleks tagatud, nagu see on nõutud § 2 p. 2.

Alles pärast seda võib lekaalid nr. 2, 4, 6 ja 8 välja võtta. Mõõtja asetab lekaalid nende tasase küljega metallšabloonile ja veendub, et nad vastavad šabloonile.

Esimese mõõtmise lõpul tuleb paadi registrinumber sisse lõigata või põletada. Numbrite kõrgus on 40 mm.

Suurtes tehastes viib mõõtja esimese mõõtmise läbi ainult viiest paadist esimese juures, kui nende ehitamisel kasutatakse samu lekaale, millised on mõõtja poolt tähistatud. Teiste samade lekaalide järgi ehitatavate paatide esimese mõõtmise teostab tehase TKO.

7. T e i s e l m õ õ t m i s e l peab paat olema kaldal taageldatud, puri tõstetud ja valmis kaalumiseks. Teine mõõtmine ja kaalumine toimub enne vettelaskmist.

8. Teisel mõõtmisel kontrollitakse järgmised mõõtmed (vt. mõõdujoonis lisa 8):

Pikkused:
kere suurim pikkus — L;
vööride pikkus — l_2;
ahtride pikkus — l_3;
kaugus vöörtäävi eesservast kuni mastibiimi tagumise servani — l_1.

Laiused:
laiused lekaalidel nr. 2, 4, 6, 8 ja 10 — B_1, B_2, B_3, B_4, B_5;
deki laius kokpiti eesserva kohal ja lekaalidel nr. 4, 6 ja 8 — f_1, f_2, f_3, f_4.

Svert:
raadius — R;
kõõlu pikkus — P.

Taglas:
masti alumise mõõdumärgi ülemise serva kõrgus dekilt — d;
kaugus alumise mõõdumärgi ülemisest servast ülemise märgi alumise servani (grootvalli skiivi telg) — a;
kaugus masti tagumisest servast kuni poomi noka otsani (ilma rautiseta) — b;
kaugus vandiraudadest kuni täävi eesservani — m;
kaugus masti kanna poldist kuni svertikasti eesservani — n.

Puri:
ahtriliigi pikkus — A;
keskmiste purjeliistude pikkus — S_2, S_3;
äärmiste purjeliistude pikkus — S_1, S_4;
purjepea laius — S.

Mõõtmed F_1, F_2, h_1, h_2, h_3, h_4, h_5 ja k (vt. mõõdujoonis lisa 8) kontrollitakse esimesel mõõtmisel. Kõik ülalnimetatud mõõtmed kantakse mõõtmisprotokolli ja mõõdukirja.

9. Kõik mõõtmed peavad olema mõõdujoonisel antud piirides.

Kui kere mõõtmed ei ole lubatud piirides, mõõdukirja välja ei anta ning paati võib kasutada ainult ümberistumisvõistlustel. Kui mõõtja leiab, et mõõtmete kõrvalekaldumised on väheolulised ning mõõdukirja võiks välja anda, küsib ta selleks luba NSV Liidu Purjespordiföderatsioonilt.

10. Kere tuleb kaaluda enne vettelaskmist. Kõik lahtised osad tuleb kaalumisel kere küljest ära võtta. Kere

kaal ilma äravõetavate osadeta peab olema vähemalt 150 kg. Kui kere kaalub vähem, tuleb puuduv kaal kompenseerida tinaribadega, mis kinnitatakse svertikasti eesja tagaserva külge svertikasti pooles kõrguses.

11. Masti kaal koos joonisel ettenähtud rautistega ei või olla alla 10,5 kg, poomi kaal joonisel ettenähtud rautistega aga mitte alla 4,0 kg.

Svert (ilma talita) peab kaaluma vähemalt 28,0 kg.

Rooli kaal ilma roolipinnita, kuid roolilehega, on minimaalselt 11,0 kg.

Kõik kaalumise andmed tuleb sisse kanda mõõdukirja, ballasti kaal aga eraldi ära näidata.

12. Teisel mõõtmisel kontrollitakse peale selle veel kere konstruktsioonielementide mõõtmete vastavust joonistel antuile.

13. Mõõtmine teostatakse terasest mõõdulindiga kuni 2 mm täpsusega. Kaalumine peab toimuma täpsusega kuni 0,5 kg.

C. SVERTPAAT-MONOTÜÜP „LENDAV HOLLANDLANE"

(Redigeeritud IYRU Alalise Komitee poolt 1958. a. vastuvõetud muudatustega)*

Põhimäärused

I. Monotüüp. Käesolevate määruste eesmärgiks on tagada, et kõik selle klassi paadid oleksid võimalikult ühesugused kere kujult ja kaalult, sverti ja roolilehe kujult, purjestuselt ja masti kaalult.

II. Põhilised mõõtmed:

suurim pikkus — 6050 mm;
suurim laius — 1700 mm;
süvis svertiga — 1100 mm;
mõõdetav purjepind — 15 m^2.

III. Konstruktsioon on meelevaldne, kuid järgmiste kitsendustega:

1) kereplangutuse paksus ja erikaal peab kõikjal olema ühtlane. Erandiks on klaaskiudmaterjalist ja muudest plastmassidest kered;

* IYRU = International Yacht Racing Union (Rahvusvaheline Purjespordi Liit).

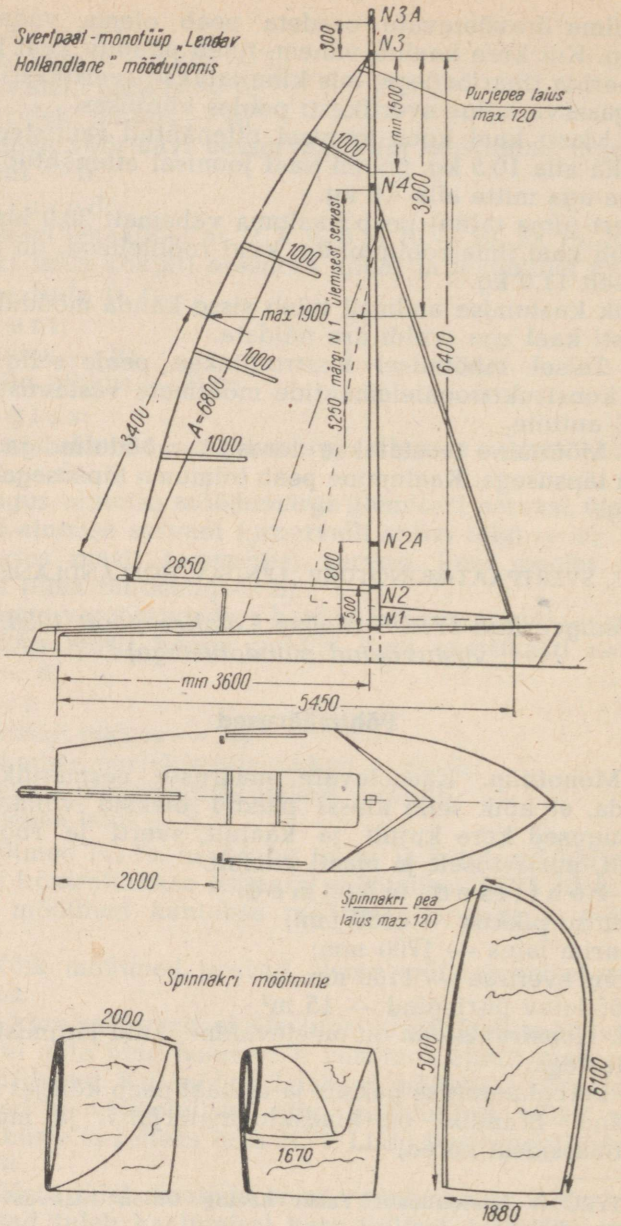
Sverlpaat - monotüüp „Lendav Hollandlane" mõõdujoonis
N3A
300
N3
Purjepea laius max. 120
min 1500
1000
N4
3200
1000
max 1900
1000
3400
A=6800
1000
3250 mõõt N 1 ülemisest servast
6400
N2A
2850
800
N2
300
N1
min 3600
5450
2000
Spinnakri pea laius max. 120
Spinnakri mõõtmine
2000
1670
5000
6100
1880

2) kokpiti rajoonis võivad põrandad olla liimitud plangutuse külge selle topeltkihina või eraldi liistudena;

3) deki paksus ja erikaal peab olema ühtlane kogu ulatuses. Erandiks on klaaskiudmaterjalist ja muudest plastmassidest kered.

Joonised annavad soovitava konstruktsiooni kuju ja detailide mõõtmed.

IV. Kere, tääv, ahtripeegel. Kere peab vastama põiklõigete, täävi ja ahtripeegli naturaalsuuruses joonistele, millised on kontrollitud plaasitabeli järgi.

V. Dekk, kokpit, svertikast, põikpuud, floorid, põrandad, pollarid. Üheski punktis ei või dekk olla kõrgem dekijoonest. Dekijoon on kujuteldav joon ahtripeegli kõrgeima serva (diametraaltasapinnas) ja täävi (ilma rautisteta) kõrgeima punkti vahel, nagu see on näidatud ahtripeegli ja täävi joonistel naturaalsuuruses.

Kokpiti konstruktsioon on meelevaldne, kuid kindla dekiga katmata pindala ei või olla alla 1,5 m^2 ega üle 3,2 m^2.

VI. Kiilurautis, rautised, pardavits. Tingimata peavad olema:

a) 3—5 mm paksune ja 6—9 mm laiune kiilurautis kogu kere ulatuses kiilu välispinnal ja täävil. Sverti pilu juures peab rautis olema kahekordne (topelt);

b) pardavits laiusega mitte üle 50 mm ja paksusega (vertikaalsuunas) mitte üle 35 mm. Pardavits peab paiknema piki parrast sandeki kohal.

Kõik muud rautised on meelevaldsed.

VII. Kaal. 1. Kere kaal kuivas olekus ei või olla alla 125 kg. Nimetuse all „kere" tuleb mõista keret koos selle külge kinnitatud vajalike rautistega, ujuvusseadeldistega (äravõetavate või kohtkindlatega) ning värvitud pinnaga, kuid ilma taglase, purjede, peelte, rooli, sverti, äravõetavate rautiste ja põrandateta (välja arvatud plangutuse külge liimitud põrandad). Selle määruse mõttes loetakse äravõetavateks rautisteks vintsid, veeimejad, kohtkindlad pumbad, vööri keep, seadeldis masti kanna nihutamiseks.

Kaalumisel peab kere olema kuiv. Uue kere kaalumine teostatakse enne veega kokkupuutumist. Vana kere kaalumisel peab see olema niivõrd kuiv, et ta rahuldaks mõõtjat.

Kui kere kaal on alla 125 kg, võib seda kompenseerida metallballastiga, kuid mitte üle 15 kg. See korrigeeriv

ballast tuleb kinnitada deki alumisele küljele ning võrdselt jaotada ette- ja tahapoole kokpitti või kokpitte.

2. Võistlusvalmis kuiva paadi kaal ei tohi kunagi olla alla 160 kg.

Võistlusvalmis paadi kaal koosneb kere kaalust, seisva ja jooksva taglasega varustatud masti, poomi, sootide, ühe komplekti purjede, rooli, roolipinni, sverti, põrandate, pisidetailide, kinnitatud metallosade ja ühe 2,5 kg raskuse ning köiega varustatud ankru kaaludest.

VIII. Svert, rool, roolipinn. Sverti veealuse osa kuju peab vastama selle joonisele naturaalsuuruses. Punktiirjoonega näidatud osa on meelevaldne.

Komplekteeritud sverti kaal ei või olla üle 14 kg. Sverti veealuse osa paksus on maksimaalselt 20 mm. Sverti konstruktsioon ja materjal — meelevaldsed.

Svertipilu eesserva kaugus on 3402 mm, tagaserva kaugus 2100 mm ahtripeegli tagumisest pinnast, mõõdetud mööda kiilu. Svertipilu laius paadi põhjas ei tohi ületada 40 mm.

Roolilehe veealuse osa kuju peab vastama selle joonisele naturaalsuuruses. Punktiirjoonega näidatud osa on meelevaldne. Topeltroolid ja kere all asetsevad roolid on keelatud.

Roolipinni konstruktsioon ja mõõtmed on meelevaldsed.

IX. Masti ja vöörstaagi asukoht. Masti tagumine külg dekijoone kõrgusel ei tohi olla ahtripeegli tagumisele pinnale lähemal kui 3600 mm (mõõdetud paralleelselt dekijoonega).

Vöörstaagi kaugus ahtripeegli tagumisest pinnast on 5450 mm (mõõdetud dekijoone tasapinnas).

X. Masti ja poomi konstruktsioon on meelevaldne. Joonisel on antud ainult masti soovitav konstruktsioon. Alatise kõverusega ja pöörlevad mastid on keelatud.

Masti miinimumkaal on 12 kg ja raskuskeskme minimaalne kõrgus mustast mõõdumärgist nr. 1 — 2500 mm. Need kaks mõõdet võetakse masti juures, millel taglas (ilma talrepiteta) ja vallid on kinnitatud piki masti, saalingud aga asetatud kohale.

Poom koos juhtliistuga purje jaoks, kuid ilma muude rautisteta, peab mahtuma läbi 150 mm läbimõõduga ringjoone.

Alatise kõverusega poomid on keelatud.

XI. Seisev taglas ja saalingud. Seisev taglas on meelevaldne, kuid vöörstaagi asukoht dekil ja vöörstaagi kõrgus peavad vastama määrustele IX ja XIV. Bakstaagid ja jäik vöörstaak on keelatud.

XII. Jooksev taglas. Kogu jooksva taglase ja rautiste tüüp ja materjal on meelevaldsed.

XIII. Purjed. Purjestuse joonisel on antud maksimaalsed mõõtmed, välja arvatud ülemise purjeliistu asukoha mõõde. Purjeriide materjal ja kaal on meelevaldsed. Eespurje mõõtmed on meelevaldsed, kuid eespuri tuleb tõsta vöörstaagist seespool. Eespurje soodi juhtiv punkt peab asuma:

a) eespool sirgjoont, mis on paralleelne ahtripeegliga ning 2000 mm kaugusel sellest (ja ei tohi olla võimalust selle punkti kinnitamiseks kaugemale ahtri poole);

b) mitte kõrgemal kui 60 mm deki ülemisest pinnast. Dekile värvitud 50 mm pikkuse musta mõõdumärgi tagumine serv peab olema ahtripeeglist 2000 mm kaugusel.

Topelt eesliigiga või vaba alumise liigiga grootpurjed on keelatud.

Võistlussõidu ajal ei või pardal olla rohkem kui kaks spinnakrit. Spinnakrid peavad kujult ja konstruktsioonilt olema sümmeetrilised.

Ühtegi eespurje ei tohi kanda muidu, kui ta pole oma halsinurgaga kinnitatud selle normaalsesse asukohta paadi diametraaltasapinnas.

Grootpurjel on lubatud mitte üle nelja purjeliistu ja nende pikkus ei või ületada 1000 mm.

Ülemise purjeliistu ülemine serv peab ulatuma purje ahtriservast kuni mastini punktis, mille kaugus purjepea ülemisest servast on vähemalt 1500 mm. Neli purjeliistu peavad jaotama ahtriliigi ligikaudu võrdseteks osadeks.

Grootpurje pea ei või üheski suunas ületada 120 mm. Spinnakri pea maksimaalne laius on 120 mm.

Eespurjel on purjepea, purjeliistud ja poomid keelatud.

Klassi eraldusmärgiks purjedel on tähed FD. Tähtede ja numbrite kõrgus purjedel on 460 mm.

XIV. Mõõdumärgid mastil ja poomil. 10 mm laiused mõõdumärgid peavad mastil asetsema järgmiselt:

nr. 1, must — ülemise servaga dekijoone all. Kui mast paikneb dekil, loetakse märgi nr. 1 ülemiseks servaks deki pealmine pind;

nr. 2, must — ülemine serv on märgi nr. 1 ülemisest servast vähemalt 500 mm ja mitte rohkem kui 800 mm kõrgemal.

Soovi korral võib kasutada punast märki nr. 2A, mille ülemise serva kaugus märgi nr. 1 ülemisest servast on 800 mm, ja rohelist märki nr. 2B, mille ülemine serv peab asetsema märkide nr. 2 ja 2A vahel;

nr. 3, must — alumise servaga 6400 mm märgi nr. 2 ülemisest servast kõrgemal.

Soovi korral võib kasutada punast märki nr. 3A, mille alumine serv on märgi nr. 2A ülemisest servast 6400 mm kõrgemal, ja rohelist märki nr. 3 A, mille alumine serv on märgist nr. 2B 6400 mm kõrgemal.

Tõstetud grootpurje mastiliik peab paiknema kas märkide nr-d 2 ja 3, 2A ja 3A või 2B ja 3B vahel;

nr. 4, must — alumise servaga märgi nr. 1 ülemisest servast 5250 mm kõrgemal. Eespurje vallid ei või ulatuda sellest kohast kõrgemale, staagi ja masti eeskülje lõikepunkt peab olema sellest kohast madalamal. Spinnakervall võib ulatuda sellest punktist 100 mm kõrgemale.

Poomil peab olema 10 mm laiune must märk. Selle seesmise serva kaugus masti küljes oleva purje-juhtliistu eesmisest servast on 2850 mm. Grootpurje poomiliik ei või ulatuda sellest punktist kaugemale.

XV. Spinnakerpoomi maksimaalne pikkus, kaasa arvatud rautised, on 1850 mm. Läbimõõt ja konstruktsioon on meelevaldsed.

XVI. Ujuvus. Seadeldised ujuvuse tagamiseks peavad olema kinnitatud selliselt, et võistlusvalmis paat ilma purjedeta, kui ta on täidetud veega, ujuks pikilainetuses enam-vähem horisontaalselt. Seejuures peab paat olema koormatud 150 kg raskusega, mis peab paiknema masti juures või mastist 1500 mm tagapool.

XVII. Meeskond koosneb kahest inimesest, kes mõlemad on asjaarmastajad.

XVIII. Meeskonna toetumine väljapoole poordi. Keelatud on kasutada igasuguseid pardaväliseid lisaseadmeid või seadmeid, mis ulatuvad väljapoole poordi ja on kinnitatud kere, peelte, taglase või meeskonna külge ning mis võivad toetada kas täielikult või osaliselt meeskonna liiget väljapoole poordi. Kasutada võib ainult lendavat trapetsit.

Selline seadis koosneb kahest masti külge kinnitatud vaierist, üks ühel-, teine teiselpool masti. Need võib kinnitada soodimehe vöö külge, et võimaldada tal sandekilt end välja kallutada. Lendavat trapetsit võib kasutada ainult soodimees, mitte aga roolimees.

Trapetsi vöö peab oma raskusega ujuma veepinnal.

XIX. Varustus. Alati peab pardal olema järgmine varustus: 2 aeru, 1 kinnitusots (pikkusega 15 m), 2 auskrit või veeimejat, 2 päästevööd või päästepatja, 1 ankur miinimumkaaluga 2,5 kg.

Isetühjeneva kokpitiga paatidel pole auskrid kohustuslikud.

XX. Määruste muutmine. Et vältida mittesoovitavaid konstruktsioone või kõrvalekaldumisi joonistest ja määrustest, mis ei vasta klassi olemusele ning võiksid ohustada monotüübi põhimõtet, võib jooniseid ja määrusi muuta lühiajalise etteteatamisega. IYRU Alaline Komitee võib selle ülesandeks teha klassi komiteele.

Klassi komitee poolt vastuvõetud keelamised ja muudatused joonistes või määrustes jõustuvad nende vastuvõtmise momendist, kuid IYRU Alaline Komitee peab need lõplikult kinnitama oma lähimal koosolekul. Rahvuslikud organid, mõõtjad ja kohalikud komiteed peavad võtma tarvitusele kõik abinõud klassi hoidmiseks rikkumatu monotüübina. Kahtluse korral tuleb mõõdukirja väljaandmisest keelduda kuni IYRU Alalise Komitee või klassi komitee otsuse saamiseni.

XXI. Määruste tõlge. Kui määrused on tõlgitud teise keelde, tuleb nende erineva tõlgitsemise korral lugeda õigeks ingliskeelne tekst.

Mõõtmismäärused

I. Sissejuhatus. Selle klassi paatide mõõtmisel tuleb juhinduda põhimäärustest, käesolevaist mõõtmismäärustest ja assotsiatsiooni määrustest.

Kõik punktid, mida mõõtja peab arvestama, on toodud lisas koos vastavatele määrustele osutamisega (kere mõõdujoonis vt. lisa 9).

II. Kere mõõtmine. Kere kuju mõõdetakse vastavalt mõõdujoonisele, mis on käesolevate määruste osa.

Põiklõigete nr. 1, 3, 5, 7, 9, samuti ahtripeegli ja täävi mõõtmiseks on vajalikud metallšabloonid.*

Peale selle on soovitav, et rahvuslikel organitel või rahvuslikel all-assotsiatsioonidel oleksid kontrollitud ehitussabloonid, millistel toimub ehitamine.

Kehtivad on ainult komitee järelevalve all Hollandis valmistatud metallšabloonid.

III. Tolerantsid. Mõõdujoonisel antud tolerantside ületamine on põhjuseks mõõdukirja väljaandmisest keeldumiseks. Alles pärast mõõtja ettekannet rahvusvahelisele „Lendava Hollandlase" organisatsioonile võib täitevkomitee soovitada rahvuslikule organile või rahvuslikule all-assotsiatsioonile mõõdukiri välja anda.

IV. Kaalumine. Kaal peab olema märgitud mõõdukirjas.

Kere külge kinnitatud vajalikeks rautisteks (vt. põhimäärus VII) loetakse: täävi ja kiilu rautis, kiilu rautise ühendustükid svertipilu otste juures, kere külge kinnitatud roolihinged, vandirauad, vöörtäävi otsarautis, tõsteaasad, knaabid, aasad, eespurje sootide juhtivad silmad, pärtners, grootsoodi juhtliist, fokasootide juhtliistud, sverti telg, stepsirautised (välja arvatud masti kanna nihutamise seade). Rautised peavad olema alatiselt kere külge kinnitatud kruvide või poltidega ning omama mõõtja arvates normaalse suuruse. Need „kere külge kinnitatud rautised" võivad olla valmistatud ka plastmassidest või muust materjalist.

V. Purjed tuleb mõõta IYRU määruste (kuivõrd need on kohaldatavad) ja rahvusvahelise „Lendava Hollandlase" klassi määruste järgi (vt. lk. 148).

Eespuri ei kuulu mõõtmisele.

VI. Mõõtja stambid. Pärast mõõtmist, kui see rahuldas mõõtja nõuded, põletatakse või lõigatakse sisse mõõtja stambid järgmistes kohtades:

a) kiilu peal (masti kanna juures);
b) masti kannal;
c) sverti ülemisel osal;
d) roolilehe ülemisel osal;
e) korrigeeriva ballasti igal tükil.

Purjed peale eespurje tuleb stampida samatüübiliste

---

* Šabloonid tuleb hankida aadressil: Centraal Bureau voor Watersport, N. Z. Voorburgwal, Amsterdam — C.

stampidega. Iga rahvuslik organ või rahvuslik all-assotsiatsioon võib kehtestada oma eristambi. Ainult numbrilised stambid pole küllaldased.

VII. Mõõdukirjad annab välja rahvuslik organ või rahvuslik all-assotsiatsioon pärast mõõtja poolt esitatud rahuldavat ettekannet.

Punktid, mis kuuluvad kontrollimisele mõõtmisel

Iga punkti suhtes tuleb kontrollida tema vastavust määrustele.

Allpool toodud lühendite tähendused on järgmised:
AM — assotsiatsiooni määrused;
PM — põhimäärused;
MM — mõõtmismäärused.

1. Kas purjenumber on omistatud (AM — 3).
2. Kere- ja dekiplangutuse paksus ja erikaal (PM — III).
3. Põrandate liimimine kere külge (PM — III).
4. Kere kuju kontrollimine šabloonidega, kõrguste ja laiuste mõõtmine (PM — IV, MM — II ja III, mõõdujoonis).
5. Dekk (PM — V).
6. Kokpit (PM — V).
7. Kiilurautis (PM — VI a).

*

9. Pardavits (PM — VI b).
10. Kere kaal (PM — VII, MM — IV).
11. Svert (PM — VIII).
12. Svertikasti pilu (PM — VIII).
13. Rool (PM — VIII).
14. Masti asukoht (PM — IX).
15. Vöörstaak (PM — IX).
16. Masti kaal (PM — X).
17. Poomi läbimõõt (PM — X).
18. Purjed (PM — XIII, MM — V, purjestuse joonis).
19. Eespurje sootide juhtivad silmad (PM — XIII).
20. Mõõdumärgid peeltel (PM — XIV).
21. Spinnakerpoom (PM — XIV).
22. Ujuvus (PM — XVI).

* Määruste hilisema muutmise tõttu jk. nr. 8 puudub.

23. Varustus (PM — XIX).
24. Mõõtja stambid (MM — VI).
25. Mõõtja ettekanne (MM — VII).

TÄIENDUS „LENDAVA HOLLANDLASE" PURJEDE MÕÕTMISMÄÄRUSTE JUURDE*

SPINNAKER

Puri tuleb pooleks kokkupandult asetada põrandale, nii et soodi- ja halsinurgad oleksid teineteise peal. Purje voldid piki kõiki liike ja mööda kokkumurdekohta tuleb siledaks tõmmata.

1. **Küljeliikide pikkus** (max 5000 mm) on kaugus purje või purjepea kõige kõrgemast punktist kuni purje kõige madalama punktini, vahetult soodi- ja halsinurgas olevate kousside keskmete all, mõõdetud mööda küljeliiki.

2. **Alumise liigi poolpikkus** (max 1880 mm) mõõdetakse mööda purje serva punktist, mis asetseb vahetult soodi- ja halsinurgas olevate kousside keskmete all, kuni purje kokkumurdekoha kõige madalama punktini.

3. **Purje kokkumurdekoha pikkus** (max 6100 mm) on kaugus purje või purjepea kõige kõrgema punkti ja alumise liigi keskkoha vahel, mõõdetud mööda kokkumurdejoont.

4. **Põikmõõde purje poolel kõrgusel** (max 2000 mm) leitakse järgmiselt. Purje või purjepea kõige kõrgem punkt viiakse kokku purje kõige madalama punktiga vahetult soodi- ja halsinurgas olevate kousside keskmete all. See kokkumurdejoon, millel voldid tuleb siledaks tõmmata, ongi põikmõõde purje pooles kõrguses ning selle pikkus mõõdetakse mööda kokkumurdejoont.

5. **Põikmõõde purje kolmveerand-kõrgusel** (max 1670 mm) leitakse purje või purjepea kõige kõrgema punkti viimisega tagasi p. 4 saadud kokkumurdejoonele küljeliikide peal. Saadud uus kokkumurdejoon tõmmatakse voltidest siledaks ja mõõdetakse mööda kokkumurdejoont.

D. KIILJAHT-MONOTÜÜP „STAR"

§ 1. Klassifikatsiooni- ja ehitusmäärused

I. Selgitused

Teadmiseks. Mingi punkti tõlgitsemisel, mida käesolevad määrused ei haara või mille sõnastus pole selge, peab Mõõtmiskomisjon juhinduma kavatsetud mõttest, mitte aga tehnilisest väärtõlgitsusest. Mõõtmiskomisjon peab alati silmas pidama määruste põhimõtteid, mille eesmärgiks on „Star"-jahi kui standardse monotüübi hoidmine vastuvõetavais piirides. (Mõõdujoonis vt. lisa 12.)

* Vastu võetud „Lendava Hollandlase" klassi assotsiatsiooni poolt 22. IV 1959. a., kinnitatud IYRU Alalise Komitee poolt novembris 1959. a.

Mõõtmed ja kaalud määrustes on antud jalgades, tollides ja naeltes (vastavalt USA Kaalude ja Mõõtude Büroo standarditele), mis käesolevas tõlkes on ümberarvestatult antud ka meetermõõdustikus (sulgudes).*

Meetermõõdustikule üleviimisel on kasutatud järgmisi standardeid:

1 toll = 0,02540005 m;
1 ruutjalg = 0,09290338 m^2;
1 kuupjalg = 0,02831657 m^3;
1 nael = 0,4535924 kg.

Vastupidisel üleviimisel:

1 m = 39,37 tolli;
1 m^2 = 10,76387 ruutjalga;
1 m^3 = 35,315 kuupjalga;
1 kg = 2,204622 avoirdupois-naela (= 16 untsi).

Nõue. Jaht, selle peeled ja purjed peavad oma mõõtmetelt, konstruktsioonilt ja materjalilt täielikult ja täpselt vastama ISCYRA** ametlikele joonistele ja määrustele, et jahti organisatsiooni põhimääruse lisa art. VII kohaselt võiks pidada „Stariks" ning et ta „Star"-klassi võiks kuuluda. *Ainult ISCYRA poolt väljaantud mõõdukiri tõendab jahi kuulumist „Star"-klassi.*

Jahi number mõõtmetega 3″ (76 mm) on vajalik jahi äratundmiseks ja see peab olema sisse põletatud või lõigatud kiilsoni ülemisele pinnale enne mõõdukirja väljaandmist.

Valik. Midagi pole käesolevates määrustes meelevaldset, välja arvatud kohad nimetusega „valik" ja siis ainult ettekirjutatud piirides. Sel juhul see, mis on nimetatud, on soovitav nii tugevuse kui ka kiiruse seisukohalt. Asendajate kasutamine, isegi sel juhul, kui see on lubatud, toimub kasutaja riisikol. Vineer, kihiline puit, pressitud puit, fiiber, komposiit-ehitusviis, kihilised plastmassid, balsa- ja korgipuu ning puiduliigid, mis pole küllalt tugevad kinnituste hoidmiseks, ei või kuuluda valiku alla, kui nad spetsiaalselt selleks pole lubatud.

Mõõtepunktid. Kõik mõõtmed võetakse jahi teoreetilisest vöörist, mis on poordide väliste joonte ja deki pealispinna (kas tegelike või pikendatud) lõikepunkt, nagu

---

* Ümberarvestatud andmed meetermõõdustikus on võetud „Star"-klassi määruste 1957. a. venekeelsest tõlkest, Spordiinventari Keskla boratooriumi väljaanne 1958. a.

** ISCYRA = International Star Class Yacht Racing Assotiation (Rahvusvaheline „Star"-klassi Liit).

näidatud joonisel. Allpool märgitakse see lõikepunkt tähega „A". Mõõtepunkt „B" asetseb deki pealmise pinna kõrgusel poordide kohal, punktist „A" 8′ 3/4″ (2457 mm) tagapool (vt. mõõdujoonis).

Kõik deki mõõtmed võetakse ilma dekist väljapoole ulatuvaid pardavitsu arvestamata.

Soovitused, mis antakse järgnevais määrustes, tuginevad „Star"-jahi valdajate ja ehitajate paljuaastastele kogemustele. Materjalide valiku kergendamiseks on toodud järgmiste, käesolevais määrustes soovitatud puiduliikide mahukaalud.*

Puidu mahukaal 15% niiskusesisaldavuse puhul:

Filipiini mahagoni:	1 kuupjalg	— 32 naela	(1 m³	— 512,5 kg)
Valge tamm:	1 „	— 45 „	(1 „	— 720,7 „)
Valge seeder:	1 „	— 30 „	(1 „	— 480,5 „)
Punane seeder:	1 „	— 24 „	(1 „	— 384,4 „)
Spruce:	1 „	— 27 „	(1 „	— 432,5 „)

II. Kere mõõtmed

1. Mõõdetav pikkus — 22′8 1/2″ (6922 mm)
2. Laius dekil — 5′8 1/4″ (1734 „)
   Laius kimmil — 4′6″ (1372 „)
3. Veeliini pikkus** (ligikaudu) — 15′6″ (4724 „)
4. Süvis** („) — 3′4″ (1016 „)
5. Kere poollaiused ja kõrgused erilekaalidel jm. — vt. mõõdujoonis.

III. Plangutus

1. **Kiil** — paksus mitte alla 3/4″ (19 mm) ja mitte üle 1″ (25 mm).

2. **Põhjaplangutus** — seeder, paksus mitte alla 3/4″ (19 mm). Kahele plangutusevööle kiilu kõrval võib vee äravooluks sisse lõigata väikese soone sügavusega mitte üle 1/4″ (6,3 mm) ja laiusega mitte üle 3/4″ (19 mm).

3. **Ahtripeegel** — paksus minimaalselt 7/8″ (22 mm). Kaldenurk peab vastama joonisele.

* Jahi ehitamisel NSV Liidus võib kodumaiste asendavate materjalide valikul juhinduda neist andmeist.

** Mittekontrollitav mõõde.

4. **Poordid** — paksus mitte alla 3/4″ (19 mm), plangutusevööd võimalust mööda ühest pikkusest (ilma jätkudeta). Jätkude servadel kasutatakse kinnitusteks messingkruvisid või vaskneete.

Valik. Plangutusevööde arv on meelevaldne, kuid topeltplangutus, vineerpoord, kihiline või pressitud puit on keelatud. Kasutada võib iga liiki puitu, välja arvatud balsa, korgipuu ja nendega võrdsed, millised Mõõtmiskomisjoni arvates pole küllalt tugevad kinnituste hoidmiseks ega taga ohutust. Plangutusevööde tihendusviis ja metallkinnitused — meelevaldsed. Kiilulaua võib teha paksema voolujoonelise ülemineku saavutamiseks kiiluflantsiga, mitte aga raskuskiilu raskuspunkti viimiseks allapoole (vt. peatükk XV ja tolerantside tabel). Kui kiil on sel viisil valmistatud paksem, ei või ta paksus olla suurem kui 1″ (25,4 mm) pluss raskuskiilu flantsi paksus. Valtsiga või miiuga varustatud kimmveegrid on lubatud, kui nad ei nõrgenda põhja- ja küljekaarte vahelist ühendust.

Soovitatav materjal: kiil — mahagonist, muu plangutus — punasest seedrist.

IV. Vöörtääv

Vöörtäävi paksus 3″ (76 mm), kuju antud joonisel. Tegelik vöör peab olema poordide ja deki tõelises lõikumiskohas. Selle kuju on antud ametlikel joonistel (lehel „B") ning ta kaugus punktist „A" on 3/4″ (19 mm) piires.

Valik. Võib valmistada painutatud lamellidest (imiteerides seega puitmaterjali looduslikku kõverust), lamellide paksusega vähemalt 3/16″ (5 mm). Kuju ja mõõtmed joonise järgi.

Soovitatav materjal: mahagoni, spruce, ameerika lehis.

V. Kaared

Kaarte keskmete vahe — 13 1/2″ (343 mm). Põhjakaarte paksus raskuskiilu kohal (kaartel nr. 9—13) on 1 1/2″ (38 mm), kõrgus — 1 1/2″ (38 mm), kaarte otstes (ahenedes sirgjooneliselt) on paksus 1 1/4″ (32 mm), kõrgus — 1 1/2″ (38 mm). Muud põhjakaared: paksus — 1 1/4″ (32 mm), kõrgus — 1 1/2″ (38 mm). Külgkaarte mõõtmed poordi osas on: kõrgus — 1 1/4″ (32 mm), paksus — 7/8″ (22 mm). Külg-

kaared ulatuvad oma alumise otsaga põhjakaartele vähemalt 4½″ (115 mm) pikkuselt põlvühenduse moodustamiseks. Külgkaarte põlve laius kimminurga poolitajat mööda ei või olla alla 3½″ (90 mm) ja üleminek ülemisele, sirgele osale ei või olla kimmi seesmisele nurgale lähemal kui 6″ (152 mm). Põhja- ja külgkaarte vaheliti ulatuva osa pikkuse võib kaartel nr. 3 ja 18 vähendada kuni 3½″ (90 mm), kaartel nr. 2 ja 19 kuni 2½″ (64 mm). Põlve laiuse (nurgapoolitajat mööda) võib vastavalt nendele mõõtmetele proportsionaalselt vähendada.

Valik. Kasutada võib igasugust tugevat puitu. Samuti on lubatud suurendada kaarte arvu, kuid ettenähtud kaarte kuju, asukoht ja ühendused peavad vastama joonistele. Kaarte mõõtmeid on lubatud suurendada, mitte aga vähendada. Vineeri kasutamine kaarteks, kinnituslappideks või külgkaarte nurkühendusteks on keelatud. Kaared võivad olla painutatud lamellidest, kuid nad peavad olema standardmõõtmete ning -kujuga.

Põhjakaarte alumisse külge (sinna, kus põhjakaared on vaheliti külgkaartega) võib sisse lõigata sälgukujulised piigardiavad sügavusega mitte üle ⅜″ (9,5 mm) ja laiusega maksimaalselt 1¼″ (32 mm) ning mitte kaugemal kui 1½″ (38 mm) põhjakaare otsast.

Soovitatav materjal: mahagoni.

VI. Kiilson

Kiilsoni mõõtmed on 6″×¾″ (152×19 mm). Kiilson peab vähemalt ulatuma lekaalist nr. 2 kuni lekaalini nr. 8.

Valik. Kiilson võib kaarest nr. 9 eespool ja kaarest nr. 13 tagapool aheneda kuni mõõtmeteni 3″×¼″ (76×7 mm).

Soovitatav materjal: mahagoni.

VII. Biimid

1. **Tugevdatud biimide** (masti ees ja taga ja kokpiti otstes) paksus on 1¼″ (32 mm), kõrgus — 1½″ (38 mm).
2. **Normaalbiimide** paksus on ⅞″ (22 mm), kõrgus — 1¼″ (32 mm).
3. **Poolbiimide** (kokpiti kõrval) paksus on ¾″ (19 mm), kõrgus — 1¼″ (32 mm).

Valik. Biimide mõõtmeid on lubatud suurendada, mitte

aga vähendada. Joonistel näidatud vertikaalkniisid ja pillerseid võib muuta või need ära jätta, tingimusel, et kasutatakse küllaldast kinnitust, mis annab kerele vajaliku jäikuse ning tugevuse punktides, kus seda nõuab Mõõtmiskomisjon.

Soovitatav materjal: spruce.

VIII. Dekk

Deki paksus on $^{7}/_{16}''$ (11 mm). Dekk peab olema üleni värvitud ja kaetud 8-untsise (1 m² — 250 g) dekiriidega, mis tõmmatakse üle serva poordile ja kaetakse pardavitsaga.

Valik. Võib kasutada igasugust puitmaterjali (kaasa arvatud vineer kaaluga mitte vähem kui 1 nael 1 ruutjalg ehk 4,883 kg 1 m²). Paksust võib suurendada. Dekiriide võib ära jätta. Pardavits pole kohustuslik.

Soovitatav materjal: seeder.

IX. Kokpit

Kokpit on lahtine, nagu joonistel näidatud. On lubatud üks põikpuu, mille laius keskkohal ei või olla üle 3″ (76 mm).

Valik. Isetühjenev kokpit on lubatud. Kokpiti nurgad (samuti nurgad põikpuu juures) võib ümardada raadiusega maksimaalselt 12″ (305 mm). Igasugused luugid, riiulid või muud seadmed, kaasa arvatud põikpuu osad, mis vähendavad ettenähtuga võrreldes lahtise kokpiti pindala, pole lubatud.

X. Vaheseinad

Vaheseinad ja õhukastid on lubatud, kuid mittesoovitavad.

XI. Komingsid

Komingsi mõõtmed on meelevaldsed, materjaliks võib kasutada puitu või muid materjale.

Komings pole kohustuslik.

XII. Kinnitused

Plangutus kinnitatakse tsingitud naeltega, ahtripeegel plangutusega — messingkruvidega. Kiilulaud, kaared ja kiilson kinnitatakse poltidega, mille pead on sisse lastud. Liim ja (või) tüüblid ei saa asendada metallkinnitusi.

Kui liimi kasutatakse plangutuse kinnitamiseks kaarte külge, kaarte külje- ja põhjaosa ühendamiseks jm., kus on ette nähtud metallkinnitused, tuleb metallkinnitused panna olenemata sellest, kas liimi kasutati või mitte.

Valik. Igasugused metallkinnitused on lubatud.

Soovitatav: vaskneedid läbi kaare, messingkruvid.

XIII. Steps

Steps valmistatakse joonise järgi. Stepsi võib paigutada 6″ (152 mm) ettepoole ja 4″ (102 mm) võrra tahapoole. Konstruktsioon — meelevaldne. Külgsuunalised muudatused pole lubatud.

Soovitatav materjal: mahagoni.

XIV. Peeled

1. **Peeled** valmistatakse jooniste järgi, materjaliks on puit — spruce — või taoline puiduliik, seesmise õõnsuseta, kas ühest tükist või liimitud. Balsa- ja korgipuu ja taolised puiduliigid, samuti südamikuosa kasutamine on keelatud. Õõnsad, väljapuuritud ja T-kujulised peeled on keelatud. Nõgusad pinnad pole lubatud. Ühegi ristlõike pikimõõde ei tohi põikmõõtmest üle 1,5 korra suurem olla ja põikmõõde ei tohi ületada pikimõõdet. Peeled ei või olla püsiva kõverusega ja neil ei või olla rohkem sooni või osalisi sooni kui allpool määratud.

2. **Masti** pikkus mõõtepunktist „B" kuni valli skiivi ülemise servani on 31′9″ (9677 mm). Ümarmasti soovitav läbimõõt deki kohal on 3″ (76 mm), topi skiivi juures — 1¾″ (44 mm). Masti eesserva kaugus mõõtepunktist „A" on 94¾″ (2407 mm), masti kallak (soovitav) — 18″ (457 mm). Mastil võib olla purje eesliigi jaoks üks liigisoon, kuid selle suurim sügavus, mõõdetud masti välispinnalt, ja soone suurim laius ei või ületada 1″ (25 mm). Ümber oma telje pöörlevad mastid on keelatud.

Märkus poomi asukoha suhtes vt. järgmine punkt.

3. **Poomi** pikkus masti juhtliistu ahtripoolsest servast või selle pikendusest, liigisoonega masti korral aga soone põhjast kuni poomi nokani on 14′7″ (4445 mm). Poomi läbimõõt (soovitav): nokas — 2¼″ (57 mm), keskel — 2⅜″ (60 mm), mastipoolses otsas — 2″ (51 mm). Kui patentrehviga poomi juures nokarautis ulatub poomi otsast kaugemale, siis rautist mõõtmisel arvesse ei võeta tingimusel, et purje tõmbamine ettenähtud piirist (14′7″) kaugemale oleks võimatu. Poomil võib olla liigisoon samade mõõtmetega kui mastilgi.

Poom ei tohi kunagi asetseda madalamal kui 1′3″ (381 mm) punktist „B" kõrgemal. See mõõde võetakse poomi soone põhjast või poomil oleva purje juhtliistu pealmisest pinnast. See kõige madalam punkt peab olema mastil märgitud ümber masti ulatuva 1″ (25 mm) laiuse kontrastvärvuses märgiga, mille ülemine serv on punktist „B" täpselt 1′3″ (381 mm) kõrgemal. Lisaks sellele peab mastil olema alaline stopper, mis takistab poomi soone põhja või juhtliistu ülemist pinda langemast selle märgi servast allapoole.

Märkus. See stopper võib olla poomipööra kõige madalama asendi piiraja (vt. mõõtmismäärused, p. „B" määramine).

4. **Spinnakerpoomi** kasutatakse foka väljahoidmiseks sõidul taganttuules. Spinnakerpoom peab olema puidust, ligikaudu 8′6″ (2591 mm) pikk. Materjaliks võib kasutada iga kerget puiduliiki, kaasa arvatud bambus. Ta ei või omada soont ega kunstlikku õõnsust, ei või koosneda vahetatavaist tükkidest ega tohi muul viisil olla pikkuses reguleeritav.

5. **Patentrehvid** ja nende seadmed on meelevaldsed, välja arvatud flotillisisestel võistlustel, kus need määrustega on keelatud.

XV. Raskuskiil

Raskuskiil peab olema seesmiste õõnsusteta ning valatud malmist. Poldiaugud flantsi sees võib jätta valamise ajal või puurida hiljem. Raskuskiil kinnitatakse kiilu külge ükskõik millisest sobivast metallist valmistatud poltidega (ohutuse tagamiseks on soovitav mitte alla 10 poldi läbimõõduga 9/16″ (14 mm) või vähemalt 5 polti läbimõõduga ¾″ (20 mm)). Kui kiilupoltide läbimõõt on üle ⅝″ (16 mm), peab põhjakaarte mõõtmeid raskuskiilu ula-

tuses vastavalt suurendama, et nende puutumata ristlõige jääks vajalikesse piiridesse.

Kiil tuleb valada kvaliteetsest hallist malmist, ilma õhumullideta. Kiilu kuju on joonisel antud. Kiilu pinna võib siledaks lihvida ja servad teravaks töödelda. Roostetamise vältimiseks võib kiilu õhukeselt värvida, tsinkida, kadmeerida või muul viisil katta ainetega, mille erikaal pole kiilu erikaalust suurem. Seejuures peab kiilu kaal jääma ettenähtud piiridesse. Õieti valmistatud kiilu ligikaudne kaal on 890 naela (403,7 kg). Uutel jahtidel on mõõdukirja saamiseks vajalik raskuskiilu kaalusertifikaadi esitamine. Raskuskiilu võib joonisel näidatud asukohast nihutada 6″ (152 mm) võrra ettepoole või 4″ (102 mm) võrra tahapoole. Metallist täidise kasutamine raskuskiilu ja kere vahel pole lubatud. Kaalu vähendamiseks pole raskuskiilu sisse lubatud auke puurida, raskuse suurendamiseks korke asetada või kiilu eemaldamisega raskuskeset kerest madalamale nihutada. Voolujooneli-sema ülemineku saavutamiseks võib ümber kiilu flantsi panna puidust liistud. Liistud ei või kummalgi pool kiilu ulatuda kaugemale kui 12″ (305 mm) kiilu flantsi välisest servast ja kaugemale kui 12″ (305 mm) kiilu flantsi eesservast ettepoole ning tagaservast tahapoole. Need liistud kiilu flantsi ümber on täiendus jahi põhja kuju kõveruse kaarele igal ristlõikel.

Soovitatav: dekapeerimine, metalliga katmine, kruntimine, pahteldamine ja värvimine.

XVI. Taglas

Seisev taglas on näidatud joonisel.

Valik. Läbimõõdud, asukohad, tüüp jne. — meelevaldne.

Foka staak peab lõikuma masti eesservaga 22′6″ (6858 mm) punktist „B" kõrgemal ja dekiga punktis, mis asetseb $10^{3}/_{4}$″ (273 mm) punktist „A" tagapool.

Jooksev taglas on igas suhtes meelevaldne.

Rautised — meelevaldsed.

Soovitatavad on kõik joonisel „D" näidatud viisid. Terasvaierite mõõtmed on toodud joonisel. Kui kasutatakse roostevaba terast 1×19, peavad alumised vandid ja bakstaagid olema läbimõõduga $^{1}/_{8}$″ (3,18 mm) või sellega võrdsed, muud vaierid aga $^{3}/_{32}$″ (2,38 mm) või sellega

võrdsed. Nende vaierite ligikaudsed katkemiskoormused on vastavalt 2100 naela (952,5 kg) ja 1400 naela (635 kg).

Grootsoodi jaoks on soovitavad üks või kaks ploki juhtliistu dekil, kolm plokki poomi küljes, üks jahi sees ja **fokasootide** jaoks reguleeritavad juhtsilmad dekil.

XVII. Saalingud

Arv, materjal, suurus, konstruktsioon ja kasutamine — meelevaldsed.

Soovitatav materjal — puit. Saalingute kõrgus ligikaudu 12′6″ (3810 mm) punktist „B".

XVIII. Rool, uim, roolipinn

1. **Roolileht** peab oma suuruselt, mõõtmetelt, kujult ja asendilt vastama joonisele ja olema balleri juures vähemalt 1″ (25 mm) paksune. Roolileht peab olema puidust, ilma seesmise õõnsuseta. Servad võib teha teravaks.

2. **Uim** tuleb valmistada joonise järgi ja peab olema kinnitatud läbi põhjakaarte ning kiilsoni ulatuvate poltidega kiilulaua külge. Uime paksus balleri juures on vähemalt 1″ (25 mm). Uime maksimaalne kõrgus balleri juures on 17″ (432 mm), maksimaalne pikkus mööda põhjakumerust — 37″ (940 mm). Uime alumise serva kumerus mõõdetakse sirge abil, mis ühendab rooliballeril 17″ (432 mm) kaugusel jahi põhjast asetsevat punkti punktiga, mis asetseb jahi põhja mööda 37″ (940 mm) kaugusel ballerist eespool. Uime alumine serv ei tohi üheski punktis ulatuda rohkem kui 1″ (25 mm) sellest sirgest kas üles- või allapoole. Uim oma kujult peab võimalust mööda vastama joonisel antule. Uim peab olema puidust, serv võib olla teravaks aetud. Uime pikkus võib olla erinev, olenevalt raskuskiilu asukohast.

3. **Roolipinni** rautised balleriga ühendamiseks peavad olema roostevabaterasest, pronksist või messingist. Ühendus rooliballeriga peab olema kindel. Roolipinni võib valmistada puidust või muust materjalist. Pikkus, läbimõõt ja kinnitusviis on meelevaldsed.

4. **Rooliballeri** asukoht peab vastama joonistele ja ta peab olema valmistatud roostevabaterase, pronksi või messingi vardast läbimõõduga 1″ (25 mm). Roolileht peab

olema balleriga kindlalt ühendatud pronkspoltide abil. Kinnitusmaterjal ja -viis — meelevaldsed.

Soovitatav materjal: mahagoni (nii roolilehe kui ka uime jaoks).

XIX. Maalritööd

Maalritööd on meelevaldsed.

Kere, kiilu, uime ja rooli katmine (klaaskiudmaterjalidega ja teiste taolistega) on lubatud kas koos normaalsete maalritöödega või nende asemel. Iga taolist katmist võib kasutada kui maalritööde asendajat. See ei tohi mingil viisil mõju avaldada ametlikus spetsifikatsioonis antud mõõtmetele.

XX. Purjed

1. **Purjede** valmistamiseks on lubatud kasutada järgmisi kootud kangaid: puuvillane, klaaskiudriie, nailon, orlon ja teised taolised tehiskiududest kangad. Grootpurjele peab olema õmmeldud 16″ (407 mm) suurune punane täht ja selle all või ahtriliigi lähedal vähemalt 460 mm kõrgune jahi ametlik number. Täht ja number peavad olema selgelt nähtavad purje mõlemal poolel (erineva poole numbrid ei tohi katta teineteist).

Patentrehvid on lubatud, kui see pole flotilli määrustes flotillisiseste võistluste kohta teisiti määratud. Fokapoomid, topelt eesliigiga grootpurjed ja aukudega purjed (välja arvatud augud rehviliini jaoks) on keelatud. Spetsiaallõikega vaba alumise liigiga purjed pole lubatud (vt. põhimääruse lisamääruse peatükk XI, § 5). Ükski puri peale normaalfoka, tormifoka ja grootpurje pole lubatud. Purjesid võib rehvida ainult alumisest liigist.

Purjestuse pindala on 281 ruutjalga (26,1 m²).

2. Grootpurje masti- ja poomiliik on piiratud vastavate peeltega (vt. paragrahv XIV ja joonis „D"). Ahtriliigi kumerus ja sügavus piiratakse purje laiusega masti- ja ahtriliigi poole kõrguse kohal. Laius seal ei tohi ületada 9′3″ (2819 mm), kusjuures ahtriliigil peab olema normaalne kumerus. Nimetatud mõõtmine toimub põrandal. Purje pingutatakse seejuures ainult niipalju, et kortsud läheksid sirgeks.

Grootpurje mastiliigi ligikaudne pikkus (kaasa arvatud

aas valli kinnitamiseks) on 30′6″ (9296 mm), poomiliigi ligikaudne pikkus — 14′7″ (4445 mm), ahtriliigi pikkus — 31′9″ (9677 mm), purjepea laius — 4½″ (114 mm).

3. **Foka** mõõtmed on järgmised: eesliik — 20′6″ (6248 mm), tagumine liik — 17′10″ (5436 mm), alumine liik — 7′2″ (2184 mm).

Foka ahtriliigi kumerus ja sügavus on piiratud purje laiusega. Foka maksimaalne laius on 5′3″ (1600 mm). Laius mõõdetakse ees- ja ahtriliigi punktide vahel, mis asetsevad 14′ (4267 mm) kaugusel vallinurgast.

Mõõtmiseks tuleb foka asetada põrandale ja kolmest nurgast võrdselt pingule tõmmata. Pingutada võib niipalju, et kompenseerida üle- ja puuduolevad pinnad.

4. **Tormifoka** mõõtmed: eesliik — 18′2½″ (5550 mm), tagumine liik — 15′5″ (4699 mm), alumine liik — 6′7½″ (2019 mm).

5. **Purjeliistud.** Grootpurjel on neli purjeliistu. Nende asetus on antud joonisel. Grootpurje liistude maksimaalsed pikkused: ülemine — 30″ (762 mm), alumine — 36″ (914 mm), kaks keskmist — 48″ (1219 mm).

Fokal on lubatud kolm purjeliistu joonisel näidatud asetusega. Nende maksimaalsed pikkused: ülemine — 8″ (203 mm), teised kaks — 12″ (304 mm).

Purjeliistude puit — meelevaldne.

XXI. Rautised

Kõik rautised on meelevaldsed.

XXII. Mõõtmete tolerantsid

Mõõtmiseks peab jaht seisma kiilul, äravõetud peelte ja taglasega või lõdvaksantud taglase ja toestamata kerega, vastavalt Rahvusvahelise Mõõtmiskomisjoni poolt mõõtjaile antud instruktsioonile. Ehkki „Star"-jahil mõõdetakse ja mõõdukirjas näidatakse tavaliselt ainult kindlad punktid, on iseenesest selge, et Mõõtmiskomisjoni, Halduskomisjoni või Rahvusvahelise Kohtunikekogu äranägemisel võib kontrollida iga mõõdet, kusjuures need peavad vastama joonistele, spetsifikatsioonidele ja allpool toodud tolerantside tabelile.

KERE	Mõõtmete lubatud tolerantsid: Vähem	Rohkem
Mõõdetav pikkus punktist „A"	1/2" (13 mm)	1/2" (13 mm)
Deki ja kimmi poollaiused lekaalidel nr. 6 ja 8	5/8" (16 mm)	5/8" (16 mm)
Deki ja kimmi poollaiused lekaalidel nr. 3 ja ahtris	1/2" (13 mm)	1/2" (13 mm)
Kimmi poollaius lekaalil nr. 1 — mitte üle 3 3/4" (95 mm)		
Kaarekeskmete asukohad	1/2" (13 mm)	1/2" (13 mm)
Kiilu kõrgus igal lekaalil	1" (25 mm)	1" (25 mm)
Kimmi kuju mõõtmisele kuuluvail lekaalidel	1" (25 mm)	1" (25 mm)
Kiilu kõrgused mõõdetakse baasijoonest. Lekaali põhjaosa peab olema ringi kaare kujuline		
Poordi kõrgus (mööda plangutuse pinda)	1" (25 mm)	1" (25 mm)
Deki serva joon poordi juures ei tohi ulatuda üle sirge (kui vaadata profiilis)		
Need tolerantsid on rakendatavad siis, kui jaht mõõtmiseks toetub kiilule		
Roolileht: laius	1/2" (13 mm)	1/2" (13 mm)
kõrgus	1" (25 mm)	1/2" (13 mm)
Roolilehe asukoht balleril peab olema selline, et kaugus jahi põhjast kuni roolilehe ülemise servani ei ületaks 2" (51 mm)		
Uim — vt. paragrahv XVIII		
Kimmiserva võib ümardada raadiusega 1/2" (12,7 mm)		
Kontrollitud mudeli järgi valatud raskuskiilu kaal: max. 900 naela (408,2 kg), min. 870 naela (394,6 kg)		

PURJED JA PEELED	Vähem	Rohkem
Grootpurje ahtriliik		4" (102 mm)
" mastiliik — piiratakse mastiga		
" poomiliik — " poomiga		
Foka liigid, pingutatult		2" (51 mm)
Purjeliistude pikkused		pole lubatud
Masti ja poomi pikkused		" "
Spinnaker-poomi pikkus	12" (305 mm)	12" (305 mm)

Fokastaagi nihutamine dekil ette- või tahapoole, trimmimise otstarbel	2″ (51 mm)	2″ (51 mm)
Fokastaagi kinnituskoha kõrguse muutmine mastil üles- või allapoole	3″ (76 mm)	3″ (76 mm)

Foka halsinurk peab alati olema kinnitatud ülaltoodud piires, kinnituskoht peab asetsema jahi diametraaltasapinnas. Foka kinnitamine staagi kaela pole kohustuslik, kuid fokastaak ise on kohustuslik. Foka eesliiki ei saa lugeda fokastaagiks.

Muu taglase asetus on meelevaldne.

Märkused. 1. Ehitusmäärusi tuleb täita nii materjalide kui ka konstruktsioonide kohustuslikkuse või meelevaldsuse suhtes. Kõik, mis pole haaratud käesolevate määrustega, lahendatakse Mõõtmiskomisjoni poolt. Need otsused kuuluvad apelleerimisele Juriidilisse Nõukogusse.

2. Ükski mõõde ei tohi kõrvale kalduda käesolevais määrustes antud piiridest.

Mõõdukirja täitmiseks vajalikud mõõtmed võetakse, nagu näidatud allpool. Miinimum- ja maksimummõõtmed on antud tollides (ja millimeetrites).

Mõõde A — kaugus mõõtepunktist „A" kuni dekis oleva mastiava esiservani (kõige eesmisema punktini, milleni võib masti nihutada deki kõrgusel) — 88¾″ (2254 mm) kuni 98¾″ (2508 mm);

mõõde B — kaugus deki kõige tagumisest punktist (pardavitsa arvestamata) kuni rooliballeri tagumise servani dekil — 45″ (1143 mm) kuni 47″ (1194 mm);

mõõde C — horisontaalkaugus deki kõige tagumisest punktist (pardavitsa arvestamata) lastud loodist kuni rooliballeri tagumise servani punktis, kus see väljub kerest jahi põhja all — 50 1/16″ (1271 mm) kuni 52 5/16″ (1329 mm);

mõõde E — horisontaalkaugus deki kõige tagumisest punkist (pardavitsa arvestamata) lastud loodist kuni punktini jahi põhjal, kus raskuskiilu tagumine serv (kui seda pikendada) lõikuks põhjaga — 83 7/16″ (2119 mm) kuni 93 7/16″ (2374 mm);

mõõde G — raskuskiilu paksendi pikkus ligikaudu piki selle telge — 48 5/8″ (1235 mm) kuni 50 5/8″ (1286 mm);

mõõde K — vertikaalkõrgus lekaalil nr. 6 jahi põhjast kuni raskuskiilu alumise küljeni — 29¼″ (743 mm) kuni 30¾″ (781 mm);

mõõde M — kiiluuime paksus selle kõige paksemas kohas — 3/4″ (19 mm) kuni 1″ (25 mm);
mõõde N — kiilupaksendi paksus selle kõige paksemas kohas — 7 3/4″ (197 mm) kuni 8 3/4″ (222 mm);
mõõde O — kaugus mõõtepunktist „A" kuni fokastaagi lõikumiseni dekiga — 8 3/4″ (222 mm) kuni 12 3/4″ (324 mm);
mõõde P — kokpiti poollaius — 11 3/8″ (288 mm) kuni 12 1/4″ (311 mm);
mõõde R — kokpiti pikkus — 76 3/4″ (1949 mm) kuni 81 1/4″ (2064 mm);
mõõde T — ahtripeegli kallak püstjoonest — 15° kuni 21°.

§ 2. Mõõtmismäärused

Käesolevad mõõtmismäärused on välja antud Mõõtmiskomisjoni poolt kui selgitus mõõtmise läbiviimiseks ning nende täitmine on kohustuslik. Muudatusi määrustes võib teha Mõõtmiskomisjon Halduskomisjoni heakskiitmisel, välja arvatud punktid, mis on kohustuslikud põhikirja, selle lisade või ehitusmääruste järgi. Neid punkte võib muuta ainult muudatuste tegemisega põhikirjas või määrustes.

Mõõdukirjad. Ametlike mõõtjate ülesandeks on jahi mõõtmine ja mõõtmisandmete esitamine Mõõtmiskomisjonile selleks ettenähtud vormis. Mõõtjal pole õigust tunnistada jahi klassikuuluvust. See õigus kuulub Mõõtmiskomisjonile. Mõõdukirja originaal säilitatakse Mõõtmiskomisjonis, koopia saadetakse välja esimesele omanikule. Dublikaadi võib saada 1 dollari eest Mõõtmiskomisjonilt.

Mõõtjate ametissekinnitamine. Lähima mõõtja võib leida „Log"-is toodud mõõtjate nimekirjast. Kui tekib vajadus uue mõõtja järele, teatab ringkonna sekretär või „Star"-klassi volitatud esindaja kandidaadi nime ja kvalifikatsiooni Mõõtmiskomisjonile. Mõõtmiskomisjon teostab ametissekinnitamise ja saadab uuele mõõtjale välja komplekti määrusi. Kandidaadid peaksid erialalt olema laevaehitajad või insenerid, soovitav, et nad poleks „Star"-jahi valdajad. Selleks et hõlpsasti orienteeruda määrustes ja joonistes ning konstruktsiooni ja mõõtmise tingimustes, peavad mõõtjad oskama ära tunda igasugused kõrvalekaldumised normaalsest konstruktsioonist.

Kere, kiilu ja uime juures kontrollitakse kõik mõõtmed, mis on vaja standardse mõõdukirja plangi täitmiseks. Kõrgused mõõdetakse mõõtja poolt kindlaksmääratud baasijoonest ning kooskõlas mõõtjatele antud instruktsiooniga. See baasijoon on sirge, mis läbib punktid, millised asetsevad $19^1/_8''$ (486 mm) lekaalist nr. 1 ja $15^3/_8''$ (391 mm) lekaalist nr. 10 madalamal.

Mõõdetav pikkus (üldpikkus) ja poollaiused mõõdetakse loodide abil. Selleks peab jaht olema paigutatud tasasele kiilule (loodi) ning taglas lõdvaks antud. — Kiilu kuju täpne mõõtmine lekaalil nr. 6 omab väga suure tähtsuse. See mõõde on jahi tõelise põhja kaugus baasijoonest, mitte aga raskuskiilu flantsi kaugus sellest. Kui jahi tõelist põhja pole võimalik kindlaks teha ja auku vee väljavoolamiseks pole olemas, kuid tekib kahtlus mõõtmisel, peab jahi omanik või ehitaja puurima kiilulaua sisse $^3/_8''$ (10 mm) augu lekaali nr. 6 juures, võimaldades sel teel mõõta kiilulaua seesmise pinnani. — Poordi kõrgus mõõdetakse vahetult mööda poordi, mitte aga kõrgusena baasijoonest, nagu seda tehakse kiilulaua ja kimmi kõrguste mõõtmisel. — Rooli ja raskuskiilu asukohad kontrollitakse mõõtmete B, C ja E abil (vt. eespool). — Uime pikkus mõõdetakse rooliballeri keskmest ettepoole mööda jahi põhja, uime sügavus — mööda rooliballerit jahi põhjast kuni uime madalaima punktini. Uime kuju mõõdetakse sirge abil, mis läbib punkti, mis asetseb rooliballeril 17″ (432 mm) kaugusel jahi põhjast, ja punkti 37″ (940 mm) kaugusel rooliballerist mööda jahi põhja eespool, määrates uime serva ja sirge vahelise suurima kauguse.

Kordus- ja kontrollmõõtmised. Muudatuste tõttu, mis on alati võimalikud purjede, peelte, peelte asukoha, kiilu, uime ja rooli asukoha mõõtmetes, ei saa Assotsiatsioon tegelda kordus- ja kontrollmõõtmistega. Selle eest vastutavad: a) maailma meistrivõistlustel — Assotsiatsioon; b) ringkonna meistrivõistlustel või muudel ringkonnas peetavail meistrivõistlustel — ringkond; c) flotilli kohalikel üritustel — flotill. Kui flotillil pole selleks vajalikke seadmeid, võib jahiomanik oma huvisid kaitsta protestimise teel. Oma huvide kaitsmiseks peavad jahiomanikud hoolikalt tundma õppima määruste uusi lisasid või muudatusi ning seeläbi vältima võimaluse saada diskvalifitseeritud või jääda eemale mõnest suuremast võistlusest.

Grootpurje masti- ja poomiliigi pikkus on piiratud vastava peelega. Mastiliigi keskkoht määratakse purje kokkumurdmisega nii, et purjepea ülemine serv oleks kohakuti poomiliigiga purje halsinurgas. Ahtriliigi keskkoht määratakse samal põhimõttel, kusjuures purjepea ülemine serv peab olema kohakuti poomiliigiga purje soodinurgas. Asetanud purje põrandale ja pingutanud teda ainult niipalju, et kortsud läheksid sirgeks, mõõdetakse kaugus masti- ja ahtriliigi ülalnimetatud viisil leitud keskkohtade vahel. Purje laius seejuures ei või ületada 9′3″ (2819 mm), purje liiki kaasa arvamata. Silma järgi kontrollitakse materjali, purjepea suurust, liistutaskute arvu ja ahtriliigi õiget kumerust. Ülalnimetatud viisil põrandale asetatud purje ahtriliigi pikkus mõõdetakse mööda sirget purjepea ja soodinurga kõige välimiste punktide vahel, arvestades kaasa liigi ja rautised. Ahtriliigi pikkus ei või ületada 32′1″ (9776 mm). Purjeliistud peavad olema kooskõlas ehitusmäärustega.

Foka mõõtmiseks joonistatakse põrandale kolmnurk mõõtmetega 20′8″ × 18′0″ × 7′4″ (6299 × 5486 × 2235 mm) (kolmnurga kõik küljed on purje normaalmõõtmeist 2″ (51 mm) võrra suuremad). Foka asetatakse sellele kolmnurgale ja pingutatakse võrdselt igast nurgast ainult niipalju, et kortsud läheksid sirgeks. Seejuures peavad purjenurgad jääma kolmnurga sisse, välja arvatud soodinurk, mis võib ulatuda kolmnurgast välja tingimusel, et tagumise liigi alumine pool või alumise liigi tagumine pool on nõgusad. Seejärel leitakse eesliigil ja tagumisel liigil punktid, mis asetsevad 14′ (4267 mm) kaugusel vallinurgast. Asetanud purje põrandale ja pingutanud ainult niipalju, et kortsud läheksid sirgeks, ei või kaugus ülalnimetatud punktide vahel (s. o. purje laius) ületada 5′3″ (1600 mm). Liigiotsi ja muid üleulatuvaid lisaotsi arvesse ei võeta. Silma järgi kontrollitakse materjali ja purjeliistude arvu. Purjeliistud peavad olema kooskõlas ehitusmäärustega.

Mõõtepunkt „B" leitakse sel teel, et asetatakse sirge servaga latt risti üle jahi kere 8′$^3/_4$″ (2457 mm) kaugusel mõõtepunktist „A". Seejärel mõõdetakse kummagi poordi kohal deki kaugus lati sirgest servast. Mõõtmisel saadud tulemused liidetakse, summa jagatakse kahega ning saadakse seega lati sirge serva kõrgus mõõtepunktist „B".

Mastil leitakse punkti „B" asukoht järgmiselt. Leidnud

ülalkirjeldatud viisil punkti „B" asukoha, tehakse kindlaks selle kõrgus stepsi pealmisest pinnast ja märgitakse see mastile. Masti pikkus võib kõikuda 30′2″ (9194 mm) kuni 31′9″ (9677 mm) ja see mõõdetakse punktist „B" kuni grootvalli skiivi ülemise servani.

Foka staagi kinnituskoha kõrgus masti eesküljel punktist „B" on 22′3″ (6782 mm) kuni 22′9″ (6935 mm). (See võib olla teoreetiline punkt, kui staagi rautis ulatub ettepoole masti.)

Poomi märgi kõrgus mastil mõõdetakse punktist „B" kuni märgi ülemise servani. Poomis oleva liigisoone põhja või poomil oleva purje kinnitusliistu laskmist märgi ülemisest servast madalamale peab takistama vastav stopper.

Poomi pikkus on 13′10¼″ (4222 mm) — 14′7″ (4445 mm). Pikkus mõõdetakse poomi noka kaugeimast punktist, milleni võib purje tõmmata (skiivi, soone põhja jne. väline serv) kuni punktini, kus masti soone põhja või masti liistu pikendus lõikub poomi pikendusega.

Roolilehe laius: 17¼″ (444 mm) — 18½″ (470 mm).
Roolilehe sügavus: 30½″ (774 mm) — 32″ (813 mm).
Uime sügavus: 16″ (406 mm) — 17″ (432 mm).
Uime alumise serva kumerus: max 1″ (25 mm).
Uime pikkus: max 37″ (940 mm).

T e a d m i s e k s. Ülaltoodu on ainult mõõtmisprotseduuri lühike kirjeldus ja seda ei tohi pidada kitsenduseks ametlikule mõõtjale, kes on kohustatud ette kandma kõigest, mis ei vasta määrustele. Sama kehtib ka võistlustele määratud mõõtjate ja flotillide mõõtjate kohta, välja arvatud alljärgnev, mis kontrollmõõtmisel mõõtmisele ei kuulu:

a) „Star"-jahi kere, milline omab mõõdukirja, kui pärast mõõdukirja väljaandmist pole teostatud konstruktsiooni muudatusi;

b) raskuskiil, mis oli alla pandud jahi esmakordsel mõõtmisel, kui on ilmne, et kiilu flantsi ja kiilsoni asukohad on endised;

c) purjed, mis mõõdeti võistlusteks AA või A ning omavad sama või suurema tähtsusega võistluste mõõtja stambi;

d) purjed, mis mõõdeti ringkonna meistrivõistlusteks ning omavad sama ringkonna eelmiste meistrivõistluste või suurema tähtsusega võistluste mõõtja stambi.

Rahvusvaheline Kohtunikekogu, Haldus- või Mõõtmiskomisjon võib ülaltoodu erijuhtudel annulleerida, kui tekib kahtlus täpsuses või kui on tehtud kahtlusttekitavaid muudatusi.

E. SKANDINAAVIA PURJESPORDI LIIDU „RAHVAPAAT"

Üldised määrused. Käesolevad määrused on täiendatud Skandinaavia Purjespordi Liidu poolt 20. oktoobril 1956. a. Stokholmis vastu võetud muudatustega.

Jaht peab olema ehitatud vastavalt käesolevaile määrustele ning siia juurde kuuluvaile joonistele (mõõdujoonis vt. lisa 11), millised on Skandinaavia Purjespordi Liidu poolt heaks kiidetud. Kere, peelte ja taglase detailide konstruktsioon ja materjal, mis pole näidatud määrustes ja joonistel, on meelevaldsed.

Üldandmed: suurim pikkus	— 7640	mm;
veeliini pikkus	— 6000	„ ;
suurim laius plangutust mööda	— 2200	„ ;
vabaparda kõrgus	— 568	„ ;
süvis	— 1200	„ ;
veeväljasurve	— 2,15	m^3;
raskuskiilu kaal: min.	— 1000	kg;
max.	— 1050	„ ;
tegelik purjepind	— 24	m^2;
mõõdetav purjepind	— 21,375	m^2.

Määruste juurde kuuluvad järgmised joonised:

1. Teoreetiline joonis.
2. Konstruktsiooni joonis.
3. Purjestuse joonis.
4. Masti ja poomi joonis.
5. Kere konstruktsiooni joonis masti rajoonis.

Ehituse järelevalve ja klassifikatsioonidokument. Ehituse järelevalvet ja kere mõõtmist teostab rahvusliku organi poolt määratud mõõtja. Mõõtja esitab mõõtmisprotokolli rahvuslikule organile, milline annab välja mõõdukirja. Ehitamist ei või alustada enne, kui pole alla kirjutatud leping ehituse järelevalve teostamiseks ülalnimetatud mõõtjaga.

Jahi kerele, mis vastab ehitusmäärustele, paneb mõõtja registrinumbri (alatise). Numbri asukoht on kajuti eesmise komingsi tagumisel küljel. Kui jahi kere juures ei tehta mingeid muudatusi, ei kuulu ta hiljem enam mõõtmisele. Kui mõõtjal on kere kuju suhtes kahtlusi, peab ta seda kontrollima vastavate šabloonidega. Šabloonid

valmistatakse vastavate kaarte kuju järgi. Taglas ja purjestus kontrollitakse üks kord kolme aasta jooksul.

Kuni 1. juulini 1943. a. kehtinud määruste järgi ehitatud jahtidel kuuluvad ainult purjed mõõtmisele ja kere märkimisele.

Materjal ja mõõtmed. Kõik alltoodud mõõtmed on millimeetrites ning minimaalsed. Ristlõigete mõõtmeist antakse kõikjal esimesena kõrgus. Mänd ja kuusk tähendab skandinaavia ehituspuitu.

Kiil. Tamm. Kõrgus 75 mm. Kiiluvaltsi minimaalne laius 40 mm. Kiilul võib olla üks jätk pikkusega mitte alla 750 mm.

Malmist raskuskiil. Kaal: minimaalne — 1000 kg, maksimaalne — 1050 kg. Raskuskiilu aknad täidetakse puidu või betooniga.

Vöörtääv. Tamm. Ristlõiked: kaarel nr. 12 — 135 × 110 mm, kaarel nr. 14 — 80 × 75 mm, deki kohal — 120 × 70 mm. Vöörtäävi ja kiilu ühenduse pikkus minimaalselt 1000 mm. Täävi jätku pikkus ei või olla alla 300 mm ja see peab asetsema veeliinist kõrgemal. Valtsi laius vähemalt 30 mm. Vöörtääv valmistatakse joonise järgi ning ta koosneb kahest osast, mis kumbki peavad olema ühest tükist.

Ahtertääv. Tamm. Ristlõige deki kohal — 70 × 50 mm (kaasa arvatud 20 mm ahtripeegel), kõrgus kiilu juures — 190 mm. Tagumise serva paksus 38 mm. Tammest ahtriknii, õla pikkusega 700 mm, kinnitatakse kiilu külge. Valtsi laius vähemalt 50 mm. Ahtertääv peab olema valmistatud ühest tükist. Ahtertäävi tagumises servas ei või olla õnarust rooli eesmise serva jaoks.

Ahtripeegel. Tamm. Paksus 20 mm. Peegliraam on tammest, 70×20 mm. Plangutus kinnitatakse peegli ja peegliraami külge kruvidega. Ahtripeegel lastakse ahtertäävi sisse nii, et ahtertäävi puutumata ristlõige deki kohal oleks 50 × 50 mm. Ahtripeegli ja plangutuse vahele pannakse horisontaalkniid, mis lastakse dekkveegrite sisse.

Rool. Tamm. Roolilehe eesserva paksus — 35 mm, paksus 20 mm kaugusel tagaservast — 15 mm. Rool nihutatakse ahtertäävile võimalikult lähemale ja kinnitatakse kolme hingega.

Floorid. Tamm. Kaartel nr. 5 — 11: paksus — 48 mm, õla pikkus, mõõdetud diametraaltasapinnast horisontaalsuunas — 350 mm. Muude flooride paksus on 36 mm, õla

pikkus (täävi keskelt) kaartel nr. 12, 13 ja 14 on vastavalt 350, 300 ja 250 mm.

Plangutus. Mänd või lehis. Paksus 15 mm. Plangutusviis — klinker. Plangutusevööde ühendamiseks võetakse alumisele vööle sisse faas, mille sügavus ei või ületada plangutuse poolt paksust. Ülemise vöö alumine serv võib ulatuda alumisest vööst maksimaalselt 7,5 mm eemale. Laudade laius peab olema selline, et see võimaldaks kere kuju välja töödelda. Plangutusevööde arv kaarel nr. 8 kummaski pardas on minimaalselt 16. Plangutusevööde laius peab olema ligikaudu võrdne. Plangutuse esimene laud kiilu kõrval peab olema ühest tükist ja mitte laiem kui 300 mm. Neetide ja kruvipeade jaoks tuleb teha väikesed koonilised süvendid. Korkide kasutamine pole lubatud.

Kaared. Saar või tamm. Painutatud kaarte ristlõige 23 × 28 mm. Kaarte vahe 250 mm. Kaared lastakse otstega kiilu ja täävi sisse. Kaarte nr. 10 ja 10½ kõrgus on kahekordne ja nad kinnitatakse plangutuse külge neetidega.

Dekkveeger. Mänd. Jahi keskel, kaarte nr. 6 — 12 rajoonis, on ristlõige 85 × 24 mm, mis otsade poole ühtlaselt väheneb kuni 65 × 24 mm.

Karlengsid. Mänd või tamm. Ristlõige 38 × 36 mm.

Biimid. Mänd. Ristlõige keskel 35 × 30 mm, otsades 30×30 mm. Poolbiimid: 30×24 mm. Mastibiimide ja kokpiti tagumise serva juures oleva biimi ristlõige keskel on 55×36 mm, otstes — 38×36 mm. Biimide vahe — maksimaalselt 250 mm. Biimid lõigatakse dekkveegri ja karlengsi sisse 20 mm sügavuselt. Biimide kumerus on 30 mm 1000 mm kohta.

Dekk. Kuusk või mänd. Paksus 14 mm. Peab olema kaetud riidega, mis kere külge kinnitatakse tammest või punasest puust pardavitsaga mõõtmetega 28 × 13 mm.

Kajut ja kokpit. Komingsid on tammest, paksusega 16 mm, või 18 mm paksusest punasest puust. Kajutilagi — kuusk või mänd, paksus 14 mm, kaetud riidega. Kajutibiimid on saarest või tammest, ristlõikega 25 × 25 mm, biimide vahega mitte üle 250 mm. Kajuti pardavits on tammest või punasest puust. Kajuti ja kokpiti vahelise vaheseina paksus on 14 mm, materjal — tamm või punane puu. Kajuti kõrgus veeliinist: kaarel nr. 7½ — 1000 mm, kaarel nr. 10 — 900 mm. Poordide

poole kõrgus väheneb kuni komingsite kõrguseni. Deki laiust kokpiti tagumise otsa juures võib suurendada 60 mm võrra, kuid kaarel nr. 8 peab see sujuvalt üle minema joonisel antud mõõdule.

Kniid. Tammest vertikaalkniisid pannakse mõlemasse pardasse kolm tükki, nendest kaks on mastibiimidel. Dekkveegrist allapoole ulatuva õla pikkus on 150 mm. Biimide külge kinnituva õla ristlõige on 65 × 28 mm. Tammest horisontaalkniisid on mõlemas pardas mastibiimide juures kaks. Nende paksus on 25 mm, õla pikkus 200 mm.

Sisustus. Kajutis peab olema vähemalt kaks alatist koid, soovitav terasvedrupõhjadega. Koide minimaalmõõtmed on 1800 × 550 mm. Samuti on kajutis nõutav alatine kapp või muu taoline sisustus. Sisustus peab kaaluma vähemalt 35 kg. Riiulite paksus kajutis on 14 mm, riiulitugede ristlõige — 35 × 24 mm. Kokpiti sisustus on meelevaldne.

Kinnitused. Dekkveeger plangutuse külge ja plangutusevööd omavahel — vaskneedid;

plangutus kaarte, aluse ja ahtripeegli külge — vaskneedid või messingkruvid;

muud kinnitused — tsingitud terasest.

Raskuskiilu poltide läbimõõt on 19 mm. Kiilu ja täävide ühenduse poldid ning flooride poldid keskosas on läbimõõduga 9,5 mm.

Vertikaalkniid kinnitatakse dekkveegri külge 4 mm läbimõõduga neetidega.

Flooriõlad, peegliraam peegli külge ja plangutus aluse ja peegli külge kinnitatakse 5,5 mm kruvidega.

Kaarte kinnitamiseks kiilu ja täävide külge ning plangutuse ja kaarte ühendamiseks on 5 mm kruvid.

Deki kinnitamiseks kereplangutuse, peegli ja peegliraami külge kasutatakse 4 mm kruvisid.

Plangutuse kinnitamiseks kaarte külge on ette nähtud 3,5 mm needid, plangutusevööde ühendamiseks — 3 mm needid.

Dekkveeger ühendatakse kaartega ümmarguste, 4,5 mm läbimõõduga või sama ristlõikega neljakandiliste neetidega.

Plangutuse igas lauas peab iga kaarepaari vahel olema kaks neeti.

Peeled ja taglas. Mast ja poom valmistatakse kuusest,

männist või oregoni männist, ilma seesmise õõnsuseta, seisev taglas — tsingitud või roostevabaterasest vaierist, jooksev taglas — painduvast tsingitud või roostevabaterasest vaierist. Vantide vaieri läbimõõt on 7 mm, katkemiskoormus — 2400 kg. Talrepid — sepistatud, läbimõõduga 13 mm (1/2″). Kõik ülejäänud mõõtmed on antud joonisel (1951. a. detsember). 7 mm läbimõõduga lisavandid võib asetada ülemistest vantidest dekile parda juures, nagu on näidatud joonisel.

Purjed koosnevad grootpurjest ja fokast ja neid võib valmistada ainult maades, millised võtsid Skandinaavia Purjespordi Liidu „Rahvapaadi" oma klassifikatsiooni. Purjed õmmeldakse puuvillasest riidest, mitte alla 250 g/m². Kõik pärast 1952. a. 1. maid õmmeldud purjed peavad olema määrustega ettenähtud mõõtudes ning varustatud mõõtja stambiga.

Varustus on järgmine: aerud — 1 paar, tullid — 1 paar (tullipesad peavad olema sandeki või deki sees) (või nende asemel üks mõla), 25 m pikkune 2″ jämedune köis, kaks kinnitusotsa ümbermõõduga 45 mm ja pikkusega 6 m, ankur (12 kg), üks pump, üks päästerõngas või taoline päästevahend.

Meeskond Skandinaavia omavahelistel võistlustel võib olla minimaalselt 2, maksimaalselt 3 inimest.

Muud juhendid. Ülaltoodud määrustest lubatakse ainult järgmisi kõrvalekaldumisi:

1. Masti võib asetada dekile. Sel juhul tehakse mast, selle kand tugipõskedega ja kniid kindla joonise järgi. Masti asukoht diametraaltasapinnas peab vastama joonisele.
2. Stepsi konstruktsioon on meelevaldne. Pärtnersi ava läbimõõt on max 120 mm.
3. Masti kallakut võib muuta. Pöörlevad mastid on keelatud.
4. Sootide kinnitamine ja sorimisviis on meelevaldsed.
5. Kajuti luugi ja uste konstruktsioon on meelevaldne.
6. Vööridekil on luuk lubatud.
7. Kajuti sisustust võib ettenähtuga võrreldes täiendada.
8. Jahi varustust võib kohustuslike normidega võrreldes suurendada.
9. Kajuti illuminaatorite konstruktsioon on meelevaldne.

10. Tamme võib asendada männiga, suurendades tamme jaoks ette nähtud ristlõike ühte mõõdet vähemalt 30% võrra. See käib kere kõigi detailide kohta, välja arvatud kaared, rool ja vertikaalkniid.

11. Lahtine ballast on keelatud.

12. Patentrehv pole lubatud.

13. Bakstaagid on keelatud.

14. Kajuti pealisehituse tagumise osa biimide vahe võib olla suurem kui joonisel antud.

15. Rahvuslik organ või purjespordi ühing võib lubada oma sisemistel võistlustel kasutada spinnakrit. Spinnakri külgliikide pikkus on maksimaalselt 7 m, minimaalselt 6,7 m. Spinnakri laius, mõõdetud kahe külgliikidel asuva punkti vahel, mis on purjepeast võrdses kauguses, ei tohi kuskil ületada 4,2 m. Spinnakri laius kahe külgliikidel asuva punkti vahel, mis on purjepea ülemisest servast 3 m kaugusel, ei või olla alla 3,2 m. Spinnakri pea laius maksimaalselt 80 mm. Spinnakerpoomi pikkus võib olla maksimaalselt 2 m ja see mõõdetakse masti keskkohalt piki spinnakerpoomi, mis asetseb horisontaalselt ning risti jahi diametraaltasapinnaga.

16. Foka peab karabiineritega olema kinnitatud staagi külge. Fokapoomi pikkus ja selle kinnituspunkt — meelevaldsed.

17. Kajuti pealisehituse eessein tehakse vertikaalne.

18. Uus mast valmistatakse 1951. a. korrigeeritud masti ja taglase joonise järgi.

Juhendid purjede mõõtmiseks. Kõik mõõtmed võetakse teraslindi abil meetrites kuni sentimeetri täpsusega. Joonisel antud mõõtmed on maksimaalsed.

Purje laius mõõdetakse masti- ja ahtriliigi keskkohtade vahel ja see ei tohi ületada 2,25 m.

Neli purjeliistu jaotavad grootpurje ahtriliigi ligikaudu võrdseteks osadeks. Purjeliistud ei või olla pikemad kui: ülemine ja alumine — 0,75 m, keskmised — 1,00 m. Purjepea ei või üheski suunas ületada 130 mm. Purje vallinurka võib tugevdada või kasutada seal tugevamat purjeriiet, kuid mitte madalamal kui 100 mm kaugusel purjepea kõige madalamast punktist.

Foka juures võib kasutada mitte üle 3 purjeliistu nende pikkusega vastavalt 200, 300 ja 350 mm.

Peale nurgatükkide, liistutaskute, märkide ja numbrite

ei tohi purjedel olla mingisuguseid tugevdusi ei purjeriidest ega muust materjalist.

Jaht ei-saa kuuluda klassi, kui grootpuri ulatub üle mõõdumärgi alumise serva või kui märk puudub. Mõõdumärgid pannakse enne mõõtja kohalekutsumist.

Mõõdumärkide puudumisel pole mõõtjal õigust mõõtmist teostada.

Mõõdumärkideks on 13 mm laiused mustad ribad, mis asetsevad järgmiselt:

— masti tagumisel küljel, ülemise servaga 1,00 m kõrgusel dekist;

— masti tagumisel küljel, alumise servaga 9,75 m kõrgusel dekist;

— masti eesmisel küljel, alumise servaga 6,50 m kõrgusel dekist;

— poomi pealmisel küljel, seesmise servaga 3,40 m kaugusel masti tagumisest küljest, mõõdetud mööda poomi pealmist pinda.

Eeskolmnurga aluse pikkus, mõõdetud mööda dekki masti eesmisest küljest kuni punktini, kus staak lõikub dekiga, on 2,00 m.

Foka liikide pikkused on: 6,10 m, 5,50 m ja 2,55 m.

«RAHVAPAADI» MÕÕTMISE INSTRUKTSIOON

§ 1.

Mõõtjal pole õigust mõõta jahti:
1. Mille ta ise ehitas või mille ehitamisest ta osa võttis.
2. Mille omanik või kaasomanik ta on.
3. Millest ta võib mingil viisil olla huvitatud.

§ 2.

Pärast kere või purjede mõõtmist peab mõõtja saatma mõõtmisprotokolli rahvuslikule organile.

§ 3.

Mõõtjal peab ehituse käigus kogu aeg olema võimalus kere ja taglase kontrollimiseks ja ülevaatamiseks. Erikontroll tuleb teostada järgmistel juhtudel:

1. Kiil ja täävid on üles pandud, kerešabloonid valmis, kuid kohale asetamata. Kontrollitakse, et kiilu ja täävide kuju ja mõõtmed vastavad joonistel ja määrustes antuile. Šabloonid kontrollitakse vahetult jooniste järgi. Kaalumine toimub mõõtja või rahvusliku organi poolt määratud ja kinnitatud isiku juuresolekul.

2. Kereplangutus on lõpetatud, kaared ja biimid pandud, kuid ilma dekiplangutuseta. Kontrollitakse, et kere mõõtmed vastaksid konstruktsiooni joonisel ettenähtuile.

3. Kere ja peeled on valmis. Kontrollitakse peeltel ettenähtud mõõdumärke.

Jahi ehitaja on kohustatud informeerima mõõtjat õigeaegselt, et võimaldada kontrollimist.

Kontrollimisel peab mõõtja jälgima, et jahi mõõtmed ja kuju vastaksid määrustes ja joonistel antuile.

§ 4.

Mõõtmiseks tõmmatakse foka sirgeks ja mõõdetakse liikide pikkused liigi ja nurgakousside seesmiste servade vahel.

Mõõtja paneb oma stambi soodinurka nii, et pool stambist oleks nurgatükil, pool aga purjel endal.

Sel viisil stambitud foka ei kuulu kordusmõõtmisele seni, kuni ta juures pole tehtud muudatusi.

Grootpuri mõõdetakse ja stambitakse analoogiliselt.

SISUKORD

I. Võistluste organisatsioon ja läbiviimise kord 3
§ 1. Võistluste liigid 3
§ 2. Võistluste iseloom 5
§ 3. Võistlejad 5
§ 4. Kohtunikekogu koosseis ja kohtunike kohused 7
§ 5. Võistlusjuhend ja osavõtuavaldused 12
§ 6. Võistluskava ja -instruktsioonid 14
§ 7. Võistlussõitude tühistamine ja edasilükkamine 16
§ 8. Stardisignaalid 17
§ 9. Võistlussõidu algus 18
§ 10. Tagasikutsenumbrid ja tagasikutsumine. Tagasipöörduv jaht 18
§ 11. Distantsi lühendamine 19
§ 12. Pöördetähise paigaltnihkumine 20
§ 13. Võistlussõidu lõpetamine 20
§ 14. Samaaegne finiš 21
§ 15. Kordamissõidud 21
§ 16. Sõiduõiend ja võistlustulemuste arvestamine 21
II. Üldised määrused 22
§ 17. Purjemärgid 22
§ 18. Mõõdukiri 24
§ 19. Jahi ballast, ankrud ja varustus 24
§ 20. Päästevahendid 24
§ 21. Udusignaalid ja tuled 25
§ 22. Jahi kuuluvus 25
§ 23. Pardalolevate inimeste arv. Inimene üle parda 25
§ 24. Lihastejõu kasutamine 26
§ 25. Vahendid edasiliikumiseks ja loodimine 26
§ 26. Ankrulejäämine ja jahi kinnitamine 26
§ 27. Madalikule sõitmine 27
§ 28. Purjede kandmine ja nende seadmine 27
§ 29. Tähisele otsasõitmine või sellest vale möödumine .. 28
III. Terminid 29
§ 30. Teeandmise määrustesse puutuvad terminid 29
IV. Võistlussõidu määrused 31
§ 31. Aus purjetamine 31
§ 32. Sissejuhatus teeandmise määrustele 31
§ 33. Teeõigus 32
§ 34. Teeandmine pöördetähiste ja veeala takistuste juures 34
§ 35. Loovimiskursil takistusele või pöördetähisele lähenemine 35

V. Määruste rikkumine, protestid ja apellatsioonid 36
§ 36. Karistused määruste rikkumise eest ja määruste rikkumisest tulenevad kahjud 36
§ 37. Karistused määruste jämeda rikkumise eest 36
§ 38. Protestid 37
§ 39. Diskvalifitseerimine ilma protestita 38
§ 40. Kohtunike erapooletusest 39
§ 41. Protestide lahendamine 39
§ 42. Protestiga seotud kulud 40
§ 43. Apellatsioonid 40
§ 44. Võistluste kohtunikekogu poolt apellatsioonile lisatavad materjalid 41

Lisad

1. Registreerimisleht 42
2. Sõiduõiend 43
3. KR-valemi järgi mõõdetavate jahtide aja arvutamine handicap-võistlustel 43
4. Tabel punktide arvutamiseks (1000 log väärtuse leidmiseks) 47
5. Võistlustel kasutatavad signaallipud 47
6. Juhised võistluste organiseerimiseks ja läbiviimiseks ... 48

NSV Liidu purjejahtide klassifikatsiooni-, ehitus- ja mõõtmismäärused

I. Purjejahtide klassifikatsioon 54
Üldised määrused 54
§ 1. Üldosa 54
§ 2. Svertpaatide klassifikatsioon 56
§ 3. Kiiljahtide klassifikatsioon 60
§ 4. Piiramised lisapurjede kandmisel 66
§ 5. Klassi eraldusmärkide kandmise määrused 66
II. Ehitusmäärused 70
A. Üldosa 70
B. Svertpaatide ehitusmäärused 78
C. Kiiljahtide ehitusmäärused 86
III. Purjejahtide mõõtmine 99
A. Mõõtmismäärused 99
B. Instruktsioon NSV Liidu purjejahtide mõõtjaile 111
C. Purjejahtide mõõtmise tasunormid 126
IV. Klassimäärused 127
A. Svertpaat-monotüüp „Kiisk" 127
§ 1. Klassifikatsioonimäärused 127
§ 2. Ehitusmäärused 127
§ 3. Mõõtmismäärused 130
B. Svertpaat-monotüüp „Olümpia-joll" 132
§ 1. Klassifikatsioonimäärused 132
§ 2. Ehitusmäärused 133
§ 3. Mõõtmismäärused 136
C. Svertpaat-monotüüp „Lendav Hollandlane" 139
Põhimäärused 139
Mõõtmismäärused 145
Punktid, mis kuuluvad kontrollimisele mõõtmisel 147

Täiendus „Lendava Hollandlase" purjede mõõtmismääruste juurde 148
D. Kiiljaht-monotüüp „Star" 148
§ 1. Klassifikatsiooni- ja ehitusmäärused 148
§ 2. Mõõtmismäärused 162
E. Skandinaavia Purjespordi Liidu „Rahvapaat" 166

Lisad

(Lisad 7—12 kleebistena raamatu lõpus)

7. Svertpaat-monotüüp „Kiisk" mõõdujoonis.
8. Svertpaat-monotüüp „Olümpia-joll" mõõdujoonis.
9. Svertpaat-monotüüp „Lendav Hollandlane" mõõdujoonis.
10. Tabel punktide arvutamiseks klassivõistlustel.
11. SPL „Rahvapaat" mõõdujoonis.
12. Kiiljaht-monotüüp „Star" mõõdujoonis.

ПАРУСНЫЙ СПОРТ

Правила соревнований

На эстонском языке.

Эстонское Государственное Издательство
Таллин, Пярнуское шоссе, 10

*

Toimetaja E. Laping. Tehniline toimetaja A. Tõnisson
Korrektorid M. Järvekülg ja L. Kukk

Ladumisele antud 25. III 1960. Trükkimisele antud 6. VIII 1960. Paber 54×84, 1/16. Trükipoognaid 11+3 lisa. Formaadile 60×92 kohaldatud trükipoognaid 10,25. Arvutuspoognaid 10,48. Trükiarv 2000. Tellimise nr. 477. Trükikoda «Punane Täht», Tallinn, Pikk t. 54/58.

Hind rbl. 4.— (40 kop.)

6—9

Svertpaat - monotüüp „Kiisk" mõõdujoonis

TRÜ

Võistlusvalmis paadi kaal mitte alla 210 kg

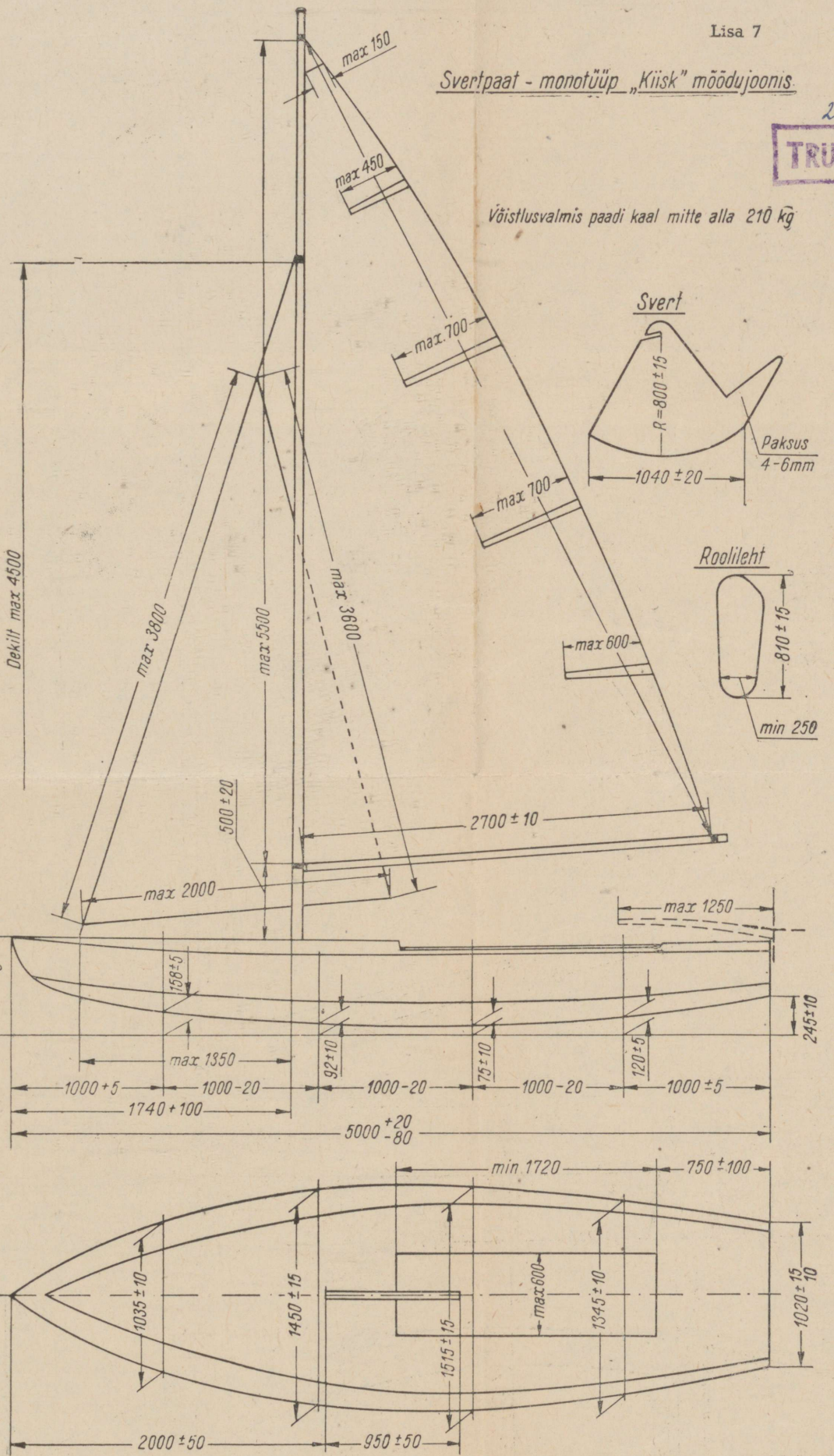

Lisa 8

Svertpaat-monotüüp „Olümpia-Joll" mõõdujoonis

Kaalud:

Kere	(min 150 kg)
Svert	(min 28,0 kg)
Rool	(min 11,0 kg)
Mast	(min 10,5 kg)
Poom	(min 4,0 kg)

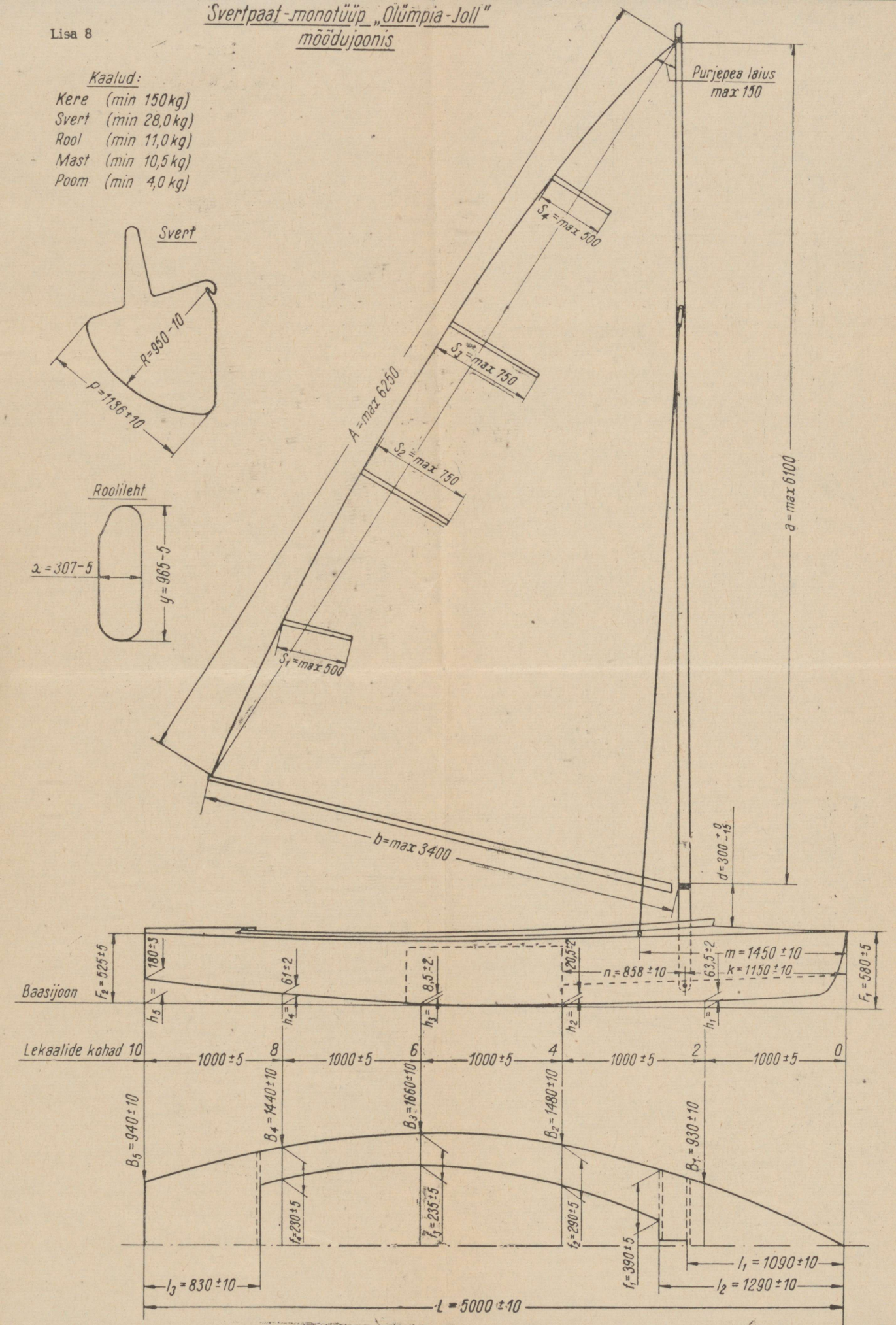

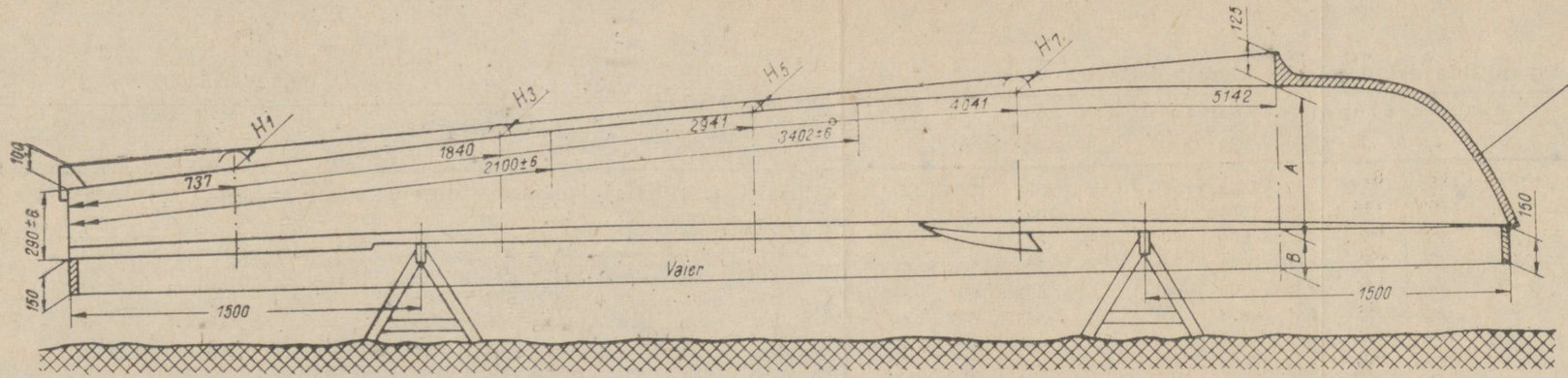

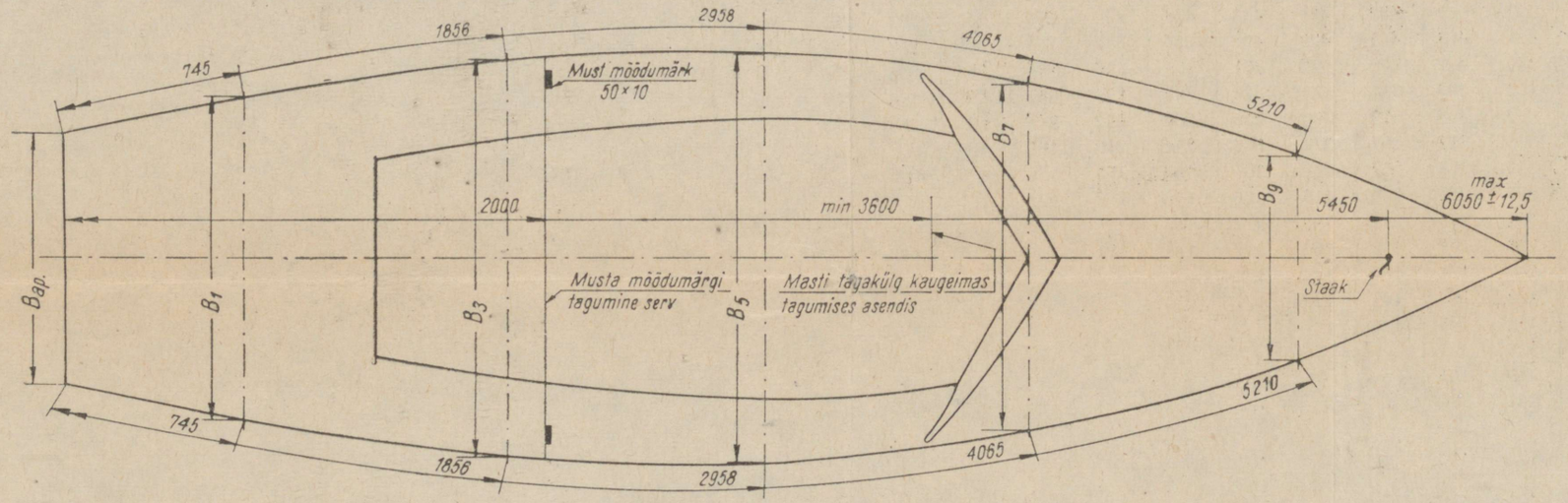

Metallšabloon täävi kuju kontrollimiseks asetatakse kohale järgmiselt:

1. Mõlemad otsad on vastu täävi.
2. Horisontaalkaugus mööda kiilu kaarest nr. 9 kuni šablooni otsani max 6mm.
3. Vertikaalne kaugus täävi ülemisest servast kuni šabloni ülemise servani max 6 mm.
4. Maksimaalsed kõrvalekaldumised peavad olema võimalikult väiksemad.
5. Täävi rautisi arvesse ei võeta.

Tolerants:

Täävi ja šablooni vaheline kaugus ei tohi kuskil ületada 3 mm.

H_1	H_3	H_5	H_7
72	45	40	59

Tolerants:

Suurimate positiivsete kõrvalekaldumiste ja suurimate negatiivsete kõrvalekaldumiste summa H mõõtmetes ei tohi ületada 12,5 mm.

B_{ap}	B_1	B_3	B_5	B_7	B_9
1050	1340	1632	1680	1422	828

Tolerants:

Suurimate positiivsete kõrvalekaldumiste ja suurimate negatiivsete kõrvalekaldumiste summa B mõõtmetes ei tohi ületada 12,5 mm

Svert ja roolileht kontrollitakse naturaalsuuruses jooniste järgi. Kontrollitakse ainult veealune osa, mis joonisel on antud pideva joonega. Kontrollimiseks asetatakse esiserv kokku esiserva joonega joonisel.

Tolerants:

Muud servad võivad joonise esiserva joonest ulatuda ühele või teisele poole mitte üle 6 mm.

Trll Rua

Ahtripeegli ja kaarte nr. 1, 3, 5, 7, 9 kontrollimine.

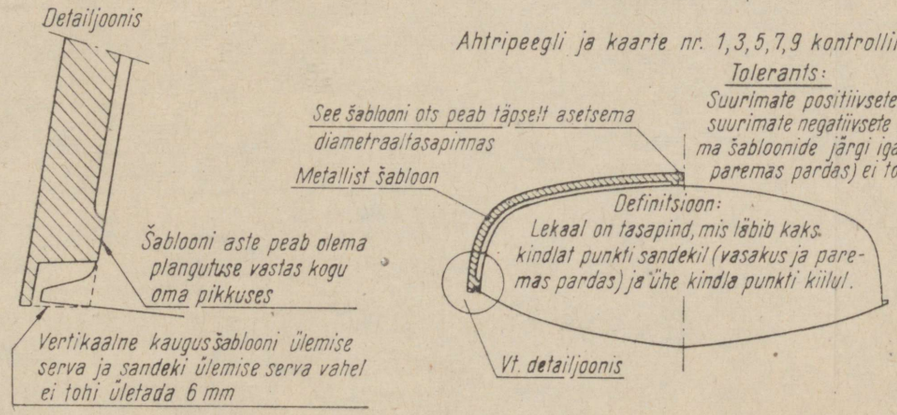

Tolerants:

Suurimate positiivsete kõrvalekaldumiste ja suurimate negatiivsete kõrvalekaldumiste summa šabloonide järgi igal lekaalil (vasakus ja paremas pardas) ei tohi ületada 12,5 mm.

Kõrguse arvutamine kaarel nr. 9 diametraaltasapinnas

1	„A"	.....
2	Tegelik kiilurautise paksus „δ" (lahutada)	.....
3	„B" − 150 (liita)	.....
4	Kõrgus kaarel nr. 9 diametraaltasapinnas: „A" − „δ" + („B" − 150)	.....
5.	Kõrgus pea olema	609 ± 6mm

„A" mõõtmine (ainult kaarel nr. 9)

Kasutada kahte sirget küljega umbes 1000mm pikkust latti

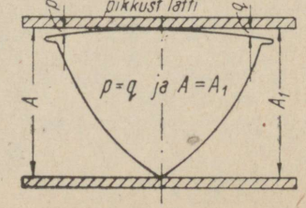

Svertpaat-monotüüp „Lendav Hollandlane" mõõdujoonis

Vt. veel klassimäärused ja nende täiendused.

Kõik mõõtmed mm-tes

Tingmärgid:

—— . —— Lekaalid

◀—— Seeriamõõtmete lähtepunkt

Kontrollšabloonid

Muud abivahendid

Lisa 10

Tabel punktide arvutamiseks klassivõistlustel

Saavutatud koht	Võistlussõidust osavõtjate arv																																				
	40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2
1	1703	1692	1681	1669	1657	1645	1632	1619	1606	1592	1578	1563	1548	1532	1516	1499	1481	1463	1443	1423	1402	1380	1356	1331	1305	1277	1247	1215	1180	1142	1101	1055	1004	946	879	800	703	578	402
2	1402	1391	1380	1368	1356	1344	1331	1318	1305	1291	1277	1262	1247	1231	1215	1198	1180	1162	1142	1122	1101	1079	1055	1030	1004	976	946	914	879	841	800	754	703	645	578	499	402	277	101
3	1226	1215	1204	1192	1180	1168	1155	1142	1129	1115	1101	1086	1071	1055	1039	1022	1004	976	966	946	925	903	879	854	828	800	770	738	703	665	624	578	527	469	402	323	226	101
4	1101	1090	1079	1067	1055	1043	1030	1017	1004	990	976	961	946	930	914	897	879	861	841	821	800	778	754	729	703	675	645	613	578	540	499	453	402	344	277	198	101		
5	1004	993	982	970	958	946	933	920	907	893	879	864	849	833	817	800	782	764	744	724	703	681	657	632	606	578	548	516	481	443	402	356	305	247	180	101			
6	925	914	903	891	879	867	854	841	828	814	800	785	770	754	738	721	703	685	665	645	624	602	578	553	527	499	469	437	402	364	323	277	226	168	101				
7	858	847	836	824	812	800	787	774	761	747	733	718	703	687	671	654	636	618	598	578	557	535	511	486	460	432	402	370	335	297	256	210	159	101					
8	800	789	778	766	754	742	729	716	703	689	675	660	645	629	613	596	578	560	540	520	499	477	453	428	402	374	344	312	277	239	198	152	101						
9	749	738	727	715	703	691	678	665	652	638	624	609	594	578	562	545	527	509	489	469	448	426	402	377	351	323	293	261	226	188	147	101							
10	703	692	681	669	657	645	632	619	606	592	578	563	548	532	516	499	481	463	443	423	402	380	356	331	305	277	247	215	180	142	101								
11	662	651	640	628	616	604	591	578	565	551	537	522	507	491	475	458	440	422	402	382	361	339	315	290	264	236	206	174	139	101									
12	624	613	602	590	578	566	553	540	527	513	499	484	469	453	437	420	402	384	364	344	323	301	277	252	226	198	168	136	101										
13	589	578	567	555	543	531	518	505	492	478	464	449	434	418	402	385	367	349	329	309	288	266	242	217	191	173	133	101											
14	557	546	535	523	511	499	486	473	460	446	432	417	402	386	370	353	335	317	297	277	256	234	210	185	159	131	101												
15	527	516	505	493	481	469	456	443	430	416	402	387	372	356	340	323	305	287	267	247	225	204	180	155	129	101													
16	499	488	477	465	453	441	428	415	402	388	374	359	344	328	312	295	277	259	239	219	198	176	152	127	101														
17	473	462	451	439	427	415	402	389	376	362	348	333	318	302	286	269	251	223	213	193	172	150	126	101															
18	448	437	426	414	402	390	377	364	351	337	323	308	293	277	261	244	226	208	188	168	147	125	101																
19	424	413	402	390	378	366	353	340	327	313	299	284	269	253	237	220	202	184	164	144	123	101																	
20	402	391	380	368	356	344	331	318	305	291	277	262	247	231	215	198	180	162	142	122	101																		
21	381	370	359	347	335	323	310	297	284	270	256	241	226	210	194	177	159	141	121	101																			
22	361	350	339	327	315	303	290	277	264	250	236	221	206	190	174	157	139	121	101																				
23	341	330	319	307	295	283	270	257	244	230	216	201	186	170	154	137	119	101																					
24	323	312	301	289	277	265	252	239	226	212	198	183	168	152	136	119	101																						
25	305	294	283	271	259	247	234	221	208	194	180	165	150	134	113	101																							
26	288	277	266	254	242	230	217	204	191	177	163	148	133	117	101																								
27	272	261	250	238	226	214	201	188	175	161	147	132	117	101																									
28	256	245	234	222	210	198	185	172	159	145	131	116	101																										
29	241	230	219	207	195	183	170	157	144	130	116	101																											
30	226	215	204	192	180	168	155	142	129	115	101																												
31	212	201	190	178	166	154	141	128	115	101																													
32	198	187	176	164	152	140	127	114	101																														
33	185	174	163	151	139	127	114	101																															
34	172	161	150	138	126	114	101																																
35	159	148	137	125	113	101																																	
36	147	136	125	113	101																																		
37	135	124	113	101																																			
38	123	112	101																																				
39	112	101																																					
40	101																																						

Skandinaavia Purjespordi Liidu

„Rahvapaat"

Üldvaade ja purjestus

2-50289

TRU Raamatukogu

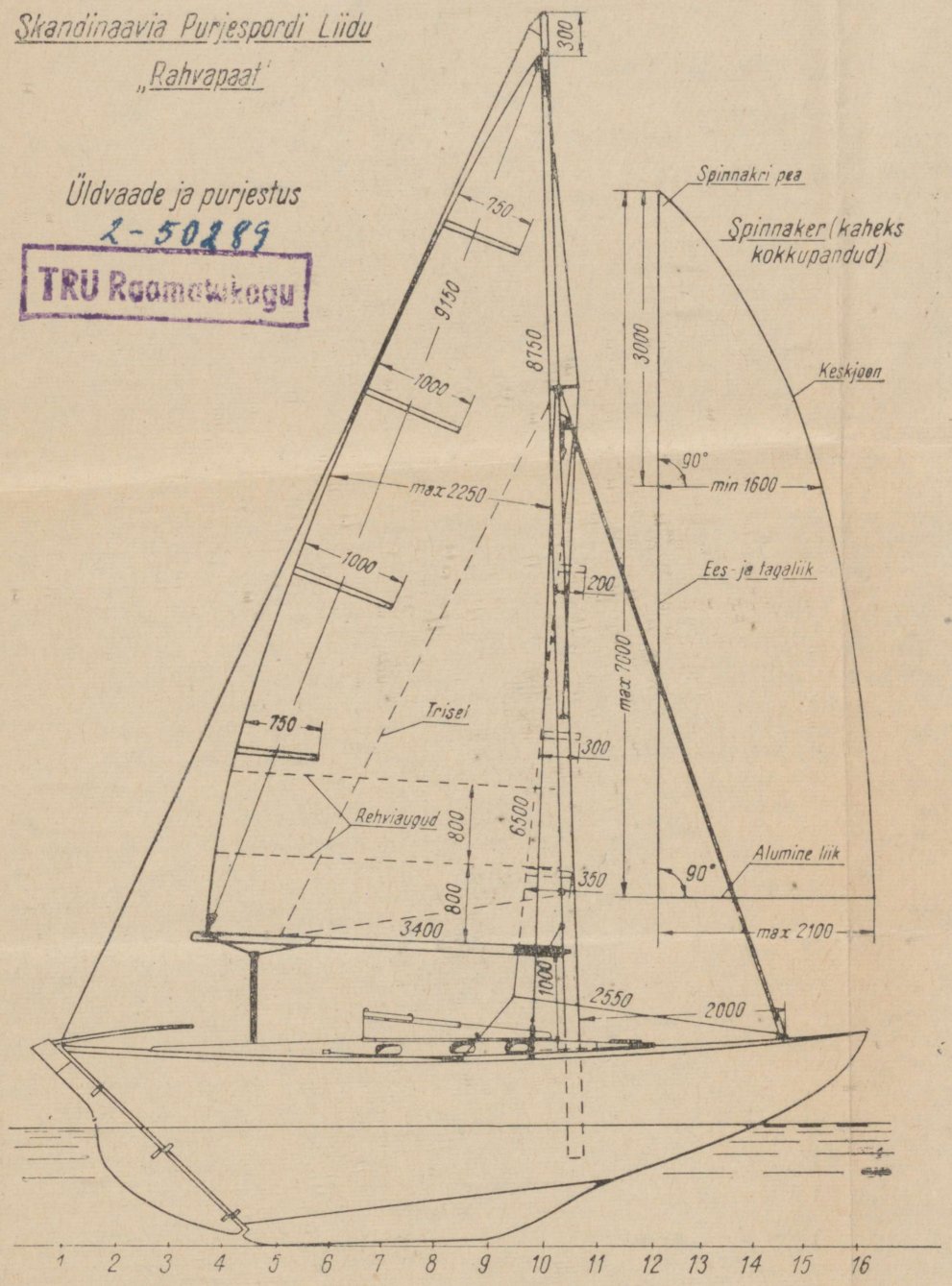

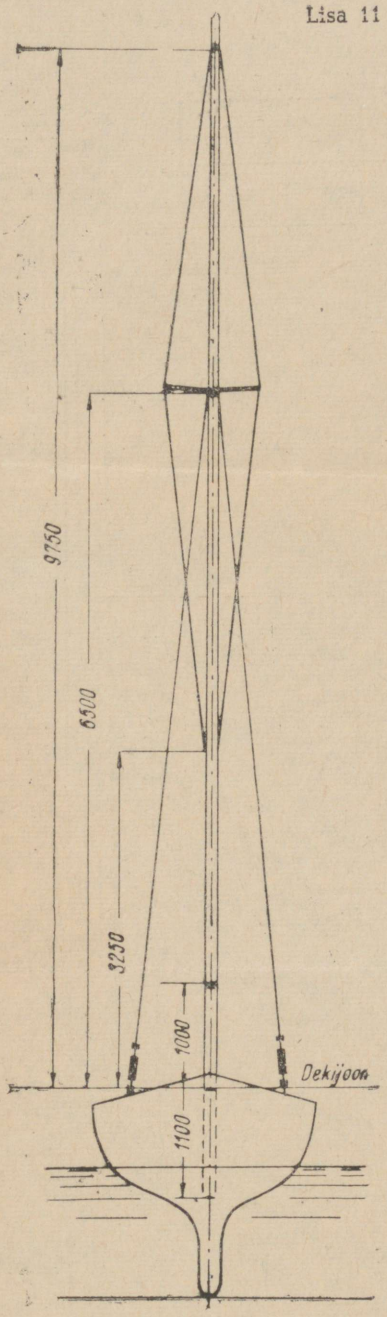

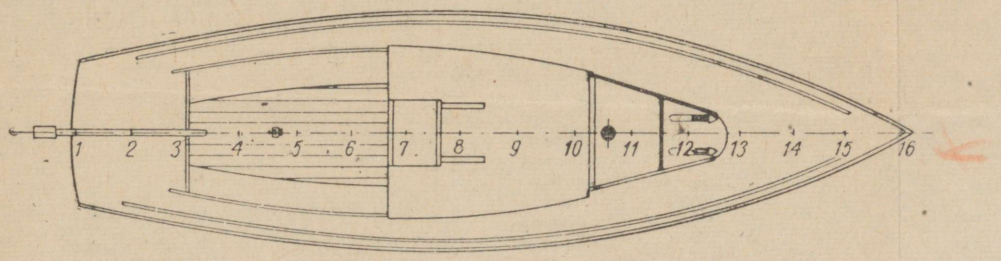

Purjede mõõtmed

Jk. nr	Nimetus	Eesliik mm	Tagumine liik mm	Alumine liik mm
1	Groot	8750	9150	3400
2	Foka	6100	5500	2550
3	Trisel	4870	5870	2750

1. Groodi pindala $S_{gr} = 14{,}875\,m^2$
2. Foka pindala $S_f = 7{,}000\,m^2$
3. Eeskolmnurga pindala $S_\Delta = \frac{1}{2} 2{,}0 \cdot 6{,}5 = 6{,}5\,m^2$
4. Purjestuse mõõdetav pindala $S_1 = 21{,}375\,m^2$
5. Spinnakri pindala $S_{sp} = 21{,}3\,m^2$
6. Purjestuse tegelik pindala $S = 24{,}0\,m^2$
7. Joonisel näidatud mõõtmed on maksimaalsed.

Kiiljaht-monotüüp „Star" mõõdujoonis

Mõõdetav pikkus L ..... 6922 ± 13 mm
Masti kõrgus mõõtepunktist „B" ..... 9195 – 9677 "
Poomi pikkus ..... 4222 – 4445 "
Vöörstaagi kõrgus mõõtepunktist „B" ... 6782 – 6935 "
Mõõde A ..... 2254 – 2508 "
—"— B ..... 1143 – 1194 "
—"— C ..... 1271 – 1329 "
—"— E ..... 2119 – 2374 "
—"— G ..... 1235 – 1286 "
—"— K ..... 743 – 781 "
—"— M ..... 19 – 25 "
—"— N ..... 197 – 222 "
—"— O ..... 222 – 324 "
—"— P ..... 288 – 311 "
—"— R ..... 1950 – 2065 "
—"— T ..... 15° – 21°

Raoli ja viime mõõtmed

x	y	w	t	z	s
800 +13 −25	457 ± 13	432 ± 25	max 940	max 25	max 51

Poordi kõrguse mõõtmise skeem

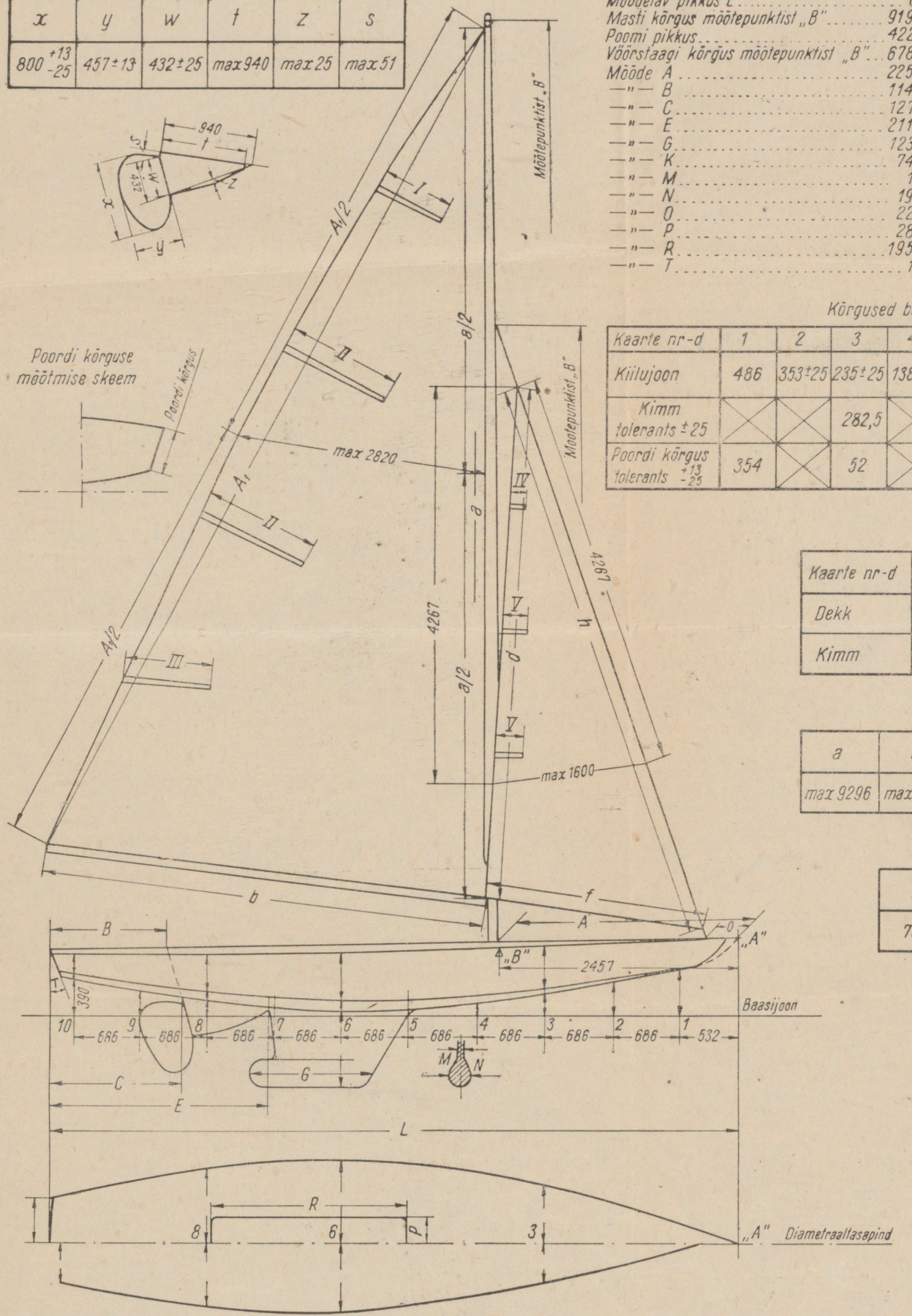

Kõrgused baasijoonest

Kaarte nr-d	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kiilujoon	486	353 ± 25	235 ± 25	138 ± 25	74 ± 25	55,5 ± 25	89 ± 25	168 ± 25	276 ± 25	390
Kimm tolerants ± 25			282,5			182		267		442
Poordi kõrgus tolerants +13 −25	354		52			543		441		274

Poollaiused

Kaarte nr-d	1	3	6	8	Ahtri-peegel
Dekk	194 ± 13	605 ± 13	867 ± 16	790 ± 16	496 ± 13
Kimm	58 ± 13	397 ± 13	686 ± 16	620 ± 16	403 ± 13

Purjede mõõtmed

a	b	A_1	d	h	f
max 9296	max 4445	9677 + 101	5436 + 51	6248 + 51	2184 + 51

Purjeliistude maksimaalsed pikkused

I	II	III	IV	V
762	1219	914	203	305

Spinnakerpoomi pikkus 2590 ± 305
Raskuskiilu kaal: 394,6 – 408,2 kg

1. Käesoleval joonisel antud tolerantsid kehtivad ainult jahi mõõtmisel kontrollitavate mõõtmete kohta ning iseloomustavad kere lubatud deformeerumise suurust mõõtmise ajal. Nende kasutamine tehnoloogiliste tolerantsidena on keelatud.

2. Mõõtmise kord vt. „Stari" mõõtmismäärused.

Rbl. 4.—
1961. a. — 40 kop.

A-2330

TÜ RAAMATUKOGU
1 0300 00496439 3